

Curriculum.

Derrigorrezko Bigarren hezkuntza

(2. liburukia)

Hizkuntzen tratamendu integratua:

Gaztelania eta Literatura (L1)

Euskara eta Literatura. D eredia (L1)

Euskara. A eredia (L2)

Ingelesa (L2)

Bigarren Atzerriko Hizkuntza: Frantsesa (L3)

Bigarren Atzerriko Hizkuntza: Alemana (L3)

Izenburua: Curriculuma. Derrigorrezko Bigarren hezkuntza (2. liburukia)
 Hizkuntzen tratamendu integratua: Gaztelania eta Literatura (L1),
 Euskara eta Literatura. D eredua (L1), Euskara. A eredua (L2), Ingelesa (L2),
 Bigarren Atzerriko Hizkuntza: Frantsesa (L3) eta Bigarren Atzerriko Hizkuntza: Alemana (L3)

© NAFARROAKO GOBERNUA. Hezkuntza Departamentua

1. edizioa, 1. inprimaketa (2007)

Azala: Asís Bastida

Aurreinprimaketa: PRETEXTO. Estafeta, 60 -31001 Iruña

Inprimaketa: Gráficas Lizarra

ISBN, obra osoa: 978-84-235 2994-0

ISBN (2. liburukia): 978-84-235 2996-4

L.G.: NA-2354/2007

Bultzatzailea eta banatzailea: Nafarroako Gobernuaren Argitalpen Fondoa
Navas de Tolosa kalea, 21
31002 IRUÑA
Telefonoa: 848 427 121
Faxa: 848 427 123
fondo.publicaciones@cfnavarra.es
www.cfnavarra.es/publicaciones

Aurkibidea

Sarrera	7
Arloak oinarritzko gaitasunak garatzeko egiten duen ekarpena	10
Hizkuntzen tratamendu integratua	11
Erreferentziako Esparru Europar Bateratua (EEEEB) eta Hizkuntzen Portfolio Europarra (HPE)	13
Eduki multzoak	13
Gaztelania eta literatura (L1)	17
Helburuak	19
Edukiak:	
1. multzoa. Entzutea eta ulertzea, hitz egitea eta hizketan aritzea	20
2. multzoa. Irakurtzea eta idaztea	24
3. multzoa. Literatur hezkuntza	30
4. multzoa. Hizkuntzaren ezaguera	34
5. multzoa. Hizkuntzaren ikaskuntzari buruzko gogoeta	38
Ebaluazio irizpideak:	
1. multzoa. Entzutea eta ulertzea hitz egitea eta hizketan aritzea	40
2. multzoa. Irakurtzea eta idaztea	42
3. multzoa. Literatur hezkuntza	46
4. multzoa. Hizkuntzaren ezaguera	48
5. multzoa. Hizkuntzaren ikaskuntzari buruzko gogoeta	50
Euskara eta Literatura. D eredua (L1)	51
Helburuak	53
Edukiak:	
1. multzoa. Entzutea eta ulertzea, hitz egitea eta hizketan aritzea	54
2. multzoa. Irakurtzea eta idaztea	58
3. multzoa. Literatur hezkuntza	64
4. multzoa. Hizkuntzaren ezaguera	68
5. multzoa. Hizkuntzaren ikaskuntzari buruzko gogoeta	72
Ebaluazio irizpideak:	
1. eta 2. multzoak. Entzutea eta ulertzea, hitz egitea eta hizketan aritzea. Irakurtzea eta idaztea	74
3. multzoa. Literatur hezkuntza	78
4. multzoa. Hizkuntzaren ezaguera	80
5. multzoa. Hizkuntzaren ikaskuntzari buruzko gogoeta	84
Euskara. A eredua (L2)	87
Helburuak	89
Edukiak:	
1. multzoa. Entzutea eta ulertzea, hitz egitea eta hizketan aritzea	90
2. multzoa. Irakurtzea eta idaztea	96
3. multzoa. Alderdi soziokulturalak eta kulturarteko kontzientzia	100
4. multzoa. Hizkuntzaren ezaguera	102
5. multzoa. Hizkuntzaren ikaskuntzari buruzko gogoeta	106

Ebaluazio irizpideak:	1. eta 2. multzoa. Entzutea eta ulertzea hitz egitea eta hizketan aritzea, irakurtzea eta idaztea	108
	3. multzoa. Alderdi soziokulturalak eta kulturarteko kontzientzia	112
	4. multzoa. Hizkuntzaren ezaguera	112
	5. multzoa. Hizkuntzaren ikaskuntzari buruzko gogoeta	114
Ingelesa (L2)		117
<hr/>		
Helburuak		119
Edukiak:	1. multzoa. Komunikazio trebetasunak. Entzutea eta ulertzea, hitz egitea eta hizketan aritzea	120
	2. multzoa. Irakurtzea eta ulertzea. Idaztea	126
	3. multzoa. Alderdi soziokulturalak eta kulturarteko kontzientzia	132
	4. multzoa. Hizkuntzaren ezaguera	134
	5. multzoa. Ikaskuntzari buruzko gogoeta	140
Ebaluazio irizpideak:	1. multzoa. Entzutea eta ulertzea	142
	2. multzoa: Hitz egitea eta hizketan aritzea	142
	2. multzoa. Irakurtzea eta ulertzea	144
	2. multzoa. Idaztea	144
	3. multzoa. Alderdi soziokulturalak eta kulturarteko kontzientzia	146
	4. multzoa. Hizkuntzaren gaineko gogoeta	146
	5. multzoa. Ikaskuntzari buruzko gogoeta	148
Bigarren atzerriko hizkuntza: Frantsesa (L3)		151
<hr/>		
Helburuak		153
Edukiak:	1. multzoa. Komunikazio trebetasunak. Entzutea eta ulertzea, hitz egitea eta hizketan aritzea	154
	2. multzoa. Irakurtzea eta Idaztea	158
	3. multzoa. Alderdi soziokulturalak eta kulturarteko kontzientzia	162
	4. multzoa. Hizkuntzaren gaineko gogoeta	164
	5. multzoa. Hizkuntzaren Ikaskuntzari buruzko gogoeta	170
Ebaluazio irizpideak:	1. multzoa. Entzutea eta ulertzea. Hitz egitea eta hizketan aritzea	172
	2. multzoa. Irakurtzea eta idaztea	174
	3. multzoa. Alderdi soziokulturalak eta kulturarteko kontzientzia	176
	4. multzoa. Hizkuntzaren ezaguera	176
	5. multzoa. Hizkuntzaren ikaskuntzari buruzko gogoeta	178
Bigarren atzerriko hizkuntza: Alemana (L3)		181
<hr/>		
Helburuak		183
Edukiak:	1. multzoa. Komunikazio trebetasunak. Entzutea eta ulertzea, hitz egitea eta hizketan aritzea	184
	2. multzoa. Irakurtzea eta Idaztea	188
	3. multzoa. Alderdi soziokulturalak eta kulturarteko kontzientzia	192
	4. multzoa. Hizkuntzaren ezaguera	194
	5. multzoa. Hizkuntzaren Ikaskuntzari buruzko gogoeta	200
Ebaluazio irizpideak:	1. multzoa. Entzutea eta ulertzea. Hitz egitea eta hizketan aritzea	202
	2. multzoa. Irakurtzea eta idaztea	204
	3. multzoa. Alderdi soziokulturalak eta kulturarteko kontzientzia	206
	4. multzoa. Hizkuntzaren ezaguera	206
	5. multzoa. Hizkuntzaren ikaskuntzari buruzko gogoeta	208

Sarrera

Derrigorrezko hezkuntzaren xedea da pertsonaren garapen integral eta harmoniatsua, alderdi intelektual, afektibo eta sozialetan. Garapen horren funtsezko osagaia hezkuntza linguistiko eta literarioa da: hezkuntza linguistikoa hizkuntza gizarteko jardueraren arlo desberdinetan erabiltzeko gaitasuna izanen da; hezkuntza literarioa, berriz, gure kultur esparruko testu literario garrantzitsuak gaitasunez irakurtzeko behar diren trebetasun eta abilezien multzoa izanen da.

Irakasgai honen xedea da komunikatzeko gaitasuna garatzea. Komunikatzeko gaitasuna da gizarteko esparru desberdinetan modu egokian elkar eragiteko hizkuntzari buruz eduki behar diren ezagutzen eta erabilera-prozeduren multzoa. Jakintza horiek guztiak elkartrukeen lehenbiziko lekuan ageri diren printzipio eta arau sozialei dagozkie, edo testuek gure kulturean dituzten forma konbentzionalei, edo multzo kohesionatu batean testuaren zatiak artikulatzen dituzten prozedurei, edo esanahia duten eta gramatikalki onargarriak diren esakuneak eraikitzeko bidea ematen duten arau lexiko-sintaktikoei, edo arau ortografikoei.

Hezkuntza literarioak alde aurreko ikaskuntza multzo bat behar du, baina berariazko gaitasunak inplikatzeko, komunikazio literarioak berezko dituen ezaugarri batzuei zor zaizkienak, halaber hizkuntzaren erabilera literarioaren konbentzio propioei zor zaizkienak eta, azkenik, testu literarioak testuinguru kulturalarekin dituen erlazioei ere zor zaizkienak.

Komunikatzeko gaitasuna pentsamenduak, sentimenduak eta egitateak, ahoz zein idatziz, adierazteko eta interpretatzeko trebetasuna da, testuinguru sozial eta kulturalen sorta zabal batean - eskola, lana, etxea eta aisia. Lehen hizkuntzan (L1) ondoko ezagutzak, trebetasun edo abileziak eta jarrerak behar dira:

Ezagutzak	<ul style="list-style-type: none"> • Oinarrizko hiztegia, gramatika funtzionala eta estiloa eta hizkuntzaren funtzioak sendo ezagutzea. • Ahozko elkarreragin mota desberdinen (hizketaldiak, elkarrizketak, eztabaidak eta abar) eta ahozko hizkuntzaren estilo eta erregistro desberdinen oinarrizko ezaugarrien kontzientzia. • Komunikazioaren ezaugarri paralinguistikoak ulertzea (ahotsaren ezaugarriak, aurpegierak, keinu eta jarreraren sistemak). • Testu literario mota desberdinen kontzientzia (maitagarrien ipuinak, mitoak, elezaharrak, olerkiak, poesia lirikoa, antzerkia, ipuin laburrak, eleberrak) eta haien ezaugarri nagusien kontzientzia; halaber, testu-ez literarioen motak (curriculum vitae, formularioak, txostenak, editorialak, saioak, hitzaldiak eta abar) eta haien ezaugarri nagusiak. • Idatzizko hizkuntzaren (formala, ez-formala, zientifikoa, kazetaritzakoa, lagunartekoa eta abar) bereizgarriak ulertzea. • Hizkuntzak eta komunikazio moduek denboran zehar eta esparru geografiko, sozial eta komunikatibo desberdinetan duten aldagarratasunaren kontzientzia.
Trebetasunak edo abileziak	<ul style="list-style-type: none"> • Ahoz zein idatziz komunikatzeko trebetasuna, eta mezuak egoera ugaritan eta xede desberdinekin ulertzeko edo ulertarazteko trebetasuna. • Komunikazioak bere baitan hartzen du ahozko mezuak entzuteko eta ulertzeko trebetasuna, komunikazio egoera desberdinetan, eta argi eta zehatz hitz egiteko trebetasuna. Halaber, bere baitan hartzen du zerbait ulertarazteko gauza izan garen kontrolatzeko trebetasuna, bai eta komunikazio ingurune desberdinetan hizketaldi bat hasteko, hizketaldian aritzeko eta hizketaldiari amaiera emateko trebetasuna ere. • Era askotako testuak irakurtzeko eta ulertzeko trebetasuna, estrategia egokiak hartuz irakurketaren helburuaren arabera (informatzeko xedez irakurtzea, ikasteagatik edo plazer hutsarengatik irakurtzea) eta testu motaren arabera. • Era askotako testuak, xede desberdinekin, idazteko trebetasuna, idazteko prozesua kontrolatuz (zirriborrotik hasi eta zuzenketaraino). • Idatzizko informazioa, datuak eta kontzeptuak bilatu, jaso eta prozesatzeko trebetasuna, haiek ikasketetan erabiltzeko eta ezagutzak modu sistematikoan antolatzeko. Entzutean, hitz egitean, irakurtzean eta idaztean, informazio garrantzitsua eta garrantzirik gabekoa bereizteko trebetasuna. • Norberaren argudioak formulatzeko trebetasuna, ahoz nahiz idatziz, konbentzitzeko moduan, kontuan hartuz beste ikuspuntu batzuk, ahoz nahiz idatziz adierazitakoak. • Behar diren abileziak testu konplexuak idatziz nahiz ahoz (hitzaldiak, hizketaldiak, jarraibideak, elkarrizketak, eztabaidak) sortu, aurkeztu edo ulertzeko baliabideak (esate baterako, oharak, eskemak, mapak) erabiltzeko.
Jarretrak	<ul style="list-style-type: none"> • Hizkuntzarekiko jarrera positiboa garatzea, hura norbera eta kultura bera aberasteko balizko iturri bat dela aitortuz. • Beste batzuen iritzia eta argudioak jasotzeko jarrera, aurreiritzirik gabe, eta elkarrizketa kritiko eta eraikitzaileak edukitzeko jarrera. • Jendaurrean hitz egiteko konfiantza. • Adierazpenetan nolakotasun estetiko bat lortzearen ahaleginak egiteko jarrera, hitzen/esaldien zuzenketa tekniko hutsa gaudituz. • Literatura baloratzea. • Kulturen arteko komunikazioaren aldeko jarrera positiboa garatzea.

Azaldutakoaren antzera, bigarren hizkuntzen esparruan (L2), **komunikatzeko gaitasuna** da pent-samenduak, sentimenduak eta egitateak ulertzeko, adierazteko eta interpretatzeko gaitasuna, ahoz nahiz idatziz, testuinguru sozialen sorta egoki batean –lana, etxea, aisia, hezkuntza eta prestakuntza– hizkuntza desberdinetan, betiere norberaren desioen eta beharren arabera. Lehen hizkuntzaren (L1) oinarrizko elementu batzuk hartzen ditu, baina hizkuntzen gaitasun mailaren arabera aplikatuko dira:

Ezagutzak	<ul style="list-style-type: none"> • Hiztegiari eta gramatika funtzionalari, intonazioari eta ebakerari dagozkien ezagutzak. • Ahozko elkarreragin mota desberdinen kontzientzia izatea (esate baterako aurrez aurrekoa, telefono bidezko hizketaldiak, elkarrizketak eta abar). • Testu literarioen eta ez-literarioen sorta egokia ezagutzea (esate baterako, ipuin laburrak, olerkiak, egunkari eta aldizkarietako artikulak, web orriak, jarraibideak, gutunak, txosten laburrak eta abar). • Estilo eta erregistro desberdinen ezaugarri nagusiak ulertzea ahozko eta idatzizko hizkuntzan (formala, ez-formala, kazetaritzakoa, lagunartekoa eta abar). • Gizartearen konbentzioen, alderdi kulturalen eta esparru geografiko, sozial eta komunikatibo ezberdinetan hizkuntzak daukan aldagarritasunaren kontzientzia.
Trebetasunak	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikazio egoeren sorta egoki bateko ahozko mezuak (gai ezagunak, interes pertsonalekoak edo eguneroko bizitzari buruzkoak) entzuteko eta ulertzeko trebetasuna. • Gai ezagunei, interes pertsonaleko gaietako edo eguneroko bizitzari buruzko gaietako buruzko elkarrizketak hasteko, mantentzeko eta bukatzeko trebetasuna. • Era askotako gaietako buruzko idatzizko testu ez-espezializatuak irakurtzeko eta ulertzeko trebetasuna; batzuetan, ezagutzen den arlo bateko testu espezializatuak irakurtzeko eta ulertzeko trebetasuna. Xede ezberdineko eta egoera askotako testu mota desberdinak idazteko trebetasuna. • Baliabideak egoki erabiltzea (esate baterako, apunteak, diagramak, mapak) ahozko edo idatzizko testuak ulertzeko edo sortzeko (esate baterako, hizketaldiak, jarraibideak, elkarrizketak, hitzaldiak). • Hizkuntza bat ikasteko jarduera autonomoen aukera egoki batzuk abian jarri eta mantentzeko trebetasuna.
Jarrerak	<ul style="list-style-type: none"> • Desberdintasun kulturekiko sentiberatasuna eta estereotipoen aurkako erresistentzia. • Oro har, hizkuntzekiko (horien barne direla inguruko hizkuntzak, erregioetako hizkuntzak, gutxiengoaren hizkuntzak eta hizkuntza zaharrak, zeinuen hizkuntza eta abar) eta kulturen arteko komunikazioarekiko interesa eta jakin-mina.

Horrenbestez, gaitasun batek gauzatze efektibo eta zehatz batean artikulatzen diren ezagutzen, trebetasunen (egiten jakitea, egiteko trebetasunak ...) eta jarreraren konbinazio bat da. Osagai horien ikuspegi zatikako eta berezituaren aurka, hemen eta orain azpimarratu nahi da aplikazio praktikoetan haiek izan behar duten elkarreragin egokiaren garrantzia.

Informazioaren eta komunikazioaren teknologien bilakaera, garapen eta zabalkunde azkarrak berekin ekarri du sekula ez bezalako areagotzea nazioarteko harremanetan. Gure gizartea, gainera, guztiz sarturik eta konprometiturik dago Europa eraikitzekeko prozesuan, eta hartan, hizkuntza propioak eta hizkuntza komunitarioak ezagutzea gakoa da pertsonen zirkulazio askea eta es-tatu kideen arteko lankidetzak kultural, ekonomiko, tekniko eta zientifikoa bideratzeko. Ikasleak prestatu egin behar ditugu, bada, gero eta nazioartekoagoa eta kulturaren eta hizkuntzaren ar-loan era askotakoa den mundu batean bizitzeko. Beste hizkuntza batzuk ikasteak komunikazioaren eta beste kulturak aintzat hartzearen mugak zabaltzen ditu. Hizkuntza berriak lehendik ezagutzen diren beste hizkuntzak kontrastatzeko eta haien guztien osagaiak eta ezaugarriak hobeki ulertzeko balioko du, bai eta arlo desberdinetan komunikatzeko gaitasuna garatzeko ere. Ezinbestekoa da hizkuntzak balioestea eta aintzat hartzea.

Irakasgai honek oinarritzko gaitasunak barneratzeko egiten duen ekarpena

Irakasgai honetako curriculumak, helmuga gisa duenez hizkuntzaren bitartez giza jardueraren eremu desberdinetan elkarreragiteko gaitasuna garatzea, modu erabakigarrian laguntzen du ikasleek hizkuntza-komunikazioaren gaitasuna osatzen duten alderdi guztiak gara ditzaten. Gainera, hizkuntza jakin bat erabiltzeko trebetasunak eta estrategiak eta hizkuntza behaketaren xedetzat hartzeko gaitasuna, hizkuntza baten bitartez barneratzen diren arren, transferitu egiten dira eta beste hizkuntza batzuen ikasketan aplikatzen dira. Ikaskuntza hau lagungarria da, halaber, hizkuntza erabiltzeko gaitasuna, oro har, handitzeko.

Hitz egiten eta entzuten ikasten da, eta irakurtzen eta idazten, komunikazioko elkarreragine-rako, baina baita ere ezagutza berriak barneratzeko ere: hizkuntza, komunikaziorako tresna bat izateaz gainera, mundua irudikatzeko bitarteko bat ere bada, eta pentsamenduaren eta ezagutzaren oinarrian dago. Jakintzak eskuratzeak eta ezagutzak hizkuntzaren bidez eraikitzeak zuzeneko lotura du ikasten ikastea oinarritzko gaitasunarekin. Halaber, hizkuntzari buruz gogoeta egiteko edukiek jakintza kontzeptualen (metahizkuntza gramatikala) eta prozedurazko jakintzen (esakuneak analizatzeko, kontrastatzeko, zabaltzeko eta txikitzeko gaitasuna, mekanismo gramatikal batzuen erabilera kontzientearen bitartez, esakunearen elementu batzuk kendu eta gramatikalki baliokideak diren beste batzuk jartzea, ideia bera adierazteko eskema sintaktiko desberdinak erabiltzea, akatsen diagnosa egin eta haiei konponbidea ematea eta abar) multzo bat bil-tzen dute, eta eduki horiek guztiak barneratzen dira testuak ulertzeko eta sortzeko jardueren bi-tartez, testu horiek berrerabiltzen baitira ikaskuntza linguistikoa optimizatzeko, hau da, hizkun-tza ikasten ikasteko.

Bestalde, hizkuntza erabiltzen ikastea da, halaber, arazoak analizatzen eta ebatzen ikastea, pla-nak egitea eta erabakitzekeo prozesuei ekitea, zeren eta hizkuntzaren funtzioetako bat geure jar-duera erregulatu eta orientatzea baita. Hori dela eta, hizkuntza gaitasunak barneratzea lagunga-ri suertatzen da ekimen pertsonalean aurrera egiteko eta jardueraren beraren erregulazioan, au-tonomia gero eta gehiagorekin.

Irakasgaiak laguntzen du Informazioaren tratamendua eta gaitasun digitala gaitasunerako ere, zeren eta haren helburuetako bat izaten baita behar desberdinen araberrako informazio muntadu-na aurkitu eta hautatzeko ezagutzak eta trebetasunak ematea, bai eta haiek berrerabiltzeko nor-beraren ahozko eta idatzizko testuak sortzerakoan. Informazio horietako asko bilatzeak eta hauta-tzeak eskatuko du, adibidez, liburutegiak egoki erabiltzea edo Internet erabiltzea, eta bilaketa ho-riek gidaritzarekin egitea gaitasun digitala garatzeko bitarteko bat izanen da. Horretan laguntzen du, halaber, testuak osatzeari begira euskarri elektronikoak erabiltzeko aukera curriculumean sar-turik egoteak, hartara eraginkortasun handiagorekin heltzen ahal baitzaie idazteko prozesuan eragina duten eragiketa batzuei (plangintza, testua idaztea, berrikustea ...); izan ere, eragiketa horiek arlo honetako oinarritzko edukietan sartzen dira. Halaber, gaitasun hori garatzeko lagun-garria izan daiteke irakasgai horretan komunikabide digital berriak erabiltzea, zeren eta idazketa-ren eta ezagutzen lankidetzazko erabilera inplikatzen baitute.

Hizkuntzaren ikaskuntzak, komunikazio-gaitasunaren garapen gisa harturik, modu erabakigarrian laguntzen du gaitasun soziala eta herritartasuna garatzen, ulerturik gaitasun hori bizikidetasunerako, errespeturako eta pertsonen elkar ulertzeko gaitasunen eta trebetasunen multzoa dela. Izan ere, hizkuntza ikastea gainerakoekin komunikatzen, haiek transmititzen dutena ulertzen eta beste errealitate batzuetara hurbiltzen ikastea da. Bestalde, hezkuntza linguistikoak gaitasun horrekin estu lotutako osagai bat dauka: hizkuntzaren erabileren aniztasunaren eta hizkuntzen aniztasunaren konstatazioa, eta baloratzea hizkuntza guztiek balio bera dutela komunikazio eta irudikapen funtzioak betetzeko. Irakasgai honen bidez gaitasun honetan ere laguntzen da, hizkuntzak munduaren aurreiritzi eta irudi estereotipatuak nola transmititzen eta zehatzen dituen analizatzen den neurrian, hizkuntzaren erabilera baztertzailak errotik kentzen laguntzeko xedez.

Irakasgai honen barruan, obra literarioen irakurketak, interpretazioak eta baloratzeak modu nabarmenean laguntzen dute gaitasun artistikoa eta kulturala garatzen, ulerturik gaitasun hori hurbilketa bat dela ondare literarioa eta gizakiaren funtsezko kezken adierazpide diren gai batzuetara. Ekarpen hori garrantzitsuagoa izanen da agerpen literarioak aintzat hartze hori beste agerkari artistiko batzuekin –musika, pintura edo zinema, esate baterako– erlazionatzen den neurrian. Gaitasun honetan laguntzen da, halaber, ahaleginak eginez literaturaren mundu sozialak (egileak, kritikariak, liburuetarako sarbidea, liburu dendak, katalogoak edo gai literarioek prentsan duten presentzia) ikaslearendako zentzua eduki dezan.

Hizkuntzen tratamendu integratua

Trebetasun linguistikoek ez dute isolaturik funtzionatzen, elkar integratzen baitute eta elkarrekiko lotura baitute; desberdinak dira, baina batera dihardute komunikazioa lortzeko. Hori dela eta, gaitasun horien irakaskuntzak ere integratua izan behar du. Ulertzeko eta adierazteko gaitasunen garapenak ere orekatua izan behar du. Kontuan izan behar da komunikatzeko gaitasuna oinarrizko trebetasun linguistikoaren batuketa dela, eta ez soilik trebetasun horien menperatze isolatua. Trebetasunen integrazioa ezinbestekoa da; batetik, hizkuntzen tratamenduaren aurretikoa da, eta, bestetik, tratamenduak irauten duen bitartean gauzatzen da.

Hizkuntza irudikatze eta komunikatzeko, sozializatzeko eta ikasteko bitarteko nagusia da; hori dela eta, ikaslearen prestakuntza integralaren gakoa da. Curriculumeko arlo guztiek hitzezko gaitasunen garapenean hartzen dute parte, eta guztiek eragina dute oinarrizko gaitasun linguistikoaren hobekuntzan. Horren guztiaren osagarri gisa eta horrekin bat etorritik, irakasgai linguistikoek ikasleak laguntzen eta prestatzen dituzte lanerako eta ikasketarako teknikak garatzeko (oharrak hartu, eskemak, mapa semantikoak, laburpenak, azalpenak, argudiatu eta abar), eta teknika horiek ezinbestekoak dira arlo guztietan. Gainera, hizkuntzaren ikaskuntzak are esanahi handiagoa hartzen du arlo desberdinetako curriculum edukiak ikasteko bide bihurtzen baldin bada.

Nafarroako curriculumean hizkuntza desberdinak egoteak beharrezkoago egiten du haien arteko lan koordinatua eta integratua egitea, zeren eta hizkuntzak ez baitira era independentean garatzen gizabanakoan. Gaitasun linguistikoak aukera ematen du hizkuntzen arteko konparazioa eta alderaketa egiteko eta haien arteko eragina gerta dadin. Hizkuntza baten ezaguera hobetzeak hobekuntzak dakarzkie besteei; hizkuntza bakoitzean ikasten denak kontzientzia metalinguis-

tikoa handitzen du, eta ikaslearen garapen kognitiboa susta dezake. Ikasketa batzuk (ezagutzak, prozedurak, estrategiak) hizkuntza batean ikasi eta besteetara aldatzen ahal dira. Transferentzia horrek curriculum esparru bat eta hura sustatuko duen irakaslan bat behar ditu.

Gainera, kontuan hartu behar da hizkuntzek curriculumean hartzen duten papera desberdina dela hizkuntza ereduaren arabera (G, A edo D eredu), eta aintzat hartu behar da zein den ikasleak horietako bakoitzean duen hasierako gaitasuna eta gaitasun erreala. Bestalde, hizkuntzen erabilerak akademikoari dagokionez, lehen eta bigarren hizkuntzei buruz hitz egin daiteke (eta gerta daiteke Europar Batasuneko beste hizkuntza batzuk sartzea lehen hezkuntzako azken zikloan edo bigarren hezkuntzako aukerako irakasgai gisa; horiek, ikuspuntu akademikotik, hirugarren hizkuntza gisa hartu beharko lirake). Lehen hizkuntzak xede du helburu konplexuagoak lortzea, metalinguistikoak horien barne direla -hizkuntzari buruzko gogoetari, lan komunikatiboei eta abarri buruzkoak- eta eskola ordu gehiago dauzka. Beste hizkuntzek ikuspegi berriak gehitzen dizkiete lehen hizkuntzei, baina haietan lan errazagoak egiten dira, eta lehen hizkuntzan erakutsitako oinarriko prozesu eta estrategien praktikak zabaltzeko aukera ematen dute. Bestalde, ikasleen gaitasun linguistikoari dagokionez, ikasteko egoera ugari gerta daitezke (ama hizkuntzaz beste batean eskolatzen diren ikasleak, murgiltze eruedetan daudenak, hezkuntza premia bereziak dituztenak ...), eta haietarako berariazko proposamen didaktikoak beharko dira.

Hizkuntzen tratamendu integratuak metodologia bateratua eskatzen du. Koordinazioa are beharrezkoago egiten da ikastetxeen errealitate eleanitza ikusita, eta errealitate hori gero eta nabarmenagoa da beste hizkuntza batzuk dituzten ikasleen etorrerarekin eta Europar Batasuneko hizkuntzak gero eta lehenago sartzearekin. Horretarako, ezinbestekoa da hizkuntzetako irakasleen koordinazioa.

Izan ere, curriculum integratuak honakoak bideratuko ditu: ikaskuntzen elkarren osagarritasuna, hizkuntza bakoitzaren berariazko alderdi linguistikoei buruzko kontraste lana eta hizkuntza batean ikasitakoa besteetara transferitzeko eta haietan aplikatzeko eta orokortzeko lana. Horrenbestez, eduki asko (ezagutzak, prozedurak, estrategiak, jarrerak) eta ikuspegi metodologikoa berdinak dira curriculumeko hizkuntza guztietan.

Ikastetxeak eskolako hizkuntza guztiekiko –hizkuntza akademikoak nahiz girokoak izan– jarrera positiboa sustatu behar du, eta sustatu behar du, halaber, hizkuntzak hezkuntza lanaren berezko esparruetan erabil daitezzen, bai ikasgela barruan (hizkuntzak irakasteko gelak, ikasle taldeak, hizkuntzen erregistroen aniztasuna ...), bai ikastetxean (hizkuntzen presentzia eskolako paisaian, patioko jardueretan, jarduera osagarrietan eta eskolaz kanpokoetan, familiekiko elkarreragina ...). Ingurunean ikasitakoa orokortzea eta erabiltzea bultzatu behar da, bai eta etapa eta ikastetxe desberdinen arteko koordinazioa ere.

Integrazioak bidea emanen du kontraesanak eta beharrik gabeko errepikapenak saihesteko, bai eta oharkabeko hutsuneak betetzeko ere. Bestelako onurak ere baditu: hizkuntza batean ikasitakoak besteetan duen oihartzuna; ezagutzen, prozesuen eta estrategien transferentzia edo indartzea; lan oinarrikoenak eta beharrezkoenak gehiago praktikatzeko; aukera ematen du beste hizkuntza batzuetan eta beste hizkuntza batzuetatik abiatuta prozesu bat gauzatzeko moduari buruzko ikuspegi kontrastatua izateko, eta hizkuntza bakoitzak nola funtzionatzen duen ikusteko.

Erreferentziako Esparru Europar Bateratua (EEEB) eta Hizkuntzen Portfolio Europarra (HPE)

Azken hamarkadetan, Europako Kontseiluak ikerketa bat egin du berrogeita bat estatu kideetako linguistika aplikatuko eta pedagogiako adituekin. Lan horri esker, orain hizkuntzen irakaskuntzaren eta ikaskuntzaren helburuak eta metodologia, programen lanketa eta hizkuntza desberdinen ebaluazio irizpideak definitzen dituen oinarri bateratu bat dago.

EEEBak eta HPEak hizkuntzak ikasteko eta hiztunaren gaitasuna baloratzeko jarraibideak ezartzen ditu. Esparruak hizkuntza jakin bateko gaitasun komunikatiboaren garapenaren mailak definitzen ditu, esparru jakin bateko komunikazio helburu zehatz bat lortzeko egin beharrekoak gauzatzeko ikasleak behar duen gaitasunaren arabera. Agiri hori hizkuntza curriculumetarako gako-erreferentzia da.

Hizkuntzen Portfolio Europarra (HPE) irakaskuntza-ikaskuntza prozesurako laguntza-tresna bat da. Agiri pertsonal bat da, norberaren ikaskuntza, aurrerabidea eta ebaluazioa analizatzen laguntzen duena.

Eduki multzoak

Edukiak multzotan banatzeak ez du nahitaez adierazi nahi haien ordenatze sekuentzial edo hierarkikoa; izan ere, hizkuntzak ikasteari begira orokorrean onartzen den banaketa bat da, komunikatzeko trebetasunekin lotura zuzena duena. Eskuratu beharreko gaitasunaren konplexutasuna ere erakusten du.

Hizkuntzaren erabilerak lehentasun bat izan behar du edukiak ikasi eta barneratzeko. Ikasgelako jarduerak komunikazio irizpideekin eta irizpide didaktikoekin hautatu eta gauzatu behar dira. Testuen produkzio gidatua –ahozko nahiz idatzizko testuak izan–, ereduak aurkeztuz edo analizatuz eta haien sormenezko imitazioa eginez edo haien eraldatuz egindakoa, horrela xede eta egoera ezberdinei egokitzeko, baliabide eraginkorra izanen da trebetasunak (ahozko eta idatzizko adierazpena eta ulermena) integratzeko eta hizkuntzen tratamendu integratua lortzeko.

Testu mota desberdinak landuko dira, ahoz nahiz idatziz, etapa osoan zehar. Helburua izanen da ikasleek ikastetxean eta gizartean topatzen dituzten askotariko testu eta lanak hartzea. Curriculumeko beste hizkuntza batzuetan ikasitako testu-generoak berreskuratuko dira, eta lehendik landutako alderdiak sakonduko dira, bereziki gogoetari, komunikatzeko asmoari, diskurtsoaren elementuei eta gogoeta gramatikalaren alderdiei dagokienez.

Testuen tipologiari eta hizkuntza garatzen den testuinguruari dagokienez, ontzat ematen da ikasgelako komunikazio truke arruntak behin eta berriz agertuko direla hezkuntzaren etapa guztietan zehar: hizketaldiak, simulazioak, jarraibideak, galde-erantzunak, iruzkinak, gertakariei buruzko kontaerak. Lehen hizkuntzetan ematen den testu-tipologia, bigarrenetan ere aplikatuko da, baina irismen eta maila oinarrizkoago batez.

Edukien multzo bakoitzean, **trebetasunen eta estrategien** atala sartu da, eta hartan aurretik agertzen diren edukien hautapena garatuko da. Atal horrek ikasgelako jardueren plangintza erraztu eta zehaztu nahi du. Estrategiak irakatsi eta ikasi egiten direnez, lehentasuna eman behar zaio ikasleek hizkuntza desberdinetan egoera askotariko eta desberdinetara transferitu ditzaketen prozedura orokorrak garatu eta erabiltzeari. Estrategiak ez daude antolatuz ez kronologikoki, ez garrantziaren arabera hurrenkeran ere.

Edukiak bost multzotan banatu dira:

1. multzoa. Entzutea eta ulertzea, hitz egitea eta hizketan aritzea.
2. multzoa. Irakurtzea eta idaztea.
3. multzoa. Hezkuntza literarioa (L1) Alderdi soziokulturalak eta kulturarteko kontzientzia (L2)
4. multzoa. Hizkuntzaren ezaguera.
5. multzoa. Hizkuntzaren ikaskuntzari buruzko gogoeta.

Trebetasun linguistikoei dagozkien eduki multzoak –ulertzea eta hitz egitea eta irakurtzea eta idaztea– bereizirik ageri dira curriculumean diskurtso mota bakoitzaren oinarriko alderdiak berriaz landu ahal izateko. Hala eta guztiz ere, ahozko erabilerak eta idatzizko erabilerak alderdi asko dituzte batera (aldez aurretik ezarritako gaia, edukiaren plangintza, sintaxia eta hiztegia, arau estandar bati lotuta egotea ...), eta komunikazio egoera ugaritan erabilera bat baino gehiago konbinatzen dira, bi ikaskuntzak lotzeko eta bie elkar sendotzeko aukera emanez.

Ahozko erabilera ez-formalak –harreman ohikoa eta familiarra duten hizlarien arteko erabilera espontaneoak– bidea ematen du ondokoekin ohitzeko: elkartrukea gidatzen duten arau sozio-komunitarioekin, erregistro desberdinekin eta tokiko hizkerekin, hiltunen behar bezalako komunikazioa lortzeko eta estereotipoak eta aurreiritziak ezagutu eta kritikatzeko jokoan jartzen dituzten estrategiekin.

Trebetasun linguistiko horien ikaskuntza hizkuntzaren erabileraren esparru batzuetan garatzen da: esparru akademikoan, pertsonen arteko eta erakundeekiko harremanen esparruan eta komunikabideen eta informazioaren teknologien eremuan. Hizkuntza erabiltzeko egoera desberdinetan trebetasun linguistiko jakin batzuetara jotzen da, zeren eta testuen –ahozkoak eta idatzizkoak– ulermenak eta osaketak berriazko trebetasun eta estrategiak behar baitituzte, komunikatzeko elkartruke motaren, elkartruke hori gertatzen den testuinguru sozialaren eta erabiltzen den testu motaren arabera.

Multzo horiek derrigorrezko hezkuntzan zehar ikasteko, maila batzuk ezarri dira, diskurtso-praktikek ikasleen esperientzia linguistiko eta kulturalarekiko duten hurbiltasunaren arabera, testuen barneko antolamenduak duen konplexutasunaren arabera eta esleitutako lanen zaitasunaren arabera.

Testu literarioak irakurtzeko eta interpretatzeko –3. multzoa– berriazko ikaskuntza batzuk behar dira; horiek lehen hezkuntzan hasiko dira lantzen, errezitatzeekin, joko erretorikoekin,

ahozko literaturako testuak entzutearekin edo dramatizazioekin. Horrela, lehen hurbilketa bat eginen da oinarrizko konbentzio literarioetara eta obren eta haien testuinguru historikoaren arteko erlazioetara. Horrekin guztiarekin batera, irakurketaren plazerezko esperientziak eta testu literarioak birsortzea bideratuko dira. Hezkuntza literarioaren orientazio horrek jarraipena izanen du derrigorrezko bigarren hezkuntzan; orduan irakurtzeko azturak finkatuko dira, irakurketaren eta testu-birsorkuntzaren esparruetan izandako esperientziak ugalduko dira, eta konbentzio literarioei buruzko behaketa eta obren eta horien testuinguru historikoen arteko erlazioa sistematizatuko dira.

Bigarren hizkuntzetan, 3. multzoa *–Alderdi soziokulturalak eta kulturarteko kontzientzia–* lagungarri gertatzen da ikasleek ezagutu ditzaten kasuko hizkuntza hitz egiten den gizartearen ohiturak, harreman sozial motak eta berezitasunak; azken batean, beraienaz bestelako bizimoduak. Ezagutza horrek tolerantzia eta elkarren onartzea sustatzen du, beste errealitate sozial eta kultural batzuk ezagutzeko interesa areagotzen du eta kulturen arteko komunikazioa errazten du.

Bigarren hizkuntzetan, trebetasun linguistikoen multzoetan ageri da hezkuntza literarioa, hain zuzen ere testuen, trebetasun nahiz estrategien eta eduki kulturalen bitartez.

4. multzoak *–hizkuntzaren ezaguera–* eduki linguistikoak eta kontzeptu eta terminologia gramatikal batzuen barneratzea integratzen ditu. Multzo hau egotearen arrazoa da trebetasun linguistikoak eta komunikatzekoak barneratzeak berarekin dakarrela hizkuntzaren alderdi desberdinen gogoetazko erabilera: arau gramatikal eta ortografikoak; testuari kohesioa ematen laguntzen duten osagai morfosintaktikoak; eduki bera adierazteko erabil daitezkeen aukera sintaktiko desberdinak; hitzak osatzeko tresnak; dialektoak, erregistroak eta erabilera sozialak determinatzen dituzten faktoreak, eta abar.

Eduki linguistikoen irakaskuntza testuingurua emanez gauzatu behar da, hau da, modu praktikoa, zeren eta horrekin ikasleen trebetasunak eta produkzioak hobetu nahi baitira.

5. multzoan *–Hizkuntzaren ikaskuntzari buruzko gogoeta–* bilatzen da ikasleak ikasteko eta lan egiteko estilo pertsonal eta eraginkorra garatzea, estrategiak etengabe hobetzen joateko. Kontua da ikasleek gero eta hobeki jakitea nola eta noiz ikasten eta lan egiten duten gehiago. Halaber, lan egiteko eta ikasteko moduari buruzko gogoeta testuinguru batekin garatu behar da, gainerako eduki multzoetan aipaturiko lan eta jarduerekin lotura estua gordez.

OHAR gehigarria, hirugarren hizkuntzak (L3): atzerriko bigarren hizkuntza sartzen deenean, lehen hezkuntzan nahiz derrigorrezko bigarren hezkuntzan, hizkuntza horren edukiak kasuan kasuko etapako lehen mailetan bigarren hizkuntzarako ezarritakoak izanen dira, ikasleen ezaugarrien eta gaitasun linguistiko orokorraren arabera egin beharreko egokitzapenekin.

Gaztelania eta Literatura (L1)

Helburuak

1. Gai zehatzei nahiz abstraktuei buruzko ahozko eta idatzizko diskurtso luzeak eta nahiko konplexuak ulertzea, jarduera sozial eta kulturaleko testuinguru desberdinetan.
2. Ahoz eta idatziz modu argi, zehatz, koherente eta egokian adierazten jakitea, jarduera sozial eta kulturaren testuinguru desberdinetan.
3. Espainiaren eta Nafarroaren hizkuntza aniztasunaren errealitatea eta aldaera linguistikoak ezagutzea. Aniztasun hori kultur aberastasun gisa baloratzea.
4. Ahozko hizkuntza jarduera sozial eta kulturalean modu argi eta zehatzean erabiltzea, nolabaiteko arintasunez, modu espontaneoan eta kasuko egoerarako eta funtziorako modu egokian, errespetuzko eta lankidetzazko jarrera hartuz.
5. Erakunde publiko eta pribatuekin eta lan mundukoekin komunikazioa sortzeko idazki mota ezberdinak erabiltzea.
6. Modu erangikorrean hizkuntza erabiltzea, eskola jardueran, informazioa bilatu, hautatu eta prozesatzeko eta esparru akademikoko testuak idazteko.
7. Hizkuntza eskola-jardueran eraginkortasunez erabiltzea, bai informazioa bilatu, hautatu eta prozesatzeko, bai esparru akademikoak berezkoak dituen testuak idazteko.
8. Komunikabideak eta informazioaren teknologiak gero eta autonomia handiagoz erabiltzea informazio eta iritzi desberdinak lortu, interpretatu, hautatu, prestatu eta baloratzeko.
9. Irakurketa, esparru desberdinetan (literarioan, zientifikoan, sozialean ...), gozamenerako eta norberaren aberastasunerako iturri izan dadila lortzea, bai eta mundua ezagutzeko eta irakurtzeko azturak finkatzeko iturri ere.
10. Literatur testuak ulertu eta sortzea, genero bakoitzeko konbentzioei buruzko ezagupenak, tradizio literarioaren gaiak eta motiboak eta baliabide estilistikoak erabiliz.
11. Ondare literarioaren ezagutzara hurbiltzea, eta hura testuinguru historiko eta kultural desberdinetan banakako eta taldeko esperientzia sinbolizatzeke modu bat dela baloratzea.
12. Hizkuntzen erabilera sozial desberdinak analizatzea, balio-juzkuak eta aurreiritzi klasistak, arrazistak edo sexistak dakartzaten estereotipo linguistikoak saihesteko. Ikasteko prozesuei buruz gogoeta egitea eta komunikaziorako ezagutzak eta estrategiak beste hizkuntza batzuetara transferitzea.

Edukiak

1. multzoa. Entzutea eta ulertzea, hitz egitea eta hizketan aritzea.

Ziklo bakoitzerako proposatzen den testu tipologiak eskatzen du aldez aurretik dedikazio sakonagoa eta jarraituagoa –baina ez esklusiboa– izatea aipatu testu motak lantzeko.

DBH1	DBH2
<ul style="list-style-type: none"> Ikus-entzunezko komunikabideetatik heldu diren eta ikasleen intereseetatik hurbil dauden gaurkotasuneko albisteak ulertzea. Esparru akademikoan erabilitako ahozko testuak ulertzea, kontuan hartuz, bereziki, lanen aurkezpena eta horiek egiteko jarraibideak, ahozko azalpen laburrak eta komunikabideetatik hartutako dokumentalen informazioak lortzea. Hizkuntza erabiltzea norberaren ezagupenen, ideien eta sentimenduen kontzientzia hartzeko eta norberaren jokabidea erregulatzeko. 	<ul style="list-style-type: none"> Ikus-entzunezko komunikabideetatik heldu diren gaurkotasuneko informazioak ulertzea. Esparru akademikoan erabilitako ahozko testuak ulertzea, kontuan hartuz, bereziki, lanen aurkezpena eta horiek egiteko jarraibideak, ahozko azalpen laburrak eta komunikabideetako albistegi eta dokumentaletatik informazioak lortzea. Testu desberdinetatik bildutako informazioa aldez aurretik ezarritako xedeetarako erabiltzea (laburpenak egin, eskemak osatu, entzundakoa komentatu edo kritikatu). Hizkuntza erabiltzea norberaren ezagupenen, ideien eta sentimenduen kontzientzia hartzeko eta norberaren jokabidea erregulatzeko.
<ul style="list-style-type: none"> Esparru akademikoak berezkoak dituen komunikazio egoeretan aktiboki parte hartzea, bereziki jarraibideak direla-eta argibideak eskatzean, lanak antolatze moduari buruzko proposamenetan, egindako jardueren sekuentzia errazak deskribatzean, iritzi trukaketan eta ondorioen azalpenean. Komunikabideetatik hartutako gaurkotasuneko informazioak azaltzea. Ahoz narratzea, aldez aurretik prestaturiko gidoi batetik abiatuta, esperientziarekin loturiko egitateak, betiere esperientzia hori sekuentzian eta argitasunez aurkeztuz, deskribapen errazak txertatuz eta azaldutakoaren inguruko ideiak eta balorazioak ere sartuz; horretarako, ikus-entzunezkoen eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien laguntza izanen du ikasleak. Laguntza eta errespetu jarrerak ikaskuntza konpartituko egoeretan 	<ul style="list-style-type: none"> Esparru akademikoak berezkoak dituen komunikazio egoeretan aktiboki parte hartzea, bereziki jarduera antolatze moduari buruzko proposamenetan, baterako lanerako informazio erabilgarrien ekarpenetan eta egindako lanei buruzko txosten laburren azalpenean. Komunikabideetatik hartutako informazioak azaltzea, komunikabide desberdinetan egitateak aurkezteko modu desberdinetan azpimarra jarri, informazioa argitasunez eta modu antolatuan aurkeztuz eta informazio garrantzitsuen hautatuz. Ikasleen intereseko gai buruzko informazioak modu antolatu eta argian aurkeztea –haiek alde aurretik prestatu ondoren–, ikus-entzunezko bitartekoak eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak erabiliz (azalpenak laburrak izanen dira, baina haietan erakutsiko da informazio garrantzitsuen hautatu dela). Laguntza eta errespetu jarrerak ikaskuntza konpartituko egoeretan.
<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> Leku eta gauzen deskribapenak; erretratu fisikoa eta izaeraren erretratua; deskribapen literario eta teknikoak. Narrazio testuak: egituraren elementu nagusiei erreparatuz: esparrua, korapiloa, pasarteak, pertsonaiak, narraziailea ... Elkarrizketak: elkarrizketa eta komikia. 	<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> Publizitate testuak (deiak, iragarkiak). Argudiozko testuak (iritzi-gutuna). Narrazio testuak (albistea, kronika, narrazioa, txostenak).

DBH3	DBH4
<ul style="list-style-type: none"> Ikus-entzunezko komunikabideetatik heldu diren testuak ulertzea, arreta berezia jarri irriatiak eta telebistak emandako erreportaje eta elkarrizketetan. Esparru akademikoan erabilitako ahozko testuak ulertzea, kontuan hartuz, bereziki, lanen aurkezpena eta horiek egiteko jarraibideak, ahozko azalpen laburrak eta komunikabideetako albistegi eta dokumental, erreportaje edo elkarrizketetatik informazioak lortzea. Hizkuntza erabiltzea norberaren ezagupenen, ideien eta sentimenduen kontzientzia hartzeko eta norberaren jokabidea erregulatzeko. 	<ul style="list-style-type: none"> Ikus-entzunezko komunikabideetatik heldu diren testuak ulertzea, arreta berezia jarri irriatiak edo telebistak emandako elkarrizketetan eta entzuleen iritzietan. Ikasleen ezagutza arloekin lotura duten eta esparru akademikoan egiten diren aurkezpen, azalpen edo hitzaldiak ulertzea. Hizkuntza erabiltzea norberaren ezagupenen, ideien eta sentimenduen kontzientzia hartzeko eta norberaren jokabidea erregulatzeko.
<ul style="list-style-type: none"> Esparru akademikoak berezkoak dituen komunikazio egoeretan aktiboki parte hartzea, bereziki jarduera antolatzeko moduari buruzko proposamenetan, baterako lanerako informazio erabilgarrien ekarpenetan eta egindako lanei buruzko txostenen azalpenean. Gaurkotasuneko gai bati buruz komunikabide batetik hartutako informazioa azaltzea, ahozko elkarreraginen gainera dauden arauak errespetatuz. Aldez aurretik prestaturiko ahozko azalpen errazak egitea, modu antolatua eta argian, ikasleen interesekoak diren gaurkotasun sozial, politiko edo kulturalako egitatei buruz, ikus-entzunezko bitartekoen eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien laguntzarekin. Laguntza eta errespetu jarrerak ikaskuntza konpartituko egoeretan. 	<ul style="list-style-type: none"> Aktiboki esku hartzea esparru akademikoak berezkoak dituen komunikazio egoeretan, bereziki jardueren plangintza egiteko proposamenetan eta lanen jarraipenari eta ebaluazioari buruzko txostenen aurkezpenetan. Gaurkotasuneko gai bati buruz komunikabide batzuetatik hartutako informazioa azaltzea eta ikuspuntu desberdinak eta komunikabide horietan adierazitako iritzia kontrastatzea, betiere ahozko elkarreraginen gainera dauden arauak errespetatuz. Ahozko aurkezpen argiak eta ongi egituratuak egitea jarduera akademikoarekin edo gaurkotasun sozial, politiko edo kulturalarekin zertikusia duten eta ikuspuntu eta jarrera desberdinak sorrazten dituzten gaiei buruz, ikus-entzunezko bitartekoen eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien laguntzarekin. Laguntza eta errespetu jarrerak ikaskuntza konpartituko egoeretan.
<p>Testuak:</p> <ul style="list-style-type: none"> Narrazio testuak: kazetaritzakoak (erreportajea, elkarrizketak, albistegi buruzko artikulua, txostenak). Azalpen testuak (definizioa, azalpena, laburpena). 	<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> Argudiozko testuak (iruzkinak, kontra-argudioak, argudio zientifikoak), testu formalak eta administratiboak (erreklamazioa, erredua). Azalpen testuak (akta, interpretazioa). Jarraibideak emateko testuak (jarraibideak, arauak).

DBH1	DBH2
<p>Trebetasunak eta estrategiak</p> <p>Ahozkoaren ulermena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aldez aurretik informazioa biltzea eta entzunen dena iragartzea. • Aktiboki entzutea, gainerako pertsonak eta haien iritziak errespetatuz. • Entzundakoari buruzko oharrak hartu, laburpenak, eskemak eta mapa kontzeptualak egin eta informazioa nola dagoen antolatuta analizatzea. • Testuaren gai orokorra, ideiak eta egitate edo datu nagusiak zehaztu eta adieraztea. • Igorlearen asmoa hartzea; mintzakideak eta haien ikuspuntuak identifikatzea. • Norberaren ulermena baloratzea. 	<p>Trebetasunak eta estrategiak:</p> <p>Ahozkoaren ulermena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aldez aurretik informazioa biltzea eta entzunen dena iragartzea. • Aktiboki entzutea, gainerako pertsonak eta haien iritziak errespetatuz. • Entzundakoari buruzko oharrak hartu, laburpenak, eskemak eta mapa kontzeptualak egin eta informazioa nola dagoen antolatuta analizatzea. • Informazioa eta iritzia bereiztea. • Edukia baloratzea ondoko irizpideen arabera: soiltasuna - konplexutasuna, luze-laburra, eduki berrien aberastasuna eta aniztasuna eta abar. • Norberaren ulermena baloratzea.
<p>Ahozko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eskola esparruan ikaskideen aurrean emateko ahozko azalpen bat prestatzea, eta elkarrizketa baterako esku-hartzea prestatzea, alderdi guztiei errepertuz: helburua, mintzakideak, erregistroa, diskurtsoaren estiloa. • Informazioa bildu eta antolatzea helburuaren eta entzuleen arabera, gidoi bati jarraituz. • Ideiak ordena koherente baten arabera antolatzea eta haiek sekuentzian eta argitasunez aurkeztea. • Azalpenaren entsegua egitea. • Argitasunez hitz egitea, ildoak galdu gabe, gidaira behin eta berriz jo gabe, ikus-entzunezko bitartekoen eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien laguntzarekin. • Elkarrizketan gertatzen diren aldaketei egokitzea. • Taldeko jardueretan rol desberdinak hartzea: moderatzailea, eleuduna, idazkaria. • Bizikidetasun arauak eta hitz egiteko txandak errespetatzea. • Norberaren eta besteen azalpenak objektiboki baloratzea. Irakaslearen laguntzarekin testuaren forma eta edukia hobetzeko moduak aurkitzea. 	<p>Ahozko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eskola esparruan ikaskideen aurrean emateko ahozko azalpen bat prestatzea, eta elkarrizketa baterako esku-hartzea prestatzea, alderdi guztiei errepertuz: helburua, mintzakideak, erregistroa, diskurtsoaren estiloa. • Informazioa bildu eta antolatzea helburuaren eta entzuleen arabera, gidoi bati jarraituz. • Baliabideak, hizkuntza eta funtzio linguistiko egokiak behar bezala erabiltzea. • Azalpenaren entsegua egitea. • Argitasunez hitz egitea, ildoak galdu gabe, gidaira behin eta berriz jo gabe, ikus-entzunezko bitartekoen eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien laguntzarekin. • Esaten dena eta hura adierazteko bitartekoak unearen eta entzuleen arabera egokitzea, entzuleen arretari eusten saiatuz (enfasia, bolu-mena, tonua, entzuleen igurikapenak piztea: galderak, datu interesgarriak, umorea, ikusizko laguntzak ...) esan nahi dena birformulatuz eta abar. • Taldeko jardueretan rol desberdinak hartzea: moderatzailea, eleuduna, idazkaria. • Bizikidetasun arauak eta hitz egiteko txandak errespetatzea. • Norberaren eta besteen azalpenak objektiboki baloratzea. Irakaslearen laguntzarekin testuaren forma eta edukia hobetzeko moduak aurkitzea.

DBH3	DBH4
<p>Trebetasunak eta estrategiak:</p> <p>Ahozkoaren ulermena:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aldez aurretik informazioa biltzea eta entzuten dena iragartzea. • Aktiboki entzutea, gainerako pertsonak eta haien iritziak errespetatuz. • Entzundakoari buruzko oharra hartu, laburpenak, eskemak eta mapa kontzeptualak egin eta informazioa nola dagoen antolatuta analizatzea. • Identifikatzea zer, nola, nori (adina, jarrera, jatorri sozio-kulturala, xedeak inferitzea edo deduzitzea) eta zertarako entzuten den. • Ideia nagusiak eta bigarren mailakoak bereiztea; diskurtsoan garrantzitsua dena ezagutzea. • Informazioa eta iritzia bereiztea. • Analizatzea informazioa nola dagoen antolatuz (egitura, antolaketa, erregistro mota, ahotsa, hitzezkoak ez diren elementuak eta abar). • Mezuaren edukia eta forma baloratzea (egitura, hizkuntza mota, ezaugarri akustikoak, luzera eta aberastasuna eta abar). • Norberaren ulermena baloratzea. 	<p>Trebetasunak eta estrategiak</p> <p>Ahozkoaren ulermena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aldez aurretik informazioa biltzea eta entzuten dena iragartzea. • Aktiboki entzutea, gainerako pertsonak eta haien iritziak errespetatuz. • Diskurtsoaren elementuak gordetzea, oharra hartuz, eskemak eta krokisak erabiliz eta abar. • Identifikatzea: elementu implizituak, aurreiritziak, gainulertuak, zentzu bikoitzak, anbiguotasunak, elipsiak, igorlearen jarrera (intonazioa, bolumena), diskurtsoaren tonua (oldarkortasuna, ironia, umorea, iseka eta abar), hitzez besteko elementuak ... • Informazioa eta iritzia bereiztea, eta ongi justifikaturiko argudioak eta gaizki justifikaturikoak. • Gai berri bat jadanik ezagutzen den beste batekin lotzea. • Azalpenak grabazioen bidez, oharra hartuz edo beste bide batzuetatik analizatzea eta norberaren ulermena baloratzea. • Norberaren ulermena baloratzea.
<p>Ahozko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eskola esparruan egiteko eta ikaskideen aurrean emateko ahozko azalpen bat prestatzea, eta elkarrizketa baterako esku-hartzea prestatzea, alderdi guztiei erreparatuz: helburua, mintzakideak, erregistroa, diskurtsoaren estiloa. • Informazioa bildu eta antolatzea helburuaren eta entzuleen arabera, gidoi bat prestatuz. • Azalpenaren entsegua egitea. • Argitasunez hitz egitea, ildoak gabe, gidoia behin eta berriz jo gabe, ikus-entzunezko bitartekoen eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien laguntzarekin. • Taldeko jardueretan rol desberdinak hartzea: moderatzailea, eleduna, idazkaria. • Bizikidetasun arauak eta hitz egiteko txandak errespetatzea. • Norberaren eta besteen azalpenak objektiboki baloratzea. Irakaslearen laguntzarekin testuaren forma eta edukia hobetzeko moduak aurkitzea. 	<p>Ahozko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ikuspuntu eta jarrera desberdinak onartzen dituen ahozko azalpen bat prestatzea. • Informazioa bildu eta antolatzea helburuaren eta entzuleen arabera, gidoi bat prestatuz. • Azalpenaren entsegua egitea. • Argitasunez hitz egitea, ildoak gabe, gidoia behin eta berriz jo gabe, ikus-entzunezko bitartekoen eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien laguntzarekin. • Hitz egiteko txandak eta kortesiazko formulak eraginkortasunez erabiltzea. Esku hartzeko une egokia hautatu eta ongi aprobetxatzea. Diskurtsoa zaintzea: erritmoa, abiadura, etenak, intonazioa eta abar. Hitzez besteko elementuak: begirada, keinuak, mugimenduak eta abar. • Entzuleen arreta erakartzea eta hari eustea estrategia desberdinen bitartez (bolumena, tonua aldatzea, umorea, adibideak jartzea). • Behar ez diren errepikapenak saihestea; informazio akastunak eta egokiak ez diren ideiak eta informazioak identifikatzea. • Taldeko jardueretan rol desberdinak hartzea: moderatzailea, eleduna, idazkaria. • Bizikidetasun arauak eta hitz egiteko txandak errespetatzea. • Norberaren eta besteen azalpenak objektiboki baloratzea. Irakaslearen laguntzarekin testuaren forma eta edukia hobetzeko moduak aurkitzea.

2. multzoa. Irakurtzea eta idaztea

Ziklo bakoitzerako proposatzen den testu tipologiak eskatzen du aldez aurretik dedikazio sakonagoa eta jarraituagoa-baina ez eskusiboa- izatea aipatu testu motak lantzeko.

DBH1	DBH2
<p>Idatzizko testuak ulertzea</p> <ul style="list-style-type: none"> Eguneroko bizitzako kontuei buruzko eta ikasleen esperientziatik hurbil dauden esparruetako giza harremani buruzko testuak ulertzea; esate baterako, gauzak erabiltzeko jarraibideak, arauak eta deiak. Komunikabideetako testuak ulertzea, egunkariaren egiturari (atalak eta generoak) eta elementu paratestualei erreparatuz, eta arreta berezia jarriz eguneroko bizitzarekin loturiko albisteetan eta egitatei buruzko informazioetan. Esparru akademikoko testuak ulertzea, arreta berezia jarriz azalpen testuetan eta testu argitzaileetan, lanak egiteko jarraibideetan, kontsultetan; euskarri desberdinak erabiliko dira horretarako: hiztegiak, glosarioak eta bestelako informazio iturriak (entziklopediak eta hezkuntzaren arloko web orriak, esate baterako). Ikastetxeko liburutegiaren erabilera gidatua eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiena, informazioa lortzeko eta idatzizko lanak egiteko ereduak aurkitzeko. Gogoetazko jarrera eta jarrera kritikoa edozein motatako diskriminazioa dakarten mezuak direla-eta dagoen informazioarekiko. 	<p>Idatzizko testuak ulertzea</p> <ul style="list-style-type: none"> Eguneroko bizitzako kontuei buruzko eta ikasleen esperientziatik hurbil dauden esparruetako giza harremani buruzko testuak ulertzea; esate baterako, arauak, deiak eta komunikazioak. Komunikabideetako testuak ulertzea, bereziki egitatei buruzko informazioa, albisteak eta kronikak, egunkari digitalaren egiturari (atalak eta generoak) eta elementu paratestualei erreparatuz. Esparru akademikoko testuak ulertzea, arreta berezia jarriz azalpen testuetan eta testu argitzaileetan, lanak egiteko jarraibideetan, kontsultetan; euskarri desberdinak erabiliko dira horretarako: hiztegiak, glosarioak eta bestelako informazio iturriak (entziklopediak eta hezkuntzaren arloko web orriak, esate baterako). Ikastetxeko liburutegiaren erabilera gero eta autonomoagoa eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiena, informazioa lortzeko eta idatzizko lanak egiteko ereduak aurkitzeko. Gogoetazko jarrera eta jarrera kritikoa edozein motatako diskriminazioa dakarten mezuak direla-eta dagoen informazioarekiko.
<p>Idatzizko testuak sortzea</p> <ul style="list-style-type: none"> Eguneroko bizitzako kontuei buruzko eta ikasleen esperientziatik hurbil dauden esparruetako giza harremani buruzko testuak sortzea; esate baterako, gutun pertsonala, oharrak eta deiak. Ikastetxeko liburutegiaren erabilera gidatua eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiena, informazioa lortzeko eta idatzizko lanak egiteko ereduak aurkitzeko. Komunikabideetako testuak sortzea, bereziki albisteak, euskarri inprimatu edo digitalerako. Paperean edo euskarri digitalean, esparru akademikoko testuak sortzea, bereziki laburpenak, azalpen errazak, glosarioak eta egindako lan eta ikasketei buruzko ondorioak. Idatzizko testugintzarekiko interesa, informazio eta ikaskuntza iturri gisa, eta norberaren esperientziak eta ezagutzak komunikatzeko modu gisa, eta jokabidea erregulatzeko bitarteko gisa. Testu idatzien aurkezpen txukunak egiteko interesa, paperean nahiz euskarri digitalean, arau ortografikoak eta tipografikoak errespetatuz. 	<p>Idatzizko testuak sortzea</p> <ul style="list-style-type: none"> Eguneroko bizitzako kontuei buruzko eta ikasleen esperientziatik hurbil dauden esparruetako giza harremani buruzko testuak sortzea; arreta berezia jarriko zaie foroetan parte hartzeari eta eskabide-gutunei. Ikastetxeko liburutegiaren erabilera gero eta autonomoagoa, eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiena, informazioa lortzeko eta idatzizko lanak egiteko ereduak aurkitzeko. Komunikabideetako testuak sortzea, bereziki kronikak, euskarri inprimatu edo digitalerako, audiorako nahiz bideorako. Publizitate testuak sortzea. Argudiozko testuak sortzea. Iritzi-gutuna. Nola sortu, paperean nahiz euskarri digitalean (forma desberdinetan: sekuentzia, deskribapena, konparaketa, arazoa/konponbidea eta kausa/ondorioa), esparru akademikoko testuak, bereziki laburpenak, aurkezpenak eta azalpen errazak, glosarioak eta egindako lan eta ikasketei buruzko ondorioak, paperean nahiz euskarri digitalean aurkeztuak. Idatzizko testugintzarekiko interesa, informazio eta ikaskuntza iturri gisa, eta norberaren esperientziak eta ezagutzak komunikatzeko modu gisa, eta bizikidetasuna erregulatzeko bitarteko gisa. Aintzat hartzea testu idatzien aurkezpen txukunak egin beharra, paperean nahiz euskarri digitalean, arau ortografikoak eta tipografikoak errespetatuz.

DBH3	DBH4
<p>Idatzizko testuak ulertzea</p> <ul style="list-style-type: none"> Eguneroko bizitzako eta giza harremanetako gaiei buruzko testu propioak ulertzea; esate baterako, deialdiak eta eguneko gai zerrendak, bileretako aktak eta erregelamenduak. Komunikabideetako testuak ulertzea, kroniketan, erreportajeetan eta elkarrizketetan informazioa eta iritzia bereiziz. Esparru akademikoko testuak ulertzea, arreta berezia jarritzegien, glosarioen eta bestelako informazio iturrien kontsultan, euskarri desberdinetan. Liburutegiak eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak modu autonomoan erabiltzea, informazioa aurkitu, hautatu eta antolatzeko. Gogoetazko jarrera eta jarrera kritikoa edozein motatako diskriminazioa dakarten mezuak direla-eta dagoen informazioarekiko. 	<p>Idatzizko testuak ulertzea</p> <ul style="list-style-type: none"> Eguneroko bizitzako eta giza harremanetako gaiei buruzko testuak ulertzea; esate baterako, lege-xedapenak, kontratuak, liburuxkak eta erakundeetako eta merkataritza arloko gutunak. Komunikabideetako testuak ulertzea, arreta berezia eskainiz iritzigeneroei; esate baterako editorialak edo zutabeak. Esparru akademikoko testuak ulertzea, arreta berezia jarritzegien, glosarioen eta bestelako informazio iturrien kontsultan, euskarri desberdinetan; saiakeren zatiak horren barnean sartuko dira. Liburutegiak eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak modu autonomoan erabiltzea, informazioa aurkitu, hautatu eta antolatzeko. Gogoetazko jarrera eta jarrera kritikoa edozein motatako diskriminazioa dakarten mezuak direla-eta dagoen informazioarekiko.
<p>Idatzizko testuak sortzea:</p> <ul style="list-style-type: none"> Eguneroko bizitzako eta giza harremanetako gaiei buruzko testuak osatzea, arreta berezia eskainiz foroetan parte hartzeari, eguneroko pertsonalak egiteari (paperean nahiz euskarri digitalean), erregelamenduei, zirkularrei eta bileretako aktei. Liburutegiak eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak modu autonomoan erabiltzea, informazioa aurkitu, hautatu eta antolatzeko. Komunikabideetako testuak sortzea, bereziki erreportajeak edo elkarrizketak, euskarri idatzi edo digitalerako, audiorako nahiz bideo-rako. <p>Paperean edo euskarri digitalean esparru akademikoko testuak sortzea, aurkezpen testuak eta azalpen testuak, lortutako eta eskemen, mapa kontzeptualen eta laburpenen bidez antolatutako informazioa erabiliz sortutakoak; lan eta ikasketei buruzko proiektuak eta txostenak egitea.</p> <ul style="list-style-type: none"> Idatzizko testugintzarekiko interesa, informazio eta ikaskuntza iturri gisa, eta norberaren esperientziak eta ezagutzak komunikatzeko modu gisa, eta bizikidetasuna erregulatze bitarteko gisa. Aintzat hartzea testu idatzien aurkezpen txukunak egin beharra, paperean nahiz euskarri digitalean, arau ortografikoak eta tipografikoak errespetatuz. 	<p>Idatzizko testuak sortzea</p> <ul style="list-style-type: none"> Eguneroko bizitzako eta giza harremanetako gaiei buruzko testu argiak eta xehetasunak dituztenak sortzea, arreta berezia eskainiz foroari, eskari eta eskabideei, erreklamazioei, curriculum vitaeari eta liburuxkei. Komunikabideetako testu argiak eta xehetasunak dituztenak sortzea, bereziki zuzendariarentzako gutunak eta iritzi-artikuluak -esate baterako, editorialak eta zutabeak-, euskarri idatzirako nahiz digitalerako, adierazpenerako eta pertsuasiorako baliabideak eraginkortasunez erabiliz. Paperean edo euskarri digitalean esparru akademikoko testu argiak eta xehetasunak dituztenak sortzea, bereziki aurkezpen testuak, azalpen testuak eta argudiozko testuak, iturri desberdinetatik lortu eta eskemen, mapa kontzeptualen eta laburpenen bidez antolatutako informazioa erabiliz sortutakoak; halaber, lan eta ikasketei buruzko proiektuak eta txostenak egitea. Idatzizko testugintzarekiko interesa, informazio eta ikaskuntza iturri gisa, eta norberaren esperientziak eta ezagutzak komunikatzeko modu gisa, eta bizikidetasuna erregulatze bitarteko gisa. Aintzat hartzea testu idatzien aurkezpen txukunak egin beharra, paperean nahiz euskarri digitalean, arau ortografikoak eta tipografikoak errespetatuz.

DBH1	DBH2
<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deskribapenak: leku eta gauzen deskribapenak; erretratu fisikoa eta izaeraren erretratuak; deskribapen literario eta teknikoak ... • Narrazio testuak: egituraren elementu nagusiei erreparatuz: esparrua, korapiloa, pasarteak, pertsonaiak, narratzailea, elkarriketak (zuzeneko eta zeharkako estiloak) eta abar. • Elkarriketak: elkarriketa eta komikia. 	<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Publizitate testuak. • Argudiozko testuak (iritzi-gutuna). • Narrazio testuak (albistea, kronika, erreportajea eta artikulua).
<p>Trebetasunak eta estrategiak</p> <p>Idatziaren ulermena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Irakurtzeko prozesuan estrategiak aplikatzea: irakurri aurretik, aurre-irakurketa (aldez aurreko ezagutzak aktibatzea, gauzak iragartzea), irakurketa, irakurri ondoren. • Irakurketarako estrategia egokiak aplikatzea: analisia (irakurtzea, azpimarratzea, oharrak hartzea) eta sintesia (eskemak, laburpenak eta mapa kontzeptualak). • Testu baten informazio zehatzak ateratzea eta gai orokorra identifikatzea, gai hori esplizituki agertzen deneko esakuneak ezagutzuz. Testuaren atalak eta antolaketa identifikatzea. • Irakurketa adierazkorra, tonua identifikatuz, puntuazio-markak intonazioaren arabera interpretatuz, baliabide prosodikoak eta keinuak erabiliz. • Ezagutza morfosintaktikoak (deixia, aditzaren denbora eta aspektua) eta lexikoak (sinonimia, hiperonimia, hitz-elkarketa eta hitz-eraterpena). • Testuetako denborazko markagailuak eta lokailuak ezagutzea. • Deskribapen baten ezaugarriak identifikatzea. • Narrazio testu baten egiturazko elementu nagusiak identifikatzea: esparrua, korapiloa, pasarteak, pertsonaiak, narratzailea, elkarriketak (zuzeneko eta zeharkako estiloak) eta abar. • Komikiaren ezaugarriak identifikatzea. • Iritzia osatzea testuaren formari eta hizkuntzari buruz eta edukari eta antolaketari buruz. • Baloratzea informazioa behar bestekoa den, argia den, ongi antolatuta dagoen, eta harekin proposaturiko lanak bete ahal izanen diren. 	<p>Trebetasunak eta estrategiak</p> <p>Idatziaren ulermena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Irakurtzeko prozesuan estrategiak aplikatzea: irakurri aurretik, aurre-irakurketa (aldez aurreko ezagutzak aktibatzea, gauzak iragartzea), irakurketa, irakurri ondoren. • Irakurketarako estrategia egokiak aplikatzea: analisia (irakurtzea, azpimarratzea, oharrak hartzea) eta sintesia (eskemak, laburpenak eta mapa kontzeptualak). • Testu baten gai orokorra eta bigarren mailako gaiak identifikatzea, esplizituki agertzen deneko esakuneak ezagutzuz. • Irakurketa adierazkorra, tonua identifikatuz, puntuazio-markak intonazioaren arabera interpretatuz, baliabide prosodikoak eta keinuak erabiliz. • Ezagutza morfosintaktikoak (deixia, aditzaren denbora eta aspektua) eta lexikoak (sinonimia, hiperonimia, hitz-elkarketa eta hitz-eraterpena). • Testuetako denborazko markagailuak eta lokailuak ezagutzea. • Narrazio testuen ezaugarriak eta denborazko garapen lineala eta ez-lineala duten egitateen sekuentzia identifikatzea. • Publizitatearen arloko testuak sistematikoki analizatu eta elementu azpimarragarrienak identifikatzea: gehien erabiltzen diren elementuak eta baliabideak, ezaugarriak, gizartean duten eragina eta abar. • Argudiozko testuaren argudio eta ezaugarriak identifikatzea (igorlea, tesia, argudioak, ikuspuntuak eta abar). Informazio objektiboak eta iritziak bereiztea. • Iritzia osatzea testuaren formari eta hizkuntzari buruz eta edukari eta antolaketari buruz. • Testuen edukia eta forma konparatzea. • Baloratzea informazioa behar bestekoa den, argia den, ongi antolatuta dagoen, eta harekin proposaturiko lanak bete ahal izanen diren.

DBH3	DBH4
<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kazetaritzakoak (erreportajea, elkarrizketa ...). • Azalpen testuak 	<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testu formal eta administratiboak: curriculum vitae, eskabidea, erregua, posta elektronikoa, erreklamazioa eta abar. • Argudiozko testuak (ikuspuntua eta kontra-argudiatzea).
<p>Trebetasunak eta estrategiak</p> <p>Idatziaren ulermena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Irakurtzeko prozesuan estrategiak aplikatzea: irakurri aurretik, aurre-irakurketa (aldez aurreko ezagutzak aktibatzea, gauzak iragartzea), irakurketa, irakurri ondoren. • Irakurketarako estrategia egokiak aplikatzea: analisia (irakurtzea, azpimarratzea, oharrak hartzea) eta sintesia (eskemak, laburpenak eta mapa kontzeptualak). • Irakurketa adierazkorra, tonua identifikatuz, puntuazio-markak intonazioaren arabera interpretatuz, baliabide prosodikoak eta keinuak erabiliz. • Ezagutza morfosintaktikoak (deixia, aditzaren denbora eta aspektua) eta lexikoak (sinonimia, hiperonimia, hitz-elkarketa eta hitz-eratorpena). • Testuetako denborazko markagailuak eta lokailuak ezagutzea. • Testu baten informazio garrantzitsua lortzea; gaiari buruzko ezagutzekin erlazionatzea; gai orokorra eta bigarren mailako gaiak inferitzea; testuaren atalak elkarrekin erlazionatzea. • Testuen oinarriko ezaugarriak eta antolaketa identifikatzea. • Iritzia osatzea testuaren formari eta hizkuntzari buruz eta edukiari eta antolaketari buruz. • Baloratzea informazioa behar bestekoa den, argia den, ongi antolatuta dagoen, eta harekin proposaturiko lanak bete ahal izanen diren. 	<p>Trebetasunak eta estrategiak</p> <p>Idatziaren ulermena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Irakurtzeko prozesuan estrategiak aplikatzea: irakurri aurretik, aurre-irakurketa (aldez aurreko ezagutzak aktibatzea, gauzak iragartzea), irakurketa, irakurri ondoren. • Irakurketarako estrategia egokiak aplikatzea: analisia (irakurtzea, azpimarratzea, oharrak hartzea) eta sintesia (eskemak, laburpenak eta mapa kontzeptualak). • Testuan errepikatzen diren informazioetatik eta norberaren ezagutzetatik abiatuta, gai nagusia eta bigarren mailako gaiak inferitzea. Inferitzea edo deduzitzea elementu implizituak, auresuposamenduak, gainulertuak, zentzu bikoitzak, anbiguotasunak, elipsiak, umorea ironia eta abar. • Irakurketa adierazkorra, tonua identifikatuz, puntuazio-markak intonazioaren arabera interpretatuz, baliabide prosodikoak eta keinuak erabiliz. • Ezagutza morfosintaktikoak (deixia, aditzaren denbora eta aspektua) eta lexikoak (sinonimia, hiperonimia, hitz-elkarketa eta hitz-eratorpena). • Testuetako denborazko markagailuak eta lokailuak ezagutzea. • Testu batean erabilitako erregistroa identifikatzea: formula/ez-formala. • Testu formalak identifikatzea (curriculum vitae, aurkezpen gutuna, eskabidea, erreklamazioa eta abar). • Argudiozko testuetako komunikazio egoera aztertzea: igorlearen asmoa, asmoa markatzen duten hitzak eta esaldiak identifikatzea, modalizatzea eta abar. • Azalpenak eta argudioak bereiztea. • Iritzia osatzea testuaren formari eta hizkuntzari buruz eta edukiari eta antolaketari buruz. • Testuen edukia eta forma konparatzea. • Baloratzea informazioa behar bestekoa den, argia den, ongi antolatuta dagoen, eta harekin proposaturiko lanak bete ahal izanen diren. • Informazioa baloratzea eta epaitzea, norberaren iritzia osatzeko.

DBH1	DBH2
<p>Idatzizko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testuen osaketarako plangintza egitea: proiektua, eskema, zirriborroa, idazketa, berrikuspena, edizioa. • Narrazio testuaren plangintza egitea: hasierako egoera definitzea (pertsonaiak, lekua, denbora, narratzailea eta abar), korapiloa, amaiera. • Elkarrizketaren plangintza egitea: gaia hautatzea, galderak prestatzea, horiek elkarrizketatu behar den pertsonari egokitzea, elkarrizketa bat egiteko teknikak aplikatzea eta abar. • Komikiaren plangintza egitea: kontuan hartuz komiki mota desberdinak (historikoak, didaktikoak, propaganda egitekoak, joko erakoak), onomatopeiak, gehiegikeriak eta abar. • Testuak dioena eta hura adierazteko bideak testu motaren eta hartzailearen arabera egokitzea. Letra argi eta irakurgarria, aurkezpen txukuna. • Norberaren baliabideak edo kontsultako baliabideak (hiztegiak, gramatikak, testu prozesadoreak) erabiltzea norberaren akatsak zuzentzeko. • Testu mota bat beste batera bihurtzea (komikia edo olerki bat narrazio eta deskribapen testu bihurtzea; istorio bat zinemarako gidoi bihurtzea; ipuin bateko zati bat albiste bihurtzea ...). • Norberaren eta besteen produkzioa objektiboki baloratzea. Irakaslearen laguntzarekin testuaren forma eta edukia hobetzeko moduak aurkitzea. 	<p>Idatzizko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testuen osaketarako plangintza egitea: proiektua, eskema, zirriborroa, idazketa, berrikuspena, edizioa. • Azalpen testuen, pertsuasio testuen eta kazetaritzako testuen plangintza egiteko teknikak aplikatzea, iturriak hautatuz, ideiak argitasunez antolatuz eta esakunek sekuentzia lineal kohesionatuetan kateatuz. • Testu argiak idaztea, xehetasunekin, eta kohesio handiagoarekin, informazioa eta argudioak iturri desberdinetatik hartuz. • Argudiozko testuaren plangintza egitea: argudio bat garatzea, ikuspuntu jakin baten alde edo aurka arrazoiak ematea, eta aukera desberdinen alde onak eta txarrak azaltzea. • Testuak dioena eta hura adierazteko bideak testu motaren eta hartzailearen arabera egokitzea. Letra argi eta irakurgarria, aurkezpen txukuna. • Norberaren baliabideak edo kontsultako baliabideak (hiztegiak, gramatikak, testu prozesadoreak) erabiltzea norberaren akatsak zuzentzeko. • Testu mota bat beste batera bihurtzea (komikia edo olerki bat narrazio eta deskribapen testu bihurtzea; istorio bat zinemarako gidoi bihurtzea; ipuin bateko zati bat albiste bihurtzea ...). • Norberaren eta besteen produkzioa objektiboki baloratzea. Irakaslearen laguntzarekin testuaren forma eta edukia hobetzeko moduak aurkitzea.

DBH3	DBH4
<p>Idatzizko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testuen osaketarako plangintza egitea: proiektua, eskema, zirriborroa, idazketa, berrikuspena, edizioa. • Informazioa iturri desberdinetan bilatzea (bibliografikoak, ikus-entzunezkoak, digitalak) eta ezinbestekoa den informazioa hautatzea. • Azalpen testuaren plangintza egitea: ideiak antolatzea, esakuneak sekuentzia lineal kohesionatueta kateatzea, testua egituratzea (sarrera, garapena -zerrendatzea, konparaketa, kausa eta ondorioa, deskribapena, narrazioa ...- eta ondorioa). • Testuak dioena eta hura adierazteko bideak testu motaren eta har-tzailearen arabera egokitzea. Letra argi eta irakurgarria, aurkezpen txukuna. • Norberaren baliabideak edo kontsultako baliabideak (hiztegiak, gramatikak, testu prozesadoreak) erabiltzea norberaren akatsak zuzentzeko. • Testu mota bat beste batera bihurtzea (komikia edo olerki bat narrazio eta deskribapen testu bihurtzea; istorio bat zinemarako gidoi bihurtzea; ipuin bateko zati bat albiste bihurtzea ...). • Norberaren eta besteen produkzioa objektiboki baloratzea. Irakaslearen laguntzarekin testuaren forma eta edukia hobetzeko moduak aurkitzea. 	<p>Idatzizko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testuen osaketarako plangintza egitea: proiektua, eskema, zirriborroa, idazketa, berrikuspena, edizioa. • Argudio testuaren plangintza egitea (komunikazio egoera eta tesia definitzea, argudioak eta kontra-argudioak hautatu eta azaltzea, testua antolatzea, landutako elementu linguistikoak aplikatzea eta abar). • Eguneroko bizitzako eta giza harremanetako gaiei buruzko testuen plangintza egitea: curriculum vitae, eskabidea eta abar, eredu erreal-letan oinarrituz. • Ideiak antolatzea, esakuneak sekuentzia lineal kohesionatueta kateatzea, testua egituratzea. • Testuak dioena eta hura adierazteko bideak testu motaren eta har-tzailearen arabera egokitzea. Letra argi eta irakurgarria, aurkezpen txukuna. • Norberaren baliabideak edo kontsultako baliabideak (hiztegiak, gramatikak, testu prozesadoreak) erabiltzea norberaren akatsak zuzentzeko. • Testu mota bat beste batera bihurtzea (komikia edo olerki bat narrazio eta deskribapen testu bihurtzea; istorio bat zinemarako gidoi bihurtzea; ipuin bateko zati bat albiste bihurtzea ...). • Norberaren eta besteen produkzioa objektiboki baloratzea. Irakaslearen laguntzarekin testuaren forma eta edukia hobetzeko moduak aurkitzea.

3. multzoa. Hezkuntza literarioa

DBH1	DBH2
<ul style="list-style-type: none"> • Adinerako egokiak diren obra batzuk (literatur genero desberdinetakoak) irakurtzea. • Olerkien irakurketa komentatua eta errezitatzea, oinarritzko alderdi batzuk bereiziz: erritmoa, bertsogintza eta figura erretoriko garrantzitsuenak. • Kontakizun laburren irakurketa komentatua, kultura desberdinetako mitoak eta kondairak barne, kontakizun literarioaren elementuak eta haien funtzionaltasuna ezagutzuz. • Antzezlan laburren irakurketa komentatua eta dramatizatua edo antzezlan zatiena, antzerkirako testuen alderdi formalak eta funtzionaltasuna ezagutzuz. • Genero literarioak eta azpigenero batzuk bereiztea irakurketa komentatuen bitartez. • Testu literarioak osatzea irakurketa komentatuetan barneraturiko ikasketa batzuk erabiliz (testu literarioak imitatu, berregin eta sortzea). • Ikastetxeko liburutegiaren eta liburutegi birtualen erabilera gidatua (literaturako edukiekin zerikusia duten ikerketa eta sormeneko lan errazak egitea). • Irakurtzeko autonomia garatzea eta literatura aintzat hartzea gozamen iturri gisa eta mundua ezagutzeko iturri gisa (borondatezko irakurketak, adierazpen eta ikerketako lehiaketak, irakurketa sustatzeko fitxak, idazle eta ilustratzaileekin egotea, liburuaren inguruko data garrantzitsuak ospatzea). 	<ul style="list-style-type: none"> • Adinerako egokiak diren obra batzuk (literatur genero desberdinetakoak) irakurtzea. • Olerkien irakurketa komentatua eta errezitatzea, arreta eskainiz olerkiaren hizkuntzak daukan balio sinbolikoari, baliabide erretoriko garrantzitsuenen esanahia, olerkigintzaren prozedurak ezagutzuz eta elementu horiek guztiek olerkian duten funtzioa baloratuz. • Kontakizunen irakurketa komentatua, istorioaren gaiak eta elementuak, hasiera moduak, garapen kronologikoa, amaierak eta egilearen ikuspuntua konparatu eta kontrastatzea. • Antzezlan zatien irakurketa komentatua eta dramatizatua, azpigenero batzuk (tragedia, komedia, drama) ezagutzuz eta arreta eskainiz antzerkirako testuaren egiturari eta osagaiei, bai eta funtzionaltasunari ere. • Azpigenero literario nagusiak bereiztea irakurketa komentatuetatik abiatuta. • Testu literarioak osatzea irakurketa komentatuetan barneraturiko ikasketa batzuk erabiliz (testu literarioak imitatu, berregin eta sortzea). • Ikastetxeko liburutegia eta liburutegi birtualak modu gidatuan erabiltzea (informazio iturri desberdinak erabiltzea eta ikasketarako dauken baliabide desberdinak; literaturako edukiekin zerikusia duten ikerketa lanak egitea). • Irakurtzeko autonomia garatzea eta literatura aintzat hartzea gozamen iturri gisa eta mundua ezagutzeko iturri gisa (borondatezko irakurketak, adierazpen eta ikerketako lehiaketak, irakurketa taldeak, liburuaren eta zinemako bertsioren azterketa konparatzaileak, idazle eta ilustratzaileekin egotea, liburuaren inguruko data garrantzitsuak ospatzea).

DBH3	DBH4
<ul style="list-style-type: none"> • Adinerako egokiak diren eta ikasitako garaiekin lotura duten obrak irakurtzea. Konbinatzen ahal da jatorrizko obren, klasikoen egokitzapenen eta ikasten ari diren aroetan girotutako egungo obren zatien irakurketa. • Olerkien irakurketa komentatua egitea eta errezitatzea, behin eta berriz agertzen diren gai batzuen (amodioa, gerra, heriotza, askatasuna, eromena...) tratamendua konparatuz garai literario desberdinetan, eta olerkiak baloratuz erabilitako elementu sinbolikoen eta baliabide erretorikoen arabera (konparazioa, metafora, antitesia, anafora, paralelismoa, pertsonifikazioa, hiperbatona, epitetoa, hiperbolea ...) eta metrikoen arabera (silaben kontaketa, bertso motak, arte nagusia eta txikia, azentu-erritmoa, errima asonante eta kontsonantea, sinalefa, sineresia eta dieresia, estrofa erabilienak, hala nola erromantzea, biko errimatua, lauko nagusia, sonetoa ...). • Kontakizunen irakurketa komentatua, narratibak izan duen eraldaketaz ohartuz: bertsotan eginiko erdi aroko epikaren garaitik prosazko narrazio modernora bitarte, eta heroitik eleberrietako pertsonaietara bitarte (<i>Poema de Mío Cid</i>, <i>Lazarillo de Tormes</i>, <i>don Quijote de la Mancha</i>). • Espainiako antzerki klasikoko antzezlan laburren eta zatien irakurketa komentatua eta dramatizatua, gaien eta formaren ezaugarri batzuk bereiziz. • Erdi Arotik hasi eta XVIII. mendera arteko literaturaren historiako garai handien ezaugarri nagusiak ezagutzea eta egile garrantzitsu batzuen lanetara hurbiltzea, obra aipagarrien zati batzuen bitartez. <ul style="list-style-type: none"> – Erdi Aroko literatura: ezaugarri orokorrak; epika (<i>Poema de Mío Cid</i>, Erromantze bilduma zaharra); herri lirika eta lirika kultura (Erromantze bilduma, Jorge Manrique, gorteko lirika); narratiba didaktikoa (Gonzalo de Berceo eta Juan Ruiz) eta prosa didaktikoa (don Juan Manuel); <i>La Celestina</i>. – Urrezko Mendeetako literatura: ezaugarri orokorrak. Errenazimentuko eta Barrokoko poesia lirikoa (ezaugarri formal eta tematikoak); egile batzuk, esate baterako Garcilaso de la Vega, Fray Luis de León, San Juan de la Cruz, Góngora, Quevedo, Sor Juana Inés de la Cruz. – Errenazimentuko eta Barrokoko prosa: ezaugarri formal eta tematikoak, narrazio generoak. <i>Lazarillo de Tormes</i> eta <i>don Quijote de la Mancha</i> obren zatiak. – Barrokoko antzerkia: ezaugarri formal eta tematikoak, corral de comedias deitzen dena. Egileak (eta beren obren zatiak): Lope de Vega, Tirso de Molina, Calderón de la Barca. 	<ul style="list-style-type: none"> • XIX., XX. eta XXI. mendeetako eleberri eta kontraerak irakurtzea (estudiatutako garai guztietako testuak eta/edo programazioko garaia islatzen duten egungo testuak). • Olerki garaikideen irakurketa komentatua egitea eta errezitatzea, arreta bereizita eskainiz sinbolismoak eta abangoardiek hizkuntza poetikoari egindako ekarpenei (gregueria-k, idazketa automatikoa, kaligramak, ikusizko poesia ...), olerkiak baloratuz erabilitako elementu sinbolikoen eta baliabide erretorikoen arabera (sinestesia, erreduplikazioa, metafora, antitesia, anafora, paralelismoa, pertsonifikazioa, hiperbatona, hiperbolea, sinestesia ...) eta metrikoen arabera (bertso askea, erromantzeak, ikusizko poemak, kaligramak ...). • Narraziorako egitura eta ahots desberdinak eskaintzen dituzten kontraera garaikideen irakurketa komentatua (narrazioa 2. pertsonan, barne monologoa, zehar estilo librea, denboran jauziak, egitura zirkularra, "in medias res", pertsonaia kolektiboa, kaleidoskopikoa ...). • Antzezlan garaikide laburren irakurketa komentatua eta dramatizatua, edo modu desberdinetako zatiena (drama erromantikoa, esperpentoa, Lorcaen drama, antzerki errealista, absurduren antzerkia, antzerki independentea, esperimentazio antzerkia) gaietan eta formetan eginiko berrikuntzak baloratuz (pertsonaia sinbolikoak, prosaren eta bertsoaren arteko nahasketa, groteskoa ...). • Gaztelaniazko literaturaren historiaren garai nagusien ezaugarri nagusiak ezagutzea XIX., XX. eta XXI. mendeetan, eta horrekin batera egile aipagarrienak: <ul style="list-style-type: none"> – XIX. mendeko literatura: ezaugarri orokorrak eta Erromantizismoaren, Errealismo eta Naturalismoaren, Modernismoaren eta XIX. mende bukaerako literaturaren adibide batzuk. Idazleen obrak edo obren zatiak: José de Espronceda, Gustavo Adolfo Bécquer, Rosalía de Castro, Duque de Rivas, José Zorrilla, Larra, Benito Pérez Galdós, Leopoldo Alas "Clarín", Emilia Pardo Bazán, Rubén Darío, Antonio Machado, Juan Ramón Jiménez, Pío Baroja, José Martínez Ruiz "Azorín", Miguel de Unamuno ... – Gerra zibilera arteko literatura: ezaugarri orokorrak eta novecentismoaren adibide batzuk (Ortega y Gasset, Juan Ramón Jiménez); abangoardiak (Vicente Huidobro, Ramón Gómez de la Serna), Ramón M.^a del Valle-Inclán ... – 27ko belaunaldia: ezaugarriak eta zenbait egileren obrak edo obren zatiak, hala nola Rafael Alberti, Federico García Lorca, Vicente Aleixandre, Luis Cernuda, Pedro Salinas eta Jorge Guillén.

DBH3	DBH4
<p>– XVIII. mendeko literatura: Ilustrazioaren ezaugarri orokorrak. Saiakera ilustratua: Cadalso. XVIII. mendeko antzerkia: Leandro Fernández de Moratín.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testu literarioak osatzea eta lan kritiko errazak lantzea. • Ikastetxeko liburutegia, inguruko liburutegiak, liburutegi birtualak eta irakurketa sustatzeko eta hari buruzko orientabideak emateko web orriak gero eta modu autonomoagoan erabiltzea. Zenbait informazio iturri kontsultatzea eskatzen duten lanak egitea. • Irakurtzeko autonomia garatzea eta literatura aintzat hartzea gozamen iturri gisa eta beste mundu, garai eta kultura batzuk ezagutzeko iturri gisa. 	<p>– Gerra zibilaren ondorengo literatura: ezaugarri orokorrak. Lirika garaikidea: adibidez, poesia konprometitua (Miguel Hernández), poesia errotua (Luis Rosales) eta deserrotua (Dámaso Alonso), poesia soziala (Blas de Otero, José Hierro), 60ko poesia (Gil de Biedma, Angel González), novisimoak (Pere Gimferrer, Ana M.ª Moix), esperientziaren poesia (Luis García Montero, Jon Juaristi), oraingo gazteen poesia.</p> <p>Narratiba garaikidea: adibidez, Camilo José Cela, Carmen Laforet, Rafael Sánchez Ferlosio, Miguel Delibes, Luis Martín Santos, Carmen Martín Gaité, Gonzalo Torrente Ballester, Antonio Muñoz Molina, Luis Landero, Eduardo Mendoza, Manuel Vázquez Montalbán ...</p> <p>Antzerki garaikidea: adibidez, Enrique Jardiel Poncela, Miguel Mihura, Antonio Buero Vallejo, Francisco Nieva, Fernando Arrabal, José Luis Alonso de Santos, antzerkiko joera berriak.</p> <p>– Literatura hispanoamerikarra: ezaugarri orokorrak. Egile eta obra batzuk, hala nola:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Poesia: Vicente Huidobro, Octavio Paz, Pablo Neruda, Nicolás Guillén ... o Narratiba: Jorge Luis Borges, Juan Rulfo, Julio Cortázar, Gabriel García Márquez, Mario Vargas Llosa ... <ul style="list-style-type: none"> • XIX., XX. eta XXI. mendeetako literatura hispaniko eta europarretako egile nagusietako batzuen lanetara hurbiltzea: <ul style="list-style-type: none"> – Espainiako beste hizkuntza batzuetako egileak, esate baterako: Rosalía de Castro, Alvaro Cunqueiro, Suso de Toro, Manuel Rivas, Joan Maragall, Salvador Espriu, Joan Brossa, Mercè Rodoreda, Gabriel Aresti, Bernardo Atxaga ... – Egile europarrak, esate baterako: Dickens, Flaubert, Oscar Wilde, T. S. Eliot, B. Brecht, Umberto Eco, Darío Fo, H. J. Ibsen, Thomas Mann ... • Testu literarioak osatzea eta lan kritikoak lantzea (kontakizun bildumak eta antologia poetikoak osatzea, antzerki lan laburrak egitea; obren azterketa konparatzailea, ikerketa lanak egitea ...) • Ikastetxeko liburutegia, inguruko liburutegiak, liburutegi birtualak eta irakurketa sustatzeko eta hari buruzko orientabideak emateko web orriak nolabaiteko autonomiaz erabiltzea (zenbait informazio iturri kontsultatzea). • Irakurtzeko autonomia garatzea eta literatura aintzat hartzea gozamen iturri gisa eta beste mundu, garai eta kultura batzuk ezagutzeko iturri gisa.

Trebetasunak eta estrategiak

Ulermena:

- Xedea definitzea.
- Aldez aurreko ezagutzak aktibatzea, iragartzea (titulutik, garaitik, egiletik, generotik eta abarretatik abiatuta ...).
- Norberaren ulermena kontrolatzea.
- Interpretazioa, inferentzia.
- Testuak konparatzea eta bereiztea generoaren, garai historikoaren edo mugimendu literarioaren arabera.

Irakurketa adierazkorra:

- Irakurketa adierazkorra, tonua identifikatuz, puntuazio-markak intonazioaren arabera interpretatuz, baliabide prosodikoak eta keinuak erabiliz.

Balorazioa:

- Egitate literarioari buruzko esperientzien gaineko elkarrizketa eta kontrastea: irudiak, oroitzapenak, ustekabeak, aurkikuntzak, go-goetak, esperientziarekin edo bizitzarekin eginiko konparaketak, kulturen artekoak ... testuak iradokiko zituenak.
- Testuan inplizituak edo agerikoak diren baloreen analisia.
- Balorazio kritikoa: norberaren iritziei buruzko arrazoi egokiak ematea, haiek beste ikuspuntu batzuekin kontrastatuz.
- Liburu baten irakurketatik abiatuta, testu pertsonalak idaztea: kritikak, pertsonaiantzako gutunak, iritzia ...
- Literatur lehiaketetan parte hartzea bultzatzea.

Literatur testuak sortzea:

- Literatur testuak sortzea, erreferente literarioak imitatuz eta eraldatuz.
- Literatur testu berriak sortzea, norberaren produkzioaren plangintza eginez eta testuak sortuz eta berrikusiz; egitura, kontzeptuak, mekanismo narratiboak eta estilokoak behatuz eta analizatuz; ereduak erabiliz.

Testuen iruzkin literarioa:

- Gaia
- Barne eta kanpo egitura.
- Literatur generoaren eta azpigeneroaren ezaugarriak.
- Baliabide erretorikoak.

Kritika lana:

- Iturri desbedinetan informazioa bilatzea (liburutegia, liburutegi birtuala, Internet...).
- Informazioa hautatzea.
- Edukiak antolatzea.
- Zirriborro bat egitea.
- Berrikuspena.
- Behin betiko itxura ematea.

4. multzoa. Hizkuntzaren ezaguera

DBH1	DBH2
<p>Soziolinguistika</p> <ul style="list-style-type: none"> Ahozko komunikazioaren eta idatzizko komunikazioaren arteko erabilera arrunten eta formalen arteko desberdintasun garrantzitsuak, testuinguruak eta formalak -bereziki eskola esparrukoak-behatzea. Espainiako hizkuntzen aniztasuna eta banaketa geografikoa oro har ezagutzea, eta hori aberastasun pertsonalerako eta kolektiborako iturri gisa baloratzea. 	<p>Soziolinguistika</p> <ul style="list-style-type: none"> Ahozko eta idatzizko komunikazioaren arteko testuinguruko desberdintasunak eta desberdintasun formalak ezagutzea, eta besteen diskurtsoetan eta norberarenak lantzerakoan erabilera arrunten eta formalen artean desberdintzea.
<p>Morfosintaxia</p> <ul style="list-style-type: none"> Perpauaren modalitateak eta aditzaren moduak ezagutzea, hiztunen asmoak adierazteko modu gisa. Deixi pertsonalaren forma linguistikoak (izenordain pertsonalak, edutezko izenordainak eta aditzen bukaerak) identifikatu eta erabiltzea ahozko nahiz idatzizko testuetan eta gutun eta arauetan. Testu-lokailu batzuk identifikatzea eta modu gogoetatsuan erabiltzea; arreta berezia eskainiko zaie denborazko lokailuei, azalpenezkoei eta hurrenkera adierazten dutenei, kausazkoei eta barne erreferentziako mekanismo batzuei, gramatikalak (izenordain pertsonalak, edutezkoak eta erakusleak) nahiz lexikoak (errepikapenak, sinonimoak eta elipsia). Testuetan aditzaren formak ezagutu eta modu koherentean erabiltzea, narrazioetan arreta berezia eskainiz lehenaldiari. Maiz erabiltzen diren aditzen funtzionamendu sintaktikoa ezagutzea, haien esanahitik abiatuz, subjektua eta aditzaren osagarriak identifikatuz, behar diren edo argudioak diren osagarrien existentzia berretsiz, behar ez diren eta zirkunstantziazkoak diren aurrean, sintaxiaren inguruko oinarritzko terminologia ulertzea: perpausa; subjektua eta predikatua; izenaren predikatua eta aditzaren predikatua; subjektua, aditza eta osagarriak. Esakuneak estilo kohesionatuarekin osatzeko prozedurak erabiltzea, bereziki perpausan sartzea azalpen-balioa dutenak; besteak beste, aposizioa, adjektiboa eta erlatibozko perpausa. Hitz flexiboak eta ez-flexiboak bereitzea, eta gramatikaren kategoria desberdinak eta hitzak osatzeko mekanismoak ezagutzea (elkarketa eta eratorpena). 	<p>Morfosintaxia</p> <ul style="list-style-type: none"> Perpauaren modalitateek testuinguruaren arabera har ditzaketen esanahiak ezagutzea. Deixi pertsonaleko formak eta denboraren eta lekuaren deixi formak identifikatu eta erabiltzea (erakusleak, denborazko eta lekuzko adberbioak) ahozko eta idatzizko testuetan. Testu-lokailu batzuk identifikatzea eta modu gogoetatsuan erabiltzea; arreta berezia eskainiko zaie hurrenkera adierazten duten lokailuei, azalpenezkoei eta kontrastea adierazten dutenei, kausazkoei eta barne erreferentziako mekanismo batzuei, gramatikalak (izenordain pertsonalak) nahiz lexikoak, bereziki elipsia eta esanahi jakina duten hiperonimoen erabilera. Testuetan aditzaren formak ezagutu eta modu koherentean erabiltzea, arreta berezia eskainiz indikatiboko orainaldiak dauzkan balio desberdinei. Aditzaren funtzionamendu sintaktikoa ezagutzea haren esanahitik abiatuta; subjektua eta aditzaren osagarriak identifikatuz, behar diren edo argudiozkoak eta behar ez diren edo zirkunstantziazkoak bereiziz; perpausak eraldatuz subjektuaren paper semantiko desberdinak behatzeko (egilea, kausa, jasailea); sintaxiaren inguruko oinarritzko terminologia erabiltzea: perpausa; subjektua, aditza eta osagarriak; subjektua eta predikatua; izenaren predikatua eta aditzaren predikatua; egilea, kausa eta jasailea. Esakuneak estilo kohesionatuarekin osatzeko prozedurak erabiltzea, bereziki azalpenezko adierazpideak sartzea eta partzipioan eta gerundioan oinarrituriko egiturak erabiltzea.

DBH3	DBH4
<p>Soziolinguistika</p> <ul style="list-style-type: none"> Hizkuntzaren ahozko erabilera ez-formalen eta formalen arteko diferentziak ezagutzea eta haiek egokiak diren komunikazio egoeren kontzientzia izatea. Perpauaren modalitateek eta modua adierazten duten aditz-perifrasiek izan ditzaketen testuinguruko esanahiak ezagutu eta erabiltzea. Forma deiktikoen egoerarekiko hartzen dituzten aldaerak (konfiantzazko eta kortesiazko formulak) identifikatu eta erabiltzea. 	<p>Soziolinguistika</p> <ul style="list-style-type: none"> Hizkuntzaren erabileran, gizarteko esparru desberdinetan, eragina duten erregistro eta faktore desberdinak ezagutzea, eta komunikazio egoeraren inguruabarren arabera erregistro egokia erabiltzearen garrantzia aintzat hartzea. Espainiako hizkuntza aniztasuna (hizkuntzak eta dialektoak) eta gaztelaniak gaur egun munduan duen egoera ezagutzea.
<p>Morfosintaxia</p> <ul style="list-style-type: none"> Testu-lokailu batzuk identifikatzea eta modu gogoetatsuan erabiltzea; arreta berezia eskainiko zaie banatzaileei, hurrenkera adierazten duten lokailuei, kontrastea, azalpena eta kausa adierazten dutenei, eta barne erreferentziako mekanismo batzuei, gramatikalak nahiz lexikoak, bereziki nominalizazioak eta esanahi abstraktua (fenomenoa, elementua edo ezaugarria) duten hiperonimoen erabilerari. Testuetan aditzaren formak ezagutu eta modu koherentean erabiltzea, arreta berezia eskainiz aditz-parifrasien aspektuzko balioei. Aditz batek bere adiera batzuetan dauzkan jokabide sintaktiko desberdinak alderatzea, subjektua eta aditzaren osagarriak identifikatzea, funtzio horien artean sartuz perpauaren forma dutenak (mendeko substantibozkoak, erlatibozkoak eta adberbiozkoak), eta jardueretan behar den sintaxiaren inguruko terminologia erabiltzea: esakunea, esaldia eta perpausa; subjektua, aditza eta osagarria; subjektua eta predikatua; izen-predikatua eta aditz-predikatua; egilea, kausa eta jasailea; perpaus aktiboa eta perpaus pasiboa; perpaus iragankorra eta iragangaitza; osagarri zuzena, zeharkako osagarria, erregimenekoa, zirkunstantziala, egilea eta atributua; mendeko perpaus substantibozkoa, erlatibozkoak eta adberbiozkoak. Esakuneko estilo kohesionatu batez osatzeko prozedurak erabiltzea, bereziki perpaus independenteak, koordinatuak edo alboratuak, mendeko adberbiozko edo erlazio logikoak adierazten dituzten bestelako mendeko perpaus bihurtzea: kausazkoak, ondoriozkoak, baldintzazkoak eta kontzesiboak. Hitz moten funtzio sintaktiko bereizgarriak ezagutzea eta haien formaren analisia (flexioa, hizkiak ...), bereziki araudiarekin loturiko alderdiei dagokienez. 	<p>Morfosintaxia:</p> <ul style="list-style-type: none"> Testuak lotzeko prozedurak -arreta berezia eskainiz kausazko, ondoriozko, baldintzazko eta alegiazko lokailuei- eta barne erreferentziako mekanismo gramatikal eta lexikoak identifikatu eta modu gogoetatsuan erabiltzea, norberaren testuak berrikusteko autonomia areagotuz. Azalpen eta argudiozko testuetan subjektibotasuna adierazteko modu batzuk ezagutu eta erabiltzea; forma deiktikoen komunikazio egoeren arabera hartzen dituzten aldaerak identifikatu eta erabiltzea. Perpauak koordinatzean eta mendeko perpauak sortzean eta konstatutako diskurtsoan (zuzeneko estilotik zeharkako estilora pasatzea), denborazko korrelazioa ezagutu eta modu koherentean erabiltzea. Perpauaren eskema semantikoa eta sintaktikoa ezagutzea; esakuneko sortu eta eraldatzea eskema horien arabera eta jardueretan behar den terminologia sintaktikoa erabiltzea: esakunea, esaldia eta perpausa; subjektua, aditza eta osagarria; subjektua eta predikatua; izen-predikatua eta aditz-predikatua; egilea, kausa eta jasailea; perpaus inpersonala; perpaus aktiboa eta perpaus pasiboa; perpaus iragankorra eta iragangaitza; osagarri zuzena, zeharkako osagarria, erregimenekoa, zirkunstantziala, egilea eta atributua; mendeko perpaus substantibozkoak, erlatibozkoak eta adberbiozkoak. Esakuneko estilo kohesionatuaz osatzeko prozedurak erabiltzea, eta ondoko terminoen baliatzea: aposizioa, adjektiboa eta erlatibozko esaldi azaltzaileak, partizipiozkoak eta gerundioa nola egin; perpaus koordinatua (emendiozkoa, disjuntiboa, adbertsatiboa eta ondoriozkoa); mendeko perpaus kausazkoa, ondoriozkoa, baldintzazkoa, kontzesiboa eta helburuzkoa. Hitzen forma (kategoria gramatikala) eta funtzioa bereiztea, eta kategoriaz aldatzeko prozedura lexikoak (hizkiak) eta sintaktikoak ezagutzea.

DBH1	DBH2
<p>Hiztegia-lexikoa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eskolako hiztegiek ematen dituzten informazio linguistikoak interpretatzea; bereziki hitz motei buruzkoak, lexikoaren erlazio semantikoei buruzkoak (sinonimia, antonimia ...) eta araudia. • Testu prozesadoreetako hiztegiak eta zuzentzaile ortografikoak erabiltzen hastea. 	<p>Hiztegia-lexikoa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eskolako hiztegiek ematen dituzten informazio linguistikoak interpretatzea; bereziki hitz motei buruzkoak, lexikoaren erlazio semantikoei buruzkoak (sinonimia, antonimia ...) eta araudiari buruzkoak. • Testu prozesadoreetako hiztegiak eta zuzentzaile ortografikoak ezagutzen hastea.
<p>Ortografia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arau ortografikoak ezagutzea eta gogoeta eginez erabiltzea, gizar-tean duten balioa eta idazkietan arauak betetzeko betebeharra aintzat hartuz. 	<p>Ortografia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arau ortografikoak ezagutzea eta gogoeta eginez erabiltzea, gizar-tean duten balioa eta idazkietan arauak betetzeko betebeharra aintzat hartuz.

DBH3	DBH4
<p>Hiztegia-lexikoa</p> <ul style="list-style-type: none"> Eskolako hiztegiek ematen dituzten informazio linguistikoak interpretatzea; bereziki aditzen jokaera sintaktikoari buruzkoak (iragankorrak eta iragangaitzak) eta erregistroarekin eta araudiarekin loturikoak. Testu prozesadoreetako hiztegiak eta zuzentzaile ortografikoak gero eta autonomia gehiagorekin erabiltzea. 	<p>Hiztegia-Lexikoa</p> <ul style="list-style-type: none"> Hizkuntzari buruzko hiztegiek ematen dituzten informazio linguistikoak interpretatzea (gramatikalak, semantikoak, erregistroari buruzkoak eta araei buruzkoak). Testu prozesadoreetako hiztegiak eta zuzentzaile ortografikoak nolabaiteko autonomiaz erabiltzea.
<p>Ortografia</p> <ul style="list-style-type: none"> Arau ortografikoak ezagutzea eta gogoeta eginez erabiltzea, gizartean duten balioa eta idazkietan arauak betetzeko betebeharra aintzat hartuz. 	<p>Ortografia</p> <p>Arau ortografikoak ezagutzea eta gogoeta eginez erabiltzea, erabilerari buruzko azalpenetan termino egokiak erabiliz (silaba tonikoa, azentu-marka diakritikoa eta abar) eta gizartean duten balioa eta idazkietan arauak betetzeko betebeharra aintzat hartuz.</p>

Trebetasunak eta estrategiak (lau kurtsoentzat berdinak)

- Ulertzeko eta adierazteko trebetasunak praktikan jartzerakoan, unitate linguistikoari eta funtzionamendu araei buruzko ezagutza teorikoak aplikatzea.
 - Ikasleari oraindik ere menperatzen ez dituen egiturak aurkeztea. Haien funtzionamendua aztertzea eta haietaz baliatzea; lehenbizi ulertzeko trebetasunak eta gero sortzeko trebetasunak.
 - Ikasleek jada erabiltzen dituzten forma eta egitura gramatikalak aztertzea eta linguistikoki lantzea; hau da, izena ematea, haien erabilera fintzea eta etekina ateratzea.
 - Ikaslea prestatzea forma linguistikoaren eta fenomeno sintaktikoaren manipulazio praktikoa egin dezan. Ikasleak jakin behar du esaldiko hitzak konbinatzen, sailkatzen, ordeztzen, aldatzen, modalizatzen, ordenatzen, errepikatzen eta abar.
- Testuetan adibideak aurkitzea. Ikastekoak diren elementuak identifikatzea. Identifikatutako elementuak konparatzea eta erlazionatzea.
- Eskolako hiztegiek ematen dituzten informazio linguistikoak interpretatzea; bereziki hitz motei buruzkoak, lexikoaren erlazio semantikoei buruzkoak (sinonimia, antonimia ...) eta araudiari buruzkoak.
- Norberaren ezagutzak (printzipio edo arau linguistikoak sartzeko) edo kontsulta iturriak (hiztegiak, gramatikak, erabilerak ...) erabiltzea arazoak ebazteko edo eskatutako lana egiteko: osatzea, eraldatzea, laburtzea, zuzentzea, inferitzea, interpretatzea eta abar.

5. multzoa. Hizkuntzaren ikaskuntzari buruzko gogoeta

DBH1	DBH2
<ul style="list-style-type: none"> • Lexikoa antolatu, barneratu, gogoratu eta erabiltzeko oinarriko estrategiak aplikatzea. • Ikasteko baliabideak progresiboki erabiltzea; esate baterako, hiztegiak, kontsulta liburuak, informazioaren eta komunikazioaren teknologiak. • Komunikazio helburu desberdinen arabera egokiak diren forma gramatikalen erabilerari eta esanahiari buruzko gogoeta gidatua. • Ahozko eta idatzizko produkzioak autoebaluatzeko eta autozuzentzeko estrategiak ikasten hastea. • Akatsa ikasteko prozesuaren zati baten gisara onartzea eta hura gainditzeko jarrera positiboa izatea. • Norberaren lana antolatzea (ikaskuntzari buruzko egunerokoa, agenda, dossierra, kontroleko erregistroa) ikaskuntzan aurrera egiteko estrategia gisa; helburuak ezarri eta haiek lortzeko bitartekoak identifikatuko dira. • Ikasteko estilo pertsonala garatzea. • Gelako testuinguruan eta gelatik kanpo sorturiko ikasketa aukerez baliatzeko interesa. • Taldeko jarduera eta lanetan aktiboki parte hartzea. • Gauzak jendaurrean eta idatziz adierazteko konfiantza eta ekimena. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lexikoa antolatu, barneratu, gogoratu eta erabiltzeko estrategiak aplikatzea; esate baterako, testuingurutik esanahiak inferitzea, hitzak formaren eta esanahiaren arabera erlazionatzea, hitzak eta kontzeptuak definitzea. • Ikasteko baliabideak erabiltzea: hiztegiak, kontsulta liburuak, liburu-tegiak eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak. • Komunikazio helburu desberdinen arabera egokiak diren forma gramatikalen erabilerari eta esanahiari buruzko gogoeta. • Ebaluazio partekatuko jardueretan eta norberaren ikaskuntzaren ebaluazioan parte hartzea, eta ahozko eta idatzizko produkzioen autozuzentzeko estrategiak erabiltzea. • Norberaren lana antolatzea (ikaskuntzari buruzko egunerokoa, agenda, dossierra, kontroleko erregistroa) ikaskuntzan aurrera egiteko estrategia gisa; helburuak ezarri eta haiek lortzeko bitartekoak identifikatuko dira. • Ikasteko estilo pertsonala garatzea. • Gelako testuinguruan eta gelatik kanpo sorturiko ikasketa aukerez baliatzeko interesa. • Taldeko jarduera eta lanetan aktiboki parte hartzea. • Gauzak jendaurrean eta idatziz adierazteko konfiantza eta ekimena. • Norberaren hizkuntzaren erabilera hobetzeko gaitasunean konfiantza izatea. • Baloratzea norberaren hizkuntza ikasteko, antolatzeko eta ezagutzak transmititzeko tresna bat dela.

DBH3	DBH4
<ul style="list-style-type: none"> • Lexikoa antolatu, barneratu, gogoratu eta erabiltzeko estrategiak aplikatzea; esate baterako, testuingurutik esanahiak inferitzea, hitzak formaren eta esanahiaren arabera erlazionatzea, hitzak eta kontzeptuak definitzea. • Ikasteko baliabideak antolatzea eta gero eta autonomia gehiagorekin erabiltzea; esate baterako, hiztegiak, kontsulta liburuak, liburutegiak edo informazioaren eta komunikazioaren teknologiak. • Forma gramatikalen erabilera eta esanahiari buruzko analisisa eta gogoeta, ezagutzen diren hizkuntzekin konparaketa eta kontrastea eginez. • Norberaren ikaskuntzaren ebaluazioan parte hartzea eta autozuzenketako estrategiak erabiltzea. • Norberaren lana antolatzea (ikaskuntzari buruzko egunerokoa, agenda, dossiera, kontroleko erregistroa) ikaskuntzan aurrera egiteko estrategia gisa; helburuak ezarri eta haiek lortzeko bitartekoak identifikatuko dira. • Ikasteko estilo pertsonala garatzea. • Gelako testuinguruan eta gelatik kanpo sorturiko ikasketa aukerez baliatzeko interesa. • Taldeko jarduera eta lanetan aktiboki parte hartzea. • Gauzak jendaurrean eta idatziz adierazteko konfiantza eta ekimena. • Norberaren hizkuntzaren erabilera hobetzeko gaitasunean konfiantza izatea. • Baloratzea norberaren hizkuntza ikasteko, antolatzeko eta ezagutzak transmititzeko tresna bat dela. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lexikoa antolatu, barneratu, gogoratu eta erabiltzeko estrategiak aplikatzea; esate baterako, testuingurutik esanahiak inferitzea, hitzak formaren eta esanahiaren arabera erlazionatzea, hitzak eta kontzeptuak definitzea. • Ikasteko baliabideak antolatzea eta gero eta autonomia gehiagorekin erabiltzea; esate baterako, hiztegiak, kontsulta liburuak, liburutegiak edo baliabide digital eta informatiboak. • Forma gramatikalen erabilera eta esanahiari buruzko analisisa eta gogoeta, ezagutzen diren hizkuntzekin konparaketa eta kontrastea eginez. • Norberaren ikaskuntzaren ebaluazioan parte hartzea eta autozuzenketako estrategiak erabiltzea. • Norberaren lana antolatzea (ikaskuntzari buruzko egunerokoa, agenda, dossiera, kontroleko erregistroa) ikaskuntzan aurrera egiteko estrategia gisa; helburuak ezarri eta haiek lortzeko bitartekoak identifikatuko dira. • Ikasteko estilo pertsonala garatzea. • Gelako testuinguruan eta gelatik kanpo sorturiko ikasketa aukerez baliatzeko interesa. • Taldeko jarduera eta lanetan aktiboki parte hartzea. • Gauzak jendaurrean eta idatziz adierazteko konfiantza eta ekimena. • Norberaren hizkuntzaren erabilera hobetzeko gaitasunean konfiantza izatea. • Baloratzea norberaren hizkuntza ikasteko, antolatzeko eta ezagutzak transmititzeko tresna bat dela.

Ebaluazio irizpideak

1. Multzoa. Entzutea eta ulertzea, hitz egitea eta hizketan aritzea

DBH1	DBH2
<p>1. Ikaslearen esperientziatik hurbil dauden giza esparruetako eta esparru akademikoko ahozko testuen helburua eta ideia nagusia ezagutzea; irratian eta telebistan entzundako informazioen ideia orokorra hartzea eta ikaskuntza lanak egiteko jarraibide ez oso konplexuak jarraitzea.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatu nahi da ikasleak gai diren deklarazio publikoen edo jatorri anitzeko informazioen -esate baterako, deiak, arauak, jarraibide errazak edo albisteak- gai orokorra ahoz edo idatziz parafraseatzeko edo adierazteko, beti gai akademikoen alorrean; argitasunez egituratuko dituzte, zabalkundeko testuen erregistroarekin. Egiaztatu nahi da, halaber, ikasleek gehienez ere hiru jarduerako sekuentzia bateko lanak betetzeko ahozko jarraibideak jarraitzen dituzten.</p>	<p>1. Ikaslearen esperientziatik hurbil dauden giza esparruetako eta esparru akademikoko ahozko testuen helburua eta ideia nagusia ez ezik, ideia, egitate edo datu garrantzitsuak ere ezagutzea; irratian eta telebistan entzundako informazioen ideia orokorraz eta garrantziaz jabetzea eta ikaskuntza lanak egiteko jarraibideak jarraitzea.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatu nahi da ikasleak deklarazio publikoen edo jatorri anitzeko informazioen -esate baterako, deiak, arauak, jarraibide errazak edo albisteak- gai orokorra ahoz edo idatziz parafraseatzeko edo adierazteko gai izateaz gainera, gai diren, halaber, ideia, egitate edo datu garrantzitsuak gogoratzeko, eta gai diren ahoz edo idatziz aurkezpen laburrak -gai akademikoei buruzkoak- laburbiltzeko, argitasunez eta zabalkundeko erregistroa erabiliz; azkenik, egiaztatu nahi da ikasleek hiru jarduera baino gehiagoko sekuentzia bateko lanak betetzeko ahozko jarraibideak jarraitzen dituzten.</p>
<p>2. Ahozko narrazio argiak eta ongi egituratuak egitea bizitako esperientziei buruz, ikus-entzunezko bitartekoen eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien laguntzarekin.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatu nahi da ikasleak gai diren narratzeko, alde zuzeneko prestaturiko gidoi bati jarraituz, zuzenean bizi dituzten egitate batzuk, modu sekuentzian eta argitasunez aurkeztuz, deskribapen errazak txertatuz eta azaldutakoari buruzko sentimenduak eta balorazioak sartuz. Bereziki baloratuko da ea narratzerakoan entzulea kontuan hartzen den, halako moduan non entzule horrek egitateen eta narratzaileak horien aurrean duen jarreraren ezaguera orokorra izan duen. Halaber, kontuan hartu beharko da ea egitateen azalpenean ikasleak gai diren ikus-entzunezkoen eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiek eskaintzen dituzten laguntzak erabiltzeko.</p>	<p>2. Ahozko aurkezpen errazak egitea inguruneak diren eta ikaslearen intereseak diren gaien buruz, ikus-entzunezko bitartekoen eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien laguntzarekin.</p> <p>Irizpide honekin bilatu nahi da ea ikasleak gai diren beren bizipenetatik hurbil dagoen eta beren interesea den gai bati buruz alde zuzeneko prestaturiko informazioak modu ordenatuan eta argian aurkezteko, halako moduan non informazio horiek garrantzitsuak gertatuko zaizkien entzuleei, azaltzen zaien gaiari buruzko oinarritzko ezagutzak barnera ditzaten. Aurkezpenaren laburtasun erlatiboak ikusita, bereziki baloratuko da garrantzitsuena hautatzeko gaitasuna eta informazioa ordenatuz eta argitasunez aurkeztea. Halaber, kontuan hartu beharko da ea egitateen ahozko aurkezpenetan ikasleak gai diren ikus-entzunezkoen eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiek eskaintzen dituzten laguntzak erabiltzeko.</p>

Oharrak

DBH3	DBH4
<p>1. Ahoz emandako jarraibideak eta arauak ulertzea; erreportaje eta elkarrizketetatik ideia nagusiak eta informazio berariazkoak ateratzea, gai akademikoei buruzko aurkezpen laburren garapenarekin jarraitzea eta hura eskema eta laburpen moduan islatzea.</p> <p>Irizpide honekin, egiaztatuko da ea ikasleak gai diren ahoz jasotako arau eta jarraibideak, edo gutxienez ere haien funtsezko puntuak, berri emateko; gai diren irratiz nahiz telebistaz emandako erreportaje baten gai orokorra eta garrantzizko alderdiak azaltzeko, edo elkarrizketatuaren iritzi aipagarrienak edo elkarrizketa-egileak hari buruz ematen duen profila; azkenik, gai diren eskema eta laburpen moduan emateko ahozko aurkezpen ez oso luze eta egitura argiko baten gai orokorra eta atalak, betiere eskolako jakintza arloekin loturiko gaiekin ari direla.</p>	<p>1. Nolabaiteko luzera duten aurkezpenen edo hitzaldi ez oso luzeen ideia nagusiak eta datu garrantzitsuak ateratzea, eta komunikabideetako edo eskola esparruko deklarazio edo eztabaida publikoetako helburuak, tesiak eta argudioak identifikatzea.</p> <p>Irizpide honekin jakin nahi da ikasleak gai diren ahozko aurkezpenen eskema eta laburpenak egiteko, pertsuasio erako deklarazio publikoetako edo eztabaida publikoetako nahiz eskola esparruko eztabaidetako helburuak, tesiak eta argudioak jasoz.</p>
<p>2. Ahozko aurkezpen errazak egitea gaurkotasun sozial, politiko edo kulturalakoak izan eta ikaslearen interesekoak diren gaiei buruz, ikus-entzunezko bitartekoaren eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien laguntzarekin.</p> <p>Irizpide honekin neurtu nahi da ikasleak gai diren fenomeno natural bati buruzko azalpenak emateko, edo egitate historiko, gatazka sozial eta abarrei buruzkoak, betiere beren interesekoak. Kontua da entzuleek egitateen deskribapen argia eta haiek azaltzeko arrazoiaren ulermen nahikoa lortu ahal izatea. Bereziki baloratuko da ikus-entzunezkoen eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiez baliatzea ahozko azalpenak laguntzeko.</p>	<p>2. Ahozko aurkezpen argiak eta ongi egituratuak egitea jarduera akademikoarekin edo gaurkotasun sozial, politiko edo kulturalarekin zertikusia duten eta ikuspuntu eta jarrera desberdinak sorrarazten dituzten gaiei buruz, ikus-entzunezko bitartekoaren eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien laguntzarekin.</p> <p>Irizpide honekin behatu nahi da ea ikasleak gai diren gai bati buruzko aurkezpen bat egiteko, idatzizko oharren laguntzarekin eta, agian, beste baliabide batzuen laguntzarekin –horma-irudiak edo diapositibak–, haren aurrean ikuspuntu desberdinak seinatuz eta aldeko eta aurkako arrazoiak emanez, halako moduan non entzuleei datu garrantzitsuak eta irizpideak emanen zaizkien jarrera propio bat izan dezaten. Bereziki baloratuko da ikus-entzunezkoen eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiez baliatzea ahozko aurkezpenak laguntzeko.</p>

Oharrak

2. Multzoa. Irakurtzea eta idaztea

DBH1	DBH2
<p>3. Ikaslearen esperientziatik hurbil dauden esparru sozialetako testu idatzietan informazio zehatzak atera eta helburua identifikatzea; jarraibide errazak jarraitzea; esakuneetan gai orokorra esplizituki agertzen bada, hura identifikatzea, eta testuaren atalak bereiztea.</p> <p>Irizpide honen helburua da ebaluatzea ikasleek testuko perpaus batean edo batzuetan dauden informazio zehatzak (egunkarietan, kontsulta lanetan, arauetan ...) ateratzen dituzten; hitz egiteko ekintza (protesta, ohartarazpena, gonbita ...) edo komunikazio helburua zehaztuta duten adierazpideak identifikatzen dituzten; esparru pertsonaleko jardueretan eta ikaskuntza lanekin lotutakoetan jarraibide errazak jarraitzen dituzten (esate baterako, erabiltzeko jarraibideak); testu bateko gaia identifikatzen duten gai hori esplizituki agertzen deneko esakuneak ezagutzen; informazioa antolatze modua bereizten duten (bereizki, deskribapen errazen eta egitateen sekuentziaren elementuak identifikatzea denborazko garapen nagusiki lineala duten narrazioetan) eta ideiak antolatze teknikak aplikatzen dituzten (esate baterako, eskema hierarkikoak edo mapa kontzeptualak).</p>	<p>3. Ikaslearen esperientziatik hurbil dauden esparru sozialetako testu idatzietan informazio zehatzak atera eta helburua identifikatzea; prozesu ez oso konplexuetan jarraibide erraz nahiko luzeak jarraitzea; esakuneetan gai orokorra esplizituki agertzen bada, hura eta bigarren mailako gaiak identifikatzea, eta testuaren informazioa antolatze modua bereiztea.</p> <p>Irizpide honen helburua da ebaluatzea ikasleek testuko paragrafo batzuetan dauden informazio zehatzak ateratzen dituzten; hitz egiteko ekintza (protesta, ohartarazpena, gonbita ...) edo komunikazio helburua identifikatzen dituzten, haiek esplizituak agertzen direneko adierazpideak ez agertu arren; esparru pertsonaleko jardueretan eta ikaskuntza lanekin lotutakoetan prozesu luze samar baina ez oso konplexuen jarraibideak jarraitzen dituzten; testu bateko gai orokorra eta bigarren mailako gaiak identifikatzen dituzten horiek esplizituki agertzen direneko esakuneak ezagutzen; deskribapen teknikoetako elementuak identifikatzen dituzten; prozesu ez oso konplexuen faseen eta denborazko garapen lineala eta ez-lineala duten narrazioetako egitateen sekuentziaren elementuak bereizten dituzten, eta ideiak antolatze teknikak aplikatzen dituzten (esate baterako, eskema hierarkikoak edo mapa kontzeptualak).</p>
<p>4. Adinerako egokia den obra oso bateko irakurketa pertsonalari buruzko iritzia ematea; generoa eta egitura orokorra ezagutzea eta hizkuntzaren erabilera modu orokorrean baloratzea; obraren hitzez hitzeko edukia eta esanahia bereiztea eta haren edukia eta norberaren esperientzia elkarrekin lotzea.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da literatur esparruan ikasleak irakurtzeko duen gaitasuna, obra osoen irakurketa pertsonalaren bitartez; horren xedea da egiaztatzea ikasleek nola garatzen duten irakurtzeko interesa, norberaren gozamenerako eta aberastasun iturri gisa. Testua modu kritikoa hartuko dute; generoa ezagutuko dute; edukia, egitura eta hizkuntzaren erabilera ebaluatuko dute. Hori guztia modu orokorrean. Obraren gehien eta gutxien gustatu zaizkien alderdiei buruzko eta edukiaren eta haien bizipenen arteko erlazioari buruzko iritzia pertsonala eman beharko dute.</p>	<p>4. Adinerako egokia den obra oso bateko irakurketa pertsonalari buruzko iritzia ematea; obraren egitura eta generoaren elementuak ezagutzea; hizkuntzaren erabilera eta egilearen ikuspuntua baloratzea; obraren hitzez hitzeko edukia eta esanahia bereiztea, eta obraren edukia eta norberaren esperientzia elkarrekin lotzea.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da literatur esparruan ikasleak irakurtzeko duen gaitasuna, obra osoen irakurketa pertsonalaren bitartez; horren xedea da egiaztatzea ikasleek nola garatzen duten irakurtzeko interesa, norberaren gozamenerako eta aberastasun iturri gisa. Testua modu kritikoa hartuko dute; edukia, egitura, generoaren elementu bereizgarriak, hizkuntzaren erabilera eta egilearen ikuspuntua ebaluatuko dituzte. Obraren gehien eta gutxien gustatu zaizkien alderdiei buruzko eta edukiaren eta haien bizipenen arteko erlazioari buruzko iritzia pertsonala eman beharko dute.</p>

Oharrak

DBH3	DBH4
<p>3. Informazio zehatzak ateratzea eta alderatzea eta helburua identifikatzea gizarteko kide gisa jarduteko gehien erabiltzen diren testu idatzietan; jarraibideak jarraitzea esparru publikoetan eta nolabaiteko konplexutasuna duten ikaste prozesuetan; gai orokorra eta bigarren mailako gaiak inferitzea; informazioa antolatzeke modua bereitzea.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatzen da ikasleek gai diren galdera jakin batzuetan erabilitako hitzez bestelakoekin adierazita ager daitezkeen informazio zehatzak ateratzeko eta gai diren iturri desberdinetatik heldutako informazioak alderatzeko; hitz egiteko ekintza (protesta, ohartarazpena, gonbita ...) eta komunikazio helburua identifikatzen dituzten, haiek esplizituak agertzen direneko adierazpideak ez agertu arren; beren giza esperientziatik hurbil dauden esparru publikoetan eta ikasteko egoeretan, nolabaiteko konplexutasuna duten prozesuak badaude, jarduerak egiteko jarraibideak betetzen dituzten; testu bateko gai orokorra eta bigarren mailako gaiak identifikatzen dituzten, haiek esplizitu agertzen direneko esakuneak ezagutzuz ez ezik, testuan errepikatzen diren informazioetatik haiek inferituz ere; aurkezpen eta azalpen baten elementuen arteko erlazioa ezartzen duten, eta ideiak antolatzeke teknikak aplikatzen dituzten.</p>	<p>3. Helburua identifikatu eta kontrastatzea esparru publikoko eta komunikabideetako idazkietan; gizarteko bizitza eta ikasketa prozesu konplexuak erregulatzen dituzten jarraibideak ulertzea; gai nagusia eta bigarren mailako gaiak inferitzea; informazioa nola antolatzen den bereitzea; azalpenak eta argudioak alderatzea, eta erabilitako hizkuntza prozeduren eraginkortasuna epaitzea.</p> <p>Irizpide honek balio du ebaluatzeke ikasleek gizarteko kide gisa eta komunikabideetan jarduteko gehien erabiltzen diren testuetan (zuzendariarentzako gutuna, iritzi-zutabeak, publizitatea) hitz egiteko ekintza (protesta, ohartarazpena, gonbita ...) eta komunikazio helburua identifikatzen dituzten; beren giza esperientziatik hurbil dauden esparru publikoetan eta ikasteko egoeretan, nolabaiteko konplexutasuna duten prozesuak badaude, jarduerak egiteko jarraibideak betetzen dituzten; testu bateko gai nagusia eta bigarren mailako gaiak inferitzen dituzten testuan errepikatzen diren informazioetatik eta beren ezagutzetatik; azalpen baten eta argudiozko testu baten atalen arteko erlazioa ezartzen duten, ideiak antolatzeke teknikak aplikatuz; egitate baten azalpenen arteko eta aurkako argudioen arteko desberdintasunak identifikatzen dituzten, eta gai ote diren hizkuntza prozedura batzuek (erregistroa, testuaren antolaketa, figura erretorikoak) testu baten eraginkortasunean (argitasuna, zehaztasuna, pertsuasio ahalmena) duten eragina epaitzeke.</p>
<p>4. Adinerako egokia den eta ikasitako literatur garaiekin lotuta dagoen obra oso bateko irakurketa pertsonalari buruzko iritzia ematea; obraren egitura eta generoaren elementuak ebaluatzea; hizkuntzaren erabilera eta egilearen ikuspuntua ebaluatzea; obraren esanahia funtsean kokatzea haren edukiaren eta norberaren esperientziaren araber.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da literatur esparruan ikasleak irakurtzeko duen gaitasuna, ikasitako literatur garaiekin lotutako obra osoen irakurketa pertsonala eginez (horien barnean egokitzapen eta birsortze lan modernoak). Testua modu kritikoan hartuko dute; edukia ebaluatuko dute, kontuan hartuz haren testuinguru historikoa, egitura orokorra, generoaren elementu bereizgarriak, hizkuntzaren erabilera (erregistroa eta estiloa) eta egilearen ikuspuntua eta ofizioa. Obraren gehien eta gutxien gustatu zaizkien alderdiei buruzko eta edukiaren eta haien bizipenen arteko erlazioari buruzko iritzia pertsonala eman beharko dute.</p>	<p>4. XIX. eta XX. mendeetako kontaera luze samarren eta eleberrien irakurketa pertsonala egin eta hari buruzko iritzi ongi argudiatua ematea; obraren egitura eta generoaren elementuak ebaluatzea; hizkuntzaren erabilera eta egilearen ikuspuntua eta ofizioa ebaluatzea; obraren esanahia kokatzea haren edukiaren eta norberaren esperientziaren araber.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da literatur esparruan ikasleak irakurtzeko duen gaitasuna, ikasitako literatur garaietako (XIX. eta XX. mendeak) obra osoen irakurketa pertsonala eginez. Ikasleek testua modu kritikoan hartuko dute; haren edukia, egitura orokorra, generoaren bereizgarrien erabilera ebaluatuko dituzte, arreta berezia eskainiz hurrenkeran kronologikoari eta narratzailearen ahotsari edo ahotsei, hizkuntzaren erabilerei (erregistroa eta estiloa), eta egilearen ikuspuntuari eta ofizioari. Obraren gehien eta gutxien gustatu zaizkien alderdiei buruzko eta edukiaren eta haien bizipenen arteko erlazioari buruzko iritzia pertsonal ongi argudiatua eman beharko dute.</p>

Oharrak

DBH1	DBH2
<p>5. Narratzea, aurkeztea eta laburtzea, paperean nahiz euskarri digitalean, erregistro egokia erabiliz, ideiak argitasunez antolatuz, esakuneak sekuentzia lineal kohesionatuetan lotuz, arau gramatikal eta ortografikoak errespetatuz eta testua planifikatzearen eta berrikustearen garrantzia baloratuz.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek testuak antolaketa argi batekin idazten dituzten eta perpausak sekuentzia lineal kohesionatu batean kateatzen dituzten; interesa duten testuak planifikatzeko eta berrikusteko, ondoz ondoko bertsoak eginez formatuagatik eta erregistroagatik egokia izanen den behin betiko testu bat osatu arte. Maila honetan ebaluatuko da ikasleek ba ote dakiten argitasunez narra-tzen eta komentatzen beren ingurune sozial eta kulturaletik hurbil dauden esperientziak eta egitateak, esparru pertsonaleko testuetan; esate baterako gutun pertsonalak; ba ote dakiten esparru publikoko testuak sortzen, bereziki arauak eta jarraibideak eta deiak, genero horietako konbentzioei jarraituz; ba ote dakiten albisteak idazten, informazioa modu hierarkikoan antolatuz; narrazioak eta aurkezpen errazak laburtzen, jatorrizko testuko oinarritzko elementuak berreraikiz; badakiten esparru akademikoko aurkezpen testuak osatzen (esate baterako, egindako lanei eta ikasitakoei buruzko aurkezpen errazak, glosarioak eta ondorioak). Halaber, baloratuko da testu idatzien aurkezpen txukunak egitea, paperean nahiz euskarri digitalean, arau ortografikoak eta tipografikoak errespetatuz.</p>	<p>5. Narratzea, aurkeztea, azaltzea, laburtzea eta komentatzea paperean nahiz euskarri digitalean, erregistro egokia erabiliz, ideiak argitasunez antolatuz, esakuneak sekuentzia lineal kohesionatuetan lotuz, arau gramatikal eta ortografikoak errespetatuz eta testua planifikatzearen eta berrikustearen garrantzia baloratuz.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek testuak antolaketa argi batekin idazten dituzten eta perpausak sekuentzia lineal kohesionatu batean kateatzen dituzten; interesa duten testuak planifikatzeko eta berrikusteko, ondoz ondoko bertsoak eginez formatuagatik eta erregistroagatik egokia izanen den behin betiko testu bat osatu arte. Maila honetan ebaluatuko da ikasleek ba ote dakiten argitasunez narra-tzen eta komentatzen beren ingurune sozial eta kulturaletik hurbil dauden esperientziak eta egitateak, esparru pertsonaleko testuetan (esate baterako foroetan parte hartzea); ba ote dakiten esparru publikoko testuak sortzen (bereziki eskabide-gutunak), genero horietako konbentzioei jarraituz; ba ote dakiten kazetaritza kronika laburrak idazten, informazioa modu hierarkikoan antolatuz; narrazioak eta aurkezpen errazak laburtzen, jatorrizko testuko oinarritzko elementuak berre-raikiz; badakiten esparru akademikoko azalpen eta aurkezpen errazak osatzen (esate baterako, egindako lanei buruzko glosarioak eta txostenak). Halaber, baloratuko da testu idatzien aurkezpen txukunak egitea, paperean nahiz euskarri digitalean, arau ortografikoak eta tipografikoak errespetatuz.</p>

Oharrak

DBH3	DBH4
<p>5. Narratzea, aurkeztea, azaltzea, laburtzea eta komentatzea paperean nahiz euskarri digitalean, erregistro egokia erabiliz, ideiak argitasunez antolatuz, esakuneak sekuentzia lineal kohesionatueta lotuz, arau gramatikal eta ortografikoak errespetatuz eta testua planifikatzearen eta berrikustearen garrantzia baloratuz.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek testuak antolaketa argi batekin idazten dituzten eta perpausak sekuentzia lineal kohesionatu batean kateatzen dituzten; interesa duten testuak planifikatzeko eta berrikusteko, ondoz ondoko bertsoak eginez formatuagatik eta erregistroagatik egokia izanen den behin betiko testu bat osatu arte. Maila honetan ebaluatuko da ikasleek ba ote dakiten egitateak eta esperientziak argitasunez narratzen eta komentatzen foroetan eta eguneroko pertsonaletan, euskarri inprimatuan nahiz digitalean; ba ote dakiten esparru publikoko testuak osatzen, bereziki erregelamenduak, zirkularrak, deialdiak eta bileretako aktak, genero horietako konbentzioei jarraituz; ba ote dakiten erreportaje eta elkarrizketak idazten, informazioa hierarkikoki antolatuz; ba ote dakiten narrazioak eta aurkezpen errazak laburtzen, jatorrizko testuko oinarritzko elementuak berreraikiz; badakiten iturriak kontsultatzea eskatzen duten gaiei buruzko aurkezpen eta azalpenak egiten, irakurleei irakurgai arin bat eskainiz eta informazio garrantzitsuak emanez; ba ote dakiten lan proiektuak azaltzen eta haien ondorioen berri ematen. Halaber, baloratuko da testu idatzien aurkezpen txukunak egitea, paperean nahiz euskarri digitalean, arau ortografikoak eta tipografikoak errespetatuz.</p>	<p>5. Aurkeztea, azaltzea, argudiatzea, laburtzea eta komentatzea paperean nahiz euskarri digitalean, erregistro egokia erabiliz, ideiak argitasunez antolatuz, esakuneak sekuentzia lineal kohesionatueta lotuz, arau gramatikal eta ortografikoak errespetatuz eta testua planifikatzearen eta berrikustearen garrantzia baloratuz.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek testuak antolaketa argi batekin idazten dituzten eta perpausak sekuentzia lineal kohesionatu batean kateatzen dituzten; interesa duten testuak planifikatzeko eta berrikusteko, ondoz ondoko bertsoak eginez formatuagatik eta erregistroagatik egokia izanen den behin betiko testu bat osatu arte. Ikasturte honetan ebaluatuko da ikasleek esparru publikoko testuak osatzen ba ote dakiten, arreta berezia eskainiz foroari, eskariei eta eskabideei, erreklamazioei, curriculum vitaeari eta informazio eta publizitate liburuxkei, genero horien konbentzioen arabera; iritzia emateko kazetaritza testuak idaztea, adierazpen eta pertsuasio baliabideak eraginkortasunez erabiliz; aurkezpenak, azalpenak eta argudioak laburtzea, jatorrizko testuaren oinarritzko elementuak birsortuz; aurkezpenak, azalpenak eta argudioak osatzea iturri desberdinak erabiliz eta irakurketa arina bermatuz; lanerako proiektuak azaltzea eta ondorioen berri ematea. Halaber, baloratuko da testu idatzien aurkezpen txukunak egitea, paperean nahiz euskarri digitalean, arau ortografikoak eta tipografikoak errespetatuz.</p>

Oharrak

3. Multzoa. Hezkuntza literarioa

DBH1	DBH2
<p>6. Literaturaren ezagutzak erabiltzea testu laburrak edo testu zatiak ulertzeko eta baloratzeko, erreparatuz tradizioaren gai eta motiboei, generoaren oinarritzko ezaugarriei, erritmoaren oinarritzko elementuei eta hizkuntzaren erabilerari; arreta berezia eskainiko zaie figura erretoriko orokorrenei.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da literaturaren inguruko ezagutzak noraino barneratu diren, gelan komentaturiko liburuak irakurri, baloratuz eta haiekin gozatuz; edukia, antolaketa, hizkuntzaren erabilera eta egilearen ofizioa ebaluatze aldera testutik aldentzeko gaitasuna begiratu da. Literatur testuaren alderdi orokorrei begiratu da, gaia edo motibo zentrala ulertzeari, generoaren ezaugarri nagusiei, bertsoan erritmoa lortzeko moduei eta figura semantiko orokorrenei.</p>	<p>6. Literaturaren ezagutzak erabiltzea testu laburrak edo testu zatiak ulertzeko eta baloratzeko, erreparatuz tradizioaren gai eta motiboei, azpi-genero literarioen ezaugarriei, bertsogintzari, hizkuntzaren erabilerari eta testuko baliabide erretorikoen funtzionaltasunari.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da literaturaren inguruko ezagutzak noraino barneratu diren, gelan komentaturiko liburuak irakurri, baloratuz eta haiekin gozatuz; edukia, antolaketa, hizkuntzaren erabilera eta egilearen ofizioa ebaluatze aldera testutik aldentzeko gaitasuna begiratu da. Ebaluatuko da ikasleek gaiak eta motiboak ulertzea, generoaren ezaugarriak (istorioaren elementuak eta narrazioaren garapen kronologikoa, antzerkirako testuen osagaiak, bertsogintzaren egiturak eta haiek erritmoan duten eragina) eta azpi-genero ohikoenen ezaugarriak ezagutzea, eta, azkenik, baliabide erretoriko ohikoenak ezagutzea, arreta berezia eskainiz hizkuntza poetikoak duen balio sinbolikoari.</p>
<p>7. Testuak osatzea, paperean nahiz euskarri digitalean, eredu gisa hartuz gelan irakurri eta komentatutako testu literarioen bat, edo testu horien eraldaketa errazen bat egitea.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatu nahi da ikasleak gai diren beren idazkietan, paperean nahiz euskarri digitalean aurkeztutakoetan, barneratuta dituzten ezagutzak erabiltzeko, testu literarioak eginez (esate baterako, kontakizun labur bat, erritmoaren edo erretorikaren aldetik bereizgarria den olerki bat), gelan erabilitako ereduak erabiliz edo xede jakin batekin eraldaketa errazen bat eginez. Kontua ez da sortutako testuen kalitate literarioa ebaluatzea, baizik eta barneratutako ezagutzak erabiltzea eta xede edo lan jakin baterako testuak sortzea.</p>	<p>7. Testuak osatzea, paperean nahiz euskarri digitalean, eredu gisa hartuz gelan irakurri eta komentatutako testu literarioak, edo testu horien eraldaketa batzuk egitea.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatu nahi da ikasleak gai diren beren idazkietan, paperean nahiz euskarri digitalean aurkeztutakoetan, barneratuta dituzten ezagutzak erabiltzeko, testu literarioak eginez (esate baterako, kontakizun labur bat, erritmoaren edo erretorikaren aldetik bereizgarria den olerki bat), gelan erabilitako ereduak erabiliz edo xede jakin batekin eraldaketaren bat eginez. Irizpide honetan, kontua ez da sortutako testuen kalitate literarioa ebaluatzea, baizik eta barneratutako ezagutzak erabiltzea eta xede edo lan jakin baterako testuak sortzea.</p>

Oharrak

DBH3	DBH4
<p>6. Literaturaren ezagutzak erabiltzea testu laburrak edo testu-zatiak ulertzeko eta baloratzeko, eta erreparatuko zaio errepikatzen diren gaiak agertzeari, hizkuntza poetikoaren balio simbolikoari eta generoen, forma literarioen eta estiloen bilakaerari.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da literaturaren inguruko ezagutzak no-raino barneratu diren, gelan komentaturiko liburuak irakurriz, baloratu eta haiekin gozatuz; edukia, antolaketa, hizkuntzaren erabilera eta egilearen ofizioa ebaluatze aldera testu literariotik aldentzeko gaitasuna begiratu da. Kontuan hartuko da gai eta motiboak ulertzea, gai jakin batzuen errepikapenaz ohartzea (maitasuna, denbora, bizitza, heriotza), generoak eta haien bilakaera, oro har, ezagutzea (bertsotan idatzitako epikatik eleberrira, bertsogintza tradizioaletik Errenazimenduaren garaikora) eta elementu simbolikoen eta baliabide erretorikoen eta haiek testuan duten funtzionaltasunaren balorazioa egitea.</p>	<p>6. Ezagutza literarioak erabiltzea testu laburrak edo testu-zatiak ulertu eta baloratzeko, arreta berezia eskainiz literatura garaikidean generoetan eta formatan eginiko berrikuntzei (bertsogintzan eta hizkuntzan).</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da literaturaren inguruko ezagutzak no-raino barneratu diren, gelan komentaturiko liburuak irakurriz, baloratu eta haiekin gozatuz; edukia, antolaketa, hizkuntzaren erabilera eta egilearen ofizioa ebaluatze aldera testu literariotik aldentzeko gaitasuna begiratu da. Kontuan hartuko da gaiak eta motiboak ulertzen diren eta ikasleak konturatzen diren gai batzuk behin eta berriz agertzen direla, eta gai berriak ere agertzen direla; literatura garaikideko generoak eta haien ezaugarri eta berritasunak ezagutzen dituzten, oro har (kontaera edo drama errealista, fantasiakoa, poetikoa; poesia erromantikoa, abangoardiakoa, soziala); halaber, simbolismoak eta abangoardiak hizkuntza poetikorako egin dituzten ekarpenak ezagutzen dituzten.</p>
<p>7. Irakurritako eta komentatutako obren, haiek agertzen diren testuinguruaren eta literaturaren historiako egile garrantzitsuenen arteko erlazioak ezagutzen direla erakustea, informazio eta sintesi edo imitazio eta birsortze lan bat eginez, paperean nahiz euskarri digitalean.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatu nahi da ea ulertzen duten literaturaren fenomeno testuinguru historiko jakin batean izaten den jarduera komunikatibo eta estetiko bat dela; horretarako lan pertsonal bat eginen da, paperean nahiz euskarri digitalean, non laburbilduko baita egile, obra edo garai bati buruz lortutako informazioa; halaber, proposa daiteke testu bat osatzea eta hartan gelan erabilitako ereduak bat imitatzea edo birsortzea. Horrela egiaztatu daiteke ea ikasleek literaturaren historiako garai handiei buruzko ezagutzak barneratzen dituzten, hasi Erdi Arotik eta XVIII. mendera arte, eta literatura hispaniarraren eta europarraren obra eta egile nagusiak ezagutzen dituzten.</p>	<p>7. Irakurritako eta komentatutako obren, haiek agertzen diren testuinguru historiko eta literarioaren eta XIX. eta XX. mendeetako egile garrantzitsuenen arteko erlazioak azaltzea, informazio eta sintesi lan bat eginez, balorazio pertsonala eginez edo imitazio eta birsortze lan bat eginez, paperean nahiz euskarri digitalean.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatu nahi da ea ulertzen duten literaturaren fenomeno testuinguru historiko jakin batean izaten den jarduera komunikatibo eta estetiko bat dela; horretarako lan pertsonal bat eginen da, paperean nahiz euskarri digitalean, non laburbilduko baita XIX. eta XX. mendeetako egile, obra edo mugimendu bati buruz lortutako informazioa; halaber, proposa daiteke testu bat osatzea eta hartan gelan erabilitako ereduak bat imitatzea edo birsortzea. Horrela egiaztatu daiteke ea ikasleek XIX. eta XX. mendeetako garai eta mugimendu literarioei buruzko ezagutzak barneratu dituzten, eta literatura hispaniarraren eta europarraren mende horietako obra eta egile nagusiak ezagutzen dituzten.</p>

Oharrak

4. Multzoa. Hizkuntzaren ezaguera

DBH1	DBH2
<p>8. Hizkuntzari eta erabilera linguistikoaren araei buruzko ezagutzak aplikatzea ahozko eta idatzizko testuen ulermen arazoak konpontzeko eta maila honetako testuen osatze eta berrikuspen lan gidatuak egiteko.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatu nahi da hizkuntzari eta erabilera araei buruzko ezagutza batzuk erabiltzen diren, mailan lantzen diren testuen ulertze, osatze eta berrikusteari dagokienez. Arreta berezia eskainiko zaie eskuneeen markei (perpauaren modalitateak eta 1. eta 2. pertsonen izenordain deiktikoak); denbora, hurrenkera eta azalpena adierazteko testu-lokailuei; barne erreferenziako mekanismo pronominal eta lexikoei; narratzeko eta agindua eta desioa adierazteko aditz formei, azalpen balioko adierazpenak txertatzeari eta perpauak zuzen osatzeari, aditzen esanahiaren arabera. Arau ortografikoetan azentuazioaren arau orokorrei begiratuko zaie, eta hiztegi ohikoaren ortografiari, komaren funtsezko erabilerei (zerrendatzeak, bokatioak, tartekiak), perpauak bereizteko puntua erabiltzeari eta elkarrizketaren markei.</p>	<p>8. Hizkuntzari eta erabilera linguistikoaren araei buruzko ezagutzak aplikatzea ahozko eta idatzizko testuen ulermen arazoak konpontzeko eta maila honetako testuen osatze eta berrikuspen lanak progresiboki egiteko.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatu nahi da hizkuntzari eta erabilera araei buruzko ezagutza batzuk barneratzen eta erabiltzen diren, testuen ulertze, osatze eta berrikusteari dagokienez. Honakoei begiratuko zaie bereziki: perpauaren modalitateek testuinguruetan ditzuten esanahiei eta deixi pertsonalaren eta denbora eta lekua adierazteko deixiaren formei; hurrenkera, azalpena eta kontrastea adierazteko testu-lokailuak; barne erreferenziako mekanismoak, gramatikalak nahiz lexikoak (elipsiari eta esanahi jakin bateko hiperonimoei erreparatuz); indikatiboaren eta subjuntiboaren orainaldiak dauzkan baliok; eduki bera eskema sintaktiko desberdinen bitartez azaltzea, eta partizipioaz eta gerundioaz osatutako formei. Arau ortografikoetan, honakoak zainduko dira: hiatoen eta diptongoen azentuak, azentu-marka diakritikoaren erabilera ohikoena, aditz irregularrekin loturiko arazo ortografikoak, elkarrizketetan puntuazio-markak erabiltzeko modu desberdinak eta puntuaren eta komaren erabilerak.</p>
<p>9. Oinarrizko terminologia linguistikoa ezagutzen hastea, eta haien erabileraz gogoeta egiteko jarduerak baliatzea horretarako.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatu nahi da jarduera gramatikaletan azalpenak eta jarraibideak jarraitzeko behar den oinarrizko terminologia ulertzen den. Maila honetan egiaztatuko da honakoei buruzko terminologia ezagutzen dela: perpauaren modalitateak, hitz flexiboak eta ez-flexiboak, hitzak sortzeko prozedurak, sinonimia eta antonimia, kategoria gramatikalak (prototipo kasuetan), aditzaren denbora eta modua, eta subjektua eta predikatua (perpau errazetan). Eskolako hiztegiaren eta bestelako kontsulta lanetan informazio gramatikal orokorra lortzen den ebaluatuko da.</p>	<p>9. Oinarrizko terminologia linguistikoa ezagutzea, eta haien erabileraz gogoeta egiteko jarduerak baliatzea horretarako.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatu nahi da jarduera gramatikaletan azalpenak eta jarraibideak jarraitzeko behar den oinarrizko terminologia ezagutzen den. Maila honetan, aurreko mailan erabilitako terminologia erabiltzeaz gainera, egiaztatuko da honakoen terminologia ere ezagutzen den: subjektua, predikatua eta osagarriak; elipsia, subjektuaren zereginak (egilea, jasailea, kausa, jasailea); hitz mota desberdinen funtzio sintaktiko bereizgarriak (nukleoa, osagarria, determinatzailea, lokailua). Eskolako hiztegiaren informazio gramatikal orokorra lortzeko autonomia gero eta handiagoa izatea baloratuko da.</p>

Oharrak

DBH3	DBH4
<p>8. Hizkuntzari eta erabilera linguistikoaren araei buruzko ezagutzak aplikatzea ahozko eta idatzizko testuen ulermen arazoak konpontzeko eta maila honetako testuen osatze eta berrikuspen lanak gero eta autonomia handiagoarekin egiteko.</p> <p>Irizpide honekin jakin nahi da ikasleek hizkuntzari eta erabilera araei buruzko ezagutza batzuk barneratzen eta erabiltzen dituzten, testuen ulertze, osatze eta berrikusteari dagokionez. Honakoei erreparatuko zaie bereziki: deixiaren aldaera sozialak (konfiantzazko eta kortesiazko formulak), lokailu banatzaileak, hurrenkera, kontrastea, azalpena eta kausa adierazteko lokailuak; barne erreferentziako mekanismoak, gramatikalak nahiz lexikoak, bereziki nominalizazioak eta hiperonimo abstraktuak; subjuntiboaren eta maiz erabiltzen diren aditz perfrasien baliok; aditz baten aldaera desberdinek dauzkaten jokabide sintaktiko desberdinak, eta eduki bera eskema sintaktiko desberdinen bidez adieraztea; mendeko substantibo, erlatibo eta adberbiozkoak txertatzea. Egiaztatuko da arau ortografikoen ezagutza praktikoa finkatu den, eta ohikoenak diren aurrizki eta atzizkien ortografia ere ikasiko da; azentu-marka diakritikoa galderetan eta haridura perpausetan; koma perpaus konposatuaren eta diskurtsoaren markagailuen arabera; komatxoak zitak emateko modu gisa.</p>	<p>8. Hizkuntzari eta erabilera linguistikoaren araei buruzko ezagutzak aplikatzea ahozko eta idatzizko testuen ulermen arazoak konpontzeko eta testuen osatze eta berrikuspen lanak modu autonomoan egiteko.</p> <p>Irizpide honekin jakin nahi da ikasleek hizkuntzari eta erabilera araei buruzko ezagutza batzuk barneratzen eta erabiltzen dituzten, testuen ulertze, osatze eta berrikusteari dagokionez, eta testuak berrikustetarakoan autonomiaz erabiltzen diren. Egokitasunaren eta kohesioaren alderdi guztiak baloratuko dira, eta bereziki honakoak: subjektibotasunaren adierazpena (iritzia, balorazioa, ziurtasuna, zitak sartzea) eta deixiaren aldaera espresiboak (konfiantzazko eta kortesiazko formulak); perpaus bakun eta konplexuak erabiltzea eskema semantiko eta sintaktiko desberdinekin; lotura prozedurak eta, zehazki, kausa, ondorioa, baldintza eta hipotesia adierazteko lokailuak; barne erreferentziako mekanismoak; estilo kohesionatuko esakuneak osatzeko prozedura desberdinak (perpaus-eraiketen eta izen-eraiketen arteko alternatiba; justaposizioaren, koordinazioaren eta mendeko perpausen artekoa).</p> <p>Aurreko mailetan ebaluatu diren araeuz gainera, honakoak hartuko dira aintzat: jatorri grekolatindarreko elementuen ortografia; puntuazioak perpausaren eta testuaren antolaketa kohesionaturako egiten duen ekarpena; marrazkoaren eta parentesiaren erabilera tartekietan, eta komatxoaren erabilera adierazkorrak.</p>
<p>9. Erabilerari buruzko gogoeta egiteko behar den terminologia linguistikoa ezagutzea.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatu nahi da jarduera gramatikaletan azalpenak eta jarraibideak jarraitzeko eta emateko behar den oinarritzko terminologia ezagutzen den eta erabiltzen hasten den. Maila honetan, aurreko mailetan ebaluatutako terminologiaz gainera, egiaztatuko da ondokoei buruzkoa ere ezagutzen dela: predikatuak (izen-predikatua eta aditz-predikatua) eta perpausak (aktiboa, pasiboa) eta aditzaren osagarriak; kategoria aldaketak (nominalizazioak) eta perpausak batzeko formen identifikazioa (justaposizioa, koordinazioa eta subordinazioa). Eskolako hiztegietan informazio gramatikal orokorra lortzeko autonomia gero eta handiagoa izatea baloratuko da.</p>	<p>9. Terminologia linguistiko egokia ezagutu eta erabiltzea, eta haien erabileraz gogoeta egiteko jarduerak baliatzea horretarako.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatu nahi da gelako ezagutza gramatikalak eta jarduerak aipatzeko behar den terminologia egokia ezagutu eta erabiltzen den. Egiaztatuko da aurreko mailetan ebaluatutako terminologia eta maila honetako "hizkuntzaren ezaguera" epigrafean jasotakoa ezagutzen diren. Egiaztatuko da, halaber, hitzen forma eta funtzioa bereizten diren, eta kategoriaz aldatzeko prozedura lexikoak (hizkiak) eta sintaktikoak ezagutzen diren. Hiztegietan mota guztietako informazio linguistikoak lortzeko autonomia gero eta handiagoa izatea baloratuko da.</p>

Oharrak

5. Multzoa. Hizkuntzaren ikasketari buruzko gogoeta. Estrategiak

Lau kurtsoentzat berdinak

10. Ikaskuntzan aurrera egiteko erabilitako estrategia batzuk identifikatu eta haien adibideak jartzea.

Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek ikaskuntza prozesua errazten duten oinarriko estrategiak erabiltzen dituzten; esate baterako, aurrerapenak baloratzen joateko gaitasuna, gehiago eta hobeki ikasteko moduari buruzko gogoeta, ikasteko estilo pertsonalak kontuan hartuta (ikusizkoa, entzutezkoa ...), akatsa barneratu eta onartzea ikasteko prozesuaren atal gisa; lexikoa bildu, buruz ikasi eta berrikusteko moduak erabiltzea; hiztegia zuzen erabiltzea testuinguruaren arabera adiera egokia identifikatzeko; baliabide bibliografikoak, informatikoak eta digitalak erabiltzea informazioa biltzeko, gelan landutako alderdiak zabaldu edo berrikusteko eta abarretarako.

11. Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak modu gidatuan erabiltzea mezuak ereduetatik abiatuz sortzeko eta harreman pertsonalak ezartzeko; teknologia horien erabilera dela-eta interesa erakustea.

Irizpide honekin ebaluatuko da informazioaren eta komunikazioaren teknologiak komunikaziorako eta ikasketarako tresna gisa erabiltzeko gaitasuna, betiere gelako ohiko jardueretan eta harreman pertsonalak ezartzeko. Ezartzen diren komunikazioak alde zuzenetik landutako lan ezagunei buruzkoak izanen dira, eta ereduak egiten dira. Kontuan hartuko da, halaber, ikasleek aniztasun linguistikoa baloratzen ote duten elementu aberasgarri gisa, eta hizkuntzari buruz duten jarrera eta erabiltzeko egiten dituzten ahaleginak.

12. Hizkuntzaren kodearen alderdi formal batzuen ezagutza erabiltzea (morfologia, sintaxia eta fonologia) komunikazioaren testuinguru desberdinetan, autoikaskuntzarako eta autozuzenketarako tresna gisa norberaren produkzioetan, eta gainerakoen produkzioak hobeki ulertzeko.

Irizpide honekin ebaluatuko da ikasleak gai diren sistema linguistikoari buruz dauzkaten ezagutzak aplikatzeko, hizkuntzaren soinu, erritmo, intonazio eta antolaketa alderdiak erabiliz jarduera desberdinetan, eta gogoeta egiteko beren produkzioak eta gainerakoen produkzioak ulertzea bideratzen duen zuzentasun formalaren beharraz.

Oharrak

Euskara eta Literatura-D eredua (L1)

Helburuak

Eta pa honetan, Euskara eta Literatura irakasgaiaren irakaskuntzak honako gaitasunak garatzea izanen du helburu:

1. Gai zehatzei nahiz abstraktuei buruzko ahozko eta idatzizko diskurtso luzeak eta nahiko konplexuak ulertzea, jarduera sozial eta kulturalako testuinguru desberdinetan, eta haien argudioen hariari jarraitzea.
2. Hizkuntza erabiltzea jarduera sozial eta kulturalako testuinguru desberdinetan modu argi, xehe, koherente eta egokian gauzak adierazteko, ikuspuntu desberdinak azalduz, norberaren sentimenduen eta ideien kontzientzia hartzeko eta norberaren jokamoldea kontrolatzeko.
3. Ahozkoaren eta idatziaren ulermena eta adierazpena nola erabili ikastea, ikaskuntzan aurrera egiteko mekanismo gisa.
4. Nafarroako eleaniztasunaren errealitatea eta euskararen aldaera linguistikoak ezagutzea, eta aniztasun hori aberastasun kultural gisara baloratzea.
5. Ahozko hizkuntza jarduera sozial eta kulturean modu argi eta zehatzean erabiltzea, nolabaiteko arintasunez, modu espontaneoan eta kasuko egoerarako eta funtziorako modu egokian, errespetuzko eta lankidetzazko jarrera hartuz.
6. Erakunde publiko eta pribatuekin eta lan mundukoekin komunikazioa sortzeko idazki mota ezberdinak erabiltzea.
7. Hizkuntza eskola-jardueran eraginkortasunez erabiltzea, bai informazioa hautatu eta prozesatzeko, bai esparru akademikoak berezkoak dituen testuak idazteko, bai eta ezagutza iturri izateko.
8. Komunikabideak eta informazioaren teknologiak gero eta autonomia handiagoz erabiltzea informazio eta iritzi desberdinak lortu, interpretatu, hautatu, prestatu eta baloratzeko.
9. Irakurketa, arlo ezberdinetan (literarioan, zientifikoan, sozialean ...) gozamenerako eta norberaren aberastasunerako iturri izan dadila lortzea, bai eta mundua ezagutzeko eta irakurtzeko azturak finkatzeko iturri ere.
10. Literatur testuak ulertu eta sortzea, genero bakoitzeko konbentzioei buruzko oinarriko ezagutzak, tradizio literarioaren gaiak eta motiboak eta baliabide estilistikoak erabiliz.
11. Ondare literarioaren lagin adierazgarrien ezagutzara hurbiltzea, eta baloratzea hura dela testuinguru historiko eta kultural desberdinetan banakako eta taldeko esperientzia sinbolizatzeke modu bat.
12. Hizkuntzari eta erabilera linguistikoaren arauak buruzko ezagutzak nolabaiteko autonomiaz aplikatzea, ahozko eta idatzizko testuak ulertzeko eta modu egokian (hizkuntzaren erregistro desberdinak erabiltzea) koherentean, kohesionatuan eta zuzenean idatzi eta hitz egiteko.
13. Hizkuntzen erabilera sozial desberdinak analizatzea, balio-juzkuak eta aurreiritzi klasistak, arrazistak edo sexistak dakartzaten estereotipo linguistikoak saihesteko.
14. Ikasteko prozesuei buruz gogoeta egitea eta komunikaziorako ezagutzak beste hizkuntza batzuetara transferitzea.

Edukiak

1. multzoa. Entzutea eta ulertzea, hitz egitea eta hizketan aritzea

DBH1	DBH2
<ul style="list-style-type: none"> • Ikus-entzunezko komunikabideetatik heldu diren eta ikasleen interesetatik hurbil dauden gaurkotasuneko albisteak ulertzea. • Esparru akademikoan erabilitako ahozko testuak ulertzea, bereziki erreparatuz lanen aurkezpenari eta horiek egiteko jarraibide errazei, ahozko azalpen laburrei eta komunikabideetatik hartutako dokumentalen informazioak lortzeari. • Esparru akademikoak berezkoak dituen komunikazio egoeretan aktiboki parte hartzea, bereziki jarraibideak direla-eta argibideak eskatzean, lanak antolatze moduari buruzko proposamenetan, egindako jardueren sekuentzia errazak deskribatzean, iritzi trukaketan eta ondorioen azalpenean. • Testuingururako egokiak diren hizkuntza eta funtzio linguistikoak erabiltzea (erregistro desberdinak, kortesiazko elementuak), bai eta komunikazio egoerara egokitzeko baliabideak ere. • Komunikabideetatik hartutako gaurkotasuneko informazioak azaltzea. • Ahoz narratzea, aldez aurretik prestaturiko gidoi batetik abiatuta, izandako bizipenekin loturiko egitateak, betiere esperientzia hori sekuentzian eta argitasunez aurkeztuz, deskribapen errazak txertatuz eta azaldutakoaren inguruko ideiak eta balorazioak ere sartuz, elementu narratiboan bitartez (egitura, formula narratiboak); horretarako, ikus-entzunezkoen eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien laguntza izanen du ikasleak. • Laguntza eta errespetu jarrerak ikaskuntza konpartituko egoeretan. • Hizkuntza erabiltzea norberaren ezagupenen, ideien eta sentimenduen kontzientzia hartzeko eta norberaren jokabidea erregulatzeko. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ikus-entzunezko komunikabideetatik heldu diren informazioak ulertzea. • Esparru akademikoan erabilitako ahozko testuak ulertzea, bereziki erreparatuz lanen aurkezpenari eta horiek egiteko jarraibideei, ahozko azalpen laburrei eta komunikabideetako albistegi eta dokumentaletatik informazioak lortzeari. • Testu desberdinetatik bildutako informazioa aldez aurretik ezarritako xedeetarako erabiltzea (laburpenak egin, eskemak osatu, entzundakoa komentatu edo kritikatu). • Esparru akademikoak berezkoak dituen komunikazio egoeretan aktiboki parte hartzea, bereziki jardura antolatze moduari buruzko proposamenetan, baterako lanerako informazio erabilgarrien ekarpenetan eta egindako lanei buruzko txosten laburren azalpenean. • Komunikabideetatik hartutako informazioak azaltzea, komunikabide desberdinetan egitateak aurkezteko modu desberdinetan azpimarra jarri, informazioa argitasunez eta modu antolatuan aurkeztuz eta informazio garrantzitsuen hautatuz. • Ikasleen intereseko gaiak buruzko informazioak modu argi eta antolatuan aurkeztea -haiek aldez aurretik prestatu ondoren-, ikus-entzunezko bitartekoak eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak erabiliz; azalpenak laburrak izanen dira, baina haietan erakutsiko da informazio garrantzitsuen hautatu dela, eta transmisioa ordenaz eta argitasunez gauzatuko da. • Lankidetzeta eta errespetuzko jarrera ikaskuntza partekatuko egoeretan; horretarako, mekanismo linguistikoak erabiliko dira. • Hizkuntza erabiltzea norberaren ezagupenen, ideien eta sentimenduen kontzientzia hartzeko eta norberaren jokabidea erregulatzeko.
<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deskribapenak: lekuak, gauzak, pertsonak (erretratu fisikoa eta izaeraren erretratuak) eta abar. • Narrazio testuak. • Elkarrizketak: elkarrizketa egitea. • Azalpen testuak: azalpena, laburpena, glosarioak, ondorioak eta abar. 	<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Argudiozko testuak: eztabaida, diskurtsoa eta publizitatea (deiak, iragarkiak). • Narrazio testuak (albistea, kronika, narrazioa, txostenak). • Azalpen testuak: definizioa, azalpena eta laburpena.

DBH3	DBH4
<ul style="list-style-type: none"> • Ikus-entzunezko komunikabideetatik heldu diren testu konplexu samarrak ulertzea; esate baterako, irriatiak eta telebistak emandako erreportaje eta elkarrizketak. • Esparru akademikoan erabilitako ahozko testu konplexu samarrak ulertzea, bereziki erreparatuz lanen aurkezpenari eta horiek egiteko jarraibideei, ahozko azalpen laburrei eta komunikabideetako albigestegi eta dokumental, erreportaje edo elkarrizketetatik informazioak lortzeari. • Entzundako testuetatik jasotako informazioa erabiltzea eta norberaren ezagutzekin alderatzea. • Esparru akademikoak berezkoak dituen komunikazio egoeretan aktiboki parte hartzea, bereziki jarduera antolatze moduari buruzko proposamenetan, baterako lanerako informazio erabilgarrien ekarpenetan eta egindako lanei buruzko txosten azalpenetan. • Gaurkotasuneko gai bati buruz komunikabide batetik hartutako informazioa azaltzea, ahozko elkarreraginaren gainetik dauden arauak errespetatuz. • Aldez aurretik prestatutako ahozko azalpen errazak egitea, modu antolatua eta argian, ikasleen interesekoak diren gaurkotasun sozial, politikoa edo kulturaleko egitatei buruz, ikus-entzunezko bitartekoen eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien laguntzarekin. • Laguntza eta errespetu jarrerak ikaskuntza konpartituko egoeretan. • Hizkuntza erabiltzea norberaren ezagupenen, ideien eta sentimenduen kontzientzia hartzeko eta norberaren jokabidea erregulatzeke. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ikus-entzunezko komunikabideetatik heldu diren testuak, arreta berezia jarriz irriatiak edo telebistak emandako eztabaidetan eta entzuleen iritzietan. • Irakasgaiaren edukiekin lotura duten eta esparru akademikoan egiten diren aurkezpen, azalpen edo hitzaldiak ulertzea. • Aktiboki parte hartzea esparru akademikoak berezkoak dituen komunikazio egoeretan, bereziki jardueren plangintza egiteko proposamenetan eta lanen jarraipenari eta ebaluazioari buruzko txostenen aurkezpenetan. • Gaurkotasuneko gai bati buruz komunikabide batzuetatik hartutako informazioa azaltzea eta ikuspuntu desberdinak eta komunikabide horietan adierazitako iritziak kontrastatzea, betiere ahozko elkarreraginaren gainetik dauden arauak errespetatuz. • Ahozko aurkezpen ongi egituratuak egitea jarduera akademikoarekin edo gaurkotasuneko kontuekin zerikusia duten eta ikuspuntu desberdinak sorrazten dituzten gaiei buruz, ikus-entzunezko bitartekoen eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien laguntzarekin. • Laguntza eta errespetu jarrerak ikaskuntza konpartituko egoeretan. • Hizkuntza erabiltzea norberaren ezagupenen, ideien eta sentimenduen kontzientzia hartzeko eta norberaren jokabidea erregulatzeke.
<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Narrazio testuak: kazetaritzakoak (erreportajea, elkarrizketak, albistei buruzko artikulua, txostenak). • Azalpen testuak. 	<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Argudiozko testuak: iruzkinak, kontra-argudioak, argudio zientifikoak eta testu administratiboak (erreklamazioa, eskaria). • Azalpen testuak: hitzaldia.

DBH1	DBH2
<p>Trebetasunak eta estrategiak</p> <p>Ahozkoaren ulermena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aldez aurretik informazioa biltzea eta entzunen dena iragartzea. • Aktiboki entzutea, gainerako pertsonak eta haien iritziak errespetatuz. • Entzundakoari buruzko oharrik hartu, laburpenak, eskemak eta mapa kontzeptualak egin eta informazioa nola dagoen antolatuta analizatzea. • Testuaren gai orokorra, ideiak eta egitate edo datu nagusiak zehaztu eta adieraztea. • Igorlearen asmoa hartzea; mintzakideak eta haien ikuspuntuak identifikatzea. • Norberaren ulermena baloratzea. 	<p>Trebetasunak eta estrategiak</p> <p>Ahozkoaren ulermena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aldez aurretik informazioa biltzea eta entzunen dena iragartzea. • Aktiboki entzutea, gainerako pertsonak eta haien iritziak errespetatuz. • Entzundakoari buruzko oharrik hartu, laburpenak, eskemak eta mapa kontzeptualak egin eta informazioa nola dagoen antolatuta analizatzea. • Informazioa eta iritzia bereiztea. • Edukia baloratzea ondoko irizpideen arabera: soiltasuna - konplexutasuna, luze-laburra, eduki berrien aberastasuna eta aniztasuna eta abar. • Norberaren ulermena baloratzea.
<p>Ahozko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eskola esparruan ikaskideen aurrean emateko ahozko azalpen bat prestatzea, eta elkarrizketa baterako esku-hartzea prestatzea, alderdi guztiei erreparatuz: helburua, mintzakideak, erregistroa, diskurtsoaren estiloa. • Informazioa bildu eta antolatzea helburuaren eta entzuleen arabera, gidoi bati jarraituz. • Ideiak ordena koherente baten arabera antolatzea eta haiek sekuentzian eta argitasunez aurkeztea. • Azalpenaren entsegua egitea. • Argitasunez hitz egitea, ildoak galdu gabe, gidaira behin eta berriz jo gabe, ikus-entzunezko bitartekoen eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien laguntzarekin. • Elkarrizketan gertatzen diren aldaketei egokitzea. • Taldeko jardueretan rol desberdinak hartzea: moderatzailea, eleduna, idazkaria. • Bizikidetasun arauak eta besteen iritziak errespetatzea. • Norberaren eta besteen azalpenak objektiboki baloratzea. Irakaslearen laguntzarekin testuaren forma eta edukia hobetzeko moduak aurkitzea. 	<p>Ahozko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eskola esparruan ikaskideen aurrean emateko ahozko azalpen bat prestatzea, eta elkarrizketa baterako esku-hartzea prestatzea, alderdi guztiei erreparatuz: helburua, mintzakideak, erregistroa, diskurtsoaren estiloa. • Informazioa bildu eta antolatzea helburuaren eta entzuleen arabera, gidoi bati jarraituz. • Baliabideak, hizkuntza eta funtzio linguistiko egokiak behar bezala erabiltzea. • Azalpenaren entsegua egitea. • Argitasunez hitz egitea, ildoak galdu gabe, gidaira behin eta berriz jo gabe, ikus-entzunezko bitartekoen eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien laguntzarekin. • Esaten dena eta hura adierazteko bitartekoak unearren eta entzuleen arabera egokitzea, entzuleen arretari eusten saiatuz (enfasia, bolumena, tonua, entzuleen igurikapenak piztea: galderak, datu interesgarriak, umorea, ikusizko laguntzak ...) esan nahi dena birformulatuz eta abar. • Taldeko jardueretan rol desberdinak hartzea: moderatzailea, eleduna, idazkaria. • Bizikidetasun arauak eta besteen iritziak errespetatzea. • Norberaren eta besteen azalpenak objektiboki baloratzea. Irakaslearen laguntzarekin testuaren forma eta edukia hobetzeko moduak aurkitzea.

DBH3	DBH4
<p>Trebetasunak eta estrategiak</p> <p>Ahozkoaren ulermena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aldez aurretik informazioa biltzea eta entzunen dena iragartzea. • Aktiboki entzutea, gainerako pertsonak eta haien iritzia errespetatuz. • Entzundakoari buruzko oharrak hartu, laburpenak, eskemak eta mapa kontzeptualak egin eta informazioa nola dagoen antolatuta analizatzea. • Identifikatzea zer, nola, nori (adina, jarrera, jatorri sozio-kulturala, xedeak inferitzea edo deduzitzea) eta zertarako entzuten den. • Ideia nagusiak eta bigarren mailakoak bereiztea; diskurtsoan garrantzitsua dena ezagutzea. • Informazioa eta iritzia bereiztea. • Analizatzea informazioa nola dagoen antolatuz (egitura, antolaketak, erregistro mota, deklamazioa, hitzezkoak ez diren elementuak eta abar). • Mezuaren edukia eta forma baloratzea (egitura, hizkuntza mota, ezaugarri akustikoak, luzera eta aberastasuna eta abar). • Norberaren ulermena baloratzea. 	<p>Trebetasunak eta estrategiak</p> <p>Ahozkoaren ulermena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aldez aurretik informazioa biltzea eta entzunen dena iragartzea. • Aktiboki entzutea, gainerako pertsonak eta haien iritzia errespetatuz. • Diskurtsoaren elementuak gordetzea, oharrak hartuz, eskemak eta krokisak erabiliz eta abar. • Identifikatzea: elementu implizituak, aurreiritziak, gainulertuak, zentzu bikoitzak, anbiguotasunak, elipsiak, igorlearen jarrera (intonazioa, bolumena), diskurtsoaren tonua (oldarkortasuna, ironia, umorea, iseka eta abar), hitzez besteko elementuak ... • Informazioa eta iritzia bereiztea, eta ongi justifikaturiko argudioak eta gaizki justifikaturikoak. • Gai berri bat jadanik ezagutzen den beste batekin lotzea. • Azalpenak grabazioen bidez, oharrak hartuz edo beste bide batzuetatik analizatzea eta norberaren ulermena baloratzea. • Norberaren ulermena baloratzea.
<p>Ahozko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eskola esparruan ikaskideen aurrean emateko ahozko azalpen bat prestatzea, eta elkarrizketa baterako esku-hartzea prestatzea, alderdi guztiei erreparatuz: helburua, mintzakideak, erregistroaren estiloa. • Informazioa bildu eta antolatzea helburuaren eta entzuleen araberak, gidoi bat prestatuz. • Azalpenaren entsegua egitea. • Argitasunez hitz egitea, ildoak galdu gabe, gidaira behin eta berriz jo gabe, ikus-entzunezko bitartekoen eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien laguntzarekin. • Taldeko jardueretan rol desberdinak hartzea: moderatzailea, eleiduna, idazkaria. • Bizikidetasun arauak eta besteen iritzia errespetatzea. • Norberaren eta besteen azalpenak objektiboki baloratzea. Irakaslearen laguntzarekin testuaren forma eta edukia hobetzeko moduak aurkitzea. 	<p>Ahozko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ikuspuntu eta jarrera desberdinak onartzen dituen ahozko azalpen bat prestatzea. • Informazioa bildu eta antolatzea helburuaren eta entzuleen araberak, gidoi bat prestatuz. • Azalpenaren entsegua egitea. • Argitasunez hitz egitea, ildoak galdu gabe, gidaira behin eta berriz jo gabe, ikus-entzunezko bitartekoen eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien laguntzarekin. • Hitz egiteko txandak eta kortesiazko formulak eraginkortasunez erabiltzea. Esku hartzeko une egokia hautatu eta ongi aprobeztatzea. Diskurtsoa zaintzea: erritmoa, abiadura, etenak, intonazioa eta abar. Hitzez besteko elementuak: begirada, keinuak, mugimenduak eta abar. • Entzuleen arreta erakartzea eta hari eustea estrategia desberdinen bitartez (bolumena, tonua aldatzea, umorea, adibideak jartzea). • Behar ez diren errepikapenak saihestea; informazio akastunak eta egokiak ez diren ideiak eta informazioak identifikatzea. • Taldeko jardueretan rol desberdinak hartzea: moderatzailea, eleiduna, idazkaria. • Bizikidetasun arauak eta besteen iritzia errespetatzea. • Norberaren eta besteen azalpenak objektiboki baloratzea. Irakaslearen laguntzarekin testuaren forma eta edukia hobetzeko moduak aurkitzea.

2. multzoa. Irakurtzea eta idaztea

DBH1	DBH2
<p>Idatzizko testuak ulertzea</p> <ul style="list-style-type: none"> Eguneroko bizitzako kontuei buruzko eta ikasleen esperientziatik hurbil dauden esparruetako giza harremani buruzko testuak ulertzea; esate baterako, gauzak erabiltzeko jarraibideak, arauak eta deiak. Komunikabideetako testuak ulertzea, egunkariaren egiturari (atalak eta generoak) eta elementu paratestualei erreparatuz, eta arreta berezia jarriz eguneroko bizitzarekin loturiko albisteetan eta egitatei buruzko informazioetan. Esparru akademikoko testuak ulertzea, arreta berezia jarriz azalpen testuetan eta testu argitzaileetan, lanak egiteko jarraibideetan, kontsultetan; euskarri desberdinak erabiliko dira horretarako: hiztegiak, glosarioak eta bestelako informazio iturriak (entziklopediak eta hezkuntzaren arloko web orriak, esate barerako) erabiltzea. Ozenki irakurtzea, arintasunez, erritmo, eten eta intonazio egokiak erabiliz. Ikastetxeko liburutegiaren erabilera gidatua eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiena, informazioa lortzeko eta idatzizko lanak egiteko ereduak aurkitzeko. Gogoetazko jarrera eta jarrera kritikoa edozein motatako diskriminazioa dakarten mezuak direla-eta dagoen informazioarekiko. 	<p>Idatzizko testuak ulertzea</p> <ul style="list-style-type: none"> Eguneroko bizitzako kontuei buruzko eta ikasleen esperientziatik hurbil dauden esparruetako giza harremani buruzko testuak ulertzea; esate baterako, arauak, deiak eta komunikazioak. Komunikabideetako testuak ulertzea, bereziki egitatei buruzko informazioa, albisteak eta kronikak, egunkari digitalaren egiturari (atalak eta generoak) eta elementu paratestualei erreparatuz. Esparru akademikoko testuak ulertzea, arreta berezia jarriz azalpen testuetan eta testu argitzaileetan, lanak egiteko jarraibideetan, kontsultetan; euskarri desberdinak erabiliko dira horretarako: hiztegi espezializatuak (sinonimoenak, zalantzak argitzeak eta abar), glosarioak eta bestelako informazio iturriak (entziklopediak eta hezkuntzaren arloko web orriak, esate baterako). Ikastetxeko liburutegiaren erabilera gero eta autonomoagoa eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiena, informazioa lortzeko eta idatzizko lanak egiteko ereduak aurkitzeko. Ozenki irakurtzea, arintasunez, erritmo, eten eta intonazio egokiak erabiliz eta entzuleak kontuan hartuz. Gogoetazko jarrera eta jarrera kritikoa edozein motatako diskriminazioa dakarten mezuak direla-eta dagoen informazioarekiko. Komunikabideetatik heldu diren mezuei buruzko balorazio kritikoa egitea. Besteen iritziekiko errespetuzko jarrera izatea.
<p>Idatzizko testuak sortzea</p> <ul style="list-style-type: none"> Testuak osatzea antolaketa argiarekin eta perpausak sekuentzia lineal kohezionatu batean kateatuz. Eguneroko bizitzako kontuei buruzko eta ikasleen esperientziatik hurbil dauden esparruetako giza harremani buruzko testu argiak idaztea; esate baterako, gutunak, oharak eta deiak. Komunikabideetako testuak sortzea, bereziki albisteak, euskarri inprimatu edo digitalerako. Paperean edo euskarri digitalean, esparru akademikoko testuak sortzea, bereziki laburpenak, azalpen errazak, glosarioak eta egindako lan eta ikasketei buruzko ondorioak. Narrazioak, deskribapenak eta elkarriketak idaztea. Idatzizko testugintzarekiko interesa, informazio eta ikaskuntza iturri gisa, eta norberaren esperientziak, ideiak, iritziak eta ezagutzak komunikatzeko modu gisa, eta jokabidea erregulatzeko bitarteko gisa. Testu idatzien aurkezpen txukunak egiteko interesa, paperean nahiz euskarri digitalean, arau gramatikalak, ortografikoak eta tipografikoak errespetatuz. 	<p>Idatzizko testuak sortzea</p> <ul style="list-style-type: none"> Eguneroko bizitzako kontuei buruzko eta ikasleen esperientziatik hurbil dauden esparruetako giza harremani buruzko testuak sortzea; esate baterako, foroetan parte hartzea eta eskari-gutunak. Komunikabideetako testuak sortzea, bereziki kronikak, iritzi-gutunak eta publizitate testuak, euskarri inprimatu edo digitalerako, audio-rako nahiz bideorako. Paperean edo euskarri digitalean, esparru akademikoko testuak sortzea, bereziki laburpenak, aurkezpenak (era desberdinetakoak: sekuentzia, deskribapena, konparaketa, arazoa/konponbidea eta kausa/ondorioa) eta azalpen errazak, glosarioak eta egindako lan eta ikasketei buruzko txostenak. Ikastetxeko liburutegiaren erabilera gero eta autonomoagoa, eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiena, informazioa lortzeko eta idatzizko lanak egiteko ereduak aurkitzeko. Idatzizko testugintzarekiko interesa, informazio eta ikaskuntza iturri gisa, eta norberaren esperientziak eta ezagutzak komunikatzeko modu gisa, eta jokabidea erregulatzeko bitarteko gisa. Testu idatzien aurkezpen txukunak egiteko interesa, paperean nahiz euskarri digitalean, arau gramatikalak, ortografikoak eta tipografikoak errespetatuz. Testuaren plangintza eta berrikuspena egitearen garrantzia baloratzea.

DBH3	DBH4
<p>Idatzizko testuak ulertzea</p> <ul style="list-style-type: none"> Eguneroko bizitzako eta giza harremanetako gaiei buruzko testu propioak, konplexu samarrak, ulertzea; esate baterako, deialdiak eta eguneko gai zerrendak, bileretako aktak eta erregelamenduak. Komunikabideetako testuak ulertzea, kroniketan, erreportajeetan eta elkarrizketetan informazioa eta iritzia bereiziz. Esparru akademikoko testu konplexu samarrak ulertzea, arreta berezia jarriz hiztegien, glosarioen eta bestelako informazio iturrien kontsultan, euskarri desberdinetan. Liburutegiak eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak modu autonomoan erabiltzea, informazioa aurkitu, hautatu eta antolatzeko. Jarrera harbera eta kritikoa izatea komunikabideetatik heldu diren mezuak direla eta. Gogoetazko jarrera eta jarrera kritikoa edozein motatako diskriminazioa dakarten mezuak direla-eta dagoen informazioarekiko. 	<p>Idatzizko testuak ulertzea</p> <ul style="list-style-type: none"> Eguneroko bizitzako eta giza harremanetako gaiei buruzko testu konplexu samarrak ulertzea; esate baterako, lege-xedapenak, kontratuak, liburuxkak eta erakundeetako eta merkataritza arloko gutunak. Komunikabideetako testu konplexu samarrak ulertzea, arreta berezia eskainiz iritzi-generoei; esate baterako editorialak edo zutabeak. Esparru akademikoko testu konplexu samarrak ulertzea, arreta berezia jarriz hiztegien, glosarioen eta bestelako informazio iturrien kontsultan, euskarri desberdinetan; saiakeren zatiak horren barnean sartuko dira. Liburutegiak eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak modu autonomoan erabiltzea, informazioa aurkitu, hautatu eta antolatzeko. Besteen iritziekiko interesa eta errespetua izatea. Gogoetazko jarrera eta jarrera kritikoa edozein motatako diskriminazioa dakarten mezuak direla-eta dagoen informazioarekiko.
<p>Idatzizko testuak sortzea</p> <ul style="list-style-type: none"> Eguneroko bizitzako eta giza harremanetako gaiei buruzko testuak osatzea; esate baterako, foroetan parte hartzea, eguneroko pertsonalak, erregelamenduak edo zirkularrak. Komunikabideetako testuak sortzea; esate baterako erreportajeak edo elkarrizketak, euskarri idatzi edo digitalerako, audiorako nahiz bideorako. Komunikazio egoeraren arabera egokituko dira eta informazioa hierarkikoki antolatuko da. Paperean edo euskarri digitalean esparru akademikoko testuak sortzea, aurkezpen testuak eta azalpen testuak, komunikazio egoeraren arabera egokitua; lehendik lortu eta eskemen, mapa kontzeptualen eta laburpenen bidez antolatutako informazioa erabiliz sortutakoak izan dira. Lan eta ikasketei buruzko proiektuak eta txostenak egitea. Idatzizko testugintzarekiko interesa, informazio eta ikaskuntza iturri gisa, eta norberaren esperientziak, iritziak eta ezagutzak komunikatzeko modu gisa, eta jokabidea erregulatze bitarteko gisa. Testu idatzien aurkezpen txukunak egiteko interesa, paperean nahiz euskarri digitalean, arau gramatikalak, ortografikoak eta tipografikoak errespetatuz. 	<p>Idatzizko testuak sortzea</p> <ul style="list-style-type: none"> Eguneroko bizitzako eta giza harremanetako gaiei buruzko testu argiak eta xehetasunak dituztenak sortzea, esate baterako, foroak, eskari eta eskabideak, erreklamazioak, curriculum vitae eta liburuxkak. Komunikabideetako testu argiak eta xehetasunak dituztenak sortzea; esate baterako, zuzendariarentzako gutunak eta iritzi-artikuluak (editorialak eta zutabeak), euskarri idatzirako nahiz digitalerako direnak, adierazpenerako eta pertsuasiorako baliabideak eraginkortasunez erabiliz. Paperean edo euskarri digitalean esparru akademikoko testu argiak eta xehetasunak dituztenak sortzea, bereziki aurkezpen testuak, azalpen testuak eta argudiozko testuak, iturri desberdinetatik lortu eta eskemen, mapa kontzeptualen eta laburpenen bidez antolatutako informazioa erabiliz sortutakoak; halaber, lan eta ikasketei buruzko proiektuak eta txostenak egitea. Idatzizko testugintzarekiko interesa, informazio eta ikaskuntza iturri gisa, eta norberaren esperientziak eta ezagutzak komunikatzeko modu gisa, eta jokabidea erregulatze bitarteko gisa. Testu idatzien aurkezpen txukunak egiteko interesa, paperean nahiz euskarri digitalean, arau gramatikalak, ortografikoak eta tipografikoak errespetatuz.

DBH1	DBH2
<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deskribapenak: lekuak, gauzak, pertsonak (erretratu fisikoa eta izaeraren erretratua) eta abar. • Narrazio testuak. • Elkarrizketak: elkarrizketa eta komikia. • Azalpen testuak: azalpena, laburpena, glosarioak, ondorioak eta abar. 	<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Argudiozko testuak publizitate testuak eta iritzi-gutuna. • Narrazio testuak: kazetaritzako artikulua. • Azalpen testuak: definizioa, azalpena eta laburpena.
<p>Trebetasunak eta estrategiak</p> <p>Idatziaren ulermena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Irakurtzeko prozesuan estrategiak aplikatzea: irakurri aurretik, aurre-irakurketa (aldez aurreko ezagutzak aktibatzea, gauzak iragartzea), irakurketa, irakurri ondoren. • Irakurketarako estrategia egokiak aplikatzea: analisia (irakurtzea, azpimarratzea, oharrak hartzea) eta sintesia (eskemak, laburpenak eta mapa kontzeptualak). • Testu baten informazio zehatzak ateratzea eta gai orokorra identifikatzea, gai hori esplizituki agertzen deneko esakuneak ezagutzuz. Testuaren atalak eta antolaketa identifikatzea. • Irakurketa adierazkorra, tonua identifikatuz, puntuazio-markak intonazioaren arabera interpretatuz, baliabide prosodikoak eta keinuak erabiliz. • Ezagutza morfosintaktikoak (deixia, aditzaren denbora eta aspektua) eta lexikoak (sinonimia, hiperonimia, hitz-elkarketa eta hitz-eratorpena) aplikatzea. • Testuetako denborazko markagailuak eta lokailuak ezagutzea. • Deskribapen baten ezaugarriak identifikatzea. • Narrazio testu baten egiturazko elementu nagusiak identifikatzea: esparrua, korapiloa, pasarteak, pertsonaiak, narratzailea, elkarrizketak (zuzeneko eta zeharkako estiloak) eta abar. • Komikiaren ezaugarriak identifikatzea. • Iritzia osatzea testuaren formari eta hizkuntzari buruz eta edukiari eta antolaketari buruz. • Baloratzea informazioa behar bestekoa den, argia den, ongi antolatuta dagoen, eta harekin proposaturiko lanak bete ahal izanen diren. 	<p>Trebetasunak eta estrategiak</p> <p>Idatziaren ulermena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Irakurtzeko prozesuan estrategiak aplikatzea: irakurri aurretik, aurre-irakurketa (aldez aurreko ezagutzak aktibatzea, gauzak iragartzea), irakurketa, irakurri ondoren. • Irakurketarako estrategia egokiak aplikatzea: analisia (irakurtzea, azpimarratzea, oharrak hartzea) eta sintesia (eskemak, laburpenak eta mapa kontzeptualak). • Testu baten gai orokorra eta bigarren mailako gaiak identifikatzea, esplizituki agertzen deneko esakuneak ezagutzuz. • Irakurketa adierazkorra, tonua identifikatuz, puntuazio-markak intonazioaren arabera interpretatuz, baliabide prosodikoak eta keinuak erabiliz. • Ezagutza morfosintaktikoak (deixia, aditzaren denbora eta aspektua) eta lexikoak (sinonimia, hiperonimia, hitz-elkarketa eta hitz-eratorpena) aplikatzea. • Testuetako denborazko markagailuak eta lokailuak ezagutzea. • Narrazio testuen ezaugarriak eta denborazko garapen lineala eta ez-lineala duten egitateen sekuentzia identifikatzea. • Publizitatearen arloko testuak sistematikoki analizatu eta elementu azpimarragarrienak identifikatzea: gehien erabiltzen diren elementuak eta baliabideak, gizartean duten eragina eta abar. • Argudiozko testuaren argudio eta ezaugarriak identifikatzea (igorlea, tesia, argudioak, ikuspuntuak eta abar). Informazio objektiboak eta iritziak bereiztea. • Iritzia osatzea testuaren formari eta hizkuntzari buruz eta edukiari eta antolaketari buruz. • Testuen edukia eta forma konparatzea. • Baloratzea informazioa behar bestekoa den, argia den, ongi antolatuta dagoen, eta harekin proposaturiko lanak bete ahal izanen diren.

DBH3	DBH4
<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Azalpen testuak: erreportajea, elkarrizketa eta abar. 	<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eguneroko bizitzako eta giza harremanetako gaietarako buruzko era askotako testuak: curriculum vitae, eskabidea, eskaria, posta elektronikoa, erreklamazioa eta abar. • Argudiozko testuak, ikuspuntua eta kontraargudiatzea.
<p>Trebetasunak eta estrategiak</p> <p>Idatziaren ulermena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Irakurtzeko prozesuan estrategiak aplikatzea: irakurri aurretik, aurre-irakurketa (aldez aurreko ezagutzak aktibatzea, gauzak iragartzea), irakurketa, irakurri ondoren. • Irakurketarako estrategia egokiak aplikatzea: analisia (irakurtzea, azpimarratzea, oharrak hartzea) eta sintesia (eskemak, laburpenak eta mapa kontzeptualak). • Irakurketa adierazkorra, tonua identifikatuz, puntuazio-markak intonazioaren arabera interpretatuz, baliabide prosodikoak eta keinuak erabiliz. • Ezagutza morfosintaktikoak (deixia, aditzaren denbora eta aspektua) eta lexikoak (sinonimia, hiperonimia, hitz-elkarketa eta hitz-eratorpena). • Testuetako denborazko markagailuak eta lokailuak ezagutzea. • Testu baten informazio garrantzitsua lortzea; gaiari buruzko ezagutzekin erlazionatzea; gai orokorra eta bigarren mailako gaiak inferitzea; testuaren atalak elkarrekin erlazionatzea. • Testuen oinarriko ezaugarriak eta antolaketa identifikatzea. • Iritzia osatzea testuaren formari eta hizkuntzari buruz eta edukari eta antolaketari buruz. • Baloratzea informazioa behar bestekoa den, argia den, ongi antolatuta dagoen, eta harekin proposaturiko lanak bete ahal izanen diren. 	<p>Trebetasunak eta estrategiak</p> <p>Idatziaren ulermena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Irakurtzeko prozesuan estrategiak aplikatzea: irakurri aurretik, aurre-irakurketa (aldez aurreko ezagutzak aktibatzea, gauzak iragartzea), irakurketa, irakurri eta ondorengoa. • Irakurketarako estrategia egokiak aplikatzea: analisia (irakurtzea, azpimarratzea, oharrak hartzea) eta sintesia (eskemak, laburpenak eta mapa kontzeptualak). • Irakurketa adierazkorra, tonua identifikatuz, puntuazio-markak intonazioaren arabera interpretatuz, baliabide prosodikoak eta keinuak erabiliz. • Ezagutza morfosintaktikoak (deixia, aditzaren denbora eta aspektua) eta lexikoak (sinonimia, hiperonimia, hitz-elkarketa eta hitz-eratorpena). • Testuetako denborazko markagailuak eta lokailuak ezagutzea. • Testu baten informazio garrantzitsua lortzea; gaiari buruzko ezagutzekin erlazionatzea; gai orokorra eta bigarren mailako gaiak inferitzea; testuaren atalak elkarrekin erlazionatzea. • Testuen oinarriko ezaugarriak eta antolaketa identifikatzea. • Iritzia osatzea testuaren formari eta hizkuntzari buruz eta edukari eta antolaketari buruz. • Baloratzea informazioa behar bestekoa den, argia den, ongi antolatuta dagoen, eta harekin proposaturiko lanak bete ahal izanen diren.

DBH1	DBH2
<p>Idatzizko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testuen osaketarako plangintza egitea: proiektua, eskema, zirriborroa, idazketa, berrikuspina, edizioa. • Azalpen testuaren plangintza egitea. • Narrazio testuaren plangintza egitea: hasierako egoera definitzea (pertsonaiak, lekua, denbora, narratzailea eta abar), korapiloa, amaiera. • Elkarrizketaren plangintza egitea: gaia hautatzea, galderak prestatzea, elkarrizketatu behar den pertsonari egokitzea, elkarrizketa bat egiteko teknikak aplikatzea eta abar. • Komikiaren plangintza egitea: kontuan hartuz komiki mota desberdinak (historikoak, didaktikoak, propaganda egitekoak, joko erakoak), onomatopeiak, gehiegikeriak eta abar. • Testuak dioena eta hura adierazteko bideak testu motaren eta har-tzailearen arabera egokitzea. Letra argi eta irakurgarria, aurkezpen txukuna. • Norberaren baliabideak edo kontsultako baliabideak (hiztegiak, gramatikak, testu prozesadoreak) erabiltzea norberaren akatsak zuzentzeko. • Testu mota bat beste batera bihurtzea (komikia edo olerki bat narrazio eta deskribapen testu bihurtzea; istorio bat zinemarako gidoi bihurtzea; ipuin bateko zati bat albiste bihurtzea ...). • Norberaren eta besteen produkzioa objektiboki baloratzea. Irakaslearen laguntzarekin testuaren forma eta edukia hobetzeko moduak aurkitzea. 	<p>Idatzizko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testuen osaketarako plangintza egitea: proiektua, eskema, zirriborroa, idazketa, berrikuspina, edizioa. • Azalpen testuen, pertsuasio testuen eta kazetaritzako testuen plangintza egiteko teknikak aplikatzea, iturriak hautatuz, ideiak argitasunez antolatuz eta esakuneak sekuentzia lineal kohesionatuetan kateatuz. • Testu argiak idaztea, xehetasunekin, eta kohesio handiagoarekin, informazioa eta argudioak iturri desberdinetatik hartuz. • Argudiozko testuaren plangintza egitea: argudio bat garatzea, ikuspuntu jakin baten alde edo aurka arrazoiak ematea, eta aukera desberdinen alde onak eta txarrak azaltzea. • Testuak dioena eta hura adierazteko bideak testu motaren eta har-tzailearen arabera egokitzea. Letra argi eta irakurgarria, aurkezpen txukuna. • Norberaren baliabideak edo kontsultako baliabideak (hiztegiak, gramatikak, testu prozesadoreak) erabiltzea norberaren akatsak zuzentzeko. • Testu mota bat beste batera bihurtzea (komikia edo olerki bat narrazio eta deskribapen testu bihurtzea; istorio bat zinemarako gidoi bihurtzea; ipuin bateko zati bat albiste bihurtzea ...). • Norberaren eta besteen produkzioa objektiboki baloratzea. Irakaslearen laguntzarekin testuaren forma eta edukia hobetzeko moduak aurkitzea.

DBH3	DBH4
<p>Idatzizko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testuen osaketarako plangintza egitea: proiektua, eskema, zirriborroa, idazketa, berrikuspena, edizioa. • Informazioa iturri desberdinetan bilatzea (bibliografikoak, ikus-entzunezkoak, digitalak) eta ezinbestekoa den informazioa hautatzea. • Azalpen testuaren plangintza egitea: ideiak antolatzea, esakuneak sekuentzia lineal kohesionatuetan kateatzea, testua egituratzea (sarrera, garapena -zerrendatzea, konparaketa, kausa eta ondorioa, deskribapena, narrazioa ...- eta ondorioa). • Testuak dioena eta hura adierazteko bideak testu motaren eta har-tzailearen arabera egokitzea. Letra argi eta irakurgarria, aurkezpen txukuna. • Norberaren baliabideak edo kontsultako baliabideak (hiztegiak, gramatikak, testu prozesadoreak) erabiltzea norberaren akatsak zuzentzeko. • Testu mota bat beste batera bihurtzea (komikia edo olerki bat narrazio edo deskribapen testu bihurtzea; istorio bat zinemarako gidoi bihurtzea; ipuin bateko zati bat albiste bihurtzea ...). • Norberaren eta besteen produktzioa objektiboki baloratzea. Irakaslearen laguntzarekin testuaren forma eta edukia hobetzeko moduak aurkitzea. 	<p>Idatzizko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testuen osaketarako plangintza egitea: proiektua, eskema, zirriborroa, idazketa, berrikuspena, edizioa. • Informazioa iturri desberdinetan bilatzea (bibliografikoak, ikus-entzunezkoak, digitalak) eta ezinbestekoa den informazioa hautatzea. • Azalpen testuaren plangintza egitea: ideiak antolatzea, esakuneak sekuentzia lineal kohesionatuetan kateatzea, testua egituratzea (sarrera, garapena -zerrendatzea, konparaketa, kausa eta ondorioa, deskribapena, narrazioa ...- eta ondorioa). • Testuak dioena eta hura adierazteko bideak testu motaren eta har-tzailearen arabera egokitzea. Letra argi eta irakurgarria, aurkezpen txukuna. • Norberaren baliabideak edo kontsultako baliabideak (hiztegiak, gramatikak, testu prozesadoreak) erabiltzea norberaren akatsak zuzentzeko. • Testu mota bat beste batera bihurtzea (komikia edo olerki bat narrazio edo deskribapen testu bihurtzea; istorio bat zinemarako gidoi bihurtzea; ipuin bateko zati bat albiste bihurtzea ...). • Norberaren eta besteen produktzioa objektiboki baloratzea. Irakaslearen laguntzarekin testuaren forma eta edukia hobetzeko moduak aurkitzea.

3. multzoa. Hezkuntza literarioa

DBH1	DBH2
<ul style="list-style-type: none"> • Adinerako egokiak diren euskal idazleen obra batzuk irakurri eta ezagutzea. • Ahozko euskal literaturako lanen irakurketa komentatua eta ezagutza: atsotitzak, erromantzeak, baladak, koplak, koplak, koplak apaingarriak eta herri antzerkia (maskaradak, pastoralak ...). • Bertsoen irakurketa komentatua egitea eta haien entzutea, errezitazioa eta egitea, oinarriko alderdi batzuk bereiziz: erritmoa, errima, melodia, bertsoegintza eta figura semantiko garrantzitsuenak. • Kontakizun laburren irakurketa komentatuta, mitoak eta kondairak barne, kontakizun literarioaren elementuak eta haien funtzionaltasuna ezagutuz. • Antzezlan laburren irakurketa komentatuta eta dramatizatua edo antzezlan zatiena, antzerkirako testuen alderdi formalak ezagutuz. • Genero literario nagusiak bereiztea irakurketa komentatuen bitartez. • Helburu literarioko testuak osatzea irakurketa komentatuetan barneraturiko ikaskuntza batzuk erabiliz. • Ikastetxeko liburutegiaren eta liburutegi birtualen erabilera gidatua. • Irakurtzeko autonomia garatzea eta literatura aintzat hartzea gozamen iturri gisa eta mundua ezagutzeko iturri gisa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Adinerako egokiak diren euskal idazleen obra batzuk irakurtzea. • XIX. mendeko bertsolari erromantikoen olerkien irakurketa komentatua eta errezitazioa, eta haien ezaugarriak ikastea, arreta eskainiz hizkuntza poetikoak daukan balio sinbolikoari, baliabide erretoriko garrantzitsuenen esanahiari, olerkigintzaren prozedurak ezagutuz eta elementu horiek guztiak olerkian duten funtzioa baloratuz. Garai horretako ezaugarri orokorretara eta bertsolari erromantiko batzuen lanetara hurbiltzea; esate baterako, Bilintx, Etxahun, Iparragirre, Elizanburu, Iztueta eta abar. • Kontakizunen irakurketa komentatua, istorioaren gaiak eta elementuak, hasiera moduak, garapen kronologikoa eta amaierak konparatuz eta kontrastatuz ... eta egilearen ikuspuntua analizatzea. • Euskal idazle garaikide batzuk eta haien obrak ezagutzea; esate baterako, Yolanda Arrieta, Bernardo Atxaga, Aingeru Epaltza, Juan Cruz Igerabide, Mariasun Landa, Anjel Lertxundi, Patxi Zubizarreta eta abar. • Antzezlan zatien irakurketa komentatua eta dramatizatua, azpigeno batzuk ezagutuz eta arreta eskainiz antzerkirako lanaren egiturari eta osagaiei. • Azpigeno literario nagusiak bereiztea irakurketa komentatuen bitartez. • Helburu literarioko testuak osatzea irakurketa komentatuetan barneraturiko ikaskuntza batzuk erabiliz. • Ikastetxeko liburutegia eta liburutegi birtualak gero eta autonomia handiagoarekin erabiltzea. • Irakurtzeko autonomia garatzea eta literatura aintzat hartzea gozamen iturri gisa eta besteak ezagutzeko iturri gisa.
<p>Trebetasunak eta estrategiak</p> <p>Ulermena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aldez aurreko ezagutzak aktibatzea, iragartzea (titulutik, garaitik, egiletik, generotik eta abarretatik abiatuta). • Norberaren ulermena kontrolatzea. • Interpretazioa, inferentzia. • Testuak generoaren arabera konparatu eta bereiztea. • Testuetan baliabide estilistikoak analizatzea. Hizkuntza batuan erabiltzen diren batzuk antzematea. 	<p>Trebetasunak eta estrategiak</p> <p>Ulermena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aldez aurreko ezagutzak aktibatzea, iragartzea (titulutik, garaitik, egiletik, generotik eta abarretatik abiatuta). • Norberaren ulermena kontrolatzea. • Interpretazioa, inferentzia. • Testuak generoaren arabera konparatu eta bereiztea. • Testuetan baliabide estilistikoak analizatzea. Hizkuntza batuan erabiltzen diren batzuk antzematea.
<p>Irakurketa adierazkorra</p> <ul style="list-style-type: none"> • Irakurketa adierazkorra, tonua identifikatuz, puntuazio-markak intonazioaren arabera interpretatuz, baliabide prosodikoak eta keinuak erabiliz. Dramatizazioa eta kantua. 	<p>Irakurketa adierazkorra</p> <ul style="list-style-type: none"> • Irakurketa adierazkorra, tonua identifikatuz, puntuazio-markak intonazioaren arabera interpretatuz, baliabide prosodikoak eta keinuak erabiliz. Dramatizazioa eta kantua.

DBH3	DBH4
<ul style="list-style-type: none"> • Adinerako egokiak diren obrak edo obren zatiak irakurtzea eta haiek lotzea euskal literaturako garai eta idazle batzuekin. • Olerkien irakurketa komentatua egitea eta errezipitazioa, behin eta berriz agertzen diren gai batzuen tratamendua konparatuz garai literario desberdinetan, eta olerkiak baloratuz erabilitako elementu sinbolikoen arabera eta baliabide erretoriko eta metrikoren arabera. • Kontaeren irakurketa komentatua, XIX. kontaketatik egungo kontaketa modura izan den eraldaketari erreparatuz. • XX. mendeko idazleen olerkien irakurketa komentatua eta errezipitazioa. • Euskal narratibaren ezaugarri orokorrak ezagutzea (XIX. mendetik hasi eta XXI. mendera arte) eta egile eta obra garrantzitsu batzuetara hurbiltzea: Txomin Agirre, Jon Mirande, Txillardegi, Ramon Saizarbitoria, Patxi Zabaleta, Arantxa Urretabizkaia, Anjel Lertxundi, Bernardo Atxaga, Joseba Sarrionandia, Juan Mari Irigoien, Koldo Izagirre, Itxaro Borda, Juanjo Olasagarre, Jokin Muñoz eta abar. • XX. mendeko euskal olerkigintzaren ezaugarri nagusietara eta egile eta obra batzuetara hurbiltzea: Lauaxeta, Xabier Lizardi, Orixe, Gabriel Aresti, Bitoriano Gandiaga eta abar. • Helburu literarioko testuak osatzea eta irakurketei buruzko lan errazak egitea. • Ikastetxeko liburutegia eta inguruko liburutegiak gero eta autonomia handiagoarekin erabiltzea. • Irakurtzeko autonomia garatzea eta literatura aintzat hartzea gozamen iturri gisa eta beste mundu, garai eta kultura batzuk ezagutzeko iturri gisa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Euskal idazleen eleberrak eta kontaerak irakurtzea. • Olerki garaikideen irakurketa komentatua egitea eta errezipitazioa, arreta berezia eskainiz sinbolismoak eta abangoardiek hizkuntza poetikoari egindako ekarpenei, olerkiak baloratuz erabilitako elementu sinbolikoen arabera eta baliabide erretoriko eta metrikoren arabera. • Narraziorako egitura eta ahots desberdinak eskaintzen dituzten kontaera garaikideen irakurketa komentatua. • Idatzizko literaturaren hasierako (XVI-XVIII mendeak) egile eta lan nagusiak ezagutzea: Etxepare, Lazarraga, Leizarraga, Axular, Oihenart, Larramendi eta apologistak, eta abar. • Olerkari garaikide batzuk eta haien lanak ezagutzea: Bernardo Atxaga, Tere Irastorza, Itxaro Borda, Juanjo Olasagarre, Joseba Sarrionandia, Koldo Izagirre eta abar. • Helburu literarioko testuak osatzea eta irakurketei buruzko lanak egitea. • Ikastetxeko liburutegia eta inguruko liburutegiak autonomia handi samarrarekin erabiltzea. • Irakurtzeko autonomia garatzea eta literatura aintzat hartzea gozamen iturri gisa eta beste mundu, garai eta kultura batzuk ezagutzeko iturri gisa.
<p>Trebetasunak eta estrategiak</p> <p>Ulermena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aldez aurreko ezagutzak aktibatzea, iragartzea (titulutik, garaitik, egiletik, generotik eta abarretatik abiatuta). • Norberaren ulermena kontrolatzea. • Interpretazioa, inferentzia. • Testuak generoaren arabera konparatu eta bereiztea. • Testuetan baliabide estilistikoak analizatzea. Hizkuntza batuan erabiltzen diren batzuk antzematea. 	<p>Trebetasunak eta estrategiak</p> <p>Ulermena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aldez aurreko ezagutzak aktibatzea, iragartzea (titulutik, garaitik, egiletik, generotik eta abarretatik abiatuta). • Norberaren ulermena kontrolatzea. • Interpretazioa, inferentzia. • Testuak generoaren arabera konparatu eta bereiztea. • Testuetan baliabide estilistikoak analizatzea. Hizkuntza batuan erabiltzen diren batzuk antzematea.
<p>Irakurketa adierazkorra</p> <ul style="list-style-type: none"> • Irakurketa adierazkorra, tonua identifikatuz, puntuazio-markak intonazioaren arabera interpretatuz, baliabide prosodikoak eta keinuak erabiliz. Dramatizazioa eta kantua. 	<p>Irakurketa adierazkorra:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Irakurketa adierazkorra, tonua identifikatuz, puntuazio-markak intonazioaren arabera interpretatuz, baliabide prosodikoak eta keinuak erabiliz. Dramatizazioa eta kantua.

DBH1	DBH2
<p>Balorazioa</p> <ul style="list-style-type: none"> Egitate literarioari buruzko esperientzien gaineko elkarrizketa eta kontrastea: irudiak, oroitzapenak, ustekabeak, aurkikuntzak, gogoe-tak, esperientziarekin edo bizitzarekin eginiko konparaketak, kultu-ren artekoak ... testuak iradokiko zituenak. Testuan inplizituak edo agerikoak diren baloreen analisia. Balorazio kritikoa: iritzi propioen arrazoitze egokia. Liburu baten irakurketatik abiatuta, testu pertsonalak idaztea: balo-razioa, pertsonaiazako gutunak, iritzi justifikatua eta abar. Bertsolaritza ahozko kultur ondare gisa baloratzea, askotariko dimen-tzioak eta adierazpenerako ematen dituen aukerak identifikatuz. 	<p>Balorazioa</p> <ul style="list-style-type: none"> Egitate literarioari buruzko esperientzien gaineko elkarrizketa eta kontrastea: irudiak, oroitzapenak, ustekabeak, aurkikuntzak, gogoe-tak, esperientziarekin edo bizitzarekin eginiko konparaketak, kultu-ren artekoak ... testuak iradokiko zituenak. Testuan inplizituak edo agerikoak diren baloreen analisia. Balorazio kritikoa: iritzi propioen arrazoitze egokia. Liburu baten irakurketatik abiatuta, testu pertsonalak idaztea: balo-razioa, pertsonaiazako gutunak, iritzi justifikatua eta abar.
<p>Literatur testuak sortzea</p> <ul style="list-style-type: none"> Literatur testuak sortzea, erreferente literarioak imitatuz eta eralda-tuz. Literatur testu berriak sortzea, norberaren produkzioaren plangintza eginez eta testuak sortuz eta berrikusiz; egitura, kontzeptuak, me-kanismo narratiboak eta estilokoak behatuz eta analizatuz; ereduak erabiliz. Literatur lehiaketetan parte hartzea. 	<p>Literatur testuak sortzea</p> <ul style="list-style-type: none"> Literatur testuak sortzea, erreferente literarioak imitatuz eta eralda-tuz. Literatur testu berriak sortzea, norberaren produkzioaren plangintza eginez eta testuak sortuz eta berrikusiz; egitura, kontzeptuak, me-kanismo narratiboak eta estilokoak behatuz eta analizatuz; ereduak erabiliz. Literatur lehiaketetan parte hartzea. Bertsoek ideiak eta emozioak egoki adierazteko sortzen dituzten aukerak erabiltzea, bertsolaritzari dagozkion trebetasun pertsonal eta sozialak garatuz.

DBH3	DBH4
<p>Balorazioa</p> <ul style="list-style-type: none"> Egitate literarioari buruzko esperientzien gaineko elkarrizketa eta kontrastea: irudiak, oroitzapenak, ustekabeak, aurkikuntzak, gogoe-tak, esperientziarekin edo bizitzarekin eginiko konparaketak, kultu-ren artekoak ... testuak iradokiko zituenak. Testuan inplizituak edo agerikoak diren baloreen analisia. Balorazio kritikoa: iritzi propioen arrazoitze egokia. Liburu baten irakurketatik abiatuta, testu pertsonalak idaztea: balo-razioa, pertsonaiazako gutunak, iritzi justifikatua eta abar. 	<p>Balorazioa</p> <ul style="list-style-type: none"> Egitate literarioari buruzko esperientzien gaineko elkarrizketa eta kontrastea: irudiak, oroitzapenak, ustekabeak, aurkikuntzak, gogoe-tak, esperientziarekin edo bizitzarekin eginiko konparaketak, kultu-ren artekoak ... testuak iradokiko zituenak. Testuan inplizituak edo agerikoak diren baloreen analisia. Balorazio kritikoa: iritzi propioen arrazoitze egokia. Liburu baten irakurketatik abiatuta, testu pertsonalak idaztea: balo-razioa, pertsonaiazako gutunak, iritzi justifikatua eta abar.
<p>Literatur testuak sortzea:</p> <ul style="list-style-type: none"> Literatur testuak sortzea, erreferente literarioak imitatuz eta eralda-tuz. Literatur testu berriak sortzea, norberaren produkzioaren plangintza eginez eta testuak sortuz eta berrikusiz; egitura, kontzeptuak, me-kanismo narratiboak eta estilokoak behatuz eta analizatuz; ereduak erabiliz. Literatur lehiaketetan parte hartzea. 	<p>Literatur testuak sortzea</p> <ul style="list-style-type: none"> Literatur testuak sortzea, erreferente literarioak imitatuz eta eralda-tuz. Literatur testu berriak sortzea, norberaren produkzioaren plangintza eginez eta testuak sortuz eta berrikusiz; egitura, kontzeptuak, me-kanismo narratiboak eta estilokoak behatuz eta analizatuz; ereduak erabiliz. Literatur lehiaketetan parte hartzea.

4. multzoa. Hizkuntzaren ezaguera

DBH1	DBH2
<ul style="list-style-type: none"> • Ahozko komunikazioaren eta idatzizko komunikazioaren arteko eta erabilera arrunten eta formalen arteko desberdintasun garrantzitsuak, testuinguruak eta formalak –bereziki eskola esparrukoak– behatzea. • Nafarroako hizkuntzen aniztasuna eta euskalkiak oro har ezagutzea, eta hori aberastasun pertsonalerako eta kolektiborako iturri gisa baloratzea. Harremanetan bizi diren hizkuntzen arteko lotura. • Perpausaren modalitateak eta aditzaren moduak ezagutzea, hiztunen asmoak adierazteko modu gisa. • Deixi pertsonalaren forma linguistikoak (izenordain pertsonalak, edutezko izenordainak eta aditzen morfemak) identifikatu eta erabiltzea ahozko nahiz idatzizko testuetan eta gutun eta arauetan. • Testu-lokailu batzuk identifikatzea eta modu gogoetatsuan erabiltzea; arreta berezia eskainiko zaie denborazko lokailuei, azalpenezkoei, banatzaileei, kausazkoei, eta kontrastea eta hurrenkera adierazten dutenei, kausazkoei eta barne erreferentziako mekanismo batzuei, gramatikalak (izenordain pertsonalak, edutezkoak eta erakusleak) nahiz lexikoak (errepikapenak, sinonimoak eta elipsia). • Aditz-formak ezagutzea eta modu koherentean erabiltzea, arreta berezia eskainiz indikatibozko laguntzaileari, horren barne direla baldintza (erreal eta orainaldikoa), aginteraren forma ohikoenak eta aditz sintetikoen forma ohikoenak: <i>ibili, egon, joan, etorri</i>. Aditz-aspektuak bereiztea. • Maiz erabiltzen diren aditzen funtzionamendu sintaktikoa ezagutzea, haien esanahitik abiatuta, subjektua eta aditzaren osagarriak identifikatuz; sintaxiaren oinarriko terminologia ulertzea: perpausa; izen-sintagma eta aditz-sintagma; subjektua, aditza eta osagarriak. • Esakuneak estilo kohesionatuarekin osatzeko prozedurak erabiltzea, bereziki perpausaren sartzeko azalpen balioa dutenak; besteak beste, aposizioa, adjektiboa eta erlatibozko perpausa. • Perpausaren atalak ezagutzea: izen-sintagma eta aditz-sintagma. Esakuneak estilo kohesionatuarekin osatzeko prozedurak erabiltzea, bereziki perpausaren sartzeko azalpen balioa dutenak; besteak beste, aposizioa, adjektibo azaltzailea, erlatibozko perpaus azaltzaileak; perpaus osagarriak eta zehar galderak; konparaziozko perpausak; baldintzazko perpausa eta denborazko perpausak. • Kategoria gramatikalak ezagutzea: izena eta adjektiboa. Izenak eta adjektiboak singularrean eta pluralean deklinatzea, kasu guztietan; bereziki absolutiboaren eta ergatiboaren erabilerari begiratuko zaio. • Hitz flexiboak eta ez-flexiboak bereiztea, eta gramatikaren kategoria desberdinak eta hitzak osatzeko mekanismoak ezagutzea (elarketa eta eratorpena). 	<ul style="list-style-type: none"> • Ahozko eta idatzizko komunikazioaren arteko testuinguruko desberdintasunak eta desberdintasun formalak ezagutzea, eta besteen diskurtsoetan eta norberarenak lantzerakoan erabilera arrunten eta formalen artean desberdintzea. • Nafarroako hizkuntzen aniztasuna eta euskalkiak oro har ezagutzea, eta hori aberastasun pertsonalerako eta kolektiborako iturri gisa baloratzea. Harremanetan bizi diren hizkuntzen arteko lotura. • Perpausaren modalitateak testuinguruaren arabera har ditzaketen esanahiak ezagutzea. • Deixi pertsonaleko formak eta denboraren eta lekuaren deixi formak identifikatu eta erabiltzea (erakusleak, denborazko eta lekuzko adberbioak) ahozko eta idatzizko testuetan. • Testu-lokailu batzuk identifikatzea eta modu gogoetatsuan erabiltzea; arreta berezia eskainiko zaie hurrenkera adierazten duten lokailuei, azalpenezkoei, kausazkoei, ondoriozkoei eta kontrastea adierazten dutenei, eta barne erreferentziako mekanismo batzuei, gramatikalak (izenordain pertsonalak) nahiz lexikoak, bereziki elipsia eta esanahi jakina duten hiperonimoen erabilera. • Testuetan aditz-formak ezagutzea eta modu koherentean erabiltzea, arreta berezia eskainiz aditz laguntzaileko baldintzari (lehenaldikoa), aginterari eta ahalkezoari, <i>nor, nor-nork</i> kasuetan (<i>nor</i> kasuko 3. pertsona). • Aditz-aspektuak bereiztea. • Eduki, jakin aditz trinkoen eta ekarri, eraman eta erabili aditzen forma ohikoenak ezagutu eta erabiltzea. • Izenak eta adjektiboak singularrean eta pluralean deklinatzea, kasu guztietan. Izen bizidunak eta bizigabeak bereiztea. Erakusleak eta izenordain pertsonalak deklinatzea. • Hitz flexiboak eta ez-flexiboak bereiztea, eta gramatikaren kategoria desberdinak eta hitzak osatzeko mekanismoak ezagutzea (elarketa eta eratorpena). • Aditzen funtzionamendu sintaktikoa ezagutzea, haien esanahitik abiatuta; subjektua eta aditzaren osagarriak identifikatzea; sintaxiaren oinarriko terminologia erabiltzea: perpausa; subjektua, aditza eta osagarriak; izen-sintagma eta aditz-sintagma. • Esakuneak estilo kohesionatuaz osatzeko prozedurak erabiltzea, eta bereziki ondoko azalpenezko adierazpideak txertatzea. • Kausazko perpausak eta perpaus kontzesiboak ezagutzea eta erabiltzea. • Perpausaren elementuen ordena ezagutzea.

DBH3	DBH4
<ul style="list-style-type: none"> • Hizkuntzaren ahozko erabilera ez-formalen eta formalen arteko diferentziak ezagutzea eta haiek egokiak diren komunikazio egoeren kontzientzia izatea. • Euskalki nagusiak zein diren, non hitz egiten diren eta nolakoak diren ezagutzea. • Perpausaren modalitateek testuinguruaren arabera har ditzaketen esanahiak ezagutzea. • Forma deiktikoen egoerarekiko hartzen dituzten aldaerak (konfiantzazko eta kortesiazko formulak) identifikatu eta erabiltzea. • Hitz moten funtzio sintaktiko bereizgarriak ezagutzea eta haien formaren analisia (flexioa, hizkiak ...), bereziki araudiarekin loturiko alderdiei dagokienez. Kasu guztiak mugagabea deklinatzea. Partitiboaren erabilera zuzena. Erakusleen deklinabidea. • Testuetan aditz-formak ezagutzea eta modu koherentean erabiltzea, arreta berezia eskainiz aditz laguntzaileko ahalezkoari (<i>nor-nork, nor-nori eta nor-nori-nork kasuetan</i>). • <i>Eraman, ekarri eta erabili</i> aditz trinkoen <i>nor-nork</i> kasuaren paradigma ezagutu eta erabiltzea, orainaldian eta lehenaldian. • Testu-lokailu batzuk identifikatzea eta modu gogoetatsuan erabiltzea; arreta berezia eskainiko zaie banatzaileei, hurrenkera adierazten duten lokailuei, kontrastea, azalpena eta kausa adierazten dutenei, eta barne erreferentziako mekanismo batzuei, gramatikalak nahiz lexikoak, bereziki nominalizazioak eta esanahi abstraktua (fenomenoa, elementua edo ezaugarria) duten hiperonimoen erabilerari. • Aditz batek adiera batzuetan dauzkan jokabide sintaktiko desberdinak alderatzea, subjektua eta aditzaren osagarriak identifikatzea, funtzio horien artean sartuz perpausaren forma dutenak (mendeko perpausak), eta jardueretan behar den sintaxiaren inguruko terminologia erabiltzea: esakunea, esaldia eta perpausa; izen-sintagma eta aditz-sintagma; subjektua, aditza eta osagarriak; mendeko perpausak. • Esakuneko estilo kohesionatu batez osatzeko prozedurak erabiltzea, bereziki perpaus independenteak, koordinatuak edo alboratuak mendeko erlazio logikoak adierazten dituzten bestelako mendeko perpaus bihurtzea: kausazkoak, ondoriozkoak, baldintzazkoak eta kontzesiboak. • Hitz flexiboak eta ez-flexiboak bereiztea, eta gramatikaren kategoria desberdinak eta hitzak osatzeko mekanismoak ezagutzea (elkarketa eta eratorpena). 	<ul style="list-style-type: none"> • Hizkuntzaren erabileran, gizarteko esparru desberdinetan, eragina duten erregistro eta faktore desberdinak ezagutzea, eta komunikazio egoeraren inguruabarren arabera erregistro egokia erabiltzearen garrantzia aintzat hartzea. • Euskararen historia ezagutzea: jatorrietatik euskara estandarra sortu zen arte. Hizkuntza estandarren definizioa eta hari buruzko gogoeta. • Nafarroako hizkuntzen aniztasuna (hizkuntzak eta euskalkiak) eta hura sortu duten faktore historikoak ezagutzea. Elebitasuna eta diglosia. • Izenen, adjektiboaren, izenordain pertsonalen eta erakusleen deklinabidea ezagutzea. • Aditz laguntzailea subjuntiboan erabiltzea. • <i>Hitaoaren</i> oinarritzko ezagutza. • Azalpen eta argudiozko testuetan subjektibotasuna adierazteko modu batzuk ezagutu eta erabiltzea; forma deiktikoen komunikazio egoeren arabera hartzen zituzten aldaerak identifikatu eta erabiltzea. • Testuak lotzeko prozedurak -arreta berezia eskainiz kausazko, ondoriozko, baldintzazko eta alegiazko lokailuei- eta barne erreferentziako mekanismo gramatikal eta lexikoak identifikatu eta modu gogoetatsuan erabiltzea, norberaren testuak berrikusteko autonomia areagotuz. • Perpausak koordinatzean eta mendeko perpausak sortzean eta konstatutako diskurtsoan (zuzeneko estilotik zeharkako estilora pasatzea), denborazko korrelazioa ezagutu eta modu koherentean erabiltzea. • Perpausaren eskema semantikoa eta sintaktikoa ezagutzea; esakuneko sortu eta eraldatzea eskema horien arabera eta jardueretan behar den terminologia semantikoa erabiltzea: esakunea, esaldia eta perpausa; subjektua eta predikatua; subjektua, aditza eta osagarriak; mendeko perpausak. • Esakuneko estilo kohesionatuaz osatzeko prozedurak erabiltzea, eta ondoko terminoen baliatzea: aposizioa, adjektiboa eta erlatiboak perpaus azaltzaileak; gerundioa; perpaus koordinatua (emendiozkoa, disjuntiboa, adbertsatiboa eta ondoriozkoa); mendeko perpaus kausazkoa, ondoriozkoa, baldintzazkoa, kontzesiboa eta helburuzkoa. • Hitzen forma (kategoria gramatikala) eta funtzioa bereiztea, eta kategoriaz aldatzeko prozedura lexikoak (hitz-elkarketa eta hitz-eratorpena) eta sintaktikoak ezagutzea.

DBH1	DBH2
<ul style="list-style-type: none"> • tz/ts eta z/s bereiztea. • Eskolako hiztegiek eta kontsultarako bestelako lanek ematen dituzten informazio linguistikoak interpretatzea; bereziki hitz motei buruzkoak, lexikoaren erlazio semantikoei buruzkoak (sinonimia, antonimia&rl.....) eta araudia. • Testu prozesadoreetako hiztegiak eta zuzentzaile ortografikoak erabiltzea. • Ortografia arauak ezagutzea eta modu gogoetatsuan erabiltzea. Bereziki begiratu zaio hiztegi ohikoaren ortografiari, H letraren erabilerari, komaren funtsezko erabilerei (zerrendatzeak, bokatioak, tartekiak), puntua esaldiak bereizteko eta elkarrizketarako markak erabiltzeari, komatxoei eta abarrei; ortografiaren balio sozialaz eta arau linguistikoak idatzietan guztiz betetzeko beharraz jabetuko dira ikasleak. • Euskaltzaindiaren arau batzuk ezagutzea. Kalko oker batzuk zuzentzea. 	<ul style="list-style-type: none"> • tz/ts eta z/s bereiztea. • Eskolako hiztegiek eta kontsultarako bestelako lanek ematen dituzten informazio linguistikoak interpretatzea; bereziki hitz motei buruzkoak, lexikoaren erlazio semantikoei buruzkoak eta araudia. • Testu prozesadoreetako sinonimoen hiztegiak eta zuzentzaile ortografikoak ezagutzen hastea. • Arau ortografikoak ezagutzea eta modu gogoetatsuan erabiltzea; bereziki H letraren erabilera zuzena, elkarrizketetan puntuazio markak erabiltzeko moduak, eta puntua eta koma; arau horien balio soziala eta arau linguistikoak betetzeko beharra. • Euskaltzaindiaren arau batzuk ezagutzea. Kalko oker batzuk zuzentzea.
<p>Trebetasunak eta estrategiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ulertzeko eta adierazteko trebetasunak praktikan jartzerakoan, unitate linguistikoei eta funtzionamendu arauetara buruzko ezagutza teorikoak aplikatzea. <ul style="list-style-type: none"> a) Ikasleari oraindik ere menperatzen ez dituen egiturak aurkeztea. Haien funtzionamendua aztertzea eta haietaz baliatzea; lehenbizi ulertzeko trebetasunak eta gero sortzeko trebetasunak. b) Ikasleek jada erabiltzen dituzten forma eta egitura gramatikalak aztertzea eta linguistikoki lantzea; hau da, izena ematea, haien erabilera fintzea eta etekina ateratzea. c) Ikaslea prestatzea forma linguistikoen eta fenomeno sintaktikoen manipulazio praktikoa egin dezan. Ikasleak jakin behar du esaldiko hitzak konbinatzen, sailkatzen, ordeztzen, aldatzen, modalizatzen, ordenatzen, errepikatzen eta abar. • Testuetan adibideak aurkitzea. Ikastekoak diren elementuak identifikatzea. Identifikatutako elementuak konparatzea eta erlazionatzea. • Eskolako hiztegiek ematen dituzten informazio linguistikoak interpretatzea; bereziki hitz motei buruzkoak, lexikoaren erlazio semantikoei buruzkoak (sinonimia, antonimia ...) eta araudiari buruzkoak. • Norberaren ezagutzak (printzipio edo arau linguistikoak sartzea) edo kontsulta iturriak (hiztegiak, gramatikak, erabilerak ...) erabiltzea arazoak ebazteko edo eskatutako lana egiteko: osatzea, eraldatzea, laburtzea, zuzentzea, inferitzea, interpretatzea eta abar. 	<p>Trebetasunak eta estrategiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ulertzeko eta adierazteko trebetasunak praktikan jartzerakoan, unitate linguistikoei eta funtzionamendu arauetara buruzko ezagutza teorikoak aplikatzea. <ul style="list-style-type: none"> a) Ikasleari oraindik ere menperatzen ez dituen egiturak aurkeztea. Haien funtzionamendua aztertzea eta haietaz baliatzea; lehenbizi ulertzeko trebetasunak eta gero sortzeko trebetasunak. b) Ikasleek jada erabiltzen dituzten forma eta egitura gramatikalak aztertzea eta linguistikoki lantzea; hau da, izena ematea, haien erabilera fintzea eta etekina ateratzea. c) Ikaslea prestatzea forma linguistikoen eta fenomeno sintaktikoen manipulazio praktikoa egin dezan. Ikasleak jakin behar du esaldiko hitzak konbinatzen, sailkatzen, ordeztzen, aldatzen, modalizatzen, ordenatzen, errepikatzen eta abar. • Testuetan adibideak aurkitzea. Ikastekoak diren elementuak identifikatzea. Identifikatutako elementuak konparatzea eta erlazionatzea. • Eskolako hiztegiek ematen dituzten informazio linguistikoak interpretatzea; bereziki hitz motei buruzkoak, lexikoaren erlazio semantikoei buruzkoak (sinonimia, antonimia ...) eta araudiari buruzkoak. • Norberaren ezagutzak (printzipio edo arau linguistikoak sartzea) edo kontsulta iturriak (hiztegiak, gramatikak, erabilerak ...) erabiltzea arazoak ebazteko edo eskatutako lana egiteko: osatzea, eraldatzea, laburtzea, zuzentzea, inferitzea, interpretatzea eta abar.

DBH3	DBH4
<ul style="list-style-type: none"> • tz/ts eta z/s bereiztea. • Eskolako hiztegiek eta kontsultarako beste obra batzuek ematen dituzten informazio linguistikoak interpretatzea; bereziki aditzen jorkaera sintaktikoari buruzkoak (aditzaren erregimena) eta erregistroarekin eta araudiarekin loturikoak. • Testu prozesadoreetako hiztegiak eta zuzentzaile ortografikoak gero eta autonomia gehiagorekin erabiltzea. • Ortografia arauak ezagutzea eta modu gogoetsuan erabiltzea: H letraren erabilera zuzena, hitz elkartuak nola idatzi, puntuazio markak (bereziki koma perpaus elkartuetan eta diskurtso markatzaileak erabiltzerakoan; komatxoak zitak emateko modu gisa), eta aintzat hartzea haien balio soziala eta arau linguistikoa betetzeko beharra. • Euskaltzaindiaren arau batzuk ezagutzea. Kalko oker batzuk zuzentzea. 	<ul style="list-style-type: none"> • tz/ts eta z/s bereiztea. • Hizkuntzari buruzko hiztegiek ematen dituzten informazio linguistikoak interpretatzea (gramatikalak, semantikoak, erregistroari buruzkoak eta araei buruzkoak). • Testu prozesadoreetako hiztegiak eta zuzentzaile ortografikoak nola baiteko autonomiaz erabiltzea. • Ortografia arauak ezagutzea eta modu gogoetsuan erabiltzea. H letraren erabilera zuzena, hitz elkartuak nola idatzi, puntuazio markak (bereziki koma perpaus elkartuetan eta diskurtso markatzaileak erabiltzerakoan; komatxoak zitak emateko modu gisa), marra-txoaren eta parentesiaren erabilera tartekietan eta komatxoaren erabilera adierazkorak. Aintzat hartzea haien balio soziala eta arau linguistikoa betetzeko beharra. • Euskaltzaindiaren arau batzuk ezagutzea. Kalko okerrak zuzentzea.
<p>Trebetasunak eta estrategiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ulertzeko eta adierazteko trebetasunak praktikan jartzerakoan, unitate linguistikoei eta funtzionamendu araei buruzko ezagutza teorikoak aplikatzea. <ol style="list-style-type: none"> a) Ikasleari oraindik ere menperatzen ez dituen egiturak aurkeztea. Haien funtzionamendua aztertzea eta haietaz baliatzea; lehenbizi ulertzeko trebetasunak eta gero sortzeko trebetasunak. b) Ikasleek jada erabiltzen dituzten forma eta egitura gramatikalak aztertzea eta linguistikoki lantzea; hau da, izena ematea, haien erabilera fintzea eta etekina ateratzea. c) Ikaslea prestatzea forma linguistikoaren eta fenomeno sintaktikoaren manipulazio praktikoa egin dezan. Ikasleak jakin behar du esaldiko hitzak konbinatzen, sailkatzen, ordeztzen, aldatzen, modalizatzen, ordenatzen, errepikatzen eta abar. • Testuetan adibideak aurkitzea. Ikastekoak diren elementuak identifikatzea. Identifikatutako elementuak konparatzea eta erlazionatzea. • Eskolako hiztegiek ematen dituzten informazio linguistikoak interpretatzea; bereziki hitz motei buruzkoak, lexikoaren erlazio semantikoari buruzkoak (sinonimia, antonimia ...) eta araudiari buruzkoak. • Norberaren ezagutzak (printzipio edo arau linguistikoak sartzea) edo kontsulta iturriak (hiztegiak, gramatikak, erabilerak ...) erabiltzea arazoak ebazteko edo eskatutako lana egiteko: osatzea, eraldatzea, laburtzea, zuzentzea, inferitzea, interpretatzea eta abar. 	<p>Trebetasunak eta estrategiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ulertzeko eta adierazteko trebetasunak praktikan jartzerakoan, unitate linguistikoei eta funtzionamendu araei buruzko ezagutza teorikoak aplikatzea. <ol style="list-style-type: none"> a) Ikasleari oraindik ere menperatzen ez dituen egiturak aurkeztea. Haien funtzionamendua aztertzea eta haietaz baliatzea; lehenbizi ulertzeko trebetasunak eta gero sortzeko trebetasunak. b) Ikasleek jada erabiltzen dituzten forma eta egitura gramatikalak aztertzea eta linguistikoki lantzea; hau da, izena ematea, haien erabilera fintzea eta etekina ateratzea. c) Ikaslea prestatzea forma linguistikoaren eta fenomeno sintaktikoaren manipulazio praktikoa egin dezan. Ikasleak jakin behar du esaldiko hitzak konbinatzen, sailkatzen, ordeztzen, aldatzen, modalizatzen, ordenatzen, errepikatzen eta abar. • Testuetan adibideak aurkitzea. Ikastekoak diren elementuak identifikatzea. Identifikatutako elementuak konparatzea eta erlazionatzea. • Eskolako hiztegiek ematen dituzten informazio linguistikoak interpretatzea; bereziki hitz motei buruzkoak, lexikoaren erlazio semantikoari buruzkoak (sinonimia, antonimia ...) eta araudiari buruzkoak. • Norberaren ezagutzak (printzipio edo arau linguistikoak sartzea) edo kontsulta iturriak (hiztegiak, gramatikak, erabilerak ...) erabiltzea arazoak ebazteko edo eskatutako lana egiteko: osatzea, eraldatzea, laburtzea, zuzentzea, inferitzea, interpretatzea eta abar.

5. multzoa. Hizkuntzaren ikaskuntzari buruzko gogoeta

DBH1	DBH2
<ul style="list-style-type: none"> • Lexikoa antolatu, barneratu, gogoratu eta erabiltzeko oinarriko estrategiak aplikatzea. • Ikasteko baliabideak progresiboki erabiltzea; esate baterako, hiztegiak, kontsulta liburuak, informazioaren eta komunikazioaren teknologiak. • Komunikazio helburu desberdinen arabera egokiak diren forma gramatikalen erabilerari eta esanahiari buruzko gogoeta gidatua. • Ahozko eta idatzizko produkzioak autoebaluatzeko eta autozuzentzeko estrategiak ikasten hastea. • Akatsa ikasteko prozesuaren zati baten gisara onartzea eta hura gainditzeko jarrera positiboa izatea. • Norberaren lana antolatzea (ikaskuntzari buruzko egunerokoa, agenda, dossierra, kontroleko erregistroa) ikaskuntzan aurrera egiteko estrategia gisa; helburuak ezarri eta haiek lortzeko bitartekoak identifikatuko dira. • Ikasteko estilo pertsonala garatzea. • Gelako testuinguruan eta gelatik kanpo sorturiko ikasketa aukerez baliatzeko interesa. • Taldeko jarduera eta lanetan aktiboki parte hartzea. • Gauzak jendaurrean eta idatziz adierazteko konfiantza eta ekimena. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lexikoa antolatu, barneratu, gogoratu eta erabiltzeko estrategiak aplikatzea; esate baterako, testuingurutik esanahiak inferitzea, hitzak formaren eta esanahiaren arabera inferitzea, hitzak eta kontzeptuak definitzea. • Ikasteko baliabideak erabiltzea: hiztegiak, kontsulta liburuak, liburutegiak eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak. • Komunikazio helburu desberdinen arabera egokiak diren forma gramatikalen erabilerari eta esanahiari buruzko gogoeta. • Ebaluazio partekatuko jardueretan eta norberaren ikaskuntzaren ebaluazioan parte hartzea, eta ahozko eta idatzizko produkzioen autozuzentzeko estrategiak erabiltzea. • Norberaren lana antolatzea (ikaskuntzari buruzko egunerokoa, agenda, dossierra, kontroleko erregistroa) ikaskuntzan aurrera egiteko estrategia gisa; helburuak ezarri eta haiek lortzeko bitartekoak identifikatuko dira. • Ikasteko estilo pertsonala garatzea. • Gelako testuinguruan eta gelatik kanpo sorturiko ikasketa aukerez baliatzeko interesa. • Taldeko jarduera eta lanetan aktiboki parte hartzea. • Gauzak jendaurrean eta idatziz adierazteko konfiantza eta ekimena. • Norberaren hizkuntzaren erabilera hobetzeko gaitasunean konfiantza izatea. • Baloratzea norberaren hizkuntza ikasteko, antolatzeko eta ezagutzak transmititzeko tresna bat dela.

DBH3	DBH4
<ul style="list-style-type: none"> • Lexikoa antolatu, barneratu, gogoratu eta erabiltzeko estrategiak aplikatzea; esate baterako, testuingurutik esanahiak inferitzea, hitzak formaren eta esanahiaren arabera inferitzea, hitzak eta kontzeptuak definitzea. • Ikasteko baliabideak antolatzea eta gero eta autonomia gehiagorekin erabiltzea; esate baterako, hiztegiak, kontsulta liburuak, liburutekiak edo informazioaren eta komunikazioaren teknologiak. • Forma gramatikalen erabilera eta esanahiari buruzko analisisa eta gogoeta, ezagutzen diren hizkuntzekin konparaketa eta kontrastea eginez. • Norberaren ikaskuntzaren ebaluazioan parte hartzea eta autozuzenketako estrategiak erabiltzea. • Norberaren lana antolatzea (ikaskuntzari buruzko egunerokoa, agenda, dossiera, kontroleko erregistroa) ikaskuntzan aurrera egiteko estrategia gisa; helburuak ezarri eta haiek lortzeko bitartekoak identifikatuko dira. • Ikasteko estilo pertsonala garatzea. • Gelako testuinguruan eta gelatik kanpo sorturiko ikasketa aukerez baliatzeko interesa. • Taldeko jarduera eta lanetan aktiboki parte hartzea. • Gauzak jendaurrean eta idatziz adierazteko konfiantza eta ekimena. • Norberaren hizkuntzaren erabilera hobetzeko gaitasunean konfiantza izatea. • Baloratzea norberaren hizkuntza ikasteko, antolatze eta ezagutzak transmititzeko tresna bat dela. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lexikoa antolatu, barneratu, gogoratu eta erabiltzeko estrategiak aplikatzea; esate baterako, testuingurutik esanahiak inferitzea, hitzak formaren eta esanahiaren arabera inferitzea, hitzak eta kontzeptuak definitzea. • Ikasteko baliabideak antolatzea eta gero eta autonomia gehiagorekin erabiltzea; esate baterako, hiztegiak, kontsulta liburuak, liburutekiak edo baliabide digital eta informatikoak. • Forma gramatikalen erabilera eta esanahiari buruzko analisisa eta gogoeta, ezagutzen diren hizkuntzekin konparaketa eta kontrastea eginez. • Norberaren ikaskuntzaren ebaluazioan parte hartzea eta autozuzenketako estrategiak erabiltzea. • Norberaren lana antolatzea (ikaskuntzari buruzko egunerokoa, agenda, dossiera, kontroleko erregistroa) ikaskuntzan aurrera egiteko estrategia gisa; helburuak ezarri eta haiek lortzeko bitartekoak identifikatuko dira. • Ikasteko estilo pertsonala garatzea. • Gelako testuinguruan eta gelatik kanpo sorturiko ikasketa aukerez baliatzeko interesa. • Taldeko jarduera eta lanetan aktiboki parte hartzea. • Gauzak jendaurrean eta idatziz adierazteko konfiantza eta ekimena. • Norberaren hizkuntzaren erabilera hobetzeko gaitasunean konfiantza izatea.

Ebaluazio irizpideak

1. eta 2. multzoak. Entzutea eta ulertzea, hitz egitea eta hizketan aritzea. Irakurtzea eta idaztea

DBH1	DBH2
<p>1. Ikaslearen esperientziatik hurbil dauden giza esparruetako eta esparru akademikoko ahozko testuen helburua eta ideia nagusia ezagutzea; irratian eta telebistan entzundako informazioen ideia orokorraz jabetzea eta ikaskuntza lanak egiteko jarraibide ez oso konplexuak jarraitzea.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatu nahi da ikasleak gai diren deklarazio publikoen edo jatorri anitzeko informazioen -esate baterako, deiak, arauak, jarraibide errazak edo albisteak- gai orokorra ahoz edo idatziz parafraseatzeko edo adierazteko, beti gai akademikoen alorrean; argitasunez egituratuko dituzte, zabalkundeko testuen erregistroarekin. Egiaztatu nahi da, halaber, ikasleek gehienez ere hiru jarduera izanen dituen sekuentzia bateko lanak betetzeko ahozko jarraibideak jarraitzen dituzten.</p>	<p>1. Ikaslearen esperientziatik hurbil dauden giza esparruetako eta esparru akademikoko ahozko testuen helburua eta ideia nagusia ez ezik, ideia, egitate edo datu garrantzitsuak ere ezagutzea; irratian eta telebistan entzundako informazioen ideia orokorraz eta garrantziaz jabetzea eta ikaskuntza lanak modu autonomoan egiteko jarraibideak jarraitzea.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatu nahi da ikasleak deklarazio publikoen edo jatorri anitzeko informazioen -esate baterako, deiak, arauak, jarraibide errazak edo albisteak- gai orokorra ahoz edo idatziz parafraseatzeko edo adierazteko gai izateaz gainera, gai diren, halaber, ideia, egitate edo datu garrantzitsuak gogoratzeko, eta gai diren ahoz edo idatziz aurkezpen laburrak -gai akademikoei buruzkoak- laburbiltzeko, argitasunez eta zabalkundeko erregistroa erabiliz; azkenik, egiaztatu nahi da ikasleek hiru jarduera baino gehiagoko sekuentzia bateko lanak betetzeko ahozko jarraibideak jarraitzen dituzten.</p>
<p>2. Ahozko narrazio argiak eta ongi egituratuak egitea bizitako esperientziei buruz, ikus-entzunezko bitartekoaren eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien laguntzarekin.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatu nahi da ikasleak gai diren narratzeko, alde aurretik prestatuturiko gidoi bati jarraituz, zuzenean bizi dituzten egitate batzuk, modu sekuentziatuan eta argitasunez aurkeztuz, deskribapen errazak txertatuz eta azaldutakoari buruzko balorazioak sartuz. Bereziki baloratuko da ea narratzerakoan entzulea kontuan hartzen den, halako moduan non entzule horrek egitateen eta narratzaileak horien aurrean duen jarreraren ezaguera orokorra izanen duen. Halaber, kontuan hartu beharko da ikasleak gai diren ikus-entzunezkoek eta informazioaren teknologiek eskaintzen dizkieten laguntzak erabiltzeko.</p>	<p>2. Ikaslearen esperientziatik hurbil dauden esparru sozialetako testu idatzietan informazio zehatzak atera eta helburua identifikatzea; prozesu ez oso konplexuetan jarraibide nahiko luzeak jarraitzea; gai orokorra eta bigarren mailako gaiak identifikatzea, eta testuaren informazioa antolatzeko modua bereitzea.</p> <p>Irizpide honen helburua da ebaluatzea ikasleek testuko paragrafo batusuetan dauden informazio zehatzak ateratzen dituzten; hitz egiteko ekintza (protesta, ohartarazpena, gonbita ...) edo komunikazio helburua identifikatzen dituzten, haiek esplizituak agertzen direneko adierazpideak ez agertu arren; esparru pertsonaleko jardueretan eta ikaskuntza lanekin lotutakoetan prozesu luze samar baina ez oso konplexuen jarraibideak jarraitzen dituzten; testu bateko gai orokorra eta bigarren mailako gaiak identifikatzen dituzten horiek esplizituki agertzen direneko esakuneak ezagutuz; deskribapen teknikoetako elementuak identifikatzen dituzten; prozesu ez oso konplexuen faseetako eta denborazko garapen lineala eta ez-lineala duten narrazioetako egitateetako sekuentziaren elementuak bereizten dituzten, eta ideiak antolatzeko teknikak aplikatzen dituzten (esate baterako, eskema hierarkikoak edo mapa kontzeptualak).</p>

Oharrak

DBH3	DBH4
<p>1. Ahoz emandako jarraibideak eta arauak ulertzea; erreportaje eta elkarrizketetatik ideia nagusiak eta informazio berariazkoak ateratzea, gai akademikoei buruzko aurkezpen laburren garapenarekin jarraitzea eta hura eskema eta laburpen moduan islatzea.</p> <p>Irizpide honekin, egiaztatuko da ea ikasleak gai diren ahoz jasotako arau eta jarraibideak, edo gutxienez ere haien funtsezko puntuak, berriaz emateko; gai diren irratiz nahiz telebistaz emandako erreportaje bateko gai orokorra eta garrantzizko alderdiak azaltzeko, edo elkarrizketatuaren iritzi aipagarrienak edo elkarrizketa-egileak hari buruz ematen duen profila; azkenik, gai diren eskema eta laburpen moduan emateko ahozko aurkezpen ez oso luze eta egitura argiko baten gai orokorra eta atalak, betiere eskolako irakasgaiekin eta beste kontsulta lan batzuekin loturiko gaiekin ari garela.</p>	<p>1. Nolabaiteko luzera duten aurkezpenen edo hitzaldi ez oso luzeen ideia nagusiak eta datu garrantzitsuak ateratzea, eta komunikabideetako edo eskola esparruko deklarazio edo eztabaida publikoetako helburuak, tesiak eta argudioak identifikatzea.</p> <p>Irizpide honekin jakin nahi da ikasleak gai diren ahozko aurkezpenen eskema eta laburpenak egiteko, pertsuasio erako deklarazio publikoetako edo eztabaida publikoetako nahiz eskola esparruko eztabaidetako helburuak, tesiak eta argudioak jasoz.</p>
<p>2. Informazio zehatzak ateratzea eta alderatzea eta helburua identifikatzea gizarteko kide gisa jarduteko gehien erabiltzen diren testu idatzietan; jarraibideak jarraitzea esparru publikoetan eta nolabaiteko konplexutasuna duten ikaste prozesuetan, gai orokorra eta bigarren mailako gaiak inferitzea; informazioa antolatze modua bereiztea.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatzen da ikasleak gai diren galdera jakin batzuetan erabilitako hitzez bestelakoekin adierazita ager daitezkeen informazio zehatzak ateratzeko eta gai diren iturri desberdinetatik heldutako informazioak alderatzeko; hitz egiteko ekintza (protesta, ohartarazpena, gonbita ...) eta komunikazio helburua identifikatzen dituzten, haiek esplizituak agertzen direneko adierazpideak ez agertu arren; beren giza esperientziatik hurbil dauden esparru publikoetan eta ikasteko egoeretan, nolabaiteko konplexutasuna duten prozesuak badaude, jarduerak egiteko jarraibideak betetzen dituzten; testu bateko gai orokorrak eta bigarren mailako gaiak identifikatzen dituzten, haiek esplizitu agertzen direneko esakuneak ezagutz ez ezik, testuan errepikatzen diren informazioetatik haiek inferituz ere; aurkezpen eta azalpen baten elementuen arteko erlazioa ezartzen duten, eta ideiak antolatze tekniken aplikatzen dituzten.</p>	<p>2. Helburua identifikatu eta kontrastatzea esparru publikoko eta komunikabideetako idazkietan; gizarteko bizitza eta ikasketa prozesu konplexuak erregulatzen dituzten jarraibideak ulertzea; gai nagusia eta bigarren mailako gaiak inferitzea; informazioa nola antolatzen den bereiztea; azalpenak eta argudioak alderatzea, eta erabilitako hizkuntza prozeduren eraginkortasuna epaitzea.</p> <p>Irizpide honek balio du ebaluatzeko ikasleek, gizarteko kide gisa eta komunikabideetan jarduteko testu erabilienetan, (zuzendariarentzako gutuna, iritzi-zutabeak, publizitatea) hitz egiteko ekintza (protesta, ohartarazpena, gonbita ...) eta komunikazio helburua identifikatzen dituzten; beren giza esperientziatik hurbil dauden esparru publikoetan eta ikasteko egoeretan, nolabaiteko konplexutasuna duten prozesuak badaude, jarduerak egiteko jarraibideak betetzen dituzten; testu bateko gai nagusia eta bigarren mailako gaiak inferitzen dituzten testuan errepikatzen diren informazioetatik eta beren ezagutzetatik abiatuta; azalpen baten eta argudiozko testu baten atalen arteko erlazioa ezartzen duten, ideiak antolatze tekniken aplikatuz; egitate baten azalpenen arteko eta aurkako argudioen arteko desberdintasunak identifikatzen dituzten, eta gai ote diren hizkuntza prozedura batzuek (erregistroa, testuaren antolaketa, figura erretorikoak) testu baten eraginkortasunean (argitasuna, zehaztasuna, pertsuasio ahalmena) duten eragina epaitzeko.</p>

Oharrak

DBH1	DBH2
<p>3. Ikaslearen esperientziatik hurbil dauden esparru sozialetako testu idatzietan informazio zehatzak atera eta helburua identifikatzea; jarraibide errazak jarraitzea; esakuneetan gai orokorra esplizituki agertzen bada, hura identifikatzea, eta testuaren atalak bereiztea.</p> <p>Irizpide honen helburua da ebaluatzea ikasleek testuko perpaus batean edo batzuetan dauden informazio zehatzak (egunkarietan, kontsulta lanetan, arauetan ...) ateratzen dituzten; hitz egiteko ekintza (protesta, ohartarazpena, gonbita ...), elementu testualak eta paratestualak (publizitatea ...) eta komunikazio helburua zehaztuta duten adierazpideak identifikatzen dituzten; esparru pertsonaleko jardueretan eta ikaskuntza lanekin lotutakoetan jarraibide errazak jarraitzen dituzten (esate baterako, erabiltzeko jarraibideak); testu bateko gaia identifikatzen duten gai hori esplizituki agertzen deneko esakuneak ezagutzen; informazioa antolatzeko modua bereizten duten (bereziki, deskribapen errazen eta egitateen sekuentziaren elementuak identifikatzea denborazko garapen nagusiki lineala duten narrazioetan) eta ideiak antolatzeko teknikak aplikatzen dituzten (esate baterako, eskema hierarkikoak edo mapa kontzeptualak).</p>	<p>3. Narratzea, aurkeztea, azaltzea, laburtzea eta komentatzea paperean nahiz euskarri digitalean, erregistro egokia erabiliz, ideiak argitasunez antolatuz, esakuneak sekuentzia lineal kohesionatuetan lotuz, arau gramatikal eta ortografikoak errespetatuz eta testua planifikatzeko eta errebisatzeko garrantzia baloratuz.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek testuak antolaketa argi batekin idazten dituzten eta perpausak sekuentzia lineal kohesionatu batean kateatzen dituzten; interesa duten testuak planifikatzeko eta berrikusteko, ondoz ondoko bertsoak eginez formatuagatik eta erregistroagatik egokia izanen den behin betiko testu bat osatu arte. Maila honetan ebaluatuko da ikasleek ba ote dakiten argitasunez narrazten eta komentatzen beren ingurune sozial eta kulturaletik hurbil dauden esperientziak eta egitateak, esparru pertsonaleko testuetan (esate baterako foroetan parte hartzea); ba ote dakiten esparru publikoko testuak sortzen (bereziki eskabide-gutunak), genero horietako konbentzioei jarraituz; ba ote dakiten kazetaritza kronika laburrak idazten, informazioa modu hierarkikoan antolatuz; narrazioak eta aurkezpen errazak laburtzen, jatorrizko testuko oinarriko elementuak berre-raikiz; badakiten esparru akademikoko azalpen eta aurkezpen errazak osatzen (esate baterako, egindako lanei buruzko glosarioak eta txostenak). Halaber, baloratuko da testu idatzien aurkezpen txukunak egitea, paperean nahiz euskarri digitalean, arau ortografikoak eta tipografikoak errespetatuz.</p>
<p>4. Narratzea, aurkeztea eta laburtzea, paperean nahiz euskarri digitalean, erregistro egokia erabiliz, ideiak argitasunez antolatuz, esakuneak sekuentzia lineal kohesionatuetan lotuz, arau gramatikal eta ortografikoak errespetatuz eta testua planifikatzeko eta errebisatzeko garrantzia baloratuz.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek testuak antolaketa argi batekin idazten dituzten eta perpausak sekuentzia lineal kohesionatu batean kateatzen dituzten; interesa duten testuak planifikatzeko eta berrikusteko, ondoz ondoko bertsoak eginez formatuagatik eta erregistroagatik egokia izanen den behin betiko testu bat osatu arte. Maila honetan ebaluatuko da ikasleek ba ote dakiten argitasunez narrazten eta komentatzen beren ingurune sozial eta kulturaletik hurbil dauden esperientziak eta egitateak, esparru pertsonaleko testuetan; esate baterako gutun pertsonalak; ba ote dakiten esparru publikoko testuak sortzen, bereziki arauak eta jarraibideak eta deiak, genero horietako konbentzioei jarraituz; ba ote dakiten albisteak idazten, informazioa modu hierarkikoan antolatuz; narrazioak eta aurkezpen errazak laburtzen, jatorrizko testuko oinarriko elementuak berre-raikiz; badakiten esparru akademikoko aurkezpen testuak osatzen (esate baterako, egindako lanei eta ikasitakoei buruzko aurkezpen errazak, glosarioak eta ondorioak). Halaber, baloratuko da testu idatzien aurkezpen txukunak egitea, paperean nahiz euskarri digitalean, arau ortografikoak eta tipografikoak errespetatuz.</p>	<p>4. Ahozko aurkezpen errazak egitea inguruneak diren eta ikaslearen intereseak diren gaiei buruz, ikus-entzunezko bitartekoen eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien laguntzarekin.</p> <p>Irizpide honekin bilatu nahi da ea ikasleak gai diren beren bizipenetatik hurbil dagoen eta beren interesekoa den gai bati buruz alde aurretik prestatutako informazioak modu ordenatuan eta argian aurkezteko, halako moduan non informazio horiek garrantzitsuak gertatuko zaizkien entzuleei, azaltzen zaien gaiari buruzko oinarriko ezagutzak barnera ditzaten. Aurkezpenaren laburtasun erlatiboa ikusita, bereziki baloratuko da garrantzitsuena hautatzeko gaitasuna eta informazioa ordenaz eta argitasunez aurkeztea. Halaber, kontuan hartu behar da ikasleak gai diren ahozko aurkezpenetan ikus-entzunezkoak eta informazioaren teknologiek eskaintzen dizkieten laguntzak erabiltzeko.</p>

Oharrak

DBH3	DBH4
<p>3. Narratzea, aurkeztea, azaltzea, laburtzea eta komentatzea paperean nahiz euskarri digitalean, erregistro egokia erabiliz, ideiak argitasunez antolatuz, esakuneak sekuentzia lineal kohesionatuetan lotuz, arau gramatikal eta ortografikoak errespetatuz eta testua planifikatzeko eta errebisatzeko garrantzia baloratuz.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek testuak antolaketa argi batekin idazten dituzten eta perpausak sekuentzia lineal kohesionatu batean kateatzen dituzten; interesa duten testuak planifikatzeko eta berrikusteko, ondoz ondoko bertsoak eginez formatuagatik eta erregistroagatik egokia izanen den behin betiko testu bat osatu arte. Maila honetan ebaluatuko da ikasleek ba ote dakiten egitateak eta esperientziak argitasunez narratzen eta komentatzen foroetan eta eguneroko pertsonaletan, euskarri inprimatuan nahiz digitalean; ba ote dakiten esparru publikoko testuak osatzen, bereziki erregelamenduak, zirkularrak, deialdiak eta bileretako aktak, genero horietako konbentzioei jarraituz; ba ote dakiten erreportaje eta elkarrizketak idazten, informazioa hierarkikoki antolatuz; ba ote dakiten narrazioak eta aurkezpen errazak laburtzen, jatorrizko testuko oinarriko elementuak berreraikiz; badakiten iturriak kontsultatzea eskatzen duten gaien buruzko aurkezpen eta azalpenak egiten, irakurleei irakurgai arin bat eskainiz eta informazio garrantzitsuak emanez; ba ote dakiten lan proiektuak azaltzen eta haien ondorioen berri ematen. Halaber, baloratuko da testu idatzien aurkezpen txukunak egitea, paperean nahiz euskarri digitalean, arau ortografikoak eta tipografikoak errespetatuz.</p>	<p>3. Aurkeztea, azaltzea, argudiatzea, laburtzea eta komentatzea paperean nahiz euskarri digitalean, erregistro egokia erabiliz, ideiak argitasunez antolatuz, esakuneak sekuentzia lineal kohesionatuetan lotuz, arau gramatikal eta ortografikoak errespetatuz eta testua planifikatzeko eta errebisatzeko garrantzia baloratuz.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek testuak antolaketa argi batekin idazten dituzten eta perpausak sekuentzia lineal kohesionatu batean kateatzen dituzten; interesa duten testuak planifikatzeko eta berrikusteko, ondoz ondoko bertsoak eginez formatuagatik eta erregistroagatik egokia izanen den behin betiko testu bat osatu arte. Ikasturte honetan ebaluatuko da ikasleek esparru publikoko testuak osatzen ba ote dakiten -esate baterako, foroak, eskariak eta eskabideak, erreklamazioak, curriculum vitae eta informazio eta publizitate liburuxkak genero horien konbentzioen arabera; iritzia emateko kazetaritza testuak idaztea, adierazpen eta pertsuasio baliabideak eraginkortasunez erabiliz; aurkezpenak, azalpenak eta argudioak laburtzea, jatorrizko testuaren oinarriko elementuak birsortuz; aurkezpenak, azalpenak eta argudioak osatzea iturri desberdinak erabiliz eta irakurketa arina bermatuz; lanerako proiektuak azaltzea eta ondorioen berri ematea. Halaber, baloratuko da testu idatzien aurkezpen txukunak egitea, paperean nahiz euskarri digitalean, arau ortografikoak eta tipografikoak errespetatuz.</p>
<p>4. Ahozko aurkezpen errazak egitea gaurkotasan sozial, politiko edo kulturalarekin izan eta ikaslearen interesekoak diren gaien buruz, ikus-entzunezko bitartekoen eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien laguntzarekin.</p> <p>Irizpide honekin neurtu nahi da ikasleak gai diren fenomeno natural bati buruzko azalpenak emateko, edo egitate historiko, gatazka sozial eta abarrei buruzkoak, betiere beren interesekoak. Kontua da entzuleek egitatearen deskribapen argia eta haiek azaltzeko arrazoiaren ulermen nahikoa lortu ahal izatea. Berezik baloratuko da ikus-entzunezko eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiez baliatzea ahozko azalpenak laguntzeko.</p>	<p>4. Ahozko aurkezpen argiak eta ongi egituratuak egitea jarduera akademikoarekin edo gaurkotasan sozial, politiko edo kulturalarekin zerikusia duten eta ikuspuntu eta jarrera desberdinak sorrarazten dituzten gaien buruz, ikus-entzunezko bitartekoen eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien laguntzarekin.</p> <p>Irizpide honekin behatu nahi da ea ikasleak gai diren gai bati buruzko aurkezpen bat egiteko, idatzizko oharren laguntzarekin eta, agian, beste baliabide batzuen laguntzarekin –horma-irudiak edo diapositibak–, haren aurrean ikuspuntu desberdinak seinatuz eta aldeko eta aurkako arrazoiak emanez, halako moduan non entzuleei datu garrantzitsuak eta irizpideak emanen zaizkien jarrera propio bat izan dezaten. Bereziki baloratuko da ikus-entzunezko eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiez baliatzea ahozko aurkezpenak laguntzeko.</p>

Oharrak

3. multzoa. Literatur hezkuntza

DBH1	DBH2
<p>5. Adinerako egokia den obra bateko irakurketa pertsonalari buruzko iritzia ematea; generoa eta egitura orokorra ezagutzea eta hizkuntzaren erabilera modu orokorrean baloratzea; obraren hitzez hitzeko edukia eta esanahia bereiztea eta haren edukia eta norberaren esperientzia elkarrekin lotzea.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da literatur esparruan ikasleak irakurtzeko duen gaitasuna, obra osoen irakurketa pertsonalaren bitartez; horren xedea da egiaztatzea ikasleek nola garatzen duten irakurtzeko interesa, norberaren gozamenerako eta aberastasun iturri gisa. Testua modu kritikoa hartuko dute; generoa ezagutuko dute; edukia, egitura eta hizkuntzaren erabilera ebaluatuko dute. Hori guztia modu orokorrean. Obraren gehien eta gutxien gustatu zaizkien alderdiei buruzko eta edukiaren eta haien bizipenen arteko erlazioari buruzko iritzia pertsonala eman beharko dute.</p>	<p>5. Adinerako egokia den obra oso bateko irakurketa pertsonalari buruzko iritzia ematea; obraren egitura eta generoaren elementuak ezagutzea; hizkuntzaren erabilera eta egilearen ikuspuntua baloratzea; obraren hitzez hitzeko edukia eta esanahia bereiztea, eta obraren edukia eta norberaren esperientzia elkarrekin lotzea.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da literatur esparruan ikasleak irakurtzeko duen gaitasuna, obra osoen irakurketa pertsonalaren bitartez; horren xedea da egiaztatzea ikasleek nola garatzen duten irakurtzeko interesa, norberaren gozamenerako eta aberastasun iturri gisa. Testua modu kritikoa hartuko dute; edukia, egitura, generoaren elementu bereizgarriak, hizkuntzaren erabilera eta egilearen ikuspuntua ebaluatuko dituzte. Obraren gehien eta gutxien gustatu zaizkien alderdiei buruzko eta edukiaren eta haien bizipenen arteko erlazioari buruzko iritzia pertsonala eman beharko dute.</p>
<p>6. Literaturaren ezagutzak erabiltzea testu laburrak edo testu zatiak ulertzeko eta baloratzeko, erreparatuz tradizioaren gai eta motiboei, generoaren oinarriak ezaugarriei, erritmoaren oinarriko elementuei eta hizkuntzaren erabilerei; arreta berezia eskainiko zaie figura erretoriko orokorrenei.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da literaturaren inguruko ezagutzak noraino barneratu diren, gelan komentaturiko liburuak irakurriz, baloratuz eta haiekin gozatuz; edukia, antolaketa, hizkuntzaren erabilera eta egilearen ofizioa ebaluatze aldera testutik aldentzeko gaitasuna begiratuko da. Literatur testuaren alderdi orokorrei begiratuko zaie, gaiaren edo motibo zentrala ulertzeari, generoaren ezaugarri nagusiei, bertsoan erritmoa lortzeko moduei eta figura semantiko orokorrenei.</p>	<p>6. Literaturaren ezagutzak erabiltzea testu laburrak edo testu zatiak ulertzeko eta baloratzeko, erreparatuz tradizioaren gai eta motiboei, azpi-genero literarioen ezaugarriei, bertsogintzari, hizkuntzaren erabilera eta testuko baliabide erretorikoaren funtzionaltasunari.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da literaturaren inguruko ezagutzak noraino barneratu diren, gelan komentaturiko liburuak irakurriz, baloratuz eta haiekin gozatuz; edukia, antolaketa, hizkuntzaren erabilera eta egilearen ofizioa ebaluatze aldera testutik aldentzeko gaitasuna begiratuko da. Ebaluatuko da ikasleek gaiak eta motiboak ulertzea, generoaren ezaugarriak (istorioaren elementuak eta narrazioaren garapen kronologikoa, antzerkirako testuen osagaiak, bertsogintzaren egiturak eta haiek erritmoan duten eragina) eta azpi-genero ohikoenen ezaugarriak ezagutzea, eta, azkenik, baliabide erretoriko ohikoenak ezagutzea, arreta berezia eskainiz hizkuntza poetikoak duen balio sinbolikoari.</p>
<p>7. Testuak osatzea, paperean nahiz euskarri digitalean, eredu gisa hartuz gelan irakurri eta komentatutako testu literarioen bat, edo testu horien eraldaketa errazen bat egitea.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatu nahi da ikasleak gai diren beren idazkietan, paperean nahiz euskarri digitalean aurkeztutakoetan, barneratuta ditudzen ezagutzak erabiltzeko, eta gai diren helburu literarioko testuak egiteko (esate baterako, kontakizun labur bat, erritmoaren edo erretorikaren aldetik bereizgarria den olerki bat), gelan erabilitako ereduak erabiliz edo xede jakin batekin eraldaketa errazen bat eginez. Kontua ez da sortutako testuen kalitate literarioa ebaluatzea, baizik eta barneratutako ezagutzak erabiltzea eta xede edo lan jakin baterako testuak sortzea.</p>	<p>7. Testuak osatzea, paperean nahiz euskarri digitalean, eredu gisa hartuz gelan irakurri eta komentatutako testu literarioak, edo testu horien eraldaketa batzuk egitea.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatu nahi da ikasleak gai diren beren idazkietan, paperean nahiz euskarri digitalean aurkeztutakoetan, barneratuta ditudzen ezagutzak erabiltzeko, eta gai diren helburu literarioko testuak egiteko (esate baterako, kontakizun labur bat, erritmoaren edo erretorikaren aldetik bereizgarria den olerki bat), gelan erabilitako ereduak erabiliz edo xede jakin batekin eraldaketaren bat eginez. Irizpide honetan, kontua ez da sortutako testuen kalitate literarioa ebaluatzea, baizik eta barneratutako ezagutzak erabiltzea eta xede edo lan jakin baterako testuak sortzea.</p>

DBH3	DBH4
<p>5. Adinerako egokia den eta ikasitako literatur garaiekin lotuta da goen obra oso bateko irakurketa pertsonalari buruzko iritzia ematea; obraren egitura eta generoaren elementuak ebaluatzea; hizkuntzaren erabilera eta egilearen ikuspuntua ebaluatzea; obraren esanahia funtsean kokatzea haren edukiaren eta norberaren esperientziaren arabera.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da literatur esparruan ikasleak irakurtzeko duen gaitasuna, ikasitako literatur garaiekin lotutako obra osoen irakurketa pertsonala eginez (horien barnean egokitzapen eta birsortze lan modernoak). Testua modu kritikoan hartuko dute; edukia ebaluatuko dute, kontuan hartuz haren testuinguru historikoa, egitura orokorra, generoaren elementu bereizgarriak, hizkuntzaren erabilera (erregistroa eta estiloa) eta egilearen ikuspuntua eta ofizioa. Obraren gehien eta gutxienez gustatu zaizkien alderdiei buruzko eta edukiaren eta haien bizipenen arteko erlazioari buruzko iritzia pertsonala eman beharko dute.</p>	<p>5. Euskal idazleen kontara luze samarren eta eleberrien irakurketa pertsonala egin eta hari buruzko iritzia ongi argudiatua ematea; obraren egitura eta generoaren elementuak ebaluatzea; hizkuntzaren erabilera eta egilearen ikuspuntua eta ofizioa ebaluatzea; obraren esanahia kokatzea haren edukiaren eta norberaren esperientziaren arabera.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da literatur esparruan ikasleak irakurtzeko duen gaitasuna, euskal idazleen lanak irakurriz. Ikasleek testua modu kritikoan hartuko dute; haren edukia, egitura orokorra, generoaren bereizgarrien erabilera ebaluatuko dituzte, arreta berezia eskainiz hurrenkera kronologikoari eta narratzailearen ahotsari edo ahotsei, hizkuntzaren erabilera (erregistroa eta estiloa), eta egilearen ikuspuntuari eta ofizioari. Obraren gehien eta gutxienez gustatu zaizkien alderdiei buruzko eta edukiaren eta haien bizipenen arteko erlazioari buruzko iritzia pertsonala ongi argudiatua eman beharko dute.</p>
<p>6. Literaturaren ezagutzak erabiltzea testu laburrak edo testu-zatiak ulertzeko eta baloratzeko, eta erreparatuko zaio errepikatzen diren gaiak agertzeari, hizkuntza poetikoaren balio sinbolikoari eta generoaren, forma literarioen eta estiloen bilakaerari.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da literaturaren inguruko ezagutzak noraino barneratu diren, gelan komentaturiko liburuak irakurriz, baloratuz eta haiekin gozatuz; edukia, antolaketa, hizkuntzaren erabilera eta egilearen ofizioa ebaluatze aldera testu literarioetik aldentzeko gaitasuna begiratuko da. Kontuan hartuko da gai eta motiboak ulertzea, gai jakin batzuen errepikapenaz ohartzea (maitasuna, denbora, bizitza, heriotza), generoak eta haien bilakaera, oro har, ezagutzea eta elementu sinbolikoen eta baliabide erretorikoen eta haiek testuan duten funtzionaltasunaren balorazioa egitea.</p>	<p>6. Ezagutza literarioak erabiltzea testu laburrak edo testu-zatiak ulertu eta baloratzeko, arreta berezia eskainiz literatura garaikidean generoetan eta formetan eginiko berrikuntzei (bertsogintzan eta hizkuntzan).</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da literaturaren inguruko ezagutzak noraino barneratu diren, gelan komentaturiko liburuak irakurriz, baloratuz eta haiekin gozatuz; edukia, antolaketa, hizkuntzaren erabilera eta egilearen ofizioa ebaluatze aldera testu literarioetik aldentzeko gaitasuna begiratuko da. Kontuan hartuko da gaiak eta motiboak ulertzen diren eta ikasleak konturatzen diren gai batzuk behin eta berriz agertzen direla, eta gai berriak ere agertzen direla; literatura garaikideko generoak eta haien ezaugarriak eta berritasunak ezagutzen dituzten, oro har; halaber, sinbolismoak eta abangoardiek hizkuntza poetikorako egin dituzten ekarpenak ezagutzen dituzten.</p>
<p>7. Irakurritako eta komentatutako obren, haiek agertzen diren testuinguruaren eta literaturaren historiako egile garrantzitsuenen arteko erlazioak ezagutzen direla erakustea, informazio eta sintesi edo imitazio eta birsortze lan bat eginez, paperean nahiz euskarri digitalean.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatu nahi da ea ulertzen duten literaturaren fenomenoak testuinguru historiko jakin batean izaten den jardueraren komunikatibo eta estetiko bat dela; horretarako lan pertsonala egiten dute, paperean nahiz euskarri digitalean, non laburbilduko baita egile, obra edo garai bati buruz lortutako informazioa; halaber, proposa daiteke testu bat osatzea eta hartan gelan erabilitako ereduak bati imitatzea edo birsortzea. Horrela egiaztatzen ahalko da XX. mendeko olerkariak eta XIX. eta XX. mendeetako narrazio-egileak eta narrazio-egile garaikideak eta haien lanak ezagutzen direla.</p>	<p>7. Irakurritako eta komentatutako obren, haiek agertzen diren testuinguru historiko eta literarioaren eta lehenengo euskal idazle garrantzitsuenen eta olerkari garaikideen arteko erlazioak azaltzea, informazio eta sintesi lan bat eginez, balorazio pertsonala eginez edo imitazio eta birsortze lan bat eginez, paperean nahiz euskarri digitalean.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatu nahi da ulertzen duten literaturaren fenomenoak testuinguru historiko jakin batean izaten den jardueraren komunikatibo eta estetiko bat dela; horretarako lan pertsonala egiten dute, paperean nahiz euskarri digitalean, non laburbilduko baita egile edo obra bati buruz lortutako informazioa; halaber, proposa daiteke testu bat osatzea eta hartan gelan erabilitako ereduak bati imitatzea edo birsortzea. Horrela, egiaztatzen ahalko da ikasleek lehenengo euskal idazleen, olerkari garaikideen eta haien lanen ezagutza barneratu dutela.</p>

4. multzoa. Hizkuntzaren ezaguera

DBH1	DBH2
<p>8. Hizkuntzari eta erabilera linguistikoaren araei buruzko ezagutzak aplikatzea ahozko eta idatzizko testuen ulermen arazoak konpontzeko eta maila honetako berezko testuen osatze eta berrikuspen lan gidatuak egiteko.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatu nahi da hizkuntzari eta erabilera araei buruzko ezagutza batzuk erabiltzen diren, mailan lantzen diren testuen ulertze, osatze eta berrikusteari dagokionez. Arreta berezia eskainiko zaie esakuneen markei (perpauaren modalitateak eta 1. eta 2. pertsonen izenordain deiktikoak); banaketa, denbora, hurrenkera, kontrastea, kausa eta azalpena adierazteko testu-lokailuei; barne erreferentziako mekanismo pronominal eta lexikoei; narratzeko eta agindua eta desioa adierazteko aditz formei, azalpen balioko adierazpenak txertatzeari eta perpauak zuzen osatzeari, aditzen esanahiaren arabera; izenen eta adjektiboen deklinabide kasu guztiak, singularrean eta pluralen, ezagutzeari, eta bereziki absolutiboaren eta ergatiboaren erabilerrari; indikatiboko aditz laguntzaileari, aginteraren forma ohikoenei, eta aditza trinkoen forma ohikoenei: ibili, egon, joan, etorri; aspektu burutua eta geroaldiko aspektua bereizteari. Halaber, ebaluatuko da Euskaltzaindiaren arauak ezagutzea eta kalko okerrak zuzentzea. Arau ortografikoetan: maizen erabiltzen den hiztegiaren ortografia; komaren funtsezko erabilerak (zerrendatzea, bokatiboak, tartekiak), puntua perpauak bereizteko erabiltzea eta elkarrizketarako puntuazio-markak.</p>	<p>8. Literaturaren historiako autore eta lan garrantzitsuenak ezagutzen direla erakustea, informazio eta sintesiko lan pertsonal bat eginez.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatu nahi da ea ikasleek ulertzen duten fenomeno literarioa komunikazio jarduera estetiko bat dela, testuinguru historiko jakin batean ematen dena, egile, lan edo garai bati buruz lortutako informazioa islatzen duen lan pertsonal baten bitartez. Horrela egiazta daiteke ikasleak literaturaren historiako garai nagusien ezagutza barneratzen doazela: XIX. mendeko bertsolari erromantikoak eta gazteentzako narratibaren arloko egile garaikideak.</p>

Oharrak

DBH3	DBH4
<p>8. Hizkuntzari eta erabilera linguistikoaren araei buruzko ezagutzak aplikatzea ahozko eta idatzizko testuen ulermen arazoak konpontzeko eta maila honetako berezko testuen osatze eta berrikuspen lanak gero eta autonomia handiagoarekin egiteko.</p> <p>Irizpide honekin jakin nahi da ikasleek hizkuntzari eta erabilera araei buruzko ezagutza batzuk barneratzen eta erabiltzen dituzten, testuen ulertze, osatze eta berrikusteari dagokionez. Honakoei erreparatuko zaie bereziki: deixiaren aldaera sozialak (konfiantzazko eta kortesia-zko formulak), lokailu banatzaileak, hurrenkera, kontrastea, azalpena eta kausa adierazteko lokailuak; barne erreferentziako mekanismoak, gramatikalak nahiz lexikoak, bereziki nominalizazioak eta hiperonimo abstraktuak; ahalezkoaren eta aditz trinkoen balioak; aditz baten aldaera desberdinek dauzkaten jokabide sintaktiko desberdinak, eta eduki bera eskema sintaktiko desberdinen bidez adieraztea; perpaus koordinatuak; kausazko, ondoriozko eta baldintzazko esaldiak eta esaldi kontzesiboak zuzen erabiltzea. Egiaztatuko da ondoko ezagutzak finkatu diren: arau ortografikoen ezagutza praktikoa; komaren erabilera perpaus elkartuetan eta markatzaile diskurtsiboekiko loturan; komatxoak zitak egiteko modu gisa; kalko oker batzuk zuzentzea, eta Euskaltzaindiaren arau batzuk ezagutzea.</p>	<p>8. Hizkuntzari eta erabilera linguistikoaren araei buruzko ezagutzak aplikatzea ahozko eta idatzizko testuen ulermen arazoak konpontzeko eta testuen osatze eta berrikuspen lanak modu autonomoan egiteko.</p> <p>Irizpide honekin jakin nahi da ikasleek hizkuntzari eta erabilera araei buruzko ezagutzak erabiltzen dituzten testuak ulertu eta osatzeari dagokionez, eta testuak berrikusterakoan autonomiaz erabiltzen diren. Egokitasunaren eta kohesioaren alderdi guztiak baloratuko dira, eta bereziki honakoak: subjektibotasunaren adierazpena (iritzia, balorazioa, ziurtasuna, zitak sartzea) eta deixiaren aldaera espresiboak (konfiantza-eta kortesia-formulak); perpaus bakun eta konplexuak erabiltzea eskema semantiko eta sintaktiko desberdinekin; lotura prozedurak eta, zehazki, kausa, ondorioa, baldintza eta hipotesia adierazteko lokailuak; barne erreferentziako mekanismoak; estilo kohesionatuko esakuneak osatzeko prozedura desberdinak (perpaus-eraketen eta izen-eraketen arteko alternatiba; justaposizioaren, koordinazioaren eta mendeko perpausen artekoa - mendeko perpaus kausazkoa, ondoriozkoa, baldintzazkoa, kontzesiboa eta helburuzkoa-). Ebaluatuko da, halaber, ondokoak ezagutzen diren: subjuntibozko aditz laguntzailea, hitanoa eta deklinabidea.</p> <p>Aurreko mailetan ebaluatu diren araez gainera, honakoak hartuko dira aintzat: ortografia; puntuazioak perpausaren eta testuaren antolaketa kohesionaturako egiten duen ekarpena; marrazkoaren eta parentesiaren erabilera tartekietan, eta komatxoaren erabilera adierazkorrrak. Halaber, ebaluatuko da kalko oker batzuk zuzentzea eta Euskaltzaindiaren arau batzuk ezagutzea.</p>

Oharrak

DBH1	DBH2
<p>9. Oinarrizko terminologia linguistikoa ezagutzen hastea, erabilerari buruz gogoeta egiteko jardueretan.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatu nahi da jarduera gramatikaletan azalpenak eta jarraibideak jarraitzeko behar den oinarrizko terminologia ulertzen dela. Maila honetan egiaztatuko da honakoei buruzko terminologia ezagutzen dela: perpausaren modalitatea, hitz flexiboak eta ez-flexiboak, hitzak sortzeko prozedurak, sinonimia eta antonimia, kategoria gramatikalak (prototipo kasuetan), eta aditz sintagma eta izen sintagma (perpaus errazetan). Eskolako hiztegietan eta bestelako kontsulta lanetan informazio gramatikal orokorra lortzen den ebaluatuko da.</p>	<p>9. Hizkuntzari eta erabilera linguistikoaren araei buruzko ezagutzak aplikatzea ahozko eta idatzizko testuen ulermen arazoak konpontzeko eta maila honetako berezko testuen osatze eta berrikuspen lanak gero eta autonomia handiagoarekin egiteko.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatu nahi da hizkuntzari eta erabilera araei buruzko ezagutza batzuk erabiltzen diren, testuen ulertze, osatze eta berrikusteari dagokionez. Honakoei begiratuko zaie bereziki: perpausaren modalitateek testuinguruetan dituzten esanahiak eta deixi pertsonalaren eta denbora eta lekua adierazteko deixiaren formak; hurrenkera, azalpena, ondorioa eta kontrastea adierazteko testu-lokalak; perpaus kausazkoak eta kontzesiboak; barne erreferentziako mekanismoak, gramatikalak nahiz lexikoak (elipsiari eta esanahi jakin baten hiperonimoei erreparatuz); ahalezkoaren eta aginteraren balioak; deklinabidea ezagutu eta zuzen erabiltzea; perpausaren ordena zuzena; eduki bera eskema sintaktiko desberdinen bitartez azaltzea. Arau ortografikoetan, honakoak begiratuko dira: H letra eta txistukariak zuzen erabiltzea eta gertatzen diren interferentziak; puntuazio-markak elkarriketetan erabiltzeko modu desberdinak; puntuaren era komaren erabilerak. Halaber, ebaluatuko da Euskaltzaindiaren arauak ezagutzea eta kalko okerrak zuzentzea.</p>
<p>10. Nafarroako hizkuntzak eta euskararen aldaera linguistikoak identifikatzea eta ulertzea haien artean sortzen diren erlazio moten ezaugarri nagusiak.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da Nafarroako hizkuntzak eta euskararen aldaera linguistikoak identifikatzen diren. Halaber, ebaluatuko da haien artean sortzen diren harreman moten ezaugarri nagusiak.</p>	<p>10. Oinarrizko terminologia linguistikoa ezagutzea, erabilerari buruz gogoeta egiteko jardueretan.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatu nahi da gelako ezagutza gramatikalak eta jarduerak aipatzeko behar den terminologia egokia ezagutu eta erabiltzen den. Egiaztatuko da aurreko mailetan ebaluatutako terminologia eta maila honetako "hizkuntzaren ezaguera" epigrafean jasotakoa ezagutzen diren. Egiaztatuko da, halaber, hitzen forma eta funtzioa bereizten diren, eta kategoriaz aldatzeko prozedura lexikoak (hizkiak) eta sintaktikoak ezagutzen diren. Eskolako hiztegietan eta bestelako kontsulta lanetan informazio gramatikal orokorra gero eta autonomia handiagoarekin lortzea baloratuko da.</p>

Oharrak

DBH3	DBH4
<p>9. Oinarrizko terminologia linguistikoa ezagutzea jardueretan.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatu nahi da jarduera gramatikaletan azalpenak eta jarraibideak jarraitzeko behar den oinarrizko terminologia ezagutzen den. Maila honetan, aurreko mailan erabilitako terminologia erabiltzeaz gainera, egiaztatuko da honakoen terminologia ere ezagutzen den: izen sintagma eta aditz sintagma eta osagarriak; elipsia; hitz mota desberdinen funtzio sintaktiko bereizgarriak. Eskolako hiztegietan informazio gramatikal orokorra lortzeko autonomia gero eta handiagoa izatea baloratuko da.</p>	<p>9. Terminologia linguistiko egokia ezagutu eta erabiltzea jardueretan.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatu nahi da gelako ezagutza gramatikalak eta jarduerak aipatzeko behar den terminologia egokia ezagutu eta erabiltzen den. Egiaztatuko da ikasleek aurreko mailetan barneratutako terminologia eta maila honetan sartutakoa noraino ezagutzen duten. Egiaztatuko da, halaber, hitzen forma eta funtzioa bereizten diren, eta kategoriaz aldatzeko prozedura lexikoak (hizkiak) eta sintaktikoak ezagutzen diren. Hiztegietan eta bestelako kontsulta lanetan mota guztietako informazio linguistikoak lortzeko autonomia gero eta handiagoa izatea baloratuko da.</p>
<p>10. Euskalki nagusiak zein diren ezagutzea.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ea ikasleek identifikatzen eta ezagutzen dituzten euskalki nagusiak eta haiei buruz historian zehar egin diren sailkapenak. Bonaparte, Azkue, Zuazo eta abar.</p>	<p>10. Euskara estandarra sortu zen arteko euskararen historia ezagutzea. Hizkuntzen arteko harremanetatik heldu diren fenomenoak ezagutzea: elebitasuna eta diglosia.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatzen da ikasleek euskara estandarra sortu arteko euskararen historia ezagutzen duten, eta hizkuntzen harremanetatik heldu diren fenomenoak ezagutzen dituzten: elebitasuna, diglosia eta abar.</p>

Oharrak

5. multzoa. Hizkuntzaren ikaskuntzari buruzko gogoeta

DBH1	DBH2
<p>11. Ikaskuntzan aurrera egiteko erabilitako estrategia batzuk identifikatu eta haien adibideak jartzea.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek ikaskuntza prozesua errazten duten oinarrizko estrategiak erabiltzen dituzten; esate baterako, aurrerapenak baloratzen joateko gaitasuna, gehiago eta hobeki ikasteko moduari buruzko gogoeta, ikasteko estilo pertsonalak kontuan hartuta (ikusizkoa, entzutezkoa ...), akatsa barneratu eta onartzea ikasteko prozesuaren atal gisa; lexikoa bildu, buruz ikasi eta berrikusteko moduak erabiltzea; hiztegia zuzen erabiltzea testuinguruaren arabera adiera egokia identifikatzeko; baliabide bibliografikoak, informatikoak eta digitalak erabiltzea informazioa biltzeko, gelan landutako alderdiak zabaldu edo berrikusteko eta abarretarako.</p>	<p>11. Hizkuntzaren sistema linguistikoari buruz barneratutako ezagutzak erabiltzea, komunikazioaren testuinguru desberdinetan, autoikaskuntzarako eta autozuzenketarako tresna gisa norberaren ahozko eta idatzizko produkzioetan, eta gainerakoen produkzioak ulertzeko.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten sistema linguistikoari buruz dituzten ezagutzak aplikatzeko eta beren produkzioak eta besteak ulertzea ahalbidetzen duen zuzentasun formalaren beharri buruz gogoeta egiteko.</p>
<p>12. Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak modu gidatuan erabiltzea mezuak ereduetatik abiatuz sortzeko eta harreman pertsonalak ezartzeko; teknologia horien erabilera dela-eta interesa erakustea.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatuko da informazioaren eta komunikazioaren teknologiak komunikaziorako eta ikaskuntzarako tresna gisa erabiltzeko gaitasuna, betiere gelako ohiko jardueretan eta harreman pertsonalak ezartzeko. Ezartzen diren komunikazioak alde zuzenetik landutako lan ezagunei buruzkoak izanen dira, eta ereduak eginen dira. Kontuan hartuko da, halaber, ikasleek aniztasun linguistikoa baloratzen ote duten elementu aberasgarri gisa, eta hizkuntza dela-eta daukaten jarrera.</p>	<p>12. Ikaskuntzan aurrera egiteko erabilitako oinarrizko estrategia batzuk identifikatu, erabili eta ahoz azaltzea.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasteko prozesua errazten duten estrategiak erabiltzen ote diren: esate baterako, beren aurrerapenak baloratzeko gaitasuna, ikaskuntzari buruz gogoeta egitea; lexikoa bildu, buruz ikasi eta berrikusteko modu desberdinak erabiltzea; hiztegia zuzen erabiltzea testuinguruaren arabera adiera identifikatzeko; baliabide bibliografikoak, informatikoak eta digitalak erabiltzea informazioa biltzeko, ikasgelan landutako alderdi batzuk zabaltzeko edo berrikusteko; norberaren ikaskuntzaren ebaluazioan parte hartzea, eta autozuzenketarako mekanismo batzuk erabiltzea.</p>
<p>13. Hizkuntzaren kodearen alderdi formal batzuen ezagutza erabiltzea (morfologia, sintaxia eta fonologia) komunikazioaren testuinguru desberdinetan, autoikaskuntzarako eta autozuzenketarako tresna gisa norberaren produkzioetan, eta gainerakoen produkzioak hobeki ulertzeko.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatuko da ikasleak gai diren sistema linguistikoari buruz daukaten ezagutzak aplikatzeko, hizkuntzaren soinu, erritmo, intonazio eta antolaketa alderdiak erabiliz jardueren desberdinetan, eta gogoeta egiteko beren produkzioak eta gainerakoen produkzioak ulertzea bideratzen duen zuzentasun formalaren beharraz.</p>	<p>13. Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak gero eta autonomia handiagorekin erabiltzea, informazioa biltzeko, ereduetatik abiatuz testuak sortzeko, posta elektronikoko mezuak bidali eta jasotzeko, eta ahozko eta idatzizko harreman pertsonalak ezartzeko, teknologia horien erabilera dela-eta interesa erakutsiz.</p> <p>Helburua da ebaluatzea informazioaren eta komunikazioaren teknologiak komunikaziorako eta ikaskuntzarako tresna gisa erabiltzeko gaitasuna, betiere gelako ohiko jardueretan eta ahozko eta idatzizko harreman pertsonalak ezartzeko. Ezartzen diren komunikazioak lehendik landutako lan ezagunei buruzkoak izanen dira. Kontuan hartuko da, halaber, ikasleek aniztasun linguistikoa baloratzen ote duten elementu aberasgarri gisa, eta hizkuntza dela-eta eta hura erabiltzeko daukaten jarrera.</p>

Oharrak

DBH3	DBH4
<p>11. Komunikazio testuinguru desberdinetan, modu kontzientean, hizkuntzaren sistema linguistikoari buruz barneratutako ezagutzak erabiltzea, autozuzenketarako eta autoebaluaziorako tresna gisa norberaren ahozko eta idatzizko produkzioetan, eta gainerakoen produkzioak ulertzeko.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten sistema linguistikoari buruz dituzten ezagutzak gero eta autonomia handiagoarekin aplikatzeko eta beren produkzioak eta besteak ulertzea ahalbidetzen duen zuzentasun formalaren beharrari buruz gogoeta egiteko.</p>	<p>11. Komunikazio testuinguru desberdinetan, modu kontzientean, hizkuntzaren sistema linguistikoari buruz barneratutako ezagutzak erabiltzea, autozuzenketarako eta autoebaluaziorako tresna gisa norberaren ahozko eta idatzizko produkzioetan, eta gainerakoen produkzioak ulertzeko.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten sistema linguistikoari buruz dituzten ezagutzak gero eta autonomia handiagoarekin aplikatzeko eta beren produkzioak eta besteak ulertzea ahalbidetzen duen zuzentasun formalaren beharrari buruz gogoeta egiteko.</p>
<p>12. Ikaskuntzan aurrera egiteko erabilitako estrategiak identifikatu, erabili eta ahoz azaltzea.</p> <p>Irizpide honek ebaluatu nahi du ikasleek ikasteko prozesua errazten duten estrategiak erabiltzen dituzten; esate baterako, aurrerapenak baloratzea, ikaskuntzari buruz gogoeta egitea; lexikoa bildu, buruz ikasi eta berrikusteko estrategia desberdinak erabiltzea; hiztegiak eta baliabide bibliografiko, informatiko eta digitalak gero eta autonomia handiagoarekin erabiltzea; forma gramatikalen erabilera eta esanahia aztertu eta haiei buruz gogoeta egitea, ezagutzen dituen beste hizkuntza batzuekin konparatuz eta alderatuz; ikasteko aukerez kontzienteki baliatzea ikasgelan eta ikasgelatik kanpo, edo autozuzenketarako mekanismoak erabiltzea.</p>	<p>12. Ikasteko erabili diren estrategiak identifikatu, erabili eta azaltzea; erabil daitezkeen beste batzuen adibideak jartzea eta ikasteko helbururako egokienak zein diren erabakitzea.</p> <p>Irizpide honek ebaluatu nahi du ikasleek ikasteko prozesua errazten duten estrategiak erabiltzen dituzten, lexikoa bildu, buruz ikasi eta berrikusteko modu desberdinen aplikazio autonomoa eginez; hiztegiak eta baliabide bibliografiko, informatiko eta digitalak gero eta autonomia handiagoarekin erabiltzea; forma gramatikalen erabilera eta esanahia aztertu eta haiei buruz gogoeta egitea, ezagutzen dituen beste hizkuntza batzuekin konparatuz eta alderatuz; ikasteko aukerez kontzienteki baliatzea ikasgelan eta ikasgelatik kanpo; norberaren ikaskuntza ebaluatzen parte hartzea; edo autozuzenketarako mekanismoak erabiltzea.</p>
<p>13. Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak gero eta autonomia handiagorekin erabiltzea, informazioa bilatzeko, ereduetatik abiatuz testuak sortzeko, posta elektronikoko mezuak bidali eta jasotzeko, eta ahozko eta idatzizko harreman pertsonalak ezartzeko, teknologia horien erabilera dela-eta interesa erakutsiz.</p> <p>Irizpide honekin baloratu nahi da informazioaren eta komunikazioaren teknologiak komunikaziorako eta ikaskuntzarako tresna gisa erabiltzeko gaitasuna, betiere gelako ohiko jardueretan eta ahozko eta idatzizko harreman pertsonalak ezartzeko. Ezartzen diren komunikazioak lehendik landutako lan ezagunei buruzkoak izanen dira. Kontuan hartuko da, halaber, ikasleek aniztasun linguistikoa baloratzen ote duten elementu aberasgarri gisa, eta hizkuntza dela-eta daukaten jarrera.</p>	<p>13. Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak gero eta autonomia handiagorekin erabiltzea, informazioa bilatzeko, ereduetatik abiatuz testuak sortzeko, posta elektronikoko mezuak bidali eta jasotzeko, eta ahozko eta idatzizko harreman pertsonalak ezartzeko, teknologia horien erabilera dela-eta interesa erakutsiz.</p> <p>Irizpide honekin baloratu nahi da informazioaren eta komunikazioaren teknologiak komunikaziorako eta ikaskuntzarako tresna gisa erabiltzeko gaitasuna, betiere gelako ohiko jardueretan eta ahozko eta idatzizko harreman pertsonalak ezartzeko. Ezartzen diren komunikazioak lehendik landutako lan ezagunei buruzkoak izanen dira. Kontuan hartuko da, halaber, ikasleek aniztasun linguistikoa baloratzen ote duten elementu aberasgarri gisa, eta hizkuntza dela-eta daukaten jarrera.</p>

Oharrak

Euskara. A eredua (L2)

Helburuak

Etapa honetan, Euskara irakasgaiaren irakaskuntzak honako gaitasunak garatzea izanen du helburu:

1. Ahozko testu argietako eta hizkuntza estandarra erabiltzen den komunikazio egoera desberdinetako informazio orokorra eta berariazkoa entzun eta ulertzea, errespetuzko eta lankidetzazko jarrera hartuz.
2. Ahoz hitz egitea eta elkarreraginean jardutea komunikazioko ohiko egoeretan, modu ulergarri eta egokian eta autonomia handi samarrarekin: esperientziak, gertaerak, desioak eta asmoak deskribatzea, eta iritziak laburki justifikatzea edo planak azaltzea.
3. Ikasleen gaitasunetarako eta interesetarako egokia den maila bateko testuak irakurri eta ulertzea, informazio orokorra eta berariazkoa ateratzeko, eta irakurketa gozamenerako eta norberaren aberastasunerako iturri gisa erabiltzea.
4. Testu errazak idaztea helburu desberdinekin, era askotako gaietara buruz, kohesioa eta koherentzia lortzeko behar diren baliabideak erabiliz.
5. Hizkuntzaren oinarriko osagai fonetiko, lexiko, egiturazko eta funtzionalak erabiltzea komunikazioko tes-tuinguru errealean.
6. Ikaskuntzan autonomia garatzea, ikasteko prozesuei buruz gogoeta egitea eta hizkuntzara beste hizkun-tza batzuetan eskuratutako komunikazioko edukiak eta estrategiak transferitzea.
7. Ikasteko estrategiak eta eskura dauden bide guztiak (liburutegiak, informazioaren eta komunikazioaren te-knologiak eta abar) erabiltzea ahozko eta idatzizko informazioa lortu, hautatu eta aurkezteko.
8. Euskara eta hizkuntzak, oro har, baloratzea, jatorri, hizkuntza eta kultura desberdinetako pertsonen arte-ko komunikazioa eta elkar ulertzea bideratzeko, era guztietako bazterkeriak eta estereotipo linguistiko eta kulturalak saihestuz.
9. Nafarroako eleaniztasuna ezagutu eta errespetatzea, aldaera linguistikoen erabileraren aurrean jarrera po-sitiboa edukitzea eta hizkuntzekiko, hiztunekiko eta kulturarekiko errespetua izatea.
10. Hizkuntza aintzat hartzea informazioa eskuratzeko tresna gisa eta era guztietako edukiak ikasteko erre-minta gisa.
11. Dimentsio soziokulturala ezagutu eta lantzea.
12. Harbera izatea eta norberaren buruarekiko konfiantzako jarrera edukitzea ikasteko gaitasuna eta hizkun-tzaren erabilera direla eta.

Edukiak

1. multzoa. Entzutea eta ulertzea, hitz egitea eta hizketan aritzea

DBH1	DBH2
<p>Entzutea</p> <ul style="list-style-type: none"> Ikasgelako jarduerekin lotura duten ahozko mezu laburrak entzun eta ulertzea: jarraibideak, galderak, iruzkinak, elkarrizketak, deskribapenak eta narrazio laburrak. Entzuten denaren eduki orokorra iragartzea, hitzeko eta hitzez besteko elementuen laguntzarekin. Ahozko testuetan eguneroko gaiei eta iragartzeko modukoak diren gaiei buruzko berriazko informazioa lortzea: zenbakiak, prezioak, ordutegiak, izenak edo lekuak, euskarri desberdinetan aurkeztuak. 	<p>Entzutea</p> <ul style="list-style-type: none"> Ikasgelako jardueretan ohiko jardueri buruz azaldutako mezuak entzun eta ulertzea. Eguneroko gaiei eta era guztietako komunikabideetatik heldu eta iragartzeko modukoak diren gaiei buruzko ahozko testuetan informazio orokorra eta berriazkoa lortzea, hitzeko eta hitzez besteko elementuen laguntzarekin. Ahozko mezuak ulertzeko estrategiak erabiltzea: hitzeko eta hitzez besteko testuingurua eta egoerari buruzko aldez aurreko ezagutzak erabiltzea, gako hitzak identifikatzea.
<p>Hitz egitea eta hizketan aritzea</p> <ul style="list-style-type: none"> Ahozko testu laburrak sortzea, egitura logiko batekin eta ebakera egokiarekin, betiere eskema baten edo aldez aurretik prestatutako materialen laguntzarekin. Besteekin ahoz komunikatzea, egitura nahikoa errazekin, eguneroko bizitzako gaietatik hurbil dauden alderdiei buruz: kirolak, aisia, zale-tasanak, bidaiak musika, harreman pertsonalak eta abar. Elkarrizketa labur eta errazetan parte hartzea ikasgelan bertan, bai eta norberaren bizipen eta interesekin loturiko egoeren simulazioetan ere. Irakasleak eta ikaskideek ikasgelako jardueretan eskatutako informazioetarako egokiak diren erantzunak erabiltzea. Komunikazioan etenak gainditzeko estrategiak garatzea, hitzeko eta hitzez besteko elementuak erabiliz gauzak ahoz adierazteko, bikoteka edo taldeka eginiko jardueretan: gauzak errepikatzeak eta argitzeko eskatzea, besteak beste. 	<p>Hitz egitea eta hizketan aritzea</p> <ul style="list-style-type: none"> Ahozko testu labur eta koherenteak sortzea norberaren intereseko gaiei buruz, ebakera egokiarekin. Ikasgela barruko elkarrizketetan eta simulazioetan parte hartzea, komunikazioa lortzeko behar den ebakera eta intonazioa erabiliz. Ikasgela barruko komunikazio egoeretan erantzun egokiak lortzea. Komunikazio estrategiak erabiltzea komunikazioan gertatzen diren etenak gainditzeko eta komunikazioko elkartrukerari hasiera eta amaiera emateko.
<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> Deskribapenak: lekuak, gauzak, pertsonak (erretratu fisikoa eta izaeraren erretratuak) eta abar. Narrazio testuak. Elkarrizketak: elkarrizketa. Azalpen testuak: azalpena, laburpena, glosarioak, ondorioak eta abar. 	<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> Argudiozko testuak: eztabaida, diskurtsoa eta publizitatea (deiak, iragarkiak). Narrazio testuak (albistea, narrazioa). Azalpen testuak: definizioa, azalpena eta laburpena.

DBH3	DBH4
<p>Entzutea</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testuinguru erreal eta simulatueta jarraibideak ulertzea. • Gai zehatz eta ezagunei buruzko aurreko mezuetatik informazio orokorra eta berariazkoa entzutea eta ulertzea. • Ikus-entzunezkoek emandako eta geldiro eta argitasunez ebakitako mezu errazak entzun eta ulertzea. • Ahozko mezuak ulertzeko estrategiak erabiltzea: hitzeko eta hitzez besteko testuingurua eta egoerari buruzko aldeko aurreko ezagutzak erabiltzea; gako hitzak identifikatzea; hitz egiten duenaren asmoa identifikatzea. 	<p>Entzutea</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gai ezagunei buruzko hizketaldi errazen, argitasunez eta modu antolatuan emandakoen, esanahi orokorra eta berariazkoa ulertzea. • Pertsonen arteko komunikazioa ulertzea, unean bertan erantzun ahal izateko. • Ikus-entzunezko hedabideetan hizkuntza argi eta soilean ematen dituzten programak oro har ulertzea, eta haien datu garrantzitsuenak ere ulertzea. • Ahozko mezuak ulertzeko estrategiak erabiltzea: hitzeko eta hitzez besteko testuingurua eta egoerari buruzko aldeko aurreko ezagutzak erabiltzea; gako hitzak identifikatzea; hitz egiten duenaren jarrera eta asmoa identifikatzea.
<p>Hitz egitea eta hizketan aritzea</p> <ul style="list-style-type: none"> • Era askotako gertaera, bizipen eta ezagutzei buruzko deskribapenak, narrazioak eta azalpen laburrak ahoz ematea. • Komunikazio helburu desberdinak dituzten eguneroko eta norberaren intereseko gaiak buruzko elkarrizketa eta simulazioetan parte hartzea. • Ikasgela barruko komunikazio egoeretan erantzun espontaneoak erabiltzea. • Elkarrizketaren konbentzio ohikoenak eta propioak gero eta autonomia handiagoarekin erabiltzea, komunikazio jardura errealetan eta simulatueta. • Elkarreraginean sorturiko zailtasunak gainditzeko komunikazio estrategiak gero eta autonomia handiagoarekin erabiltzea. 	<p>Hitz egitea eta hizketan aritzea</p> <ul style="list-style-type: none"> • Era askotako bizipen, gertaera eta edukiei buruzko deskribapenak, narrazioak eta azalpenak ahoz ematea. • Komunikazio helburu desberdinak dituzten eguneroko eta norberaren intereseko gaiak buruzko elkarrizketa eta simulazioetan aktiboki parte hartzea, arintasun eta zuzentasun handi samarrarekin. • Ikasgela barruko komunikazio egoeretan erantzun espontaneo eta zehatzak erabiltzea. • Elkarrizketaren berezko konbentzioak erabiltzea, komunikazio jardura errealetan eta simulatueta. • Komunikatzeko estrategiak autonomiaz eta egokitasunez erabiltzea, elkarreraginari hasiera emateko, eusteko eta amaiera emateko.
<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Narrazio testuak: kazetaritzakoak (elkarrizketa, albisteei buruzko artikulak, txostenak). • Azalpen testuak. 	<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Argudiozko testuak: iruzkinak, kontra-argudioak eta testu administratiboak (erreklamazioa, errege-idazkia). • Azalpen testuak: hitzaldia.

DBH1	DBH2
<p>Trebetasunak eta estrategiak</p> <p>Ahozkoaren ulermena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aldez aurretik informazioa biltzea eta entzuten dena iragartzea. • Aktiboki entzutea, gainerako pertsonak eta haien iritzia errespetatuz. • Egoerari buruzko aldez aurreko ezagutzak eta hitzezko eta hitzez besteko testuingurua (ilustrazioak, tonua) erabiltzea, gai orokorra ezagutzea, entzuten denari buruzko oharrak hartzea, hiztegiaren kontsulta egitea, irakasleari galdetzea eta abar. • Igorlearen asmoa harrapatzea. Hark antzemandakoak justifikatzea. Gai edo ideia orokorra identifikatzea. Egitateak eta iritzia bereiztea; errealitatea eta fikzioa bereiztea. • Berariazko informazioari buruzko galderi erantzutea (galdera zuzenak, inferentziak eta abar), funtsezkoa hautatzea (egitateak, pertsonaia, lekua, denbora eta abar). • Testu mota identifikatzea: deskribapenak, narrazioak, elkarrizketak, jarraibideak eta abar. • Norberaren ulermena baloratzea. 	<p>Trebetasunak eta estrategiak</p> <p>Ahozkoaren ulermena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aldez aurretik informazioa biltzea eta entzuten dena iragartzea. • Aktiboki entzutea, gainerako pertsonak eta haien iritzia errespetatuz. • Ahozko mezuak ulertzeko oinarriko estrategiak erabiltzea: mezu orokorra eta berariazko xehetasunak identifikatzea; izenburua mezuarekin lotzea; ezagutzen diren egiturak eta esanahiak ezagutu eta berrikustea eta abar. • Egoerari buruzko aldez aurreko ezagutzak eta hitzezko eta hitzez besteko testuingurua (ilustrazioak, tonua) erabiltzea, gai orokorra ezagutzea, entzuten denari buruzko oharrak hartzea, hiztegiaren kontsulta egitea, irakasleari galdetzea eta abar. • Igorlearen asmoa harrapatzea. Hark antzemandakoak justifikatzea. Gai edo ideia orokorra identifikatzea. Egitateak eta iritzia bereiztea; errealitatea eta fikzioa bereiztea. Testutik ondorioak ateratzea eta haiek justifikatzea. • Berariazko informazioari buruzko galderi erantzutea (galdera zuzenak, inferentziak eta abar), funtsezkoa hautatzea (egitateak, pertsonaia, lekua, denbora eta abar). • Ideia nagusiak laburbiltzea. • Norberaren ulermena baloratzea.

DBH3	DBH4
<p>Trebetasunak eta estrategiak</p> <p>Ahozkoaren ulermena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aldez aurretik informazioa biltzea eta entzuten dena iragartzea. • Aktiboki entzutea, gainerako pertsonak eta haien iritziak errespetatuz. • Ahozko mezuak ulertzeko oinarritzko estrategiak erabiltzea: mezu orokorra eta berariazko xehetasunak identifikatzea; izenburua mezuarekin lotzea; ezagutzen diren egiturak eta esanahiak ezagutu eta berrikustea eta abar. • Egoerari buruzko aldez aurreko ezagutzak eta hitzeko eta hitzez besteko testuingurua (ilustrazioak, tonua) erabiltzea, gai orokorra ezagutzea, entzuten denari buruzko oharrak hartzea, hiztegian kontsulta egitea, irakasleari galdetzea eta abar. • Igorlearen asmoa harrapatzea. Hark antzemandakoak justifikatzea. Gai edo ideia orokorra identifikatzea. Egitateak eta iritziak bereiztea; errealitatea eta fikzioa bereiztea. Testutik ondorioak ateratzea eta haiek justifikatzea. • Berariazko informazioari buruzko galderei erantzutea (galdera zuzenak, inferentziak eta abar), funtsezkoa hautatzea (egitateak, pertsonaiak, lekua, denbora eta abar). • Ideia nagusiak laburbiltzea. • Norberaren ulermena baloratzea. 	<p>Trebetasunak eta estrategiak</p> <p>Ahozkoaren ulermena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aldez aurretik informazioa biltzea eta entzuten dena iragartzea, eta gero, entzuten denean, hori egiaztatzea. • Aktiboki entzutea, gainerako pertsonak eta haien iritziak errespetatuz. Koherentzia faltak eta egokitasun akatsak antzematea. Umore edo ironia elementuak antzematea. • Ahozko mezuak ulertzeko oinarritzko estrategiak erabiltzea: mezu orokorra eta berariazko xehetasunak identifikatzea; izenburua mezuarekin lotzea; ezagutzen diren egiturak eta esanahiak ezagutu eta berrikustea eta abar. • Egoerari buruzko aldez aurreko ezagutzak eta hitzeko eta hitzez besteko testuingurua (ilustrazioak, tonua) erabiltzea, gai orokorra ezagutzea, entzuten denari buruzko oharrak hartzea, hiztegian kontsulta egitea, irakasleari galdetzea eta abar. • Igorlearen asmoa harrapatzea. Hark antzemandakoak justifikatzea. Gai edo ideia orokorra identifikatzea. Egitateak eta iritziak bereiztea; errealitatea eta fikzioa bereiztea. Testutik ondorioak ateratzea eta haiek justifikatzea. • Berariazko informazioari buruzko galderei erantzutea (galdera zuzenak, inferentziak eta abar), funtsezkoa hautatzea (egitateak, pertsonaiak, lekua, denbora eta abar). • Ideia nagusiak laburbiltzea. • Norberaren ulermena baloratzea.

DBH1	DBH2
<p>Ahozko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elkarrizketaren dinamika aplikatzea parte hartzeko, txanda eskatzeko, errepikapenak edo argibideak eskatzeko, adostasuna edo desadostasuna adierazteko, norberaren ikuspuntua adeitasunez azaltzeko eta abarretarako. • Minutu batzuetako ahozko aurkezpen bat egitea ikasleari interesgarria zaion topiko bati buruz; alde aurretik prestatutako eskema eta material osagarriak eskuratuko zaizkio (ikus-entzunezko baliabideak eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak). Horri buruzko mahainguru labur bat egitea. • Azalpenaren entsegua egitea. • Ahozko autozuzenketa erabiltzea. • Bizikidetasun arauak eta besteen iritziak errespetatzea. • Norberaren eta besteen azalpenak objektiboki baloratzea. Irakaslearen laguntzarekin testuaren forma eta edukia hobetzeko moduak aurkitzea. 	<p>Ahozko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elkarrizketaren dinamika aplikatzea parte hartzeko, txanda eskatzeko, errepikapenak edo argibideak eskatzeko, adostasuna edo desadostasuna adierazteko, norberaren ikuspuntua adeitasunez azaltzeko eta abarretarako. • Ahozko aurkezpen bat egitea landutako gai bati buruz, lehendik prestatu eta eskuratutako eskema eta material osagarriak erabiliz (ikus-entzunezko bitartekoak eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak), arreta berezia eskainiz edukiaren egituratzeari (konparaketa, lekuaren antolaketa, unitatea - atalak) eta entzuleen interesari eusten saiatuz. • Azalpenaren entsegua egitea. • Ahozko autozuzenketa erabiltzea. • Bizikidetasun arauak eta besteen iritziak errespetatzea. • Norberaren eta besteen azalpenak objektiboki baloratzea. Irakaslearen laguntzarekin testuaren forma eta edukia hobetzeko moduak aurkitzea.

DBH3	DBH4
<p>Ahozko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elkarrizketaren dinamika aplikatzea parte hartzeko, txanda eskatzeko, errepikapenak edo argibideak eskatzeko, adostasuna edo desadostasuna adierazteko, norberaren ikuspuntua adeitasunez azaltzeko eta abarretarako. Baliabide, hizkuntza eta funtzio linguistiko egokiak erabiltzea. • Ahozko aurkezpen bat egitea landutako gai bati buruz, lehendik prestatu eta eskuratutako eskema eta material osagarriak erabiliz (ikus-entzunezko bitartekoak eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak), arreta berezia eskainiz edukiaren egituratzeari (konparaketa, lekuaren antolaketa, unitatea - atalak) eta entzuleen interesari eusten saiatuz. • Azalpenaren entsegua egitea. • Esaten dena eta hura adierazteko bitartekoak unearen eta entzuleen arabera egokitzea, entzuleen arretari eusten saiatuz (enfasia, bolomena, tonua, entzuleen igurikapenak piztea: galderak, datu interesgarriak, umorea, ikusizko laguntzak ...) esan nahi dena birformulatuz. • Ahozko autozuzenketa erabiltzea. • Galderak egitea eta argibideak eskatzea, kortesiaz. • Taldeko jardueretan rol desberdinak hartzea: moderatzailea, eleduna, idazkaria. • Bizikidetasun arauak eta besteen iritziak errespetatzea. • Norberaren eta besteen azalpenak objektiboki baloratzea. Irakaslearen laguntzarekin testuaren forma eta edukia hobetzeko moduak aurkitzea. 	<p>Ahozko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elkarrizketaren dinamika aplikatzea parte hartzeko, txanda eskatzeko, errepikapenak edo argibideak eskatzeko, adostasuna edo desadostasuna adierazteko, norberaren ikuspuntua adeitasunez azaltzeko eta abarretarako. Baliabide, hizkuntza eta funtzio linguistiko egokiak erabiltzea. • Ahozko aurkezpen bat egitea landutako gai bati buruz, lehendik prestatu eta eskuratutako eskema eta material osagarriak erabiliz (ikus-entzunezko bitartekoak eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak, adituen zitak, adibideak), arreta berezia eskainiz edukiaren egituratzeari (konparaketa, lekuaren antolaketa, unitate-atalak) eta entzuleen interesari eusten saiatuz. • Azalpenaren entsegua egitea. • Gauzak argitasunez adieraztea, haria galdu gabe eta gidoirra behin eta berriz jo gabe. • Esaten dena eta hura adierazteko bitartekoak unearen eta entzuleen arabera egokitzea, entzuleen arretari eusten saiatuz (enfasia, bolomena, tonua, entzuleen igurikapenak piztea: galderak, datu interesgarriak, umorea, ikusizko laguntzak ...) esan nahi dena birformulatuz. • Ahozko autozuzenketa erabiltzea. • Galderak egitea eta argibideak eskatzea, kortesiaz. • Taldeko jardueretan rol desberdinak hartzea: moderatzailea, eleduna, idazkaria. • Bizikidetasun arauak eta besteen iritziak errespetatzea. • Norberaren eta besteen azalpenak objektiboki baloratzea. Irakaslearen laguntzarekin testuaren forma eta edukia hobetzeko moduak aurkitzea.

2. multzoa. Irakurtzea eta idaztea

DBH1	DBH2
<p>Idatzizko testuak ulertzea</p> <ul style="list-style-type: none"> Jarduerak egoki ebazteko oinarritzko jarraibideak ulertzea. Berariazko informazioak orokorrean ulertzea eta identifikatzea jatorrizko testu errazetan eta testu egokituetan; testuak paperean nahiz euskarri digitalean egonen dira eta adinaren arabera egokitutako gai desberdinei buruzkoak izanzen dira, eta lotura izanzen dute curriculumeko beste irakasgai batzuen edukiekin eta ingurunearekin (kirolak, aisia, zaletasunak, bidaiak, musika, harreman pertsonalak ...). Adinaren, interesen eta gaitasun mailaren arabera egokitutako testuak autonomia handi samarrekin irakurtzeko ekimena. Idatzizko ezaugarri eta konbentzio batzuk ezagutzea eta haiek ahozko hizkuntzarenetatik bereiztea. Irakurtzea, zentzua emanez, intonazioa zainduz, arintasunez, akats gehiegi egin gabe, hiztegiaren ezaguera ona erakutsiz. 	<p>Idatzizko testuak ulertzea</p> <ul style="list-style-type: none"> Testu errazak irakurri aurretik eta irakurri bitartean edukia iragar-tzea. Testu mota batzuen informazio orokorra eta berariazkoa ulertzea, testuak paperean nahiz euskarri digitalean egon, jatorrizkoak nahiz egokituak izan, gai ezagunei buruzkoak nahiz curriculumeko beste irakasgai batzuetako edukiekin lotutakoak izan. Irakurketa adierazkorra. Irakurtzea, zentzua emanez, intonazioa zainduz, arintasunez, akats gehiegi egin gabe, hiztegiaren ezaguera ona erakutsiz. Testu luze samarrak autonomiaz irakurtzeko ekimena.
<p>Idatzizko testuak sortzea</p> <ul style="list-style-type: none"> Idatzizko adierazpena garatzea, modu gidatuan, esate baterako esaldi eta paragrafo errazak osatuz edo aldatuz. Testu laburrak osatzea, ohiko gaien buruz (kirolak, aisia, zaletasunak, bidaiak, musika, harreman pertsonalak ...), kohesioa lortzeko oinarritzko elementuak erabiliz, komunikazio asmo desberdinekin, betiere ereduak erabiliz eta idatzizko testugintzaren prozesuan estrategia funtsezkoenak erabiliz (plangintza egitea, testualizatzea eta berrikustea). Ortografiaren eta puntuazioaren oinarritzko arauak erabiltzea, eta haiek idatzizko komunikazioetan duten garrantzia aitortzea. Testu idatziak, paperean nahiz euskarri digitalean, zaintzeko eta behar bezala aurkezteko interesa. 	<p>Idatzizko testuak sortzea</p> <ul style="list-style-type: none"> Idatzizko komunikazioetan hizkuntza formala eta ez-formala bereizten dituzten formula batzuk ezagutzea eta erabiltzen hastea. Era guztietako testuak egitea -esate baterako, eguneroko edo ohiko gertaerei eta jardueri buruzko deskribapenak, bizipen pertsonalei buruzko narrazioak, jarraibideak, errezetak edo albisteak-, ereduaren laguntzarekin, kohesioaren oinarritzko elementuei begiratuz eta idatzizko testugintzaren funtsezko estrategiak erabiliz (plangintza egitea, testualizatzea eta berrikustea). Hizkuntzaren hiztunekiko komunikazio pertsonala, posta bidez edo bitarteko informatikoak erabiliz, jasotako gutunei egokituz (tonua, informazioa eta abar). Ortografiaren eta puntuazioaren oinarritzko arauak erabiltzea, eta haiek idatzizko komunikazioetan duten garrantzia baloratzea. Testu idatziak, paperean nahiz euskarri digitalean, zaintzeko eta behar bezala aurkezteko interesa.
<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> Deskribapenak: lekuak, gauzak, pertsonak (erretratu fisikoa eta izaeraren erretratuak) eta abar. Narrazio testuak. Elkarrizketak: elkarrizketa eta komikia. Azalpen testuak: azalpena, laburpena, glosarioak, ondorioak eta abar. 	<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> Argudiozko testuak publizitate testuak eta iritzi-gutuna. Narrazio testuak: kazetaritzako artikulua. Azalpen testuak: definizioa, azalpena eta laburpena.

DBH3	DBH4
<p>Idatzizko testuak ulertzea</p> <ul style="list-style-type: none"> • Idatzizko testu baten edukia identifikatzea, hitzezko eta hitzez beste-ko elementuen laguntzarekin. • Testuen informazio orokorra eta berariazkoa ulertzea, testuak paperean nahiz euskarri digitalean egon; jatorrizko testuak izanen dira, interes orokorreko eguneroko gaietarako buruzkoak eta curriculumeko beste irakasgai batzuetako edukiekin lotutakoak. • Ulertzea ozenki irakurtzen denean, erritmo eta intonazio egokiek. • Ikasleen intereseko gaietarako loturiko testuak autonomiaz irakurtzea. • Iturri desberdinak erabiltzea, paperean, euskarri digitalean nahiz multimedia euskarrian, informazioa lortze aldera, irakasgaiak banaka nahiz taldeka lantzeko. • Irakurketarako estrategia desberdinak erabiltzea, testu-elementuen nahiz testuz beste-ko elementuen laguntzarekin, testuinguru eta hiztegiak erabiltzea, edo hitzak sortzeko arauak erabiltzea esanahiak inferitzeko. 	<p>Idatzizko testuak ulertzea</p> <ul style="list-style-type: none"> • Idatzizko testu baten gaia identifikatzea, berarekin daukan testuinguruaren laguntzarekin. • Mezuaren igorleak daukan asmoa identifikatzea. • Testuak modu orokorrean eta berariazkoan ulertzea, testu horiek paperean nahiz euskarri digitalean egon, interes orokorrekoak nahiz curriculumeko beste irakasgai batzuetako edukiekin lotutakoak izan. • Ulertzea ozenki irakurtzen denean, erritmo eta intonazio egokiek. • Ikasleen intereseko gaietarako loturiko testu luzeagoak autonomiaz irakurtzea. • Iturri desberdinak erabiltzea, paperean, euskarri digitalean nahiz multimedia euskarrian, berariazko lanak egiteko informazioa lortze aldera. • Jada erabilitako irakurketa estrategiak finkatzea.
<p>Idatzizko testuak sortzea</p> <ul style="list-style-type: none"> • Idatzeko prozesuari buruz gogoeta egitea, arreta berezia eskainiz zirriborroak berrikusteari. • Testu erraz eta egituratuak gidapean egitea, ideien arteko erlazioa argitasunez markatzeko kohesio elementu batzuk erabiliz eta idatzizko lanak egiteko prozesuaren oinarriko estrategiak erabiliz (plangintza egitea, testualizatzea eta berrikuspena). • Testua (formala eta ez-formala) zuzenduta dagoen irakurleari egokitutako erregistroa gero eta autonomia handiagoaz erabiltzea. • Kasuko hizkuntzako hiztunekin komunikazio pertsonala izatea posta bidez nahiz baliabide informatikoak erabiliz. • Ortografia eta puntuazio marka desberdinak egoki erabiltzea. • Testu idatziak, paperean nahiz euskarri digitalean, zaintzeko eta behar bezala aurkezteko interesa. 	<p>Idatzizko testuak sortzea</p> <ul style="list-style-type: none"> • Era askotako testuak egitea, gaiaren eta testuinguruaren araberrako lexikoarekin, behar diren kohesio elementuekin, ideien arteko erlazioa argitasunez markatzeko, eta idatzizko lanak egiteko prozesuaren oinarriko estrategiak autonomiaz erabiliz (plangintza egitea, testualizatzea eta berrikuspena). • Testua (formala eta ez-formala) zuzenduta dagoen irakurleari egokitutako erregistroa autonomia handi samarrarekin erabiltzea. • Kasuko hizkuntzako hiztunekin komunikazio pertsonala izatea posta bidez nahiz baliabide informatikoak erabiliz. • Ortografia eta puntuazio marka desberdinak zuzen erabiltzea. • Testu idatziak, paperean nahiz euskarri digitalean, zaintzeko eta behar bezala aurkezteko interesa.
<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Azalpen testuak: erreportajea, elkarrizketa eta abar. 	<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eguneroko bizitzako eta gizarte harremanetako gaietarako buruzko era askotako testuak: curriculum vitae, eskabidea, erregua, posta elektronikoa, erreklamazioa eta abar. • Argudiozko testuak: ikuspuntua eta kontraargudiatzea.

DBH1	DBH2
<p>Trebetasunak eta estrategiak</p> <p>Idatziaren ulermena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aldez aurretik informazioa biltzea eta irakurriko dena iragartzea. • Irakurketarako estrategia egokiak aplikatzea: analisia (irakurtzea, azpimarratzea, oharrak hartzea) eta sintesia (laburpenak). • Irakurriaren ulermenaren oinarriko estrategiak erabiltzea: testu baten gaia identifikatzea testu-elementuen eta testuaz besteko elementuen laguntzarekin, aldez aurreko ezagutzak erabiltzea, esanahiak testuinguruaren arabera inferitzea, edo ezagutzen diren hizkuntzetan antzeko hitz edo esaldiak konparatuz; hiztegia kontsultatzea, irakasleari galdetzea eta abar. • Testuaren ezaugarriak, atalak eta antolaketa identifikatzea. • Irakurketa adierazkorra. Irakurtzea zentzua emanez, intonazioa zainduz, arintasunez, akats gehiegi egin gabe. • Ezagutza morfosintaktikoak (deixia, aditzaren denbora eta aspektua) eta lexikoak (sinonimia, hiperonimia, hitz-elkarketa eta hitz-eratorpena). • Testuetako denborazko markagailuak eta lokailuak ezagutzea. • Testuaren edukia baloratzea. 	<p>Trebetasunak eta estrategiak</p> <p>Idatziaren ulermena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aldez aurretik informazioa biltzea eta irakurriko dena iragartzea. • Irakurketarako estrategia egokiak aplikatzea: analisia (irakurtzea, azpimarratzea, oharrak hartzea) eta sintesia (laburpenak). • Irakurriaren ulermenaren estrategiak erabiltzea: testu baten gaia identifikatzea testu-elementuen eta testuaz besteko elementuen laguntzarekin, aldez aurreko ezagutzak erabiltzea, esanahiak testuinguruaren arabera eta ikusizko elementuen bitartez inferitzea, edo ezagutzen diren hizkuntzetan antzeko hitz edo esaldiak konparatuz; hiztegia kontsultatzea modu espontaneoan. • Planteaturiko lana egiteko garrantzikoa den informazioa aurkitzea, orokorra nahiz xehetasuneko izan, eta garrantzikoa ez den informaziotik bereiztea. • Testuaren zatiak ezagutzea: testu desordenatu bat ordenatzea. • Irakurketa adierazkorra. Irakurtzea zentzua emanez, intonazioa zainduz, arintasunez, akats gehiegi egin gabe. • Ezagutza morfosintaktikoak (deixia, aditzaren denbora eta aspektua) eta lexikoak (sinonimia, hiperonimia, hitz-elkarketa eta hitz-eratorpena). • Testuetako denborazko markagailuak eta lokailuak ezagutzea. • Testu errazen edukia eta forma konparatzea. • Testuaren edukia baloratzea.
<p>Idatzizko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testuen plangintza egitea eta haiek osatzea: proiektua, eskema, zirriborroa, idazketa, berrikuspena, edizioa. • Testuak lantzea denborazko markatzaile, lokailu eta aditz-denbora egokiak erabiliz. • Testu bat berridaztea jarraibide batzuen arabera (narratzailea, testu mota, egitura mota aldatzea eta abar). • Letra argi eta irakurgarriaz idaztea, aurkezpen txukunarekin. • Norberaren baliabideak edo kontsultako baliabideak (hiztegiak, irakaslea eta abar) erabiltzea norberaren akatsak zuzentzeko. • Norberaren eta besteen produkzioa objektiboki baloratzea. Irakaslearen laguntzarekin testuaren forma eta edukia hobetzeko moduak aurkitzea. 	<p>Idatzizko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testuen plangintza egitea eta haiek osatzea: proiektua, eskema, zirriborroa, idazketa, berrikuspena, edizioa. • Testuak lantzea denborazko markatzaile, lokailu eta aditz-denbora egokiak erabiliz. • Testu, esaldi eta paragrafo errazak aldatzea, berrantolatzea, berridaztea (narratzailea, testu mota, egitura eta abar aldatuz). • Publizitate eta argudiozko testuak osatzea, ereduak imitatuz. • Letra argi eta irakurgarriaz idaztea, aurkezpen txukunarekin. • Norberaren baliabideak edo kontsultako baliabideak (hiztegiak, irakaslea eta abar) erabiltzea norberaren akatsak zuzentzeko. • Norberaren eta besteen produkzioa objektiboki baloratzea. Irakaslearen laguntzarekin testuaren forma eta edukia hobetzeko moduak aurkitzea.

DBH3	DBH4
<p>Trebetasunak eta estrategiak</p> <p>Idatziaren ulermena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aldez aurretik informazioa biltzea eta irakurriko dena iragartzea. • Irakurketarako estrategia egokiak aplikatzea: analisia (irakurtzea, azpimarratzea, oharrak hartzea) eta sintesia (laburpenak, eskemak). • Irakurketarako estrategia desberdinak erabiltzea, testu-elementuen nahiz testuz besteko elementuen laguntzarekin, testuingurua eta hiztegiak erabiliz, edo hitzak sortzeko arauak (elkarketa eta eratorpena) erabiliz esanahiak inferitzeko. • Esanahiak inferitzea testuinguruko elementuak eta elementu linguistikoak interpretatuz: izenburua, ilustrazioak, formatua, kokapena, hitzen osatzea eta abar. • Ideia nagusiak eta bigarren mailakoak bereiztea; testu bateko egitateak eta iritziak ezagutzea, eta egilearen komunikazio asmoa eta erabiltzen dituen baliabide linguistikoak identifikatzea. • Irakurketa adierazkorra. Irakurtzea zentzua emanez, intonazioa zainduz, arintasunez, akats gehiegi egin gabe. • Ezagutza morfosintaktikoak (deixia, aditzaren denbora eta aspektua) eta lexikoak (sinonimia, hiperonimia, hitz-elkarketa eta hitz-eratorpena). • Testuetako denborazko markagailuak eta lokailuak ezagutzea. • Testuaren edukia baloratzea. 	<p>Trebetasunak eta estrategiak</p> <p>Idatziaren ulermena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aldez aurretik informazioa biltzea eta irakurriko dena iragartzea. • Jada erabilitako irakurketa estrategiak finkatzea. • Irakurketa adierazkorra. Irakurtzea zentzua emanez, intonazioa zainduz, arintasunez, akats gehiegi egin gabe. • Ezagutza morfosintaktikoak (deixia, aditzaren denbora eta aspektua) eta lexikoak (sinonimia, hiperonimia, hitz-elkarketa eta hitz-eratorpena). • Testuetako denborazko markagailuak eta lokailuak ezagutzea. • Testuaren atalak eta haien arteko erlazioa identifikatzea (lekua-denbora, logika eta abar). • Testu mota desberdinetako ideia nagusiak eta bigarren mailakoak ateratzea, egitateak eta iritziak bereiziz, eta egileak azaldutako argudio nagusiak identifikatzea. • Egileak bere asmoak, ikuspuntuak eta abar islatzeko prozedurak ezagutu eta identifikatzea. • Testu formalak identifikatzea (curriculum vitae, aurkezpen gutuna, eskabidea, erreklamazioa eta abar). • Testuen edukia eta forma konparatzea. • Testuaren edukia baloratzea.
<p>Idatzizko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testuen plangintza egitea eta haiek osatzea. proiektua, eskema, zirriborroa, idazketa, berrikuspena, edizioa. • Informazioa iturri desberdinetan bilatzea (bibliografikoak, ikus-entzunezkoak digitalak) eta lan bat egiteko ezinbestekoa den informazioa hautatzea. • Testu baten plangintza egitea eta hura sortzea, honakoak kontuan hartuz: koherentzia, kohesioa, zuzentasun gramatikala, aberastasuna eta aniztasuna eta ortografia (berrikuspen orri baten laguntzarekin). • Letra argi eta irakurgarriaz idaztea, aurkezpen txukunarekin. • Norberaren baliabideak edo kontsultako baliabideak (hiztegiak, irakaslea eta abar) erabiltzea norberaren akatsak zuzentzeko. • Norberaren eta besteen produkzioa objektiboki baloratzea. Irakaslearen laguntzarekin testuaren forma eta edukia hobetzeko moduak aurkitzea. 	<p>Idatzizko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testuen plangintza egitea eta haiek osatzea: proiektua, eskema, zirriborroa, idazketa, berrikuspena, edizioa. • Informazioa iturri desberdinetan bilatzea (bibliografikoak, ikus-entzunezkoak digitalak) eta lan bat egiteko ezinbestekoa den informazioa hautatzea. • Testu baten plangintza egitea eta hura sortzea, honakoak kontuan hartuz: koherentzia, kohesioa, zuzentasun gramatikala, aberastasuna eta aniztasuna eta ortografia (berrikuspen orri baten laguntzarekin). • Argudiozko testuen plangintza egitea eta haiek idaztea, ikuspuntu baten aldeko edo kontrako arrazoiak emanez. • Eguneroko bizitzako eta gizarte harremanetako gaiei buruzko testuen plangintza egitea eta testu horiek idaztea: curriculum vitae, eskabidea eta abar, eredu errealki imitatuz. • Letra argi eta irakurgarriaz idaztea, aurkezpen txukunarekin. • Norberaren baliabideak edo kontsultako baliabideak (hiztegiak, irakaslea eta abar) erabiltzea norberaren akatsak zuzentzeko. • Norberaren eta besteen produkzioa objektiboki baloratzea. Irakaslearen laguntzarekin testuaren forma eta edukia hobetzeko moduak aurkitzea.

3. multzoa. Alderdi soziokulturalak eta kulturarteko kontzientzia

DBH1	DBH2
<ul style="list-style-type: none"> • Hizkuntza ikasgelan komunikatzeko tresna bat, era askotako edukiak ikasteko erreminta bat eta gizartean erabiltzekoa dela ezagutu eta baloratzea. • Hizkuntzarekin loturiko ohitura kultural propioak identifikatzea. • Gizarteko elkartrukeetan kortesia formula egokiak erabiltzea. • Ezaugarri historiko eta geografiko batzuk ezagutzea, bide desberdinetatik informazioa lortuz: besteak beste, Interneten bidez, eta informazioaren eta komunikazioaren bestelako teknologien bitartez. • Bertako literatur eta arte produkzioak ezagutzea; esate baterako, bertsoak, atsotitzak, olerkiak, abestiak, aho-korapiloak, asmakizunak eta narrazioak. • Kasuko hizkuntzako hitzuneekin edo ikasleekin komunikatzeko elkartrukeak gauzatzeko interesa eta ekimena, papera nahiz euskarri digitalak erabiliz. 	<ul style="list-style-type: none"> • Hizkuntza ikasgelaz kanpo komunikatzeko tresna bat dela ezagutu eta baloratzea. • Hizkuntza hitz egiten den lekuko eguneroko bizitzako ohitura eta ezaugarriak identifikatzea eta haiekiko errespetua izatea. • Gizarteko elkartrukeetan kortesia formula egokiak zabaltzea. • Gertaera historikoak eta alderdi geografiko edo literarioak ezagutzea, informazioa bide desberdinetatik lortuz; besteak beste, Internet eta informazioaren eta komunikazioaren bestelako teknologien bitartez. • Kasuko hizkuntzako hitzuneekin edo ikasleekin komunikatzeko elkartrukeak gauzatzeko interesa eta ekimena, papera nahiz euskarri digitalak erabiliz. • Bertako literatur eta arte produkzioak ezagutzea; esate baterako, bertsoak, atsotitzak, olerkiak, abestiak, aho-korapiloak, asmakizunak eta narrazioak.

DBH3	DBH4
<ul style="list-style-type: none"> • Baloratzea hizkuntza leku desberdinetako beste pertsona batzuekin komunikatzeko bide bat dela. • Kulturetako azturetan, usadioetan, jarreretan eta baloreetan dauden antzekotasunak eta desberdintasunak identifikatzea eta haiekiko errespetua izatea. • Komunikazioko egoera jakin batzuei lotutako formula linguistikoak egokitasunez erabiltzea (kortesia, adostasuna, desadostasuna ...). • Bertako literatur eta arte produkzioak ezagutzea; esate baterako, bertsoak, atsotitzak, olerkiak, abestiak, aho-korapiloak, asmakizunak eta narrazioak. • Kultur elementu aipagarrienak ezagutzea: mitologia, literatura, artea, musika, zinema ... informazioa bide batetik baino gehiagotatik lortuz; besteak beste, Internetetik eta informazioaren eta komunikazioaren beste teknologia batzuetatik. • Kasuko hizkuntzako hitzuneekin edo ikasleekin komunikatzeko elkartrukeak gauzatzeko interesa eta ekimena, papera nahiz euskarri digitalak erabiliz. 	<ul style="list-style-type: none"> • Euskarak Nafarroan duen garrantzia baloratzea. • Euskal kulturaren ohitura, arau, jarrera eta baloreetako ezaugarri aipagarrienak identifikatzea eta norberarenez besteko patroi kulturalak errespetatzea. • Komunikazioko egoera jakin batzuei lotutako formula linguistikoak egokitasunez erabiltzea: kortesia, adostasuna, desadostasuna ... • Bertako literatur eta arte produkzioak ezagutzea; esate baterako, bertsoak, atsotitzak, olerkiak, abestiak, aho-korapiloak, asmakizunak eta narrazioak. • Euskara hitz egiten den eskualdeetako kultur elementu aipagarrienak ezagutzea: literatura, artea, musika, zinema ... informazioa bide batetik baino gehiagotatik lortuz; besteak beste, Internetetik eta informazioaren eta komunikazioaren beste teknologia batzuetatik. • Kasuko hizkuntzako hitzuneekin edo ikasleekin komunikatzeko elkartrukeak gauzatzeko interesa eta ekimena, papera nahiz euskarri digitalak erabiliz. • Beste kultura batzuetako pertsonen harremanak dakarren aberastasun pertsonala baloratzea.

4. multzoa. Hizkuntzaren ezagueria

DBH1	DBH2
<ul style="list-style-type: none"> • Errazen iragar daitezkeen eguneroko egoerekin loturiko egitura eta funtzio oinarrizkoak erabiltzea. • Hizkuntzaren erabileran, oinarrizko elementu morfologiko ohikoenak identifikatzea: izena, aditza, adjektiboa, adberbioa, erakuslea eta abar. • Izenaren eta adjektiboaren artean bereiztea; haien deklinabidea <i>nor, nolakoa(k), nork, nori eta noren</i> kasuetan, pluralean. <i>Non, nondik, nora eta nongoa(k)</i> kasuen deklinabidea pluralean. • Izenordain pertsonalak ezagutzea, <i>nor, nork, nori eta noren</i> kasuetan, singularrean eta pluralean; erakusleen deklinabidea <i>nor, nork, nori, noren, non, nondik, nora eta nongoa(k)</i> kasuetan; galde-tzaileen deklinabidea. • Lekua adierazteko gehien erabiltzen diren postposizioak ezagutzea. noren gainean, noren ondoan, noren azpian eta abar. • Modua, lekua eta denbora adierazteko gehien erabiltzen diren adberbioak aztertzea. • Testuinguru zehatz eta egunerokoei eta curriculumeko beste arlo batzuetako edukiei dagozkien adierazpide arruntak, esaera errazak eta lexikoa erabiltzea; esate baterako, familia barneko harremanak, eskolako funtzionamendua, etxea, sukaldeko errezetak, eguraldia (eguraldiaren iragarpenak), oporretarako planak, egoera fisikoa eta aldartea, kulturarekin loturiko jai nagusiak, herri eta hirien izenak. • tz/ts eta z/s bereiztea. • Hitzen eta esaldien erritmoarekin eta intonazioarekin loturiko oinarrizko patrioiak ezagutu eta erabiltzea. • Aditzaren aspektu desberdinen bereizketan sakontzea. • Ikastea eta erabiltzea aditz laguntzailearen indikatibozko orainaldiko eta lehenaldiko paradigmak, <i>nor, nor-nork</i> (nor 3. pertsona) eta <i>nor-nori</i> (nor 3. pertsona) kasuetan. • <i>Egõn, joan, etorri eta ibili</i> aditz trinkoak ezagutzea, indikatibozko orainaldian eta lehenaldian. • Perpaus elkartuak ezagutzea: perpaus osagarriak, baieztokoak nahiz ezeztokoak (-<i>ela, -enik</i>), kausazkoak (-<i>elako</i>), helburuzkoak (-<i>t(z)eko, -t(z)era</i>), emendiozkoak (<i>eta, ere</i>), konparaziozkoak (baino-ago, bezain), denborazkoak (<i>aurretik, baino lehen, eta gero, ondoren</i>) eta adbertsatiboak (<i>baina</i>). 	<ul style="list-style-type: none"> • Hizkuntzaren erabileran, elementu morfologikoak identifikatzea: izena, aditza, adjektiboa, adberbioa ... Izenen eta adjektiboen deklinabidea ezagutzea, <i>norekin eta norentzat</i> kasuetan, pluralean; <i>zerez, noraino, norantz</i> kasuetan singularrean eta pluralean eta <i>zerezkoa(k)</i> kasuan. • Jakitea izenordain pertsonalak, <i>norekin eta norentzat</i> kasuetan eta izenordain erakusleak <i>norekin, norentzat, zerez, noraino</i> eta <i>norantz</i> kasuetan. • Aditz laguntzailearen indikatiboko orainaldiko eta lehenaldiko <i>nor-nori-nork</i> paradigma erabili eta ikastea. • Postposizio batzuk ezagutzea: lekua adierazteko postposizio ohikoenak, bai eta ondoko postposizioak ere: <i>nori esker, nori buruz, noren alde, noren kontra, noren bila, nora arte, nondik behera, nondik/ noiztik aurrera</i> eta abar. • Modua, lekua eta denbora adierazteko gehien erabiltzen diren adberbioak ikastea. • Aditz lokuzioak ezagutzea: ahal izan, ezin izan, nahi izan, behar izan, balio izan, komeni izan, beharrezkoa izan eta abar. • Jakin eta eduki aditz trinkoak ikastea, lehenaldian, eta eraman eta ekarri aditz trinkoak orainaldian. • Aditzaren aspektu desberdinen bereizketan sakontzea. • Adierazpide arruntak, esaerak eta testuinguru jakin batzuetarako, eguneroko testuinguruetarako eta curriculumeko beste irakasgai batzuen edukietarako lexiko egokia zabaltzea: paisaia, lanerako tresnak, lana; geografiarekin, literaturarekin, historiarekin eta abarrekin loturiko lexikoa. • Hitz flexiboak eta ez-flexiboak bereiztea, eta gramatikaren kategoria desberdinak eta hitzak osatzeko mekanismoak ezagutzea (elkarketa eta eratorpena). • Egitura eta funtzio ohikoenak erabiltzea: perpaus osagarriak (-<i>t(z)ea</i>), konparaziozkoak (baino ...-ago(a)/ak), bezain, baino ...gehiago/gutxiago, adina), zehar galderak, emendiozkoak (<i>eta, ere, ere bai, ere ez</i>), adbertsatiboak (hala ere, ordea), erlatibozkoak (-<i>tako(-dako), -(r)iko, -en</i>), kausazkoak (-<i>elako, bait-</i>), denborazkoak (-<i>takoan, -enean</i>), banatzaileak (bai ...bai) eta moduzkoak (bezala, moduan). • Ordena baieztoko eta ezeztoko esaldietan eta galderetan.

DBH3	DBH4
<ul style="list-style-type: none"> • Norberaren intereseko eta interes orokorreko gaiet, eguneroko gaiet eta curriculumeko beste irakasgai batzuen edukiekin loturiko gaiet buruzko adierazpide komunak, esaerak eta lexikoa gero eta autonomia handiagoarekin erabiltzea: sentimenduak, zaletasunak, lana, aisia, giza gorputzaren barneko atalak; medikuntzarekin, zinemarekin, prentsarekin loturiko terminologia; iritziak, beharrak, gustuak eta abar adierazteko moduak. • Antonimoak, “kalko okerrak” eta hitz atzizkidun ohikoenak identifikatzea. • Izenak eta adjektiboak singularrean eta pluralean deklinatzea, honako kasuotan: norengan, norengandik, norengana, norenganaino eta norenganantz. • Izenordain pertsonal eta erakusleen deklinabidea jakitea, honako kasuotan: norengan, norengandik, norengana, norenganaino eta norenganantz. • Izenordain zehaztugabeak ezagutzea: edonor, edozein, norbait, inor, eta abar. • Adberbio zehaztugabeak erabiltzea: edonon, nonbait, inon ... • Elkar, elkarri, elkarren, elkarrekin erabiltzea. • Postposizioak: nondik at, nondik kanpora, noren esku, noren arabera, noren ordeztu, noren parean, noren bitartez eta abar. • Nor-nork eta nor-nori-nork bereiztea. Aginteraren (zaitez, ezazu, itzazu ...) eta ahalezkoaren (naiteke, daiteke ...) aditz forma ohikoenak erabiltzea. • Ekarri eta eraman aditz trinkoak, lehenaldian, ikastea. • Aditzaren aspektuen bereizketan sakontzea; halaber, aditz-lokuzioen aspektuan sakontzea. • Ordena baiezko eta ezezko esaldietan eta galderetan. • Komunikazio egoera desberdinekin loturiko egiturak eta funtzioak erabiltzea: adbertsatiboak (<i>hala ere, ordea, aldiz, ostera, berriz</i>), banatzaileak (<i>nola ...hala, zein ...zein, batetik ...bestetik</i>), emendiozkoak (<i>baita ...ere, ezta ...ere, ere bai, ere ez</i>), erlatibozko perpausak (<i>-takoak, -takoak ..., -(r)ikoa, -(r)ikoak ...; -ena, -enak ...</i>), kausazkoak (<i>bait-</i>), baldintzazkoak (<i>ba-, -ez gero</i>), kontzesiboak (<i>nahiz eta, arren</i>), denborazkoak (<i>-tzean, -tzerakoan, -en bitartean, bezain laster, bezain pronto, orduko</i>) eta moduzkoak (<i>-en bezala, -en moduan</i>). 	<ul style="list-style-type: none"> • Norberaren intereseko eta interes orokorreko gaiet, eguneroko gaiet eta curriculumeko beste irakasgai batzuen edukiekin loturiko gaiet buruzko adierazpide komunak, esaerak eta lexikoa erabiltzea: kultura (literatura, artea, musika, zinema), merkataritza, gizarte harremanak, komunikabideak, ingurumena, ospakizunak, mundu akademiko, lan mundua eta abar. • Ondokoak ezagutzea: antonimoak, sinonimoak, kalko okerrak eta hitzak atzizkien bidez nola sortu. • Aditz laguntzailearen indikatiboko orainaldiko eta lehenaldiko nor-nork paradigma (pertsona guztiak) ikasi eta erabiltzea. Ahalezkoaren forma ohikoenak erabiltzea (<i>naiteke, dezaket, ditzaket ...</i>). • Aurretik ikasitako aditz trinkoak erreparatzea eta erabili aditza orainaldian eta lehenaldian ikastea. • Izenen, adjektiboen, izenordain pertsonalen eta erakusleen deklinabidea erreparatzea. “Mugagabearen” erabilera oinarritzkoa. • Izenordain zehaztugabeen deklinabidea jakitea, <i>nork, nori, noren, norekin eta norentzat kasuetan</i>. • Adberbio zehaztugabeen deklinabidea ikastea: <i>non, nondik, nora</i>. • Postposizioak: noren bidez, <i>noren menpe, noren truke, nondik/non zehar</i> eta abar. • Komunikazio egoera desberdinekin loturiko egiturak eta funtzioak finkatu eta erabiltzea: perpaus adbertsatiboak (<i>baizik, baino</i>), erlatibozkoak (<i>-takoak, -takoak ..., -(r)ikoa, -(r)ikoak ..., -ena, -enak...</i>), kausazkoak (<i>-t(z)eagatik, -enez gero</i>), baldintzazkoak (<i>ba-, -ez gero, -t(z)ekotan, ezean</i>), kontzesiboak (<i>nahiz eta ... -en, -en ...arren, -agatik ere, ba- ...ere</i>), denborazkoak (<i>-en bitartean, -en bakoitzean, -en guztietan</i>), moduzkoak (<i>-en bezala, -en moduan, -enez, -ela(rik), arabera</i>) eta ondoriozkoak (<i>hain ..., hainbeste ...</i>).

DBH1	DBH2
<ul style="list-style-type: none"> • Testu-lokailu batzuk erabili eta ikastea: esate baterako, bazen behin batean, orduan, nire ustez eta abar. • Adjektiboen eta adberbioen graduatzaileak erabili eta ikastea. errepikapena, oso ... • Eskolako hiztegiak ematen dituzten informazio linguistikoak interpretatzea. • Testu prozesadoreetako hiztegiak eta zuzentzaile ortografikoak erabiltzen hastea. • Arau ortografikoak ezagutzea eta gogoeta eginez erabiltzea, gizar-tean duten balioa eta idazkietan arauak betetzeko betebeharra aintzat hartuz. 	<ul style="list-style-type: none"> • Testu-lokailuak erabili eta ikastea; esate baterako, orduan, gainera, horregatik, bada, adibidez eta abar. • Adjektiboen eta adberbioen graduatzaileak erabili eta ikastea: oso, nahiko, samar eta abar. • Zailtasun berezia duten fonemak ahoskatzen ikastea. • Hitzen eta esaldien erritmoarekin, intonazioarekin eta azentuarekin loturiko oinarriko patrioiak ezagutu eta erabiltzea. • Eskolako hiztegiak ematen dituzten informazio linguistikoak interpretatzea. • Testu prozesadoreetako hiztegiak eta zuzentzaile ortografikoak erabiltzea. • Arau ortografikoak ezagutzea eta gogoeta eginez erabiltzea, gizar-tean duten balioa eta idazkietan arauak betetzeko betebeharra aintzat hartuz.
<p>Trebetasunak eta estrategiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ulertzeko eta adierazteko trebetasunak praktikan jartzerakoan, unitate linguistikoei eta funtzionamendu arauai buruzko ezagutza teorikoak aplikatzea. <ul style="list-style-type: none"> a) Ikasleari oraindik ere menperatzen ez dituen egiturak aurkeztea. Haien funtzionamendua aztertzea eta haietaz baliatzea; lehenbizi ulertzeko trebetasunak eta gero sortzeko trebetasunak. b) Ikasleek jada erabiltzen dituzten forma eta egitura gramatikak aztertzea eta linguistikoki lantzea; hau da, izena ematea, haien erabilera fintzea eta etekina ateratzea. c) Ikaslea prestatzea forma linguistikoen eta fenomeno sintaktikoen manipulazio praktikoa egin dezan. Ikasleak jakin behar du esaldiko hitzak konbinatzen, sailkatzen, ordeztzen, aldatzen, modalizatzen, ordenatzen, errepikatzen eta abar. • Testuetan adibideak aurkitzea. Ikastekoak diren elementuak identifikatzea. Identifikatutako elementuak konparatzea eta erlazionatzea. • Norberaren ezagutzak (printzipio edo arau linguistikoak sartzea) edo kontsulta iturriak (hiztegiak, gramatikak, erabilerak ...) erabiltzea arazoak ebazteko edo eskatutako lana egiteko: osatzea, eraldatzea, laburtzea, zuzentzea, inferitzea, interpretatzea eta abar. • Eskolako hiztegiak ematen dituzten informazio linguistikoak interpretatzea; bereziki hitz motei buruzkoak, lexikoaren erlazio semantikoei buruzkoak (sinonimia, antonimia ...) eta araudiari buruzkoak. 	<p>Trebetasunak eta estrategiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ulertzeko eta adierazteko trebetasunak praktikan jartzerakoan, unitate linguistikoei eta funtzionamendu arauai buruzko ezagutza teorikoak aplikatzea. <ul style="list-style-type: none"> a) Ikasleari oraindik ere menperatzen ez dituen egiturak aurkeztea. Haien funtzionamendua aztertzea eta haietaz baliatzea; lehenbizi ulertzeko trebetasunak eta gero sortzeko trebetasunak. b) Ikasleek jada erabiltzen dituzten forma eta egitura gramatikak aztertzea eta linguistikoki lantzea; hau da, izena ematea, haien erabilera fintzea eta etekina ateratzea. c) Ikaslea prestatzea forma linguistikoen eta fenomeno sintaktikoen manipulazio praktikoa egin dezan. Ikasleak jakin behar du esaldiko hitzak konbinatzen, sailkatzen, ordeztzen, aldatzen, modalizatzen, ordenatzen, errepikatzen eta abar. • Testuetan adibideak aurkitzea. Ikastekoak diren elementuak identifikatzea. Identifikatutako elementuak konparatzea eta erlazionatzea. • Norberaren ezagutzak (printzipio edo arau linguistikoak sartzea) edo kontsulta iturriak (hiztegiak, gramatikak, erabilerak ...) erabiltzea arazoak ebazteko edo eskatutako lana egiteko: osatzea, eraldatzea, laburtzea, zuzentzea, inferitzea, interpretatzea eta abar. • Eskolako hiztegiak ematen dituzten informazio linguistikoak interpretatzea; bereziki hitz motei buruzkoak, lexikoaren erlazio semantikoei buruzkoak (sinonimia, antonimia ...) eta araudiari buruzkoak.

DBH3	DBH4
<ul style="list-style-type: none"> • Testu-lokailuak erabili eta ikastea; besteak beste: <i>alde batetik ...bestetik, hasieran, ondoren, bukaeran, bestela, beraz, agia</i>, eta abar. • Adjektiboen eta adberbioen graduatzaileak ikasi eta erabiltzea: <i>bate-re, zeharo, -egi, -en ...</i> • Zailtasun berezia duten fonemak ahoskatzea. • Hitzen eta esaldien erritmoarekin, intonazioarekin eta azentuarekin loturiko patroiak ezagutu eta erabiltzea. • Eskolako hiztegiek ematen dituzten informazio linguistikoak interpretatzea. • Testu prozesadoreetako hiztegiak eta zuzentzaile ortografikoak erabiltzea. • Arau ortografikoak ezagutzea eta gogoeta eginez erabiltzea, gizar-tean duten balioa eta idazkietan arauak betetzeko betebeharra aintzat hartuz. 	<ul style="list-style-type: none"> • Testu-lokailuak erabili eta ikastea; besteak beste: <i>hasteko, lehenik, ondorioz, bukatzeko, horrenbestez</i>, eta abar. • Zailtasun berezia duten fonemak ahoskatzea. • Hitzen eta esaldien erritmoarekin, intonazioarekin eta azentuarekin loturiko patroiak ezagutu eta autonomiaz erabiltzea. • Eskolako hiztegiek ematen dituzten informazio linguistikoak interpretatzea. • Testu prozesadoreetako hiztegiak eta zuzentzaile ortografikoak erabiltzea. • Arau ortografikoak ezagutzea eta gogoeta eginez erabiltzea, gizar-tean duten balioa eta idazkietan arauak betetzeko betebeharra aintzat hartuz.
<p>Trebetasun eta estrategiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ulertzeko eta adierazteko trebetasunak praktikan jartzerakoan, unitate linguistikoei eta funtzionamendu arauari buruzko ezagutza teorikoak aplikatzea. <ol style="list-style-type: none"> a) Ikasleari oraindik ere menperatzen ez dituen egiturak aurkeztea. Haien funtzionamendua aztertzea eta haietaz baliatzea; lehenbizi ulertzeko trebetasunak eta gero sortzeko trebetasunak. b) Ikasleek jada erabiltzen dituzten forma eta egitura gramatikalak aztertzea eta linguistikoki lantzea; hau da, izena ematea, haien erabilera fintzea eta etekina ateratzea. c) Ikaslea prestatzea forma linguistikoaren eta fenomeno sintaktikoen manipulazio praktikoa egin dezan. Ikasleak jakin behar du esaldiko hitzak konbinatzen, sailkatzen, ordeztzen, aldatzen, modalizatzen, ordenatzen, errepikatzen eta abar. • Testuetan adibideak aurkitzea. Ikastekoak diren elementuak identifikatzea. Identifikatutako elementuak konparatzea eta erlazionatzea. • Norberaren ezagutzak (printzipio edo arau linguistikoak sartzea) edo kontsulta iturriak (hiztegiak, gramatikak, erabilerak ...) erabiltzea arazoak ebazteko edo eskatutako lana egiteko: osatzea, eraldatzea, laburtzea, zuzentzea, inferitzea, interpretatzea eta abar. • Eskolako hiztegiek ematen dituzten informazio linguistikoak interpretatzea; bereziki hitz motei buruzkoak, lexikoaren erlazio semantikoari buruzkoak (sinonimia, antonimia ...) eta araudiari buruzkoak. 	<p>Trebetasun eta estrategiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ulertzeko eta adierazteko trebetasunak praktikan jartzerakoan, unitate linguistikoei eta funtzionamendu arauari buruzko ezagutza teorikoak aplikatzea. <ol style="list-style-type: none"> a) Ikasleari oraindik ere menperatzen ez dituen egiturak aurkeztea. Haien funtzionamendua aztertzea eta haietaz baliatzea; lehenbizi ulertzeko trebetasunak eta gero sortzeko trebetasunak. b) Ikasleek jada erabiltzen dituzten forma eta egitura gramatikalak aztertzea eta linguistikoki lantzea; hau da, izena ematea, haien erabilera fintzea eta etekina ateratzea. c) Ikaslea prestatzea forma linguistikoaren eta fenomeno sintaktikoen manipulazio praktikoa egin dezan. Ikasleak jakin behar du esaldiko hitzak konbinatzen, sailkatzen, ordeztzen, aldatzen, modalizatzen, ordenatzen, errepikatzen eta abar. • Testuetan adibideak aurkitzea. Ikastekoak diren elementuak identifikatzea. Identifikatutako elementuak konparatzea eta erlazionatzea. • Norberaren ezagutzak (printzipio edo arau linguistikoak sartzea) edo kontsulta iturriak (hiztegiak, gramatikak, erabilerak ...) erabiltzea arazoak ebazteko edo eskatutako lana egiteko: osatzea, eraldatzea, laburtzea, zuzentzea, inferitzea, interpretatzea eta abar. • Eskolako hiztegiek ematen dituzten informazio linguistikoak interpretatzea; bereziki hitz motei buruzkoak, lexikoaren erlazio semantikoari buruzkoak (sinonimia, antonimia ...) eta araudiari buruzkoak.

5. multzoa. Hizkuntzaren ikaskuntzari buruzko gogoeta

DBH1	DBH2
<ul style="list-style-type: none"> • Lexikoa antolatu, barneratu, gogoratu eta erabiltzeko oinarriko estrategiak aplikatzea. • L1eko ikasteko estrategia L2n aplikatzea. • Ikasteko baliabideak progresiboki erabiltzea; esate baterako, hiztegiak, kontsulta liburuak, informazioaren eta komunikazioaren teknologiak. • Komunikazio helburu desberdinen arabera egokiak diren forma gramatikalen erabilerari eta esanahiari buruzko gogoeta gidatua. • Ahozko eta idatzizko produkzioak autoebaluatzeko eta autozuzentzeko estrategiak ikasten hastea. • Akatsa ikasteko prozesuaren zati baten gisara onartzea eta hura gainditzeko jarrera positiboa izatea. • Norberaren lana antolatzea (ikaskuntzari buruzko egunerokoa, agenda, dossierra, kontroleko erregistroa) ikaskuntzan aurrera egiteko estrategia gisa; helburuak ezarri eta haiek lortzeko bitartekoak identifikatuko dira. • Ikasteko estilo pertsonala garatzea. • Gelako testuinguruan eta gelatik kanpo sorturiko ikasketa aukerez baliatzeko interesa. • Taldeko jarduera eta lanetan aktiboki parte hartzea. • Gauzak jendaurrean eta idatziz adierazteko konfiantza eta ekimena. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lexikoa antolatu, barneratu, gogoratu eta erabiltzeko estrategiak aplikatzea; esate baterako, testuingurutik esanahiak inferitzea, hitzak formaren eta esanahiaren arabera erlazionatzea, hitzak eta kontzeptuak definitzea. • Lehen hizkuntzako ikasteko estrategiak bigarren hizkuntzan aplikatzea. • Ikasteko baliabideak erabiltzea: hiztegiak, kontsulta liburuak, liburu-tegiak eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak. • Komunikazio helburu desberdinen arabera egokiak diren forma gramatikalen erabilerari eta esanahiari buruzko gogoeta. • Ebaluazio partekatuko jardueretan eta norberaren ikaskuntzaren ebaluazioan parte hartzea, eta ahozko eta idatzizko produkzioen autozuzentzeko estrategiak erabiltzea. • Norberaren lana antolatzea (ikaskuntzari buruzko egunerokoa, agenda, dossierra, kontroleko erregistroa) ikaskuntzan aurrera egiteko estrategia gisa; helburuak ezarri eta haiek lortzeko bitartekoak identifikatuko dira. • Ikasteko estilo pertsonala garatzea. • Gelako testuinguruan eta gelatik kanpo sorturiko ikasketa aukerez baliatzeko interesa. • Taldeko jarduera eta lanetan aktiboki parte hartzea. • Gauzak jendaurrean eta idatziz adierazteko konfiantza eta ekimena. • Hizkuntzaren erabilera hobetzeko norberaren gaitasunean konfiantza izatea. • Baloratzea norberaren hizkuntza ikasteko, antolatzeko eta ezagutzak transmititzeko tresna bat dela.

DBH3	DBH4
<ul style="list-style-type: none"> • Lexikoa antolatu, barneratu, gogoratu eta erabiltzeko estrategiak aplikatzea; esate baterako, testuingurutik esanahiak inferitzea, hitzak formaren eta esanahiaren arabera erlazionatzea, hitzak eta kontzeptuak definitzea. • Lehen hizkuntzako ikasteko estrategiak bigarren hizkuntzan aplikatzea. • Ikasteko baliabideak antolatzea eta gero eta autonomia gehiagorekin erabiltzea; esate baterako, hiztegiak, kontsulta liburuak, liburutegiak edo informazioaren eta komunikazioaren teknologiak. • Forma gramatikalen erabilera eta esanahiari buruzko analisia eta gogoeta, ezagutzen diren hizkuntzekin konparaketa eta kontrastea eginenez. • Norberaren ikaskuntzaren ebaluazioan parte hartzea eta autozuzenketako estrategiak erabiltzea. • Norberaren lana antolatzea (ikaskuntzari buruzko egunerokoa, agenda, dossierra, kontroleko erregistroa) ikaskuntzan aurrera egiteko estrategia gisa; helburuak ezarri eta haiek lortzeko bitartekoak identifikatuko dira. • Ikasteko estilo pertsonala garatzea. • Gelako testuinguruan eta gelatik kanpo sorturiko ikasketa aukerez baliatzeko interesa. • Taldeko jarduera eta lanetan aktiboki parte hartzea. • Gauzak jendaurrean eta idatziz adierazteko konfiantza eta ekimena. • Hizkuntzaren erabilera hobetzeko norberaren gaitasunean konfiantza izatea. • Baloratzea norberaren hizkuntza ikasteko, antolatzeko eta ezagutzak transmititzeko tresna bat dela. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lexikoa antolatu, barneratu, gogoratu eta erabiltzeko estrategiak aplikatzea; esate baterako, testuingurutik esanahiak inferitzea, hitzak formaren eta esanahiaren arabera erlazionatzea, hitzak eta kontzeptuak definitzea. • Lehen hizkuntzako ikasteko estrategiak bigarren hizkuntzan aplikatzea. • Ikasteko baliabideak antolatzea eta gero eta autonomia gehiagorekin erabiltzea; esate baterako, hiztegiak, kontsulta liburuak, liburutegiak edo baliabide digital eta informatikoak. • Forma gramatikalen erabilera eta esanahiari buruzko analisia eta gogoeta, ezagutzen diren hizkuntzekin konparaketa eta kontrastea eginenez. • Norberaren ikaskuntzaren ebaluazioan parte hartzea eta autozuzenketako estrategiak erabiltzea. • Norberaren lana antolatzea (ikaskuntzari buruzko egunerokoa, agenda, dossierra, kontroleko erregistroa) ikaskuntzan aurrera egiteko estrategia gisa; helburuak ezarri eta haiek lortzeko bitartekoak identifikatuko dira. • Ikasteko estilo pertsonala garatzea. • Gelako testuinguruan eta gelatik kanpo sorturiko ikasketa aukerez baliatzeko interesa. • Taldeko jarduera eta lanetan aktiboki parte hartzea.

Ebaluazio irizpideak

1. eta 2. multzoa. Entzutea eta ulertzea hitz egitea eta hizketan aritzea, irakurtzea

DBH1	DBH2
<p>1. Aurrez aurreko edo ikus-entzunezkoen bidezko eguneroko gai buruzko elkarrizketetan ideia orokorra eta ideia berariazko garrantzitsuenak ulertzea, poliki eta argitasunez hitz egiten denean.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten aurrez aurreko edo ikus-entzunezkoen bidezko elkarrizketan funtsezkoena ulertzeko, nahiz eta testuak osorik ez ulertu. Helburua izanen da, funtsean, jarraibideen, iruzkinen, galdera eta erantzunen, elkarrizketa laburren, deskribapenen eta narrazio laburren esanahia identifikatzea.</p>	<p>1. Mintzakide baten edo komunikabideen eskutik heldu diren gai ezagunei buruzko ahozko testuetan ideia orokorra eta informazio berariazkoak ulertzea.</p> <p>Irizpide honekin baloratu nahi da ikasleek gaitasuna duten gai ezagunei buruzko aurkezpen laburretan eta elkarrizketetan ideia nagusia eta xehetasun berariazkoak ulertzeko. Halaber, neurtu nahi da ikasleen gaitasuna komunikabideetatik heldu diren eta ebakera estandarra duten ahozko testuen ideia orokorra ulertzeko.</p>
<p>2. Ahoz komunikatzea, gai ezagunei edo alde zurretik landutakoiei buruzko elkarrizketa eta simulazioetan parte hartuz; behar diren estrategiak erabiliko dira komunikazioaren jarraitutasuna errazteko, eta komunikazio asmoaren arabera diskurtso ulergarri eta egokia sortuko da.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek ahoz komunikatzeko duten gaitasuna, gai ezagunei buruzko elkarrizketetan, errealetan nahiz simulatuetan, parte hartuz. Funtsean honelakoak izanen dira: galderak egitea eta erantzutea, ideiak eta informazioa elkarrekin trukitzea, aurresteke moduko egoeretan gai ezagunei buruzko bizipenak kontatzea, komunikazioa bermatuko duten baliabide linguistikoak eta estrategiak erabiliz. Produktzioek akats lexiko, morfosintaktiko edo fonetiko batzuk edukitzean ahalko dituzte, komunikazioa zailtzen ez badute.</p>	<p>2. Bizipen pertsonal, plan eta proiektuei buruzko elkarrizketa eta simulazioetan gero eta autonomia handiagoaz parte hartzea, komunikazioa lortzeko egitura errazak, gizarte harremanetarako adierazpide ohikoak eta ebakera egokia erabiliz.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek norainoko gaitasuna duten ulermena eta adierazpena integratzea eskatzen duten egoera interaktiboetan jarduteko. Elkarrizketak bi motatako egoeretan gertatuko dira: ikasgelako ohikoak (informazioa eta argibideak eskatzea, baimena eskatzea, lan taldean jardutea eta abar) eta irakasleak sorturikoak (jokoak, simulazioak, rol jokoak, informazioaren eta komunikazioaren teknologien bidezko komunikazioa eta abar). Mezuak oraindik ere zalantziatik izan daitezke, eta litekeena da akats morfosintaktikoak eta lexiko urria edukitzea, baina mezuak beti ulergarria izan beharko du.</p>
<p>3. Ideia orokorra ezagutzea eta informazio berariazkoa ateratzea, ikusizko baliabideen laguntzarekin, gai ugariri buruzko eta adinaren arabera egokitutako idatzizko testuetatik eta curriculumeko arlo batzuekin lotutako testuetatik.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek zenbateko gaitasuna duten era askotako testuak ulertzeko: jarraibideak, gutunak, deskribapen eta narrazio laburrak, mezuak, galdetegiak eta abar, irakurketarako oinarriko estrategiak aplikatuz; esate baterako, esanahiak testuinguruaren edo ikusizko elementuen arabera inferitzea edo ezagutzen diren hizkuntzekin alderatzea.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da, halaber, testuak irakurtzeko gaitasuna; testu horiek paperean nahiz euskarri digitalean egoten ahal dira, eta luze samarrak izanen dira, eta ikasteko edo irakurketarekin gozatzeko irakurriko ditu ikasleak, hiztegiaren laguntza erabiliz, behar bada. Baloratuko da, halaber, ozenki irakurritako testuak ulertzen diren, aurretik isilik irakurrita.</p>	<p>3. Idatzizko testuetan informazio orokorra eta berariazkoa ulertzea; testu egokituak nahiz jatorrizkoak izanen dira, luzera desberdinetakoak, eta adinaren arabera egokituak. Testuak ulertu direla propio prestaturiko jarduera baten bidez erakutsiko da.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten pertsonen arteko testu idatziak ulertzeko; esate baterako, gutunak, iragarriak, era askotako liburuxkak, narrazioak, gazteentzako aldizkarietako artikulua, web orriak, abestien letrak eta abar. Irakurketarako estrategiak aplikatuko dira: esate baterako, esanahiak testuingurutik inferitzea edo ezagutzen dituen hizkuntzetako edo curriculumeko beste arlo batzuetako ezagutzak transferitzea. Halaber, testu luze samarrak, paperean nahiz euskarri digitalean, irakurtzeko gaitasuna ebaluatuko da, betiere hiztegiara modu espontaneoan joz argudioen bat ulertzea zail gertatzen denean, gako hitzen bat ezagutzen ez delako, eta testu horiek ulertzen direla erakutsiz jarduera linguistikoen eta ez-linguistikoen bitartez.</p>

DBH3	DBH4
<p>1. Gai zehatz eta ezagunei buruzko ahozko testuetan eta ikus-entzunezko hedabideek argitasunez emititutako mzu errazetan informazio orokorra eta berariazkoa, ideia nagusia eta xehetasun muntadunak ulertzea.</p> <p>Irizpide honen bitartez neurtuko da ikasleek zein gaitasun duten jarraibideak jarraitzeko, deiak, elkarrizketak edo aurkezpen laburrak, aurrez aurrekoak, jarraitzeko; betiere, gai ezagunei buruzkoak izanen dira: aisia eta denbora librea, preferentziak, bizipen pertsonalak, ikasgelaren antolaketa eta hizlariaren asmoa identifikatzen dutenak. Halaber, neurtu nahi da ikasleen gaitasuna komunikabideetatik heldu diren eta ebakera estandarra duten ahozko testuen ideia orokorra eta informazio zehatzak ulertzeko.</p>	<p>1. Pertsonen arteko komunikazio egoeretan emititutako edo ikus-entzunezko hedabideek emandako ahozko testuetan informazio orokorra eta berariazkoa, ideia nagusia eta xehetasun garrantzitsuenak ulertzea; betiere, ahozko testu horiek ezagutza espezializatuak behar ez diren gaien buruzkoak izanen dira.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten aurrez aurreko komunikazio egoeretan emititutako mezuak ulertzeko; betiere, mezuak beharizan materialei eta gizarte harremanen buruzkoak, sentipen fisikoei eta sentimendu eta iritziei buruzkoak izanen dira. Halaber, irizpide honekin neurtu nahi da ikasleek norainoko gaitasuna duten ikus-entzunezko hedabideen hitzaldi, albiste eta aurkezpen argi, labur eta antolatutako ulertzeko.</p>
<p>2. Era askotako komunikazio asmoak dituzten ohiko edo interes pertsonaleko egoerei buruzko elkarrizketa eta simulazio laburretan parte hartzea, hizketaldiaren konbentzio propioak erabiliz eta elkarrekin-tzan sorturiko zailtasunak ebazteko behar diren estrategiez baliatuz.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten hizketaldietan jarduteko, betiere ulertzeko eta ulertua izateko estrategia egokiak erabiliz, horrela gustuak, beharizanak edo sentimenduak adierazteko, informazioa emateko edo hartzeko, iritzia emateko eta bizipenak kontatzeko.</p> <p>Hizketaldietan zuzeneko erlazioa gertatuko da ikasgelako ohiko mintzakideekin, edo bestela aurrean atzeriko ikasleak dituztela ongi dakiten jatorrizko hiztunekin.</p> <p>Litekeena da komunikazioko elkartrukeetan oker batzuk gertatzea, baina oker horiek ez dute komunikazioa oztopatuko.</p>	<p>2. Hizketaldi eta simulazioetan parte hartzea komunikazioari hasiera emateko, eusteko eta amaiera emateko estrategiak erabiliz, eta diskurtso ulergarria eta egoeraren eta komunikazio asmoaren arabera ezaugarriei egokitua sortuko da.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten era askotako komunikazio asmoak dituzten elkarrizketetan jarduteko (harremanak ezartzea, aurkeztea, narratzea eta argudiatzea, deskribatzea eta jarraibideak ematea), ikasgelako ohiko mintzakideekin edo jatorrizko hiztunekiko komunikazioa bermatuko duten estrategiak eta baliabideak erabiliz.</p> <p>Komunikazioko elkartrukeetan oinarritzko koordinazioko eta mendetasuneko elementuak izanen dira, eta litekeena da komunikazioa oztopatuko ez duten akats batzuk egitea.</p>
<p>3. Zabalera desberdineko jatorrizko testuetako eta testu egokituetako informazio orokorra eta datu garrantzitsu guztiak ulertzea, egitateak eta iritzia bereiziz eta egilearen komunikazioa asmoa identifikatuz, kasua bada.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten gai orokorrei buruzko edo curriculumeko beste irakasgai batzuekin lotutako idatzizko testuak ulertzeko (narratioak, deskribapenak, argudiozko testuak), irakurketarako ezagutzen dituzten estrategiak eta beste berri batzuk erabiliz; esate baterako, gaia identifikatzea elementu testualen eta paratestualen bitartez.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da, halaber, ikasleek gaitasuna duten zabalera desberdineko liburuetan, albisteetan, jarraibideetan, azalpenetan eta abar modu autonomoan irakurtzeko hainbat euskarritan eta xede desberdinekin: berariazko lan bat egiteko informazioa bildu edo komunikatzea, beste irakasgai batzuetako edukiak ikastea eta gozatzeko edo entretenezko irakurtzea. Baloratuko da, halaber, ozenki irakurtzen denean, erritmo eta intonazio egokiek, ikasleak ulertzen duen.</p>	<p>3. Zabalera desberdineko jatorrizko testuetako eta testu egokituetako informazio orokorra eta berariazkoa ulertzea, datuak, iritzia, argudioak, informazio implizituak eta egileak komunikatu nahi duena identifikatuz.</p> <p>Irizpide honekin aintzat hartuko da ikasleek idatzizko komunikazioko testu ohikoekin eta gehien erabiltzen direnak ulertzen dituzten, edo testu literarioak eta aztergai den hizkuntza hitz egiten den lekuetako kulturarekin eta gizartearekin loturiko zabalkundeko testuak, barnetatutako estrategiak erabiliz eta beste batzuetan aurrerapenak lortuz; esate baterako, zuzeneko inferentziak egitea.</p> <p>Irizpide honekin, ebaluatu nahi da, halaber, ikasleek gaitasuna duten testu luzeagoak autonomiaz irakurtzeko, era askotako edukiei buruzko informazioa kontsultatzeko edo bilatzeko, ikasteko edo gozamen edo jakin-min hutsarengatik, hiztegiak edo bestelako informazio iturri batzuk, paperean nahiz euskarri digitalean, zuzen erabiliz. Baloratuko da, halaber, ozenki irakurtzen denean, erritmo eta intonazio egokiek, ikasleak ulertzen duen.</p>

DBH1	DBH2
<p>4. Testu laburrak idaztea, egitura, funtzio eta lexiko egokiak erabiliz, bai eta kohesioaren oinarritzko elementuetako batzuk ere; eredueta- tik abiatuko da ikaslea, eta ortografiaren eta puntuazioaren oinarritzko arauak errespetatuko ditu.</p> <p>Irizpide honekin oharrak, deskribapenak, gutun arruntak edo elektro- nikoak eta mezuak idazteko gaitasuna ebaluatu nahi da (oinarritzko tes- tuak badira ere). Testuetan, maiz erabiltzen diren hitzak jasoko dira, ikasgelan landutako perpaus bakunek eta oinarritzko lokailuek osatu- riko egitura elkartuak. Aurkezpen argi, txukun eta ordenatua ere balo- ratuko da, paperean nahiz euskarri digitalean.</p>	<p>4. Era askotako testuak euskarri desberdinetan modu gidatuan idaz- tea, egitura eta lokailu errazak eta lexiko egokia erabiliz, formaren al- derdiak zainduz eta ortografiaren eta puntuazioaren funtsezko arauak errespetatuz, irakurleak testuak uler ditzan eta onartzeko moduko zu- zentasuna izan dezaten.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek, gidaritzapean, gauzak ida- tziz adierazteko duten gaitasuna, paperean nahiz euskarri digitalean irakurlearendako ulergarriak izan daitezen: gertaerei eta eguneroko eta ohiko jardueri buruzko deskribapenak, bizipen pertsonalei buruzko narrazioak, planak eta proiektuak, gutunak, postalak, formularioak eta posta elektronikoak. Aurkezpen argi, txukun eta ordenatua ere balora- tuko da, paperean nahiz euskarri digitalean.</p>
<p>5. Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak modu gidatuan erabiltzea, informazioa bilatzeko, mezuak eredueta- tik abiatuz sor- tze eta harreman pertsonalak ezartzeko; teknologia horien erabile- ra dela-eta interesa erakustea.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatuko da informazioaren eta komunikazioaren teknologiak komunikaziorako eta ikasketarako tresna gisa erabiltzeko gaitasuna, betiere gelako ohiko jardueretan eta harreman pertsonalak ezartzeko. Ezartzen diren komunikazioak alde zuzenetik landutako lan ezagunei buruzkoak izanen dira, eta ereduarekin egiten dira. Kontuan hartuko da, halaber, ikasleek aniztasun linguistikoa baloratzen ote du- ten elementu aberasgarri gisa, eta atzerriko hizkuntza dela-eta hura erabiltzeko daukaten jarrera.</p>	

Oharrak

DBH3	DBH4
<p>4. Era askotako testuak euskarri desberdinetan modu gidatuan idaztea, lexikoa, egiturak eta kohesioko eta koherentziako elementu batzuk zainduz, ideien arteko erlazioak markatzeko eta testuak irakurlearendako ulergarriak izan daitezen.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatzen da ikasleek idatziz komunikatzeko duten gaitasuna; zirriborroak egin eta berrikusteko eta erregistro egokia hautatzeko duten gaitasuna. Testuek, gutxienez ere, sintaxi soil eta ulertterraza izanen dute, eta lexiko mugatua baina testuingururako egokia; ortografia eta puntuazioa zuzenak izanen dira. Testuek lotura izanen dute komunikazio behar ohikoenekin eta komunikazio asmo desberdinekin. Idazki guztietan, orobat, aurkezpen argi, txukun eta ordenatua ebaluatuko da, bai eta testuak lantzeko eta aurkezteko baliabide informatikoak erabiltzeko trebetasuna ere.</p>	<p>4. Era askotako testuak modu gidatuan idaztea, lexikoa, egiturak eta kohesioko eta koherentziako elementu batzuk zainduz, ideien arteko erlazioak markatzeko eta testuak irakurlearendako ulergarriak izan daitezen.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatzen da ikasleek idatziz komunikatzeko duten gaitasuna; ikasleak zirriborroak egiten eta berrikusten eta erregistro egokia hautatzen hasiko dira. Testuek sintaxi soil eta ulertterraza izanen dute, eta lexiko mugatua baina testuingururako egokia; ortografia eta puntuazioa zuzenak izanen dira. Testuek lotura izanen dute komunikazio behar ohikoenekin eta komunikazio asmo desberdinekin. Idazki guztietan, orobat, aurkezpen argi, txukun eta ordenatua ebaluatuko da, bai eta testuak lantzeko eta aurkezteko baliabide informatikoak erabiltzeko trebetasuna ere.</p>
	<p>5. Era askotako testuak autonomia handi samarrekin eta egitura logiko batekin idaztea, genero bakoitzaren oinarritzko konbentzioak, testuingururako lexiko egokia eta kohesioko eta koherentziako behar diren elementuak erabiliz, irakurlearendako erraz ulertzeko modukoak izan daitezen.</p> <p>Helburua da idatziz modu ordenatuan komunikatzeko gaitasuna aintzat hartzea, eta testu askeen produkzioan hasia (deiak, gutunak, jarraibideak, deskribapenak, bizipenei buruzko kontakizunak, albisteak...), egitura egoki logiko bat erabiliz eta arreta berezia eskainiz idazteko prozesuaren plangintza egiteari.</p> <p>Idazki guztietan, paperean nahiz euskarri digitalean, ebaluatuko da genero bakoitzaren oinarritzko konbentzioak gero eta gehiago erabiltzen diren eta aurkezpen argi, txukun eta ordenatua egiten den.</p>

Oharrak

3. multzoa. Alderdi soziokulturalak eta kulturarteko kontzientzia

DBH1	DBH2
<p>6. Elementu kultural edo geografiko batzuk identifikatzea eta haiek ezagutzeko interesa erakustea.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatu nahi da ikasleek testuinguru soziokultural eta geografikoko ezaugarri garrantzitsuenetako batzuk ezagutzen dituztela, eta interesgarri zaizkiela eta aintzat hartzen dituztela kultur azturak, eta errespetuzko jarrera dutela gure erkidegoko balore eta jokabideekiko.</p>	<p>6. Alderdi sozial, kultural, historiko, geografiko edo literario batzuk identifikatu eta haien adibideak ematea, eta haiek ezagutzeko interesa erakustea.</p> <p>Irizpide honekin antzemanen da gizartearen, kulturaren, historiaren, geografiaren eta literaturaren ezaugarri garrantzitsuenak eta bereizgarriak ezagutzen diren. Halaber, ebaluatuko da ikasleek errespetua erakusten duten beste herri batzuen balore eta jokabideekiko, horrekin estereotipo batzuk gaindituz.</p>

4. multzoa. Hizkuntzaren ezaguera

DBH1	DBH2
<p>7. Hizkuntzaren kodearen alderdi formal batzuen ezagutza erabiltzea (morfologia, sintaxia eta fonologia) komunikazioaren testuinguru desberdinetan, hala norberaren produkzioetan nola gainerakoen produkzioak ulertzerakoan.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatuko da ikasleak gai diren sistema linguistikoari buruz dauzkaten ezagutzak aplikatzeko, hizkuntzaren soinu, erritmo, intonazio eta antolaketa alderdiak erabiliz jarduera desberdinetan, hala norberaren produkzioetan nola gainerakoen produkzioak ulertzerakoan.</p>	<p>7. Hizkuntzaren sistema linguistikoari buruz barneratutako ezagutzak erabiltzea komunikazioaren testuinguru desberdinetan, hala norberaren ahozko nahiz idatzizko produkzioetan nola gainerakoen produkzioak ulertzerakoan.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatuko da ikasleek gaitasuna duten sistema linguistikoari buruz dauzkaten ezagutzak aplikatzeko bai beren produkzioetan, bai gainerakoen produkzioak ulertzerakoan.</p>

Oharrak

DBH3	DBH4
<p>5. Alderdi kultural garrantzitsuenak identifikatzea, ikasten den hizkuntzaren gizarteak dauzkan ohitura, arau, jarrera eta baloreetako ezaugarri aipagarrienak seinalatzea, eta norberarenaz besteko patroikulturalak positiboki baloratzea.</p> <p>Irizpide honekin antzemanen da ikasleak gai ote diren ahozko eta idatzizko testuetan identifikatzeko hizkuntza hitz egiten den lekuetako kultura orokorraren ezaugarri aipagarri eta bereizgarri batzuk, haiek modu argi eta errazean deskribatzeko gauza diren, eta balore eta jorkabideekiko errespetua erakusten duten, horrekin estereotipo batzuk gaindituz.</p>	<p>6. Alderdi kultural aipagarrienak identifikatu eta deskribatzea eta ikasten ari den hizkuntzaren gizarteak eta norberaren gizarteak dituzten ohituren, usadioen, jarrenen eta baloreen ezaugarri nagusiak elkarrekin erlazionatzea, eta haiekiko errespetua erakustea.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatu nahi da ikasleak gai diren ahozko eta idatzizko testuetan hizkuntzaren kultura orokorraren arrasto aipagarri eta bereizgarri batzuk identifikatzeko; antzemandako arrasto horien eta norberaren hizkuntzako ezaugarrien arteko antzekotasunak eta aldeak ezartzen dituzten, eta estereotipoak gaindituta beraienez besteko patroikulturalak baloratzen eta errespetatzen dituzten.</p>

DBH3	DBH4
<p>6. Hizkuntzaren sistema linguistikoari buruz barneratutako ezagutzak modu kontzientean erabiltzea era askotako komunikazio testuinguruetan, hala norberaren ahozko nahiz idatzizko produkzioetan nola gainerakoen produkzioak ulertzerakoan.</p> <p>Irizpide honekin aintzat hartu nahi da ikasleek gaitasuna duten sistema linguistikoari buruz dauzkaten ezagutzak gero eta autonomia handiagoarekin aplikatzeko, hala beraien ahozko nahiz idatzizko produkzioetan nola gainerakoen produkzioak ulertzerakoan.</p>	<p>7. Hizkuntzaren sistema linguistikoari buruz barneratutako ezagutzak kontzienteki erabiltzea, komunikazioaren testuinguru desberdinetan, autozuzenketarako eta autoebaluaziorako tresna gisa norberaren ahozko eta idatzizko produkzioetan, eta gainerakoen produkzioak ulertzeko.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatuko da ikasleek gaitasuna duten sistema linguistikoari buruz dauzkaten ezagutzak aplikatzeko beraien ahozko eta idatzizko produkzioetan, bai gainerakoen produkzioak ulertzerakoan.</p>

<p>Oharrak</p>

5. multzoa. Hizkuntzaren ikaskuntzari buruzko gogoeta

DBH1	DBH2
<p>8. Ikaskuntzan aurrera egiteko erabilitako estrategia batzuk identifikatu eta haien adibideak jartzea.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek ikaskuntza prozesua errazten duten oinarrizko estrategiak erabiltzen dituzten; esate baterako, aurrerapenak baloratzen joateko gaitasuna, gehiago eta hobeki ikasteko moduari buruzko gogoeta, akatsa barneratu eta onartzea ikasteko prozesuaren atal gisa; lexikoa bildu, buruz ikasi eta berrikusteko moduak erabiltzea; hiztegia zuzen erabiltzea testuinguruaren arabera adiera egokia identifikatzeko; baliabide bibliografikoak, informatikoak eta digitalak erabiltzea informazioa biltzeko, gelan landutako alderdiak zabaldu edo berrikusteko eta abarretarako.</p>	<p>8. Ikaskuntzan aurrera egiteko erabilitako oinarrizko estrategia batzuk identifikatu, erabili eta azaltzea.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasteko prozesua errazten duten strategiak erabiltzen ote diren; esate baterako, beren aurrerapenak baloratzeko gaitasuna, ikaskuntzari buruz gogoeta egitea; lexikoa bildu, buruz ikasi eta berrikusteko modu desberdinak erabiltzea; hiztegia zuzen erabiltzea testuinguruaren arabera adiera identifikatzeko; baliabide bibliografikoak, informatikoak eta digitalak erabiltzea informazioa biltzeko, ikasgelan landutako alderdi batzuk zabaltzeko edo berrikusteko; norberaren ikaskuntzaren ebaluazioan parte hartzea, eta autozuzenketarako mekanismo batzuk erabiltzea.</p>
<p>9. Hizkuntzaren kodearen alderdi formal batzuen ezagutza erabiltzea (morfologia, sintaxia eta fonologia) autoikaskuntzarako eta autozuzenketarako tresna gisa norberaren produkzioetan, eta gainerakoen produkzioak hobeki ulertzeko.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatuko da ikasleak gai diren sistema linguistikoari buruz dauzkaten ezagutzak aplikatzeko, hizkuntzaren soinu, erritmo, intonazio eta antolaketa alderdiak erabiliz jardura desberdinetan, eta gogoeta egiteko beren produkzioak eta gainerakoen produkzioak ulertzea bideratzen duen zuzentasun formalaren beharraz.</p>	<p>9. Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak modu gidatuan erabiltzea informazioa lortzeko, testuak ereduetatik abiatuz sortzeko eta harreman pertsonalak ezartzeko; teknologia horien erabilera dela-eta interesa erakustea.</p> <p>Irizpide honekin baloratu nahi da informazioaren eta komunikazioaren teknologiak komunikaziorako eta ikasketarako tresna gisa erabiltzeko gaitasuna, betiere gelako ohiko jardueretan eta harreman pertsonalak ezartzeko. Ezartzen diren komunikazioak lehendik landutako lan ezagunei buruzkoak izanen dira. Kontuan hartuko da, halaber, ikasleek aniztasun linguistikoa baloratzen ote duten elementu aberasgarri gisa, eta hizkuntza dela-eta hura erabiltzeko daukaten jarrera.</p>
	<p>10. Eskualdeak berezko dituen alderdi sozial, kultural, historiko, geografiko edo literario batzuk ezagutzeko interesa erakustea.</p> <p>Halaber, ebaluatuko da ikasleek errespetua erakusten duten beste herri batzuen balore eta jokabideekiko, horrekin estereotipo batzuk gaindituz.</p>
	<p>11. Atzerriko hizkuntzaren sistema linguistikoari buruz barneratutako ezagutzak erabiltzea, komunikazioaren testuinguru desberdinetan, autoikaskuntzarako eta autozuzenketarako tresna gisa norberaren ahozko eta idatziko produkzioetan, eta gainerakoen produkzioak ulertzeko.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten sistema linguistikoari buruz dituzten ezagutzak aplikatzeko eta beren produkzioak eta besteak ulertzea ahalbidetzen duen zuzentasun formalaren beharri buruz gogoeta egiteko.</p>

DBH3	DBH4
<p>7. Ikaskuntzan aurrera egiteko erabilitako estrategiak identifikatu, erabili eta ahoz azaltzea.</p> <p>Irizpide honek ebaluatu nahi du ikasleek ikasteko prozesua errazten duten estrategiak erabiltzen dituzten; esate baterako, aurrerapenak baloratzea, ikaskuntzari buruz gogoeta egitea; lexikoa bildu, buruz ikasi eta berrikusteko estrategia desberdinak erabiltzea; hiztegiak eta baliabide bibliografiko, informatiko eta digitalak gero eta autonomia handiagoarekin erabiltzea; forma gramatikalen erabilera eta esanahia aztertu eta haiei buruz gogoeta egitea, ezagutzen dituzten beste hizkuntza batzuekin konparatuz eta alderatuz; ikasteko aukerez kontzienteki baliatzea ikasgelan eta ikasgelatik kanpo, edo autozuzenketarako mekanismoak erabiltzea.</p>	<p>8. Ikasteko erabili diren estrategiak identifikatu, erabili eta azaltzea; erabil daitezkeen beste batzuen adibideak jartzea eta ikasteko helbururako egokienak zein diren erabakitzea.</p> <p>Irizpide honek ebaluatu nahi du ikasleek ikasteko prozesua errazten duten estrategiak erabiltzen dituzten, lexikoa bildu, buruz ikasi eta berrikusteko modu desberdinen aplikazio autonomoa eginez; hiztegiak eta baliabide bibliografiko, informatiko eta digitalak gero eta autonomia handiagoarekin erabiltzea; forma gramatikalen erabilera eta esanahia aztertu eta haiei buruz gogoeta egitea, ezagutzen dituen beste hizkuntza batzuekin konparatuz eta alderatuz; ikasteko aukerez kontzienteki baliatzea ikasgelan eta ikasgelatik kanpo; norberaren ikasketa ebaluatzen parte hartzea; edo autozuzenketarako mekanismoak erabiltzea.</p>
<p>8. Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak gero eta autonomia handiagoarekin erabiltzea, informazioa bilatzeko, ereduetatik abiatuz testuak sortzeko, posta elektronikoko mezuak bidali eta jasotzeko, eta ahozko eta idatzizko harreman pertsonalak ezartzeko, teknologia horien erabilera dela-eta interesa erakutsiz.</p> <p>Irizpide honekin baloratu nahi da informazioaren eta komunikazioaren teknologiak komunikaziorako eta ikasketarako tresna gisa erabiltzeko gaitasuna, betiere gelako ohiko jardueretan eta ahozko eta idatzizko harreman pertsonalak ezartzeko. Ezartzen diren komunikazioak lehenetik landutako lan ezagunei buruzkoak izanen dira. Kontuan hartuko da, halaber, ikasleek aniztasun linguistikoa baloratzen ote duten elementu aberasgarri gisa, eta hizkuntza dela-eta hura erabiltzeko daukaten jarrera.</p>	<p>9. Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak autonomia handi samarrarekin erabiltzea, informazioa bilatzeko, ereduetatik abiatuz testuak sortzeko, posta elektronikoko mezuak bidali eta jasotzeko, eta ahozko eta idatzizko harreman pertsonalak ezartzeko, teknologia horien erabilera dela-eta interesa erakutsiz.</p> <p>Irizpide honekin baloratu nahi da informazioaren eta komunikazioaren teknologiak komunikaziorako eta ikasketarako tresna gisa erabiltzeko gaitasuna, betiere gelako ohiko jardueretan eta ahozko eta idatzizko harreman pertsonalak ezartzeko. Ezartzen diren komunikazioak ikasgelan lehenetik landutako lan ezagunei buruzkoak izanen dira. Kontuan hartuko da, halaber, ikasleek aniztasun linguistikoa baloratzen ote duten elementu aberasgarri gisa, eta hizkuntza dela-eta hura erabiltzeko daukaten jarrera.</p>
<p>9. Norberarenaz besteko patroikulturalen balorazio positiboa egitea.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatuko da ikasleak gauza diren errespetua erakusteko beste herri batzuen balore eta jokabideekiko, horretarako estereotipo batzuk gaindituz.</p>	<p>10. Norberarenaz besteko patroikulturalen balorazio positiboa egitea.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatuko da ikasleak gauza diren errespetua erakusteko beste herri batzuen balore eta jokabideekiko, horretarako estereotipo batzuk gaindituz.</p>
<p>10. Komunikazio testuinguru desberdinetan, modu kontzientean, atzerriko hizkuntzaren sistema linguistikoari buruz barneratutako ezagutzak erabiltzea, autozuzenketarako eta autoebaluaziorako tresna gisa norberaren ahozko eta idatzizko produkzioetan, eta gainerrakoen produkzioak ulertzeko.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten sistema linguistikoari buruz dituzten ezagutzak gero eta autonomia handiagoarekin aplikatzeko eta beren produkzioak eta besteenak ulertzea ahalbidetzen duen zuzentasun formalaren beharrari buruz gogoeta egiteko.</p>	<p>11. Komunikazio testuinguru desberdinetan, modu kontzientean, atzerriko hizkuntzaren sistema linguistikoari buruz barneratutako ezagutzak erabiltzea, autozuzenketarako eta autoebaluaziorako tresna gisa norberaren ahozko eta idatzizko produkzioetan, eta gainerrakoen produkzioak ulertzeko.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten sistema linguistikoari buruz dituzten ezagutzak gero eta autonomia handiagoarekin aplikatzeko eta beren produkzioak eta besteenak ulertzea ahalbidetzen duen zuzentasun formalaren beharrari buruz gogoeta egiteko.</p>

Ingelesa (L2)

Lehen hezkuntza bukatutakoan, ikasleek gai izan behar dute bigarren hizkuntzan gauzak adierazteko eta hauren bidez ahozko elkarreraginean jarduteko, eta idatziz erabiltzeko egoera erraz eta ohikoetan. Derrigorrezko bigarren hezkuntzan, ikasteko prozesuarekin jarraitzen da, etapa horren bukaeran ikasleek trebetasun produktiboak finkaturik eduki ditzaten eta gai izan daitezen elkarreraginean jarduteko eta esan nahi dutena ulertarazteko egoera multzo batean; esate baterako, azalpen pertsonalak eskaintzea eta eskatzea elkarrizketa ez-formal batean, ulertarazi nahi den ideia bat modu ulergarrian adieraztea, hizkuntza zabal eta erraza erabiltzea nahi dena azaltzeko, hizkuntza estandarrean dauden testuen ideia nagusiak ulertzea, nahiz eta eten nabarmenak egin behar izan plangintza gramatikal eta lexikoa egiteko. Halaber, etaparen bukaeran, jakin beharko dute malgutasunez aurre egiten ahozko eta idatzizko komunikazioaren eguneroko arazoei, eta jakinen dute ohiko elkarrizketetan parte hartzen, kexak azaltzen, bizipenak edo planak kontatzen, zerbait azaltzen edo argibideak eskatzen.

Helburuak

Eta honetan, atzerriko hizkuntza irakasgaiaren irakaskuntzak honako gaitasunak garatzea izanen du helburu:

1. Ahozko testu argietako eta hizkuntza estandarra erabiltzen den komunikazio egoera desberdinetako informazio orokorra eta berariazkoa entzun eta ulertzea, errespetuzko eta lankidetzazko jarrera hartuz.
2. Ahoz hitz egitea eta elkarreraginean jardutea komunikazioko ohiko egoeretan, modu ulergarri eta egokian eta autonomia handi samarrarekin: esperientziak, gertaerak, desioak eta asmoak deskribatzea, eta iritziak laburki justifikatzea edo planak azaltzea.
3. Ikasleen gaitasunetarako eta interesetarako egokia den maila bateko idatzizko testu mota desberdinak ulertzea, informazio orokorra eta berariazkoa ateratzeko, eta irakurketa gozamenerako eta norberaren aberastasunerako iturri gisa erabiltzea.
4. Testu errazak idaztea helburu desberdinekin, era askotako gai ezagunei edo interes pertsonaleko gaiei buruz, kohesioa eta koherentzia lortzeko behar diren baliabideak erabiliz.
5. Hizkuntzaren oinarriko elementuak -esate baterako, fonetika, lexikoa, egiturak eta funtzioak- modu gogoetatsuan eta zuzentasunez erabiltzea, komunikazioaren testuinguru errealean.
6. Ikasteko estrategiak eta eskura dauden bide guztiak (liburutegiak, informazioaren eta komunikazioaren teknologiak eta abar) erabiltzea ahozko eta idatzizko informazioa lortu, hautatu eta aurkezteko.
7. Hizkuntza aintzat hartzea informazioa eskuratzeko tresna gisa eta era guztietako edukiak ikasteko erreminta gisa, eta ikasleak elkarreraginean jarduten dueneko erkidegoko hizkuntza gisa.
8. Hizkuntza baloratzea, jatorri, hizkuntza eta kultura desberdinetako pertsonen arteko komunikazioa eta elkar ulertzea bideratzeko, era guztietako bazterkeriak eta estereotipo linguistikoak saihestuz.
9. Norberaren ikasteko prozesuei buruz gogoeta egitea eta beste hizkuntza batzuetan barneraturiko komunikazio ezagutza eta estrategiak kasuko hizkuntza ikasteko transferitzea.
10. Atzerriko hizkuntzaren dimentsio soziokulturala ezagutu eta lantzea.

Edukiak

1. multzoa. Komunikatzeko trebetasunak: Entzutea eta ulertzea. Hitz egitea eta hizketan aritzea

Testuen tipologiari eta ahozko hizkuntza garatzen den testuinguruari dagokienez, ontzat ematen da ikasgelako komunikazio truke arruntak behin eta berriz agertuko direla hezkuntzaren etapa guztietan zehar: hizketaldiak, simulazioak, jarraibideak, galde-erantzunak, iruzkinak, gertakariei buruzko kontaerak. Horrenbestez, ez dira berariaz aipatzen mailetako testuei buruzko atalean, eta etapa honetan sakontasun eta heldutasun handiagoa hartzen dute. Hala eta guztiz ere, atal horretan aurkezten den testu tipologia bat dator lehenengo hizkuntzarako ezarritakoarekin, baina norainokoa eta maila apalagoak izanen dira.

DBH1	DBH2
<ul style="list-style-type: none"> Ikasgelako jarduerekin lotura duten ahozko mezu laburrak entzun eta ulertzea: jarraibideak, galderak, iruzkinak, deskribapenak eta narrazio laburrak; elkarrizketak. Entzuten denaren eduki orokorra iragartzea, hitzezko eta hitzez besteko elementuen laguntzarekin. Ahozko testuetan eguneroko gaiei eta iragartzeko modukoak diren gaiei buruzko berariazko informazioa lortzea: zenbakiak, prezioak, ordutegiak, izenak edo lekuak, euskarri desberdinetan aurkeztuak. Ahozko mezuak ulertzeko oinarritzko estrategiak erabiltzea: hitzezko eta hitzez besteko testuingurua eta egoerari buruzko alde aurreko ezagutzak erabiltzea. 	<ul style="list-style-type: none"> Ikasgelako jardueretan ohiko jardueri buruz azaldutako mezuak entzun eta ulertzea. Eguneroko gaiei eta era askotako komunikabideetatik heldu eta iragartzeko modukoak diren gaiei buruzko elkarrizketetan eta ahozko testuetan informazio orokorra eta berariazkoa lortzea, hitzezko eta hitzez besteko elementuen laguntzarekin. Ahozko mezuak ulertzeko estrategiak: hitzezko eta hitzez besteko testuingurua eta egoerari buruzko alde aurreko ezagutzak erabiltzea, gako hitzak identifikatzea.
<ul style="list-style-type: none"> Ahozko testu laburrak sortzea, egitura logiko batekin eta ebakera egokiarekin, betiere eskema baten edo alde aurretik prestatuturiko materialen laguntzarekin. Besteekin ahoz komunikatzea, egitura nahikoa errazekin, eguneroko bizitzako gaietatik hurbil dauden alderdiei buruz: kirolak, aisia, zale-tasunak, bidaia musikak, harreman pertsonalak ... Ikasgelan bertan kontrolaturiko elkarrizketa labor eta errazetan aktiboki parte hartzea, bai eta norberaren bizipen eta interesekin loturiko egoeren simulazioetan ere, galderak eginez eta erantzunak emanez. Irakasleak eta ikasleak ikasgelako jardueretan eskatutako informazioetarako egokiak diren erantzunak erabiltzea. Komunikazioan etenak gainditzeko estrategiak garatzea, hitzezko eta hitzez besteko elementuak erabiliz gauzak ahoz adierazteko, bikoteka edo taldeka eginiko jardueretan. 	<ul style="list-style-type: none"> Ahozko testu labor eta koherenteak sortzea norberaren intereseko gaiei buruz, ebakera egokiarekin. Ikasgela barruko elkarrizketetan eta simulazioetan bikoteka edo taldeka parte hartzea, modu erdi kontrolatua, komunikazioa lortzeko behar den ebakera eta intonazioa erabiliz. Ikasgela barruko komunikazio egoeretan erantzun egokiak lortzea. Honakoetarako estrategiak garatzea: komunikazioan gertatzen diren etenak gainditzeko eta elkartruke komunikatiboei hasiera eta amaiera ematea.
<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> Deskribapenak: lekuak, gauzak, pertsonak. Narrazio testuak: eguneroko bizipenak. Elkarrizketak: bizipen eta interes pertsonalekin lotutakoak. Jarraibideak emateko testuak (arauak, jarraibideak). 	<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> Publizitate testuak. Argudiozko testuak (elkarrizketa, eztabaida). Narrazio testuak (albistea, kronika, narrazioa).

DBH3	DBH4
<ul style="list-style-type: none"> • Testuinguru erreala eta simulatueta jarraibideak ulertzea. • Gai zehatz eta ezagunei buruzko aurreko mezuetatik informazio orokorra eta berariazkoa entzutea eta ulertzea. • Ikus-entzunezkoek emandako eta geldiro eta argitasunez ebakitako mezu errazak entzun eta ulertzea. Testuak luzeagoak izanen dira, baina gaia, lehen bezala, ezaguna izanen da eta diskurtsoaren garapena berariazko markatzaileekin erraztuko da. • Ahozko mezuak ulertzeko estrategiak: hitzeko eta hitzez besteko testuingurua eta egoerari buruzko alde aurreko ezagutzak erabiltzea; gako hitzak identifikatzea; hitz egiten duenaren asmoa identifikatzea. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gai ezagunei buruzko hizketaldi errazen, argitasunez eta modu antolatuan emandakoen, esanahi orokorra eta berariazkoa ulertzea. • Pertsonen arteko komunikazioa ulertzea, unean bertan erantzun ahal izateko. • Ikus-entzunezko hedabideetatik hizkuntza argi eta solean emititutako programak oro har ulertzea, eta haien datu garrantzitsuenak ere ulertzea. • Ahozko mezuak ulertzeko estrategiak erabiltzea: hitzeko eta hitzez besteko testuingurua eta egoerari buruzko alde aurreko ezagutzak erabiltzea; gako hitzak identifikatzea; hitz egiten duenaren jarrera eta asmoa identifikatzea.
<ul style="list-style-type: none"> • Era askotako bizipen, gertaera eta ezagutzei buruzko deskribapenak eta narrazio laburrak ahoz ematea. • Komunikazio helburu desberdinak dituzten eguneroko eta norberaren intereseko gaii buruzko elkarrizketa eta simulazioetan parte hartzea. • Ikasgela barruko komunikazio egoeretan erantzun espontaneoak erabiltzea. • Elkarrizketaren konbentzio ohikoenak eta propioak gero eta autonomia handiagoarekin erabiltzea, komunikazio lan simulatueta. • Elkarreraginean sorturiko zailtasunak gainditzeko komunikazio estrategiak gero eta autonomia handiagoarekin erabiltzea. 	<ul style="list-style-type: none"> • Era askotako bizipen eta gertaerei buruzko deskribapenak, narrazioak eta azalpenak ahoz ematea. • Komunikazio helburu desberdinak dituzten eguneroko eta norberaren intereseko gaii buruzko elkarrizketa eta simulazioetan aktiboki parte hartzea. • Ikasgela barruko komunikazio egoeretan erantzun espontaneo eta zehatzak erabiltzea. • Elkarrizketaren berezko konbentzioak erabiltzea, komunikazio jarduera errealetan eta simulatueta. • Komunikatzeko estrategiak autonomiaz erabiltzea, elkarreraginari hasiera emateko, eusteko eta amaiera emateko.
<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Narrazio testuak: kazetaritza (erreportajea, elkarrizketak, albistei buruzko artikulua). • Azalpen testuak (definizioa, azalpena, laburpena). 	<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Argudiozko testuak iruzkinak, kontraargudiatzea. • Azalpen testuak: hitzaldia.

DBH1	DBH2
<p>Trebetasunak eta estrategiak</p> <p>Ahozkoaren ulermena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aldez aurretik informazioa biltzea eta entzuten dena iragartzea. • Aktiboki entzutea, gainerako pertsonak eta haien iritziak errespetatuz. • Egoerari buruzko aldez aurreko ezagutzak eta hitzezko eta hitzez besteko testuingurua (ilustrazioak, tonua) erabiltzea, gai orokorra ezagutzea, entzuten denari buruzko oharrak hartzea, hiztegian kontsulta egitea, irakasleari galdetzea eta abar. • Igorlearen asmoa harrapatzea. Hark antzemandakoak justifikatzea. Gai edo ideia orokorra identifikatzea. Egitateak eta iritziak bereiztea; errealitatea eta fikzioa bereiztea. • Berariazko informazioari buruzko galderei erantzutea (galdera zuzenak, inferentziak eta abar), funtsezkoa hautatzea (egitateak, pertsonaiak, lekua, denbora eta abar). • Testu mota identifikatzea: deskribapenak, narrazioak, elkarrizketak, jarraibideak eta abar. • Norberaren ulermena baloratzea. 	<p>Trebetasunak eta estrategiak</p> <p>Ahozkoaren ulermena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aldez aurretik informazioa biltzea eta entzuten dena iragartzea. • Aktiboki entzutea, gainerako pertsonak eta haien iritziak errespetatuz. • Ahozko mezuak ulertzeko oinarriko estrategiak erabiltzea: mezu orokorra eta berariazko xehetasunak identifikatzea; izenburua mezuarekin lotzea; ezagutzen diren egiturak eta esanahiak ezagutu eta berrikustea eta abar. • Egoerari buruzko aldez aurreko ezagutzak eta hitzezko eta hitzez besteko testuingurua (ilustrazioak, tonua) erabiltzea, gai orokorra ezagutzea, entzuten denari buruzko oharrak hartzea, hiztegian kontsulta egitea, irakasleari galdetzea eta abar. • Igorlearen asmoa harrapatzea. Hark antzemandakoak justifikatzea. Gai edo ideia orokorra identifikatzea. Egitateak eta iritziak bereiztea; errealitatea eta fikzioa bereiztea. Testutik ondorioak ateratzea eta haiek justifikatzea. • Berariazko informazioari buruzko galderei erantzutea (galdera zuzenak, inferentziak eta abar), funtsezkoa hautatzea (egitateak, pertsonaiak, lekua, denbora eta abar). • Ideia nagusiak laburbiltzea. • Norberaren ulermena baloratzea.

DBH3	DBH4
<p>Trebetasunak eta estrategiak</p> <p>Ahozkoaren ulermena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aldez aurretik informazioa biltzea eta entzuten dena iragartzea. • Aktiboki entzutea, gainerako pertsonak eta haien iritziak errespetatuz. • Ahozko mezuak ulertzeko oinarritzko estrategiak erabiltzea: mezu orokorra eta berariazko xehetasunak identifikatzea; izenburua mezuarekin lotzea; ezagutzen diren egiturak eta esanahiak ezagutu eta berrikustea eta abar. • Egoerari buruzko aldez aurreko ezagutzak eta hitzeko eta hitzez besteko testuingurua (ilustrazioak, tonua) erabiltzea, gai orokorra ezagutzea, entzuten denari buruzko oharrak hartzea, hiztegian kontsulta egitea, irakasleari galdetzea eta abar. • Igorlearen asmoa harrapatzea. Hark antzemandakoak justifikatzea. Gai edo ideia orokorra identifikatzea. Egitateak eta iritziak bereiztea; errealitatea eta fikzioa bereiztea. Testutik ondorioak ateratzea eta haiek justifikatzea. • Berariazko informazioari buruzko galderei erantzutea (galdera zuzenak, inferentziak eta abar), funtsezkoa hautatzea (egitateak, pertsonaiak, lekua, denbora eta abar). • Ideia nagusiak laburbiltzea. • Norberaren ulermena baloratzea. 	<p>Trebetasunak eta estrategiak</p> <p>Ahozkoaren ulermena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aldez aurretik informazioa biltzea eta entzuten dena iragartzea, eta gero, entzuten denean, hori egiaztatzea. • Aktiboki entzutea, gainerako pertsonak eta haien iritziak errespetatuz. Koherentzia faltak eta egokitasun akatsak antzematea. Umore edo ironia elementuak antzematea. • Ahozko mezuak ulertzeko oinarritzko estrategiak erabiltzea: mezu orokorra eta berariazko xehetasunak identifikatzea; izenburua mezuarekin lotzea; ezagutzen diren egiturak eta esanahiak ezagutu eta berrikustea eta abar. • Egoerari buruzko aldez aurreko ezagutzak eta hitzeko eta hitzez besteko testuingurua (ilustrazioak, tonua) erabiltzea, gai orokorra ezagutzea, entzuten denari buruzko oharrak hartzea, hiztegian kontsulta egitea, irakasleari galdetzea eta abar. • Igorlearen asmoa harrapatzea. Hark antzemandakoak justifikatzea. Gai edo ideia orokorra identifikatzea. Egitateak eta iritziak bereiztea; errealitatea eta fikzioa bereiztea. Testutik ondorioak ateratzea eta haiek justifikatzea. • Berariazko informazioari buruzko galderei erantzutea (galdera zuzenak, inferentziak eta abar), funtsezkoa hautatzea (egitateak, pertsonaiak, lekua, denbora eta abar). • Ideia nagusiak laburbiltzea. • Norberaren ulermena baloratzea.

DBH1	DBH2
<p>Ahozko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elkarrizketaren dinamika aplikatzea parte hartzeko, txanda eskatzeko, errepikapenak edo argibideak eskatzeko, adostasuna edo desadostasuna adierazteko, norberaren ikuspuntua adeitasunez azaltzeko eta abarretarako. • Minutu batzuetako ahozko aurkezpen bat egitea ikasleari interesgarria zaion topiko bati buruz; alde zuzenetik prestaturiko eskema eta material osagarriak eskuratuko zaizkio (ikus-entzunezko baliabideak eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak). Horri buruzko mahai-inguru labur bat egitea. • Azalpenaren entsegua egitea. • Ahozko autozuzenketa erabiltzea. • Bizikidetasun arauak eta besteen iritziak errespetatzea. • Norberaren eta besteen azalpenak objektiboki baloratzea. Irakaslearen laguntzarekin testuaren forma eta edukia hobetzeko moduak aurkitzea. 	<p>Ahozko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elkarrizketaren dinamika aplikatzea parte hartzeko, txanda eskatzeko, errepikapenak edo argibideak eskatzeko, adostasuna edo desadostasuna adierazteko, norberaren ikuspuntua adeitasunez azaltzeko eta abarretarako. • Ahozko aurkezpen bat egitea landutako gai bati buruz, lehendik prestatu eta eskuratutako eskema eta material osagarriak erabiliz (ikus-entzunezko bitartekoak eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak), arreta berezia eskainiz edukiaren egituratzeari (konparaketa, lekuaren antolaketa, unitatea - atalak) eta entzuleen interesari eusten saiatuz. • Azalpenaren entsegua egitea. • Ahozko autozuzenketa erabiltzea. • Bizikidetasun arauak eta besteen iritziak errespetatzea. • Norberaren eta besteen azalpenak objektiboki baloratzea. Irakaslearen laguntzarekin testuaren forma eta edukia hobetzeko moduak aurkitzea.

DBH3	DBH4
<p>Trebetasunak eta estrategiak</p> <p>Ahozko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elkarrizketaren dinamika aplikatzea parte hartzeko, txanda eskatzeko, errepikapenak edo argibideak eskatzeko, adostasuna edo desadostasuna adierazteko, norberaren ikuspuntua adeitasunez azaltzeko eta abarretarako. Baliabideak, hizkuntza eta funtzio linguistiko egokiak erabiltzea. • Ahozko aurkezpen bat egitea landutako gai bati buruz, lehendik prestatu eta eskuratutako eskema eta material osagarriak erabiliz (ikus-entzunezko bitartekoak eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak), arreta berezia eskainiz edukiaren egituratzeari (konparaketa, lekuaren antolaketa, unitatea - atalak) eta entzuleen interesari eusten saiatuz. • Azalpenaren entsegua egitea. • Esaten dena eta hura adierazteko bitartekoak unearen eta entzuleen arabera egokitzea, entzuleen arretari eusten saiatuz (enfasia, bolu-mena, tonua, entzuleen igurikapenak piztea: galderak, datu interesgarriak, umorea, ikusizko laguntzak ...) esan nahi dena birformulatuz. • Ahozko autozuzenketa erabiltzea. • Galderak egitea eta argibideak eskatzea, kortesiaz. • Taldeko jardueretan rol desberdinak hartzea: moderatzailea, eleduna, idazkaria. • Bizikidetasun arauak eta besteen iritziak errespetatzea. • Norberaren eta besteen azalpenak objektiboki baloratzea. Irakaslearen laguntzarekin testuaren forma eta edukia hobetzeko moduak aurkitzea. 	<p>Ahozko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elkarrizketaren dinamika aplikatzea parte hartzeko, txanda eskatzeko, errepikapenak edo argibideak eskatzeko, adostasuna edo desadostasuna adierazteko, norberaren ikuspuntua adeitasunez azaltzeko eta abarretarako. Baliabideak, hizkuntza eta funtzio linguistiko egokiak erabiltzea. • Ahozko aurkezpen bat egitea landutako gai bati buruz, lehendik prestatu eta eskuratutako eskema eta material osagarriak erabiliz (ikus-entzunezko bitartekoak eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak, adituen zitak, adibideak), arreta berezia eskainiz edukiaren egituratzeari (konparaketa, lekuaren antolaketa, unitatea-atalak) eta entzuleen interesari eusten saiatuz. • Azalpenaren entsegua egitea. • Gauzak argitasunez adieraztea, haria galdu gabe eta gidoirra behin eta berriz jo gabe. • Esaten dena eta hura adierazteko bitartekoak unearen eta entzuleen arabera egokitzea, entzuleen arretari eusten saiatuz (enfasia, bolu-mena, tonua, entzuleen igurikapenak piztea: galderak, datu interesgarriak, umorea, ikusizko laguntzak ...) esan nahi dena birformulatuz. • Ahozko autozuzenketa erabiltzea. • Galderak egitea eta argibideak eskatzea, kortesiaz. • Taldeko jardueretan rol desberdinak hartzea: moderatzailea, eleduna, idazkaria. • Bizikidetasun arauak eta besteen iritziak errespetatzea. • Norberaren eta besteen azalpenak objektiboki baloratzea. Irakaslearen laguntzarekin testuaren forma eta edukia hobetzeko moduak aurkitzea.

2. multzoa. Entzutea eta ulertzea. Idaztea

Testuen tipologiari eta idatzizko hizkuntza garatzen den testuinguruari dagokienez, ontzat ematen da gizarteko komunikazio truke arruntak behin eta berriz agertuko direla etapa guztietan zehar: postala, gutuna, posta elektronikoa, oharra eta deiak, galdetegiak, jarraibideak. Horrenbestez, ez dira berariaz aipatzen mailetako testuei buruzko atalean, eta etapa honetan lantzen jarraitzen dira, betiere ikasleen adinari eta interesari egokituak. Hala eta guztiz ere, atal horretan aurkezten den testu-tipologia bat dator lehenengo hizkuntzarako ezarritakoarekin, baina norainokoa eta maila apalagoak izanen dira.

DBH1	DBH2
<ul style="list-style-type: none"> • Jarduerak egoki ebazteko oinarriko jarraibideak ulertzea. • Testu mota batzuen informazio orokorra eta berariazkoa ulertzea, testuak paperean nahiz euskarri digitalean egon, jatorrizkoak nahiz egokituak izan, gai ezagunei buruzkoak nahiz curriculumeko beste irakasgai batzuetako edukiekin lotutakoak izan. • Irakurriaren ulermenaren oinarriko estrategiak erabiltzea: testu baten gaia identifikatzea testu-elementuen eta testuaz besteko elementuen laguntzarekin, alde aurreko ezagutzak erabiltzea, esanahiak testuinguruaren arabera inferitzea, edo ezagutzen diren hizkuntzetan antzeko hitz edo esaldiak konparatuz; iragarpenak (justifikatuak), igorlearen asmoa aurkitzea ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Testu errazak irakurri aurretik eta irakurri bitartean edukia iragaritzea. • Testu mota batzuen informazio orokorra eta berariazkoa ulertzea, testuak paperean nahiz euskarri digitalean egon, jatorrizkoak nahiz egokituak izan, gai ezagunei buruzkoak nahiz curriculumeko beste arlo batzuetako edukiekin lotutakoak izan. • Testu luzeagoak autonomiaz irakurtzeko ekimena. • Irakurriaren ulermenaren estrategiak erabiltzea: testu baten gaia identifikatzea; alde aurreko ezagutzak erabiltzea; esanahiak testuinguruaren arabera eta ikusizko elementuen bitartez inferitzea, edo ezagutzen diren hizkuntzetan antzeko hitz edo esaldiak konparatuz. • Idatzizko komunikazioetan hizkuntza formala eta ez-formala bereizten dituzten formula batzuk ezagutzea eta erabiltzen hastea.
<ul style="list-style-type: none"> • Ezagutzea idatzizko hizkuntzaren ezaugarri eta konbentzio batzuk eta haiek ahozko hizkuntzarenetatik nola bereizten diren. • Idatzizko adierazpena garatzea, esaldi eta paragrafo errazak osatuz edo aldatuz. • Testu laburrak osatzea kohesioa lortzeko oinarriko elementuak erabiliz, komunikazio asmo desberdinekin, betiere ereduak erabiliz eta idatzizko testugintzaren prozesuan estrategia funtsezkoenak erabiliz (plangintza egitea, testualizatzea eta berrikustea). • Ortografiaren eta puntuazioaren oinarriko arauak erabiltzea, eta haiek idatzizko komunikazioetan duten garrantzia aitortzea. • Testu idatziak, paperean nahiz euskarri digitalean, zaintzeko eta behar bezala aurkezteko interesa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Era askotako testuak egitea –esate baterako, eguneroko edo ohiko gertaerei eta jardueri buruzko deskribapenak, bizipen pertsonalei buruzko narrazioak, planak eta proiektuak, gutunak eta posta elektronikoak–, ereduaren laguntzarekin, kohesioaren oinarriko elementuei begiratuz eta idatzizko testugintzaren funtsezko estrategiak erabiliz (plangintza egitea, testualizatzea eta berrikustea). • Idatzizko adierazpena garatzea, esaldi eta paragrafo errazak aldatuz edo zabalduz. • Testu mota desberdinak idaztea, modu erdi kontrolatuan eta kohesioaren oinarriko elementuak erabiliz. • Atzeriko hizkuntzako hitzunekin komunikazio pertsonala izatea gutun bidez eta posta elektronikoa erabiliz. • Ortografiaren eta puntuazioaren oinarriko arauak erabiltzea, eta haiek idatzizko komunikazioetan duten garrantzia baloratzea. • Testu idatziak, paperean nahiz euskarri digitalean, zaintzeko eta behar bezala aurkezteko interesa.

DBH3	DBH4
<ul style="list-style-type: none"> • Idatzizko testu baten edukia identifikatzea, hitzeko eta hitzez beste-ko elementuen laguntzarekin. • Testuen informazio orokorra eta berariazkoa ulertzea, testuak paperean nahiz euskarri digitalean egon; jatorrizko testuak edo erdi jatorrizkoak izanen dira, interes orokorreko eguneroko gaietarako buruzkoak eta curriculumeko beste arlo batzuetako edukiekin lotutakoak. • Ikasleen intereseko gaiekin loturiko testuak autonomiaz irakurtzea. • Iturri desberdinak erabiltzea, paperean, euskarri digitalean nahiz multimedia euskarrian, informazioa lortze aldera, lanak banaka nahiz taldeka egiteko. • Irakurketarako estrategia desberdinak erabiltzea; esate baterako, testuinguruaz, ikusizko elementuez, hiztegiez baliatzea, edo hitzak sortzeko arauz baliatzea esanahiak inferitzeko. 	<ul style="list-style-type: none"> • Idatzizko testu baten gaia identifikatzea, berarekin daukan testuinguruaren laguntzarekin. • Mezuaren igoerleak daukan asmoa identifikatzea. • Testu mota desberdinak modu orokorrean eta berariazkoan ulertzea, testu horiek paperean nahiz euskarri digitalean egon, interes orokorrekoak nahiz curriculumeko beste arlo batzuetako edukiekin lotutakoak izan. • Ikasleen intereseko gaiekin loturiko testu luzeagoak autonomiaz irakurtzea. • Iturri desberdinak erabiltzea, paperean, euskarri digitalean nahiz multimedia euskarrian, berariazko lanak egiteko informazioa lortze aldera. • Jada erabilitako irakurketa estrategiak finkatzea.
<ul style="list-style-type: none"> • Idazteko prozesuari buruz gogoeta egitea, arreta berezia eskainiz ziri-riboak berrikusteari. • Testu erraz eta egituratuak gidapean egitea, ideien arteko erlazioa argitasunez markatzeko kohesio elementu batzuk erabiliz eta idatzizko lanak egiteko prozesuaren oinarriko estrategiak erabiliz (plangintza egitea, testualizatzea eta berrikuspina). • Testua (formala eta ez-formala) zuzenduta dagoen irakurleari egokitutako erregistroa gero eta autonomia handiagoaz erabiltzea. • Atzerriko hizkuntzako hiztunekin komunikazio pertsonala izatea posta bidez nahiz baliabide informatikoak erabiliz. • Ortografia eta puntuazio marka desberdinak egoki erabiltzea. • Testu idatziak, paperean nahiz euskarri digitalean, zaintzeko eta behar bezala aurkezteko interesa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Era askotako testuak egitea, gaiaren eta testuinguruaren arabera lexikoarekin, behar diren kohesio elementuekin, ideien arteko erlazioa argitasunez markatzeko, eta idatzizko lanak egiteko prozesuaren oinarriko estrategiak autonomiaz erabiliz (plangintza egitea, testualizatzea eta berrikuspina). • Testua (formala eta ez-formala) zuzenduta dagoen irakurleari egokitutako erregistroa autonomia handi samarrekin erabiltzea. • Atzerriko hizkuntzako hiztunekin komunikazio pertsonala izatea posta bidez nahiz baliabide informatikoak erabiliz. • Ortografia eta puntuazio marka desberdinak zuzen erabiltzea. • Testu idatziak, paperean nahiz euskarri digitalean, zaintzeko eta behar bezala aurkezteko interesa.

DBH1	DBH2
<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deskribapenak: lekuak, gauzak, pertsonak (erretratu fisikoa eta izaeraren erretratua) eta abar. • Narrazio testuak. • Elkarrizketak: elkarrizketa eta komikia. • Azalpen testuak: azalpena, laburpena, glosarioak, ondorioak eta abar. 	<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Publizitate testuak: liburuxka, iragarkia. • Argudiozko testuak: iritzi-gutuna. • Narrazio testuak: kazetaritzako artikulua. • Azalpen testuak: definizioa, azalpena, laburpena.
<p>Trebetasun eta estrategiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aldez aurretik informazioa biltzea eta irakurriko dena iragartzea. • Irakurketarako estrategia egokiak aplikatzea: analisia (irakurtzea, azpimarratzea, oharrak hartzea) eta sintesia (laburpenak). • Irakurriaren ulermenaren oinarriko estrategiak erabiltzea: testu baten gaia identifikatzea testu-elementuen eta testuaz besteko elementuen laguntzarekin, aldez aurreko ezagutzak erabiltzea, esanahiak testuinguruaren arabera inferitzea, edo ezagutzen diren hizkuntzetan antzeko hitz edo esaldiak konparatuz; hiztegia kontsultatzea, irakasleari galdetzea eta abar. • Testuaren ezaugarriak, atalak eta antolaketa identifikatzea. • Irakurketa adierazkorra. Irakurtzea zentzua emanez, intonazioa zainduz, arintasunez, akats gehiegi egin gabe. • Ezagutza morfosintaktikoak (deixia, aditzaren denbora eta aspektua) eta lexikoak (sinonimia, hiperonimia, hitz-elkarketa eta hitz-eratorpena). • Testuetako denborazko markagailuak eta lokailuak ezagutzea. • Testuaren edukia baloratzea. 	<p>Trebetasunak eta estrategiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aldez aurretik informazioa biltzea eta irakurriko dena iragartzea. • Irakurketarako estrategia egokiak aplikatzea: analisia (irakurtzea, azpimarratzea, oharrak hartzea) eta sintesia (laburpenak). • Irakurriaren ulermenaren estrategiak erabiltzea: testu baten gaia identifikatzea testu-elementuen eta testuaz besteko elementuen laguntzarekin, aldez aurreko ezagutzak erabiltzea, esanahiak testuinguruaren arabera eta ikusizko elementuen bitartez inferitzea, edo ezagutzen diren hizkuntzetan antzeko hitz edo esaldiak konparatuz; hiztegia kontsultatzea modu espontaneoan. • Planteaturiko lana egiteko garrantzizkoa den informazioa aurkitzea, orokorra nahiz xehetasunezkoa izan, eta garrantzizkoa ez den informaziotik bereiztea. • Testuaren zatiak ezagutzea: testu desordenatu bat ordenatzea. • Irakurketa adierazkorra. Irakurtzea zentzua emanez, intonazioa zainduz, arintasunez, akats gehiegi egin gabe. • Ezagutza morfosintaktikoak (deixia, aditzaren denbora eta aspektua) eta lexikoak (sinonimia, hiperonimia, hitz-elkarketa eta hitz-eratorpena). • Testuetako denborazko markagailuak eta lokailuak ezagutzea. • Testu errazen edukia eta forma konparatzea. • Testuaren edukia baloratzea.

DBH3	DBH4
<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> Narrazio testuak: Kazetaritzakoak: erreportajea, elkarrizketa, artikulua, albisteak. Azalpen testuak 	<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> Eguneroko bizitzako eta gizarte harremanetako gaien buruzko era askotako testuak: curriculum vitae, galdetegia, erregua, posta elektronikoa, erreklamazioa eta abar. Argudiozko testuak: ikuspuntua eta kontraargudiatzea. Literatur testuak.
<p>Trebetasun eta estrategiak</p> <ul style="list-style-type: none"> Aldez aurretik informazioa biltzea eta irakurriko dena iragartzea. Irakurketarako estrategia egokiak aplikatzea: analisia (irakurtzea, azpimarratzea, oharrak hartzea) eta sintesia (laburpenak). Irakurketarako estrategia desberdinak erabiltzea, testu-elementuen nahiz testuz besteko elementuen laguntzarekin, testuingurua eta hiztegiak erabiliz, edo hitzak sortzeko arauak (elkarketa eta eratorpena) erabiliz esanahiak inferitzeko. Esanahiak inferitzea testuinguruko elementuak eta elementu linguistikoak interpretatuz: izenburua, ilustrazioak, formatua, kokapena, hitzen osatzea eta abar. Idea nagusiak eta bigarren mailakoak bereiztea; testu bateko egitateak eta iritziak ezagutzea, eta egilearen komunikazio asmoa eta erabiltzen dituen baliabide estilistikoak identifikatzea. Irakurketa adierazkorra. Irakurtzea zentzua emanez, intonazioa zainduz, arintasunez, akats gehiegi egin gabe. Ezagutza morfosintaktikoak (deixia, aditzaren denbora eta aspektua) eta lexikoak (sinonimia, hiperonimia, hitz-elkarketa eta hitz-eratorpena). Testuetako denborazko markagailuak eta lokailuak ezagutzea. Testuaren edukia baloratzea. 	<p>Trebetasun eta estrategiak</p> <ul style="list-style-type: none"> Aldez aurretik informazioa biltzea eta irakurriko dena iragartzea. Jada erabilitako irakurketa estrategiak finkatzea. Irakurketa adierazkorra. Irakurtzea zentzua emanez, intonazioa zainduz, arintasunez, akats gehiegi egin gabe. Ezagutza morfosintaktikoak (deixia, aditzaren denbora eta aspektua) eta lexikoak (sinonimia, hiperonimia, hitz-elkarketa eta hitz-eratorpena). Testuetako denborazko markagailuak eta lokailuak ezagutzea. Testuaren atalak eta haien arteko erlazioa identifikatzea (lekua-denbora, logika eta abar). Testu mota desberdinetako ideia nagusiak eta bigarren mailakoak ateratzea, egitateak eta iritziak bereiziz, eta egileak azalduko argudio nagusiak identifikatzea. Egileak bere asmoak, ikuspuntuak eta abar islatzeko prozedurak ezagutu eta identifikatzea. Testu formalak identifikatzea (curriculum vitae, aurkezpen gutuna, eskabidea, erreklamazioa eta abar). Testuen edukia eta forma konparatzea. Testuaren edukia baloratzea.

DBH1	DBH2
<p>Idatzizko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testuen plangintza egitea eta haiek osatzea: proiektua, eskema, zirriborroa, idazketa, berrikuspena, edizioa. • Testuak lantzea denborazko markatzaile, lokailu eta aditz-denbora egokiak erabiliz. • Testu bat berridaztea jarraibide batzuen arabera (narratzailea, testu mota, egitura mota eta abar aldatzea). • Letra argi eta irakurgarriaz idaztea, aurkezpen txukunarekin. • Norberaren baliabideak edo kontsultako baliabideak (hiztegiak, irakaslea eta abar) erabiltzea norberaren akatsak zuzentzeko. • Norberaren eta besteen produkzioa objektiboki baloratzea. Irakaslearen laguntzarekin testuaren forma eta edukia hobetzeko moduak aurkitzea. 	<p>Idatzizko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testuen plangintza egitea eta haiek osatzea: proiektua, eskema, zirriborroa, idazketa, berrikuspena, edizioa. • Testuak lantzea denborazko markatzaile, lokailu eta aditz-denbora egokiak erabiliz. • Testu, esaldi eta paragrafo errazak aldatzea, berrantolatzea, berridaztea (narratzailea, testu mota, egitura eta abar aldatzea). • Publizitate eta argudiozko testuak osatzea, ereduak imitatuz. • Letra argi eta irakurgarriaz idaztea, aurkezpen txukunarekin. • Norberaren baliabideak edo kontsultako baliabideak (hiztegiak, irakaslea eta abar) erabiltzea norberaren akatsak zuzentzeko. • Norberaren eta besteen produkzioa objektiboki baloratzea. Irakaslearen laguntzarekin testuaren forma eta edukia hobetzeko moduak aurkitzea.

DBH3	DBH4
<p>Idatzizko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testuen plangintza egitea eta haiek osatzea: proiektua, eskema, zirri-borroa, idazketa, berrikuspena, edizioa. • Informazioa iturri desberdinetan bilatzea (bibliografikoak, ikus-entzunezkoak digitalak) eta lan bat egiteko ezinbestekoa den informazioa hautatzea. • Testu baten plangintza egitea eta hura sortzea, honakoak kontuan hartuz: koherentzia, kohesioa, zuzentasun gramatikala, aberastasuna eta aniztasuna eta ortografia (berrikuspen orri baten laguntzarekin). • Letra argi eta irakurgarriaz idaztea, aurkezpen txukunarekin. • Norberaren baliabideak edo kontsultako baliabideak (hiztegiak, irakaslea eta abar) erabiltzea norberaren akatsak zuzentzeko. • Norberaren eta besteen produkzioa objektiboki baloratzea. Irakaslearen laguntzarekin testuaren forma eta edukia hobetzeko moduak aurkitzea. 	<p>Idatzizko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testuen plangintza egitea eta haiek osatzea: proiektua, eskema, zirri-borroa, idazketa, berrikuspena, edizioa. • Informazioa iturri desberdinetan bilatzea (bibliografikoak, ikus-entzunezkoak digitalak) eta lan bat egiteko ezinbestekoa den informazioa hautatzea. • Testu baten plangintza egitea eta hura sortzea, honakoak kontuan hartuz: koherentzia, kohesioa, zuzentasun gramatikala, aberastasuna eta aniztasuna eta ortografia (berrikuspen orri baten laguntzarekin). • Argudiozko testuen plangintza egitea eta haiek idaztea, ikuspuntu baten aldeko edo kontrako arrazoiak emanez. • Eguneroko bizitzako eta gizarte harremanetako gai buruzko testuen plangintza egitea eta testu horiek idaztea: curriculum vitae, eskabidea eta abar, eredu errealak imitatuz. • Letra argi eta irakurgarriaz idaztea, aurkezpen txukunarekin. • Norberaren baliabideak edo kontsultako baliabideak (hiztegiak, irakaslea eta abar) erabiltzea norberaren akatsak zuzentzeko. • Norberaren eta besteen produkzioa objektiboki baloratzea. Irakaslearen laguntzarekin testuaren forma eta edukia hobetzeko moduak aurkitzea.

3. multzoa. Alderdi soziokulturalak eta kulturarteko kontzientzia

DBH1	DBH2
<ul style="list-style-type: none"> • Atzerriko hizkuntza ikasgelan edo beste kulturetako pertsonekin komunikatzeko tresna gisa aintzat hartzea eta baloratzea. • Atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialde eta kulturetako eguneroko bizitzako ohiturak eta ezaugarriak identifikatzea. • Gizarteko elkartrukeetan kortesia formula egokiak erabiltzea. • Atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako ezaugarri historiko eta geografiko batzuk ezagutzeko interesa. • Atzerriko hizkuntzako hiztunekin edo ikasleekin komunikatzeko elkartrukeak gauzatzeko interesa eta ekimena, papera nahiz euskarri digitalak erabiliz. • Beste kultura batzuetako pertsonetikiko harremanak dakarren aberastan pertsonala baloratzea. 	<ul style="list-style-type: none"> • Atzerriko hizkuntza nazioartean komunikatzeko tresna bat dela ezagutu eta baloratzea. • Atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialde eta kulturetako eguneroko bizitzako ohiturak eta ezaugarriak identifikatzea. • Gizarteko elkartrukeetan kortesia formula egokiak zabaltzea. • Era askotako informazio kulturalak, historikoak, geografikoak edo literarioak, ezagutzeko interesa. • Atzerriko hizkuntzako hiztunekin edo ikasleekin komunikatzeko elkartrukeak gauzatzeko interesa eta ekimena, papera nahiz euskarri digitalak erabiliz. • Beste kultura batzuetako pertsonetikiko harremanak dakarren aberastan pertsonala baloratzea. • Atzerriko hizkuntzako hiztunekiko errespetua, estereotipoak gaindituta.

DBH3	DBH4
<ul style="list-style-type: none"> • Baloratzea atzerriko hizkuntza jatorri desberdinetako pertsonekin komunikatzeko bide bat dela. • Ikasten den hizkuntza duen gizarteko eta norberaren gizarteko ohitura, arau, jarrera eta baloreen arteko desberdintasun aipagarrienak identifikatzea eta haiekiko errespetua izatea. • Komunikazioko egoera jakin batzuei lotutako formula linguistikoak egokitasunez erabiltzea (kortesia, adostasuna, desadostasuna ...). • Atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako kultur elementu aipagarrienak: literatura, artea, musika, zinema ... • Atzerriko hizkuntzako hiztunekin komunikazioko elkartrukeak haste-ko interesa: euskarri gisa papera edo bitarteko digitalak erabiliz. • Beste kultura batzuetako pertsonetikiko harremanak dakarren aberas- tasun pertsonala baloratzea. 	<ul style="list-style-type: none"> • Atzerriko hizkuntzak nazioarteko harremanetan duen garrantzia baloratzea. • Ikasten den hizkuntza duen gizarteko ohitura, arau, jarrera eta balo- reetako ezaugarri aipagarrienak identifikatzea eta norberarenez bes- teko patroi kulturalak errespetatzea. • Atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako kultur elementu garrantzitsuenak. literatura, artea, musika, zinema ... • Atzerriko hizkuntzako hiztunekin komunikazioko elkartrukeak egite- ko interesa: euskarri gisa papera edo bitarteko digitalak erabiliz. • Komunikazioko egoera jakin batzuei lotutako formula linguistikoak egokitasunez erabiltzea: kortesia, adostasuna, desadostasuna.. • Beste kultura batzuetako pertsonetikiko harremanak dakarren aberas- tasun pertsonala baloratzea.

4. multzoa. Hizkuntzaren ezaguera

Abiapuntua izanen da ikasleek aurreko etapetan hizkuntzaren ikaskuntzan lortu duten ezaguera. Ezaguera hori komunikazio lanak gauzaterakoan eginiko dedukzioen, orokortzeen eta abarren emaitza izanen da, batez ere. Ikasleen ezaugarriak direla eta ezaguera ez-sistematikoa, osatu gabea da ... Etapa honetan laguntza ematen zaienean ezaguera osoagoa eta sakonagoa izan dezaten (orain bideragarria da hori, adinaren berezko gaitasunak garatu direlako), bilatzen dena da, alde batetik, ikaskuntza hori ez dadila testuinguru gabea izan, testuetatik eta haien komunikazio erabileratik urruna, baizik eta –jada azaldu den bezala– ikasleen komunikatzeko gaitasuna hobetzeko bitarteko bat.

DBH1	DBH2
<ul style="list-style-type: none"> • Oinarrizko eta ohiko elementu morfologiko eta sintaktikoak identifikatzea hizkuntzaren erabileran: izena, aditza, adjektiboa, adberbioa, preposizioa ... • Errazen iragar daitezkeen eguneroko egoerekin loturiko egitura eta funtzio oinarrizkoak erabiltzea. 	<ul style="list-style-type: none"> • Oinarrizko eta ohiko elementu morfologiko eta sintaktikoak identifikatzea: izena, aditza, adjektiboa, adberbioa, preposizioa ... • Egitura eta funtzio ohikoenak erabiltzea.
<p>Nozioak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kopurua eta gradua: Pluralak, kontagarriak eta ez-kontagarriak. Zenbatzaileak, Neurriak eta tamaina. Kardinalak eta ordinalak. • Gauzen eta pertsonen nolakotasunak: forma, tamaina, kolorea eta abar; adina, nortasunaren ezaugarriak eta abar. • Lekua: Kokapena. Posizioa. Distantzia, Mugimendua. Orientazioa eta norabidea. • Denbora: Orainaldia, lehenaldia eta geroaldia. Hasiera eta amaiera, aurrekoa, gerokoa eta sekuentzia. Berriki gertaturiko ekintza. Iraupena. Maiztasuna. Iraunkortasuna eta aldaketa. • Deixi zehaztua eta zehaztu gabea. Edukitza. Erlatiboak. • Lotura logikoa. <p>Funtzioak eta egiturak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Agur egitea, nor bere burua aurkeztea eta beste batzuk aurkeztea. • Agur esatea. • Gonbita: <i>Would you ...?</i> • Onartzea edo ez onartzea gonbit bat, gonbit batengatik eskerrak ematea. • Barkamena eskatzea. • Arreta erakartzea. • Ongi etorria ematea eta norbaiti buruzko interesa erakustea. • Alaitasuna, tristezia, zorientasuna, dezeptzioa, interes falta, poztasuna eta esperantza adieraztea. <ul style="list-style-type: none"> – <i>To be + adjektiboa edo partizipioa (glad, happy, sad, sorry, disappointed, pleased hopeful (I hope),</i> • Informazio pertsonala eskatzea, ematea eta ulertzea. Aztura eta errutinak adieraztea eta haietaz galdetzea. <ul style="list-style-type: none"> • (<i>wh- questions/edukitza, genitibo saxoia/</i>). • Orainaldi sinplea, maiztasuna adierazteko adberbioak. • Kokapena (esaldi preposiziodunak eta adberbiozkoak). • Adina, lanbidea eta abar. • <i>Used to</i> • Gauzak, lekuak eta pertsonak deskribatzea. <ul style="list-style-type: none"> • <i>To be+adjektiboa.</i> • Kopurua: <i>much/many</i> • Edukitza eta distantzia. • Konparatzea: Adjektiboaren eta adberbioaren gradua eta lekua. Konparatibo eta superlatibo irregularrak. • Ondokoak adieraztea eta haietaz galdetzea: <ul style="list-style-type: none"> • Gustuak eta nahiago izaten direnak: <i>like/love; dislike/hate) + N or-ing</i> • Ondoren gerundioa (-ing) daukaten beste aditz batzuk. • Iritziak: <i>What do you think? I believe In my opinion</i> • Adostasuna eta desadostasuna. • Ez jakitea eta zalantza: <i>Don't know. Maybe, perhaps, I doubt that</i> 	

DBH3	DBH4
<ul style="list-style-type: none"> • Alderdi morfologiko eta sintaktikoak zabaltzea eta sakontzea. Hizkuntzaren erabilerak. • Komunikazio egoera desberdinekin loturiko egiturak eta funtzioak erabiltzea. 	<ul style="list-style-type: none"> • Alderdi morfologiko eta sintaktikoak zabaltzea eta sakontzea. Hizkuntzaren erabilerak. • Komunikazio egoera desberdinekin loturiko egiturak eta funtzioak finkatu eta erabiltzea.
<p>Nozioak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kopurua baiezkoan eta ezezkoan. <i>Much/many/a lot of, a little, a few</i>, +izena. Gehiegizkotasuna eta gutxiegitasuna: Too, enough • Konparazioa: konparatibo eta superlatibo erregularrak eta irregularrak. Berdintasuna, gehiago izatea eta gutxiago izatea. <i>Much+</i> konparatiboa. <i>The more ...the more. Far too ...</i> • Denbora: orainaldia, lehenaldia eta geroaldia; denbora burutuak. Errepikapena eta jarraitutasuna; aldebereotasuna, iraunkortasuna eta aldaketa. <p>Funtzioak eta egiturak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bizitzeko ohiturak eta estiloak, egoerak eta ekintzak deskribatu eta konparatzea. <ul style="list-style-type: none"> – <i>Walking is healthier than driving (-ing infinitiboaren orde)</i> • Gauzatzen ari diren ekintzei buruz hitz egitea: Denbora sinpleak eta jarraituak • Gustuak eta iritziak; nahiago izatea: <i>love/hate/don't mind+ing/I'd rather go now</i> • Aholkuak ematea • Norbaiti zerbait gogoraraztea. • Nahitaezkotasuna eta debekua adieraztea: <i>must, should eta have to</i> • Trebetasuna adieraztea orainaldian eta lehenaldian: <i>can/could, be able to</i> • Ziurtasuna, probabilitatea eta baimena: <i>must/may/might, can't/could</i> • Planak, asmoak, iragarpenak adieraztea: <i>Will/won't, going to</i>, orainaldi jarraitua. • Iradokizunak: <i>Let's, Shall we ...? How/What about ...? Why don't we ...?</i> • Gonbit egitea eta gonbitei erantzutea: <i>Would you like to? Yes, I'd love to but. That'd be great. Sorry, I can't</i> • Iraganari buruzko informazioa eskatzea eta ematea. • Lehenaldiko egitateak eta gertaerak narratzea, eszenak eta prozesuak deskribatzea: <ul style="list-style-type: none"> – Lehenaldi sinplea eta jarraitua: <i>last, ago, since, then, for, later, when, after, before</i>, • Berriki gertaturiko egitateak komunikatzea: Lehenaldi burutua + just • Lehenaldian hasi eta orainaldian jarraitzen duten egoerei buruzko informazioa eskatzea eta ematea: <ul style="list-style-type: none"> – Lehenaldi burutua <i>for</i> eta <i>since</i> erabiliz. – <i>How long Present perfect sinplea eta jarraituafor?</i> – Lehenaldi sinplearen eta orainaldi burutuaren arteko alderatzea. – Galderak eta erantzunak ondokoak erabiliz: <i>ever, never, for, since, already, yet</i> – Lehenaldi sinplearen eta pluskuanperfektuaren arteko alderatzea. – <i>After, before, when, while</i> eta <i>since</i> gerundioarekin: <i>-ing</i> • Ondoren gerundioa (<i>-ing</i>) eskatzen duten preposizioak: <i>Interested in learning; thinking of going, looking forward to seeing</i> 	

DBH1	DBH2
<ul style="list-style-type: none"> • Baimena eskatzea eta ez ematea; laguntza eskatzea eta eskaintzea. Gaitasuna edo ezgaitasuna adieraztea. <ul style="list-style-type: none"> – <i>Can/could ...can't/couldn't</i> • Ematea, eskatzea eta jarraibideak eta oharpenak ulertzea: Agintera. • Arrazoiak ematea eta eskatzea: <i>why & because</i> • Aholkuak ematea: <i>should/shouldn't</i> • Kexua adieraztea. • Iradokizunak egitea, haiek onartzea edo ezestea: <i>Let's/Shall we./Why don't..?</i> • Zerbait egiteko norberaren burua eskaintzea: <i>Shall I ...?</i> • Nahitaez bete beharrekoa/debekatutakoa: <i>Must/musn't. Don't+infinitiba</i> • Iraganeko egitatei buruz hitz egitea, narrazioa eta galdetzea. <ul style="list-style-type: none"> – Lehenaldi sinplea aditz erregular eta irregularretan; baiezko eta ezezko forma; galderazkoa) • Gauzatzen ari diren ekintzei buruzko informazioa ematea, eskatzea eta ulertzea. <ul style="list-style-type: none"> – Orainaldi sinplea eta jarraitua/ denboraren adierazpideak – Lehenaldi sinplea eta jarraitua. • Etorkizunerako planak eta asmoak adieraztea eta iragarpenak egitea: <ul style="list-style-type: none"> – Orainaldi jarraitua; <i>be going to ... Denborazko adberbioak.</i> • Borondatea eta erabakia: <i>Will</i> • Baldintza erreal edo posiblea: <ul style="list-style-type: none"> – <i>If you like I will (I'll) go with you.</i> – <i>If you have time, come and see me</i> • Pasiboari buruzko sarrera. <ul style="list-style-type: none"> – <i>England was invaded by the Romans</i> – <i>English is spoken here</i> • Galdetzea / erantzutea: <i>Yes/no questions//Question-tags</i> • Baieztatzea / ezeztatzea • Oinarritzko lokailuak: <ul style="list-style-type: none"> – Koordinazioa (<i>and, but; or ...</i>), – kontzesioa (<i>although; however</i>), – konparazioa (<i>more, less ...than, as ...as</i>), – baldintza (<i>if</i>), – kausa (<i>because</i>), – helburua (<i>to</i>), – ondorioa (<i>so ... -that-</i>), – denbora (<i>before and after, that; as soon as</i>). – perpau osagarriak (<i>I think, believe, saythat</i>) 	

DBH3	DBH4
<ul style="list-style-type: none"> • Interesa zentratzea ekintzaren emaitzan: pasiboa eta haren formak eta erabilera: <ul style="list-style-type: none"> – <i>New houses are being built next to us</i> – <i>The cup has been smashed</i> – <i>The paper was left on the door-step</i> – <i>I was run over (by a cyclist)</i> • Baldintza hipotetikoa eta ezinezkoa. <ul style="list-style-type: none"> – <i>If I knew, I would (I'd) tell you his name. It'd be nice if you helped me</i> – <i>If I had (I'd) known you were coming, I would (I'd) have cooked something nice.</i> – <i>I wishIf only: nola erabili</i> – <i>Unless nola erabili.</i> • Beste batzuek diotena, daukaten iritzia, pentsatzen dutena eta abar adieraztea: zehar estiloa <ul style="list-style-type: none"> – <i>She said she was coming next week</i> – <i>He asked when she was coming</i> • Edo ematen dituzten aholkuak, iradokizunak, eskariak edo jarraibideak: <ul style="list-style-type: none"> – <i>She advised us not to stay out late</i> – <i>He told them to lock the door</i> • <i>To say</i> eta <i>to tell</i> alderatzea. • <i>That</i> ez jartzea. • Izenari buruzko informazioa zabaltzea: Izenordainak eta erlatibozko perpausak. <ul style="list-style-type: none"> – Erlatibozko perpausen motak: <i>puntuaketa</i>. – Izenordain erlatiboa ez jartzea. – <i>What</i> eta <i>whose</i> erabiltzea. • Lokailuak: <ul style="list-style-type: none"> – <i>so that; provided that/as long as; while</i> (kontzesiboa); <i>until, as if/though; the reason why, for</i> (kausazkoa); <i>in spite of; however; whenever, wherever</i> 	

DBH1	DBH2
<ul style="list-style-type: none"> • Adierazpide arruntak, esaera errazak eta testuinguru jakin batzue tako, eguneroko testuinguruetako eta curriculumeko beste irakasgai batzuen edukietako lexikoa erabiltzea: Adibidez: familia, adiskideak, elikagaiak, eguraldia, jantziak, lekuak, oporrak, aisia (zinema, musika, kirolak), ordutegiak eta ohiturak, ospakizunak eta abar. Hitzak osatzeko arauak: aurrizkiak, atzizkiak, elkarketa, eratorpena eta abar. –Hitz baten esanahia iniferitzea agertzen den testuinguruari erreparatuta. –Hitzegi pasiboa eta aktiboa (produkzioetan erabiltzen duena) zabaltzea. • Sinbolo fonetiko batzuk maiz erabiltzen diren fonemen ebakerarekin identifikatzea. –/s/, /z/, /iz/ bukaeraren ebakera orainaldi sinplean. –ing bukaeraren ebakera. –/s/, /z/, /iz/ bukaeraren ebakera lehenaldi sinplean. –<i>Must I mustn't</i> bukaeraren ebakera. –Forma ahulen ebakera: <i>was / were / can /</i> –Hitzen eta esaldien azentua. –Cluster-ak ebakitzea hasieran eta amaieran: sp, st, sk Soinuak: /θ/-/ð/; /tʃ/-/ʃ/; /v/-/f/; /h/-/x/ • Hitzen eta esaldien erritmoarekin, intonazioarekin eta azentuarekin loturiko oinarrizko patroiak ezagutu eta erabiltzea. • Esaldien intonazioa: iradokizunak eta haien erantzunak; mota haue-tako galderak: <i>wh-, yes / no</i> eta abar. 	<ul style="list-style-type: none"> • Adierazpide arruntak, esaerak eta testuinguru jakin batzuetako, eguneroko testuinguruetako eta curriculumeko beste arlo batzuen edukietako lexiko egokia zabaltzea. Adibidez: lanbideak, gorputza (osasuna, higiena), eskola esparrua, lekuak (ikastetxea, etxea, hiria, landa giroa eta abar), maiz erabiltzen diren gauzak, ingurumena, garrarioa, kortesia arauak eta abar. • Sinbolo fonetiko batzuk eta zailtasun berezia duten fonemen ebakera gero eta hobeki ezagutzea. • Zailtasun berezia duten fonemak, bokaleetakoak nahiz kontsonanteetakoak, ahoskatzea. <i>schwa</i>; /i / versus /i:/, eta abar. • Kontrakzioa duten formen ebakera: <i>will (I'll) / will not (won't) / could not (couldn't)</i>. • Forma ahulak: <i>was / were / can / some</i> eta abar. • Hitzen eta esaldien erritmoarekin, intonazioarekin eta azentuarekin loturiko oinarrizko patroiak ezagutu eta erabiltzea. • Intonazioa perpaus bakun eta elkartuetan.

DBH3	DBH4
<ul style="list-style-type: none"> • Adierazpide arruntak, esaerak eta lexikoa zabaltzea; esate baterako: harreman pertsonalak eta sozialak, hezkuntza, aisia, komunikabideak, elikadura, geografia, literatura, historia, biografiak eta abar. • Hitzak eraginkortasunez eta egokitasunez erabiltzen jakitea. • Antonimoak, “lagun aizunak” eta aurrizkidun eta atzizkidun hitz ohikoenak identifikatzea. • Sinbolo fonetiko batzuk eta zailtasun berezia duten fonemen ebakera gero eta hobeki ezagutzea. • Zailtasun berezia duten fonemak ahoskatzea: bokaleetakoak, kontsonanteetakoak, diptongoak eta abar. • Kontrakzioa duten formen ebakera: <i>I've, I haven't, shouldn't</i> eta abar. • Forma ahulen ebakera: <i>than, as, was / were</i> eta abar. • Hitzen eta esaldien erritmoarekin, intonazioarekin eta azentuarekin loturiko patroiak ezagutu eta erabiltzea. 	<ul style="list-style-type: none"> • Adierazpide arruntak, esaerak eta lexikoa zabaltzea eta erabiltzea; esate baterako ondoko arloetakoak: komunikabideak, lan mundua eta mundu akademikoa, elikadura, geografia, literatura, historia, biografiak, artea, teknologia eta abar. • Laburdurak: sigla, akronimo, sinbolo eta laburtzapen garrantzitsuenak edo erabilienak: BBC, e.g., a.m. eta abar. • Sinbolo fonetiko batzuk eta zailtasun berezia duten fonemen ebakera gero eta hobeki ezagutzea eta erabiltzea. • Zailtasun berezia duten fonemak ahoskatzea: bokaleetakoak, kontsonanteetakoak, diptongoak. • Kontrakzioa duten formen ebakera: <i>can't, couldn't, won't, wouldn't</i> eta abar. • Forma ahulen ebakera: <i>the, than, as</i> eta abar. • Bi silaba baino gehiago dituzten hitzen azentua. • Hitzen eta esaldien erritmoarekin, intonazioarekin eta azentuarekin loturiko patroiak ezagutu eta autonomiaz erabiltzea. • Esaldien intonazioa: galderen intonazioa, aditz denbora desberdinak erabiliz, eta abar.

Trebetasun eta estrategiak

- Ulertzeko eta adierazteko trebetasunak praktikan jartzerakoan, unitate linguistikoei eta funtzionamendu arauari buruzko ezagutza teorikoak aplikatzea.
 - a) Ikasleari oraindik ere menperatzen ez dituen egiturak aurkeztea. Haien funtzionamendua aztertzea eta haietaz baliatzea; lehenbizi ulertzeko trebetasunak eta gero sortzeko trebetasunak.
 - b) Ikasleek jada erabiltzen dituzten forma eta egitura gramatikalak aztertzea eta linguistikoki lantzea; hau da, izena ematea, haien erabilera fintzea eta etekina ateratzea.
 - c) Ikaslea prestatzea forma linguistikoen eta fenomeno sintaktikoen manipulazio praktikoa egin dezan. Ikasleak jakin behar du esaldiko hitzak konbinatzen, sailkatzen, ordeztzen, aldatzen, modalizatzen, ordenatzen, errepikatzen eta abar.
- Testuetan adibideak aurkitzea. Ikastekoak diren elementuak identifikatzea. Identifikatutako elementuak konparatzea eta erlazionatzea.
- Eskolako hiztegiek ematen dituzten informazio linguistikoak interpretatzea; bereziki hitz motei buruzkoak, lexikoaren erlazio semantikoei buruzkoak (sinonimia, antonimia ...) eta araudiari buruzkoak.
- Norberaren ezagutzak (printzipio edo arau linguistikoak sartzea) edo kontsulta iturriak (hiztegiak, gramatikak, erabilerak ...) erabiltzea arazoak ebazteko edo eskatutako lana egiteko: osatzea, eraldatzea, laburtzea, zuzentzea, inferitzea, interpretatzea eta abar.

5. multzoa. Ikaskuntzari buruzko gogoeta

DBH1	DBH2
<ul style="list-style-type: none"> • Lexikoa antolatu, barneratu, gogoratu eta erabiltzeko oinarriko estrategiak aplikatzea. • L1eko ikasteko estrategia L2n aplikatzea. • Ikasteko baliabideak progresiboki erabiltzea; esate baterako, hiztegiak, kontsulta liburuak, informazioaren eta komunikazioaren teknologiak. • Komunikazio helburu desberdinen arabera egokiak diren forma gramatikalen erabilerari eta esanahiari buruzko gogoeta gidatua. • Ahozko eta idatzizko produkzioak autoebaluatzeko eta autozuzentzeko estrategiak ikasten hastea. • Akatsa ikasteko prozesuaren zati baten gisara onartzea eta hura gainditzeko jarrera positiboa izatea. • Norberaren lana antolatzea (ikaskuntzari buruzko egunerokoa, agenda, dossierra, kontroleko erregistroa) ikaskuntzan aurrera egiteko estrategia gisa; helburuak ezarri eta haiek lortzeko bitartekoak identifikatuko dira. • Ikasteko estilo pertsonala garatzea. • Gelako testuinguruan eta gelatik kanpo sorturiko ikasketa aukerez baliatzeko interesa. • Taldeko jarduera eta lanetan aktiboki parte hartzea. • Gauzak jendaurrean eta idatziz adierazteko konfiantza eta ekimena. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lexikoa antolatu, barneratu, gogoratu eta erabiltzeko estrategiak aplikatzea; esate baterako, testuingurutik esanahiak inferitzea, hitzak formaren eta esanahiaren arabera erlazionatzea, hitzak eta kontzeptuak definitzea. • L1eko ikasteko estrategia L2n aplikatzea. • Ikasteko baliabideak erabiltzea: hiztegiak, kontsulta liburuak, liburutegiak eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak. • Komunikazio helburu desberdinen arabera egokiak diren forma gramatikalen erabilerari eta esanahiari buruzko gogoeta. • Ebaluazio partekatuko jardueretan eta norberaren ikaskuntzaren ebaluazioan parte hartzea, eta ahozko eta idatzizko produkzioen autozuzentzeko estrategiak erabiltzea. • Norberaren lana antolatzea (ikaskuntzari buruzko egunerokoa, agenda, dossierra, kontroleko erregistroa) ikaskuntzan aurrera egiteko estrategia gisa; helburuak ezarri eta haiek lortzeko bitartekoak identifikatuko dira. • Ikasteko estilo pertsonala garatzea. • Gelako testuinguruan eta gelatik kanpo sorturiko ikasketa aukerez baliatzeko interesa. • Taldeko jarduera eta lanetan aktiboki parte hartzea. • Gauzak jendaurrean eta idatziz adierazteko konfiantza eta ekimena. • Norberaren hizkuntzaren erabilera hobetzeko gaitasunean konfiantza izatea. • Baloratzea norberaren hizkuntza ikasteko, antolatzeko eta ezagutzak transmititzeko tresna bat dela.

DBH3	DBH4
<ul style="list-style-type: none"> • Lexikoa antolatu, barneratu, gogoratu eta erabiltzeko estrategiak aplikatzea; esate baterako, testuingurutik esanahiak inferitzea, hitzak formaren eta esanahiaren arabera erlazionatzea, hitzak eta kontzeptuak definitzea. • L1eko ikasteko estrategia L2n aplikatzea. • Ikasteko baliabideak antolatzea eta gero eta autonomia gehiagorekin erabiltzea; esate baterako, hiztegiak, kontsulta liburuak, liburutekiak edo informazioaren eta komunikazioaren teknologiak. • Forma gramatikalen erabilera eta esanahiari buruzko analisisa eta gogoeta, ezagutzen diren hizkuntzekin konparaketa eta kontrastea egin ez. • Norberaren ikaskuntzaren ebaluazioan parte hartzea eta autozuzenketako estrategiak erabiltzea. • Norberaren lana antolatzea (ikaskuntzari buruzko egunerokoa, agenda, dossierra, kontroleko erregistroa) ikaskuntzan aurrera egiteko estrategia gisa; helburuak ezarri eta haiek lortzeko bitartekoak identifikatuko dira. • Ikasteko estilo pertsonala garatzea. • Gelako testuinguruan eta gelatik kanpo sorturiko ikasketa aukerez baliatzeko interesa. • Taldeko jarduera eta lanetan aktiboki parte hartzea. • Gauzak jendaurrean eta idatziz adierazteko konfiantza eta ekimena. • Norberaren hizkuntzaren erabilera hobetzeko gaitasunean konfiantza izatea. • Baloratzea norberaren hizkuntza ikasteko, antolatzeke eta ezagutzak transmititzeko tresna bat dela. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lexikoa antolatu, barneratu, gogoratu eta erabiltzeko estrategiak aplikatzea; esate baterako, testuingurutik esanahiak inferitzea, hitzak formaren eta esanahiaren arabera erlazionatzea, hitzak eta kontzeptuak definitzea. • L1eko ikasteko estrategia L2n aplikatzea. • Ikasteko baliabideak antolatzea eta gero eta autonomia gehiagorekin erabiltzea; esate baterako, hiztegiak, kontsulta liburuak, liburutekiak edo baliabide digital eta informatikoak. • Forma gramatikalen erabilera eta esanahiari buruzko analisisa eta gogoeta, ezagutzen diren hizkuntzekin konparaketa eta kontrastea egin ez. • Norberaren ikaskuntzaren ebaluazioan parte hartzea eta autozuzenketako estrategiak erabiltzea. • Norberaren lana antolatzea (ikaskuntzari buruzko egunerokoa, agenda, dossierra, kontroleko erregistroa) ikaskuntzan aurrera egiteko estrategia gisa; helburuak ezarri eta haiek lortzeko bitartekoak identifikatuko dira. • Ikasteko estilo pertsonala garatzea. • Gelako testuinguruan eta gelatik kanpo sorturiko ikasketa aukerez baliatzeko interesa. • Taldeko jarduera eta lanetan aktiboki parte hartzea. • Gauzak jendaurrean eta idatziz adierazteko konfiantza eta ekimena. • Norberaren hizkuntzaren erabilera hobetzeko gaitasunean konfiantza izatea. • Baloratzea norberaren hizkuntza ikasteko, antolatzeke eta ezagutzak transmititzeko tresna bat dela.

Ebaluazio irizpideak

1. multzoa. Entzutea eta ulertzea

DBH1	DBH2
<p>1. Aurrez aurreko edo ikus-entzunezkoen bidezko eguneroko gaien buruzko elkarrizketetan ideia orokorra eta ideia berariazkoenak ulertzea, poliki eta argitasunez hitz egiten denean.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten aurrez aurreko edo ikus-entzunezkoen bidezko elkarrizketetan funtsezkoena ulertzeko, nahiz eta testuak osorik ez ulertu. Helburua izan da, funtsean, jarraibideen, iruzkinen, galdera eta erantzunen, elkarrizketa laburren, deskribapenen eta narrazio laburren esanahia identifikatzea.</p>	<p>1. Mintzakide baten edo komunikabideen eskutik heldu diren gai ezagunei buruzko ahozko mezuen ideia orokorra eta informazio berariazkoak ulertzea.</p> <p>Irizpide honekin baloratu nahi da ikasleek gaitasuna duten gai ezagunei buruzko aurkezpen laburretan eta elkarrizketetan ideia nagusia eta xehetasun berariazkoak ulertzeko. Halaber, neurtu nahi da ikasleen gaitasuna komunikabideetatik heldu diren eta ebakera estandarra duten ahozko testuen ideia orokorra ulertzeko.</p>

2. multzoa: Hitz egitea eta hizketan aritzea

DBH1	DBH2
<p>2. Ahoz komunikatzea, gai ezagunei edo alde zuzenetik landutakoak buruzko elkarrizketa eta simulazioetan parte hartuz; behar diren estrategiak erabiliko dira komunikazioaren jarraitutasuna errazteko, eta komunikazio asmoaren arabera diskurtso ulergarri eta egokia sortuko da.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek ahoz komunikatzeko duten gaitasuna, gai ezagunei buruzko elkarrizketetan, errealetan nahiz simulatuetan, parte hartuz. Funtsean honelakoak izan daitezke: galderak egitea eta erantzutea, ideiak eta informazioa elkarrekin trukitzea, aurrerako moduko egoeretan gai ezagunei buruzko bizipenak kontatzea, komunikazioa bermatuko duten baliabide linguistikoak eta estrategiak erabiliz. Produktzioak akats lexiko, morfosintaktiko edo fonetiko batzuk edukitzen ahalko dituzte, komunikazioa zailtzen ez badute.</p>	<p>2. Orainaldiko, lehenaldiko eta geroaldiko ohiko egoerei buruzko elkarrizketa eta simulazioetan gero eta autonomia handiagoaz parte hartzea, komunikazioa lortzeko egitura errazak, gizarte harremanetarako adierazpide ohikoenak eta ebakera egokia erabiliz.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek norainoko gaitasuna duten ulermena eta adierazpena integratzea eskatzen duten egoera interaktiboetan jarduteko. Elkarrizketak bi motatako egoeretan gertatuko dira: ikasgelako ohikoak (informazioa eta argibideak eskatzea, baimena eskatzea, lan taldean jardutea eta abar) eta irakasleak sorturikoak (jokoak, simulazioak, rol jokoak, informazioaren eta komunikazioaren teknologia berrien bidezko komunikazioa eta abar). Mezuak oraindik ere zalantziak izan daitezke, eta litekeena da akats morfosintaktikoak eta lexiko urria edukitzea, bai mezuak beti ulergarri izan beharko du.</p>

Oharrak

DBH3	DBH4
<p>1. Gai zehatz eta ezagunei buruzko ahozko testuetan eta ikus-entzunezko hedabideek argitasunez emititutako mezu errazetan informazio orokorra eta berariazkoa, ideia nagusia eta xehetasun muntadunak ulertzea.</p> <p>Irizpide honek neurtuko du ikasleek zein gaitasun duten jarraibideak jarraitzeko, deiak, elkarrizketak edo aurkezpen laburrak, aurrez aurrekoak, jarraitzeko; betiere, gai ezagunei buruzkoak izanen dira: aisia eta denbora libre, preferentziak, bizipen pertsonalak, ikasgelaren antolaketa eta hizlariaren asmoa identifikatzen dutenak. Halaber, neurtu nahi da ikasleen gaitasuna komunikabideetatik heldu diren eta ebake-estandarra duten ahozko testuen ideia orokorra eta informazio zehatzak ulertzeko.</p>	<p>1. Gai zehatz eta ezagunei buruzko ahozko testuetan eta ikus-entzunezko hedabideek argitasunez emititutako mezu errazetan informazio orokorra eta berariazkoa, ideia nagusia eta xehetasun muntadunak ulertzea.</p> <p>Irizpide honek neurtuko du ikasleek zein gaitasun duten jarraibideak jarraitzeko, deiak, elkarrizketak edo aurkezpen laburrak, aurrez aurrekoak, jarraitzeko; betiere, gai ezagunei buruzkoak izanen dira: aisia eta denbora libre, preferentziak, bizipen pertsonalak, ikasgelaren antolaketa eta hizlariaren asmoa identifikatzen dutenak. Halaber, neurtu nahi da ikasleen gaitasuna komunikabideetatik heldu diren eta ebake-estandarra duten ahozko testuen ideia orokorra eta informazio zehatzak ulertzeko.</p>

DBH3	DBH4
<p>2. Era askotako komunikazio asmoak dituzten ohiko edo interes pertsonaleko egoerei buruzko elkarrizketa eta simulazio laburretan parte hartzea, hizketaldiaren konbentzio propioak erabiliz eta elkarrekin-tzan sorturiko zailtasunak ebazteko behar diren estrategiez baliatuz.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten hizketaldietan jarduteko, betiere ulertzeko eta ulertua izateko estrategia egokiak erabiliz, horrela gustuak, beharrianak edo sentimenduak adierazteko, informazioa emateko edo hartzeko, iritziak emateko eta bizipenak kontatzeko.</p> <p>Hizketaldietan zuzeneko erlazioa gertatuko da ikasgelako ohiko mintzakideekin, edo bestela aurrean atzerriko ikasleak dituztela ongi dakiten jatorrizko hiztunekin.</p> <p>Litekeena da komunikazioko elkartrukeetan oker batzuk gertatzea, baina oker horiek ez dute komunikazioa oztopatuko.</p>	<p>2. Era askotako komunikazio asmoak dituzten ohiko edo interes pertsonaleko egoerei buruzko elkarrizketa eta simulazio laburretan parte hartzea, hizketaldiaren konbentzio propioak erabiliz eta elkarrekin-tzan sorturiko zailtasunak ebazteko behar diren estrategiez baliatuz.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten hizketaldietan jarduteko, betiere ulertzeko eta ulertua izateko estrategia egokiak erabiliz, horrela gustuak, beharrianak edo sentimenduak adierazteko, informazioa emateko edo hartzeko, iritziak emateko eta bizipenak kontatzeko.</p> <p>Hizketaldietan zuzeneko erlazioa gertatuko da ikasgelako ohiko mintzakideekin, edo bestela aurrean atzerriko ikasleak dituztela ongi dakiten jatorrizko hiztunekin.</p> <p>Litekeena da komunikazioko elkartrukeetan oker batzuk gertatzea, baina oker horiek ez dute komunikazioa oztopatuko.</p>

Oharrak

2. multzoa. Irakurtzea eta ulertzea

DBH1	DBH2
<p>3. Ideia orokorra ezagutzea eta informazio berriazkoa ateratzea, ikusizko baliabideen laguntzarekin, gai ugariri buruzko eta adinaren arabera egokituak idatzizko testuetatik eta curriculumeko arlo batzuekin lotutako testuetatik.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek zenbateko gaitasuna duten era askotako testuak ulertzeko: jarraibideak, gutunak, deskribapen eta narrazio laburrak, mezuak, galdetegiak eta abar, irakurketarako oinarriko estrategiak aplikatuz; esate baterako, esanahiak testuinguruaren edo ikusizko elementuen arabera inferitzea edo ezagutzen diren hizkuntzekin alderatzea.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da, halaber, testuak irakurtzeko gaitasuna; testu horiek paperean nahiz euskarri digitalean egoten ahal dira, eta luze samarrak izanzen dira, eta ikasteko edo irakurketarekin gozatzeko irakurriko ditu ikasleak, hiztegiaren laguntza erabiliz, behar badiu. Baloratuko da, halaber, ozenki irakurritako testuak ulertzen diren, aurretik isilik irakurrita.</p>	<p>3. Idatzizko testuetatik informazio orokorra eta berriazkoa ulertzea; jatorrizko testuak nahiz egokituak izanzen dira, luzera desberdinetakoak, eta adinaren arabera egokituak. Testuak ulertu direla propio prestatutako lan baten bidez erakutsiko da.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten pertsonen arteko testu idatziak ulertzeko; esate baterako, gutunak, iragarkiak, era askotako liburuxkak, narrazioak, gazteentzako aldizkarietako artikulak, web orriak, abestien letrak eta abar. Irakurketarako estrategiak aplikatuko dira: esate baterako, esanahiak testuingurutik inferitzea, hitzak osatzeko arauak erabiltzea edo ezagutzen dituen hizkuntzetako edo curriculumeko beste arlo batzuetako ezagutzak transferitzea. Halaber, irizpide honekin testu luze samarrak, paperean nahiz euskarri digitalean, irakurtzeko gaitasuna ebaluatuko da, betiere hiztegi modu espontaneoan joz argudioaren bat ulertzea zail gertatzen denean, gako hitzen bat ezagutzen ez delako, eta testu horiek ulertzen direla erakutsiz lan linguistikoen eta ez-linguistikoen bitartez eta testuak ozenki irakurritz.</p>

2. multzoa. Idaztea

DBH1	DBH2
<p>4. Testu laburrak idaztea, egitura, funtzio eta lexiko egokiak erabiliz, bai eta kohesioaren oinarriko elementuetako batzuk ere; eredueta-rik abiatuko da ikaslea, eta ortografiaren eta puntuazioaren oinarriko arauak errespetatuko ditu.</p> <p>Irizpide honekin oharrak, deskribapenak, gutun arruntak edo elektronikokoak eta mezuak idazteko gaitasuna ebaluatu nahi da. Testuetan, maiz erabiltzen diren hitzak jasoko dira, perpaus bakunek eta oinarriko lokailuek osaturiko egitura elkartuak. Aurkezpen argi, txukun eta ordenatua ere baloratuko da, paperean nahiz euskarri digitalean izan.</p>	<p>4. Era askotako testuak modu gidatuan idaztea, egitura eta lokailu errazak eta lexiko egokia erabiliz, formaren alderdiak zainduz eta ortografiaren eta puntuazioaren funtsezko arauak errespetatuz, irakurleak testuak uler ditzan eta onartzeko moduko zuzentasuna izan dezaten.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek, eredueta-rik abiatuta, gauzak idatziz adierazteko duten gaitasuna, paperean nahiz euskarri digitalean, irakurlearendako ulergarriak izan daitezkeen: gertaerei eta eguneroko eta ohiko jardueri buruzko deskribapenak, bizipen pertsonalei buruzko narrazioak, planak eta proiektuak, gutunak, postalak eta formularioak.</p> <p>Aurkezpen argi, txukun eta ordenatua ere baloratuko da, paperean nahiz euskarri digitalean izan.</p>

Oharrak

DBH3	DBH4
<p>3. Zabalera desberdineko jatorrizko testuetako eta testu egokituetao informazio orokorra eta datu garrantzitsu guztiak ulertzea, egitateak eta iritziak ezagutuz eta egilearen komunikazioa asmoa identifikatuz, kasua bada.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten gai orokorre buruzko edo curriculumeko beste arlo batzuekin lotutako idatzizko testuak ulertzeko (narrazioak, deskribapenak, argudiozko testuak), irakurketarako ezagutzen dituzten estrategiak eta beste berri batzuk erabiliz; esate baterako, gaia identifikatzea elementu testualen eta paratestualen bitartez.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da, halaber, ikasleek gaitasuna duten zabalera desberdineko liburuak, albisteak, jarraibideak, azalpenak eta abar modu autonomoan irakurtzeko hainbat euskarritan eta xede desberdinekin: berariazko lan bat egiteko informazioa bildu edo komunikatzea, beste arlo batzuetako edukiak ikastea edo besterik gabe gozatzeko edo entretenitzeko. Baloratuko da, halaber, ozenki irakurtzen deanean, erritmo eta intonazio egokiekin, ikasleak ulertzen duen.</p>	<p>3. Zabalera desberdineko jatorrizko testuetako eta testu egokituetao informazio orokorra eta datu garrantzitsu guztiak ulertzea, egitateak eta iritziak ezagutuz eta egilearen komunikazioa asmoa identifikatuz, kasua bada.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten gai orokorre buruzko edo curriculumeko beste arlo batzuekin lotutako idatzizko testuak ulertzeko (narrazioak, deskribapenak, argudiozko testuak), irakurketarako ezagutzen dituzten estrategiak eta beste berri batzuk erabiliz; esate baterako, gaia identifikatzea elementu testualen eta paratestualen bitartez.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da, halaber, ikasleek gaitasuna duten zabalera desberdineko liburuak, albisteak, jarraibideak, azalpenak eta abar modu autonomoan irakurtzeko hainbat euskarritan eta xede desberdinekin: berariazko lan bat egiteko informazioa bildu edo komunikatzea, beste arlo batzuetako edukiak ikastea edo besterik gabe gozatzeko edo entretenitzeko. Baloratuko da, halaber, ozenki irakurtzen deanean, erritmo eta intonazio egokiekin, ikasleak ulertzen duen.</p>

DBH3	DBH4
<p>4. Era askotako testuak modu gidatuan idaztea, lexikoa, egiturak eta kohesioko eta koherentziako elementu batzuk zainduz, ideien arteko erlazioak markatzeko eta testuak irakurlearendako ulergarriak izan daitezen.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatzen da ikasleek idatziz komunikatzeko duten gaitasuna; ikasleak zirriborroak egiten eta berrikusten eta erregistro egokia hautatzen hasiko dira. Testuek sintaxi soil eta ulerterraza izanen dute, eta lexiko mugatua baina testuingururako egokia; ortografia eta puntuazioa zuzenak izanen dira. Testuek lotura izanen dute komunikazio behar ohikoenekin eta komunikazio asmo desberdinekin. Idazki guztietan, orobat, aurkezpen argi, txukun eta ordenatua ebaluatuko da, bai eta testuak lantzeko eta aurkezteko baliabide informatikoak erabiltzeko trebetasuna ere.</p>	<p>4. Era askotako testuak modu gidatuan idaztea, lexikoa, egiturak eta kohesioko eta koherentziako elementu batzuk zainduz, ideien arteko erlazioak markatzeko eta testuak irakurlearendako ulergarriak izan daitezen.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatzen da ikasleek idatziz komunikatzeko duten gaitasuna; ikasleak zirriborroak egiten eta berrikusten eta erregistro egokia hautatzen hasiko dira. Testuek sintaxi soil eta ulerterraza izanen dute, eta lexiko mugatua baina testuingururako egokia; ortografia eta puntuazioa zuzenak izanen dira. Testuek lotura izanen dute komunikazio behar ohikoenekin eta komunikazio asmo desberdinekin. Idazki guztietan, orobat, aurkezpen argi, txukun eta ordenatua ebaluatuko da, bai eta testuak lantzeko eta aurkezteko baliabide informatikoak erabiltzeko trebetasuna ere.</p>

<p>Oharrak</p>

3. multzoa. Alderdi soziokulturalak eta kulturarteko kontzientzia

DBH1	DBH2
<p>5. Atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialde eta kulturetako elementu kultural edo geografiko batzuk identifikatzea, eta haiek ezagutzeko interesa erakustea.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatu nahi da ikasleek atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako testuinguru soziokultural eta geografikoko ezaugarri garrantzitsuenetako batzuk ezagutzen dituzten, eta interesgarri zaizkien eta aintzat hartzen dituzten beraienaz besteko kultur ohi-turak, eta errespetuzko jarrera duten beste herrialdeetako balore eta jokabideekiko.</p>	<p>5. Atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako alderdi sozial, kultural, historiko, geografiko edo literario batzuk identifikatu eta haien adibideak ematea, eta haiek ezagutzeko interesa erakustea.</p> <p>Irizpide honek ebaluatzen du ikasleek atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako gizartearen, kulturaren, historiaren, geografiaren eta literaturaren ezaugarri garrantzitsuenak eta bereizgarrienak ezagutzen dituzten. Halaber, ebaluatuko da ikasleek errespetua erakusten duten beste herri batzuen balore eta jokabideekiko, horrekin estereotipo batzuk gaindituz.</p>

4. multzoa. Hizkuntzaren gaineko gogoeta

DBH1	DBH2
<p>6. Atzerriko hizkuntzaren kodearen alderdi formal batzuen ezagutza erabiltzea (morfologia, sintaxia eta fonologia) komunikazioaren testuinguru desberdinetan, autoikaskuntzarako eta autozuzenketarako tresna gisa norberaren produkzioetan, eta gainerakoen produkzioak hobeki ulertzeko.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatuko da ikasleak gai diren sistema linguistikoari buruz dauzkaten ezagutzak aplikatzeko, hizkuntzaren soinu, erritmo, intonazio eta antolaketa alderdiak erabiliz jarduera desberdinetan, eta gogoeta egiteko beren produkzioak eta gainerakoen produkzioak ulertzea ahalbidetzen duen zuzentasun formalaren beharraz.</p>	<p>6. Atzerriko hizkuntzaren sistema linguistikoari buruz barneratutako ezagutzak erabiltzea, komunikazioaren testuinguru desberdinetan, autoikaskuntzarako eta autozuzenketarako tresna gisa norberaren ahozko eta idatzizko produkzioetan, eta gainerakoen produkzioak ulertzeko.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten sistema linguistikoari buruz dituzten ezagutzak aplikatzeko, eta beren produkzioak eta besteak ulertzea ahalbidetzen duen zuzentasun formalaren beharri buruz gogoeta egiteko.</p>

Oharrak

DBH3	DBH4
<p>5. Atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako alderdi kultural garrantzitsuenak identifikatzea, ikasten den hizkuntzaren gizar-teak dauzkan ohitura, arau, jarrera eta baloreetako ezaugarri aipagarrienak seinalatzea, eta norberarenaz besteko patroikulturalak positiboki baloratzea.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatuko da ikasleak gai ote diren ahozko eta idatzizko testuetan identifikatzeko atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako kultura orokorraren ezaugarri aipagarri eta bereizgarri batzuk, haiek modu argi eta errazean deskribatzeko gauza diren, eta beste herrialdeetako balore eta jokabideekiko errespetua erakusten duten, horrekin estereotipo batzuk gaindituz.</p>	<p>5. Atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako alderdi kultural garrantzitsuenak identifikatzea, ikasten den hizkuntzaren gizar-teak dauzkan ohitura, arau, jarrera eta baloreetako ezaugarri aipagarrienak seinalatzea, eta norberarenaz besteko patroikulturalak positiboki baloratzea.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatuko da ikasleak gai ote diren ahozko eta idatzizko testuetan identifikatzeko atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako kultura orokorraren ezaugarri aipagarri eta bereizgarri batzuk, haiek modu argi eta errazean deskribatzeko gauza diren, eta beste herrialdeetako balore eta jokabideekiko errespetua erakusten duten, horrekin estereotipo batzuk gaindituz.</p>

DBH3	DBH4
<p>6. Komunikazio testuinguru desberdinetan, modu kontzientean, atzerriko hizkuntzaren sistema linguistikoari buruz barneratutako ezagutzak erabiltzea, autozuzenketarako eta autoebaluaziorako tresna gisa norberaren ahozko eta idatzizko produkzioetan, eta gainerrakoen produkzioak ulertzeko.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten sistema linguistikoari buruz dituzten ezagutzak gero eta autonomia handiagoarekin aplikatzeko, eta beren produkzioak eta besteak ulertzea ahalbidetzen duen zuzentasun formalaren beharrari buruz gogoeta egiteko.</p>	<p>6. Komunikazio testuinguru desberdinetan, modu kontzientean, atzerriko hizkuntzaren sistema linguistikoari buruz barneratutako ezagutzak erabiltzea, autozuzenketarako eta autoebaluaziorako tresna gisa norberaren ahozko eta idatzizko produkzioetan, eta gainerrakoen produkzioak ulertzeko.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten sistema linguistikoari buruz dituzten ezagutzak gero eta autonomia handiagoarekin aplikatzeko, eta beren produkzioak eta besteak ulertzea ahalbidetzen duen zuzentasun formalaren beharrari buruz gogoeta egiteko.</p>

Oharrak

5. multzoa. Ikaskuntzari buruzko gogoeta

DBH1	DBH2
<p>7. Ikaskuntzan aurrera egiteko erabilitako estrategia batzuk identifikatu eta haien adibideak jartzea.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek ikaskuntza prozesua errazten duten oinarrizko estrategiak erabiltzen dituzten; esate baterako, aurrerapenak baloratzen joateko gaitasuna, gehiago eta hobeki ikasteko moduari buruzko gogoeta, akatsa barneratu eta onartzea ikasteko prozesuaren atal gisa; lexikoa bildu, buruz ikasi eta berrikusteko moduak erabiltzea; hiztegia zuzen erabiltzea testuinguruaren arabera adiera egokia identifikatzeko; baliabide bibliografikoak, informatikoak eta digitalak erabiltzea informazioa biltzeko, gelan landutako alderdiak zabaldu edo berrikusteko eta abarretarako.</p>	<p>7. Ikaskuntzan aurrera egiteko erabilitako oinarrizko estrategia batzuk identifikatu eta ahoz azaltzea.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasteko prozesua errazten duten strategiak erabiltzen ote diren: esate baterako, beren aurrerapenak baloratzeko gaitasuna, ikaskuntzari buruz gogoeta egitea; lexikoa bildu, buruz ikasi eta berrikusteko modu desberdinak erabiltzea; hiztegia zuzen erabiltzea testuinguruaren arabera adiera identifikatzeko; baliabide bibliografikoak, informatikoak eta digitalak erabiltzea informazioa biltzeko, ikasgelan landutako alderdi batzuk zabaltzeko edo berrikusteko; norberaren ikaskuntzaren ebaluazioan parte hartzea, eta autozuzenketarako mekanismo batzuk erabiltzea.</p>
<p>8. Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak modu gidatuan erabiltzea informazioa bilatzeko, mezuak ereduetatik abiatuz sortzeko eta harreman pertsonalak ezartzeko; teknologia horien erabilera dela-eta interesa erakustea.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatuko da informazioaren eta komunikazioaren teknologiak komunikaziorako eta ikasketarako tresna gisa erabiltzeko gaitasuna, betiere gelako ohiko jardueretan eta harreman pertsonalak ezartzeko. Ezartzen diren komunikazioak aldez aurretik landutako lan ezagunei buruzkoak izanen dira, eta ereduekin egingen dira. Kontuan hartuko da, halaber, ikasleek aniztasun linguistikoa baloratzen ote duten elementu aberasgarri gisa, eta atzerriko hizkuntza dela-eta hura erabiltzeko daukaten jarrera.</p>	<p>8. Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak modu gidatuan erabiltzea informazioa bilatzeko, testuak ereduetatik abiatuz sortzeko eta harreman pertsonalak ezartzeko; teknologia horien erabilera dela-eta interesa erakustea.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatuko da informazioaren eta komunikazioaren teknologiak komunikaziorako eta ikasketarako tresna gisa erabiltzeko gaitasuna, betiere gelako ohiko jardueretan eta harreman pertsonalak ezartzeko. Ezartzen diren komunikazioak lehendik landutako lan ezagunei buruzkoak izanen dira. Kontuan hartuko da, halaber, ikasleek aniztasun linguistikoa baloratzen ote duten elementu aberasgarri gisa, eta atzerriko hizkuntza dela-eta hura erabiltzeko daukaten jarrera.</p>

Oharrak

DBH3	DBH4
<p>7. Ikaskuntzan aurrera egiteko erabilitako estrategiak identifikatu eta ahoz azaltzea.</p> <p>Irizpide honek ebaluatu nahi du ikasleek ikasteko prozesua errazten duten estrategiak erabiltzen dituzten; esate baterako, aurrerapenak baloratzea, ikaskuntzari buruz gogoeta egitea; lexikoa bildu, buruz ikasi eta berrikusteko estrategia desberdinak erabiltzea; hiztegiak eta baliabide bibliografiko, informatiko eta digitalak gero eta autonomia handiagoarekin erabiltzea; forma gramatikalen erabilera eta esanahia aztertu eta haiei buruz gogoeta egitea, ezagutzen dituzten beste hizkuntza batzuekin konparatuz eta alderatuz; ikasteko aukerez kontzienteki baliatzea ikasgelan eta ikasgelatik kanpo, edo autozuzenketarako mekanismoak erabiltzea.</p>	<p>7. Ikaskuntzan aurrera egiteko erabilitako estrategiak identifikatu eta ahoz azaltzea.</p> <p>Irizpide honek ebaluatu nahi du ikasleek ikasteko prozesua errazten duten estrategiak erabiltzen dituzten; esate baterako, aurrerapenak baloratzea, ikaskuntzari buruz gogoeta egitea; lexikoa bildu, buruz ikasi eta berrikusteko estrategia desberdinak erabiltzea; hiztegiak eta baliabide bibliografiko, informatiko eta digitalak gero eta autonomia handiagoarekin erabiltzea; forma gramatikalen erabilera eta esanahia aztertu eta haiei buruz gogoeta egitea, ezagutzen dituzten beste hizkuntza batzuekin konparatuz eta alderatuz; ikasteko aukerez kontzienteki baliatzea ikasgelan eta ikasgelatik kanpo, edo autozuzenketarako mekanismoak erabiltzea.</p>
<p>8. Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak gero eta autonomia handiagoarekin erabiltzea, informazioa bilatzeko, ereduetatik abiatuz testuak sortzeko, posta elektronikoko mezuak bidali eta jasotzeko, eta ahozko eta idatzizko harreman pertsonalak ezartzeko, teknologia horien erabilera dela-eta interesa erakutsiz.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatuko da informazioaren eta komunikazioaren teknologiak komunikaziorako eta ikasketarako tresna gisa erabiltzeko gaitasuna, betiere gelako ohiko jardueretan eta harreman pertsonalak ezartzeko, ahoz nahiz idatziz. Ezartzen diren komunikazioak lehenik landutako lan ezagunei buruzkoak izanen dira. Kontuan hartuko da, halaber, ikasleek aniztasun linguistikoa baloratzen ote duten elementu aberasgarri gisa, eta atzerriko hizkuntza dela-eta hura erabiltzeko daukaten jarrera.</p>	<p>8. Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak gero eta autonomia handiagoarekin erabiltzea, informazioa bilatzeko, ereduetatik abiatuz testuak sortzeko, posta elektronikoko mezuak bidali eta jasotzeko, eta ahozko eta idatzizko harreman pertsonalak ezartzeko, teknologia horien erabilera dela-eta interesa erakutsiz.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatuko da informazioaren eta komunikazioaren teknologiak komunikaziorako eta ikasketarako tresna gisa erabiltzeko gaitasuna, betiere gelako ohiko jardueretan eta harreman pertsonalak ezartzeko, ahoz nahiz idatziz. Ezartzen diren komunikazioak lehenik landutako lan ezagunei buruzkoak izanen dira. Kontuan hartuko da, halaber, ikasleek aniztasun linguistikoa baloratzen ote duten elementu aberasgarri gisa, eta atzerriko hizkuntza dela-eta hura erabiltzeko daukaten jarrera.</p>

<p>Oharrak</p>

Bigarren atzerriko hizkuntza: Frantsesa (L3)

Sarreran esaten den bezala, hirugarren hizkuntzen (L3) kasuan, antzeko helburu eta metodologiak erabiliko dira, lan sistema bertsua izanen da eta ebaluazio irizpideak ere parekoak izanen dira.

Hala eta guztiz ere, haietan lan errazagoak egingen dira eta lortu beharreko emaitzak ere apalagoak izanen dira, funtsean curriculumean ordu gutxiago erabiliko direlako. Hizkuntza edukiak berariazkoak dira, eta bigarren hizkuntzarako (L2) ezarritakoetatik abiatuz diseinatu dira.

Helburuak

Eta honetan, atzerriko hizkuntza irakasgaiaren irakaskuntzak honako gaitasunak garatzea izanen du helburu:

1. Ahozko testu argietako eta hizkuntza estandarra erabiltzen den komunikazio egoera desberdinetako informazio orokorra eta berariazkoa entzun eta ulertzea, errespetuzko eta lankidetzazko jarrera hartuz.
2. Ahoz hitz egitea eta elkarreraginean jardutea komunikazioko ohiko egoeretan, modu ulergarri eta egokian eta autonomia handi samarrarekin: esperientziak, gertaerak, desioak eta asmoak deskribatzea, eta iritziak laburki justifikatzea edo planak azaltzea.
3. Ikasleen gaitasunetarako eta interesetarako egokia den maila bateko idatzizko testu mota desberdinak ulertzea, informazio orokorra eta berariazkoa ateratzeko, eta irakurketa gozamenerako eta norberaren aberastasunerako iturri gisa erabiltzea.
4. Testu errazak idaztea helburu desberdinekin, era askotako gai ezagunei edo interes pertsonaleko gaiei buruz, kohesioa eta koherentzia lortzeko behar diren baliabideak erabiliz.
5. Hizkuntzaren oinarrizko elementuak -esate baterako, fonetika, lexikoa, egiturak eta funtzioak- modu go-goetatsuan eta zuzentasunez erabiltzea, komunikazioaren testuinguru errealean.
6. Ikasteko estrategiak eta eskura dauden bide guztiak (liburutegiak, informazioaren eta komunikazioaren teknologiak eta abar) erabiltzea ahozko eta idatzizko informazioa lortu, hautatu eta aurkezteko.
7. Hizkuntza aintzat hartzea informazioa eskuratzeko tresna gisa eta era guztietako edukiak ikasteko erreminta gisa, eta ikasleak elkarreraginean jarduten dueneko erkidegoko hizkuntza gisa.
8. Hizkuntza baloratzea, jatorri, hizkuntza eta kultura desberdinetako pertsonen arteko komunikazioa eta elkar ulertzea bideratzeko, era guztietako bazterkeriak eta estereotipo linguistikoak saihestuz.
9. Norberaren ikasteko prozesuei buruz gogoeta egitea eta beste hizkuntza batzuetan barneraturiko komunikazio ezagutza eta estrategiak kasuko hizkuntza ikasteko transferitzea.
10. Atzerriko hizkuntzaren dimentsio soziokulturala ezagutu eta lantzea.

Edukiak

1. multzoa. Komunikatzeko trebetasunak: Entzutea eta ulertzea, hitz egitea eta hizketan aritzea

Ziklo bakoitzerako proposatzen den testu tipologiak eskatzen du aldez aurretik dedikazio sakonagoa eta jarraituagoa –L1ean lanari jarraipena emanen zaio– izatea aipatu testu motak lantzeko.

DBH1	DBH2
<ul style="list-style-type: none"> Ikasgelako jarduerekin lotura duten elkarrizketa eta azalpen laburrak entzun eta ulertzea: jarraibideak, galderak, iruzkinak, deskribapenak eta narrazio laburrak. Entzuten denaren eduki orokorra iragartzea, hitzezko eta hitzez besteko elementuen laguntzarekin. Ahozko testuetan eguneroko gaiei eta iragartzeko modukoak diren gaiei buruzko berariazko informazioa lortzea: zenbakiak, prezioak, ordutegiak, izenak edo lekuak, euskarri desberdinetan aurkeztuak. Ahozko mezuak ulertzeko oinarritzko estrategiak: hitzezko eta hitzez besteko testuingurua eta egoerari buruzko alde zurreko ezagutzak erabiltzea. 	<ul style="list-style-type: none"> Ikasgelako ohiko jardueri buruz azaldutako mezuak entzun eta ulertzea. Eguneroko gaiei eta era askotako komunikabideetatik heldu eta iragartzeko modukoak diren gaiei buruzko elkarrizketetan eta ahozko testuetan informazio orokorra eta berariazkoa lortzea, hitzezko eta hitzez besteko elementuen laguntzarekin. Ahozko mezuak ulertzeko estrategiak: hitzezko eta hitzez besteko testuingurua eta egoerari buruzko alde zurreko ezagutzak erabiltzea, gako hitzak identifikatzea.
<ul style="list-style-type: none"> Ahozko testu laburrak sortzea, egitura logiko batekin eta arauaren arabera izan nahi duen ebakerekin, betiere eskema baten edo alde zurretik prestatutako materialen laguntzarekin. Besteekin ahoz komunikatzea, egitura nahikoa errazekin, eguneroko bizitzako gaietatik hurbil dauden alderdiei buruz: kirolak, aisia, zale-tasunak, bidaia musika, harreman pertsonalak ... Elkarrizketa labor eta kontrolatuetan parte hartzea ikasgelan bertan, bai eta norberaren bizipen eta interesekin loturiko egoeren simulazioetan ere. Irakasleak eta ikasleek ikasgelako jardueretan eskatutako informazioetarako egokiak diren erantzunak erabiltzea. Komunikazioan etenak gaintzeko estrategiak garatzea, hitzezko eta hitzez besteko elementuak erabiliz gauzak ahoz adierazteko, bikoteka edo taldeka eginiko jardueretan. 	<ul style="list-style-type: none"> Ahozko testu labor eta koherenteak sortzea norberaren intereseko gaiei buruz, ebakera egokiarekin. Ikasgela barruko elkarrizketetan eta simulazioetan bikoteka eta taldeka parte hartzea, modu erdi kontrolatuan, komunikazioa lortzeko behar den ebakera eta intonazioa erabiliz. Ikasgela barruko komunikazio egoeretan erantzun egokiak lortzea. Komunikazioko etenak gaintzeko estrategiak garatzea, hitzez besteko elementuak erabiliz eta hitzezko elementuez gero eta gehiago baliatuz.
<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> Deskribapenak: lekuak, gauzak, pertsonak. Narrazio testuak: eguneroko bizipenak. Elkarrizketak: bizipen eta interes pertsonalekin lotutakoak. 	<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> Publizitate testuak. Argudiozko testuak (elkarrizketa). Narrazio testuak (albistea, kronika, narrazioa).

DBH3	DBH4
<ul style="list-style-type: none"> • Testuinguru erreal eta simulatuetan jarraibideak ulertzea. • Gai zehatz eta ezagunei buruzko aurreko mezuetatik informazio orokorra eta berariazkoa entzutea eta ulertzea. • Ikus-entzunezkoek emandako ezu errazak entzun eta ulertzea; oso ongi hautatuak edo egokituak izanen dira. • Ahozko mezuak ulertzeko estrategiak: hitzeko eta hitzez besteko testuingurua eta egoerari buruzko alde aurreko ezagutzak erabiltzea; gako hitzak identifikatzea; hitz egiten duenaren asmoa identifikatzea. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gai ezagunei buruzko hizketaldi errazen, argitasunez eta modu antolatuan emandakoen, esanahi orokorra eta berariazkoa ulertzea. • Informazio pertsonala ulertzea, modu espontaneoan elkarreraginean jarduteko. • Ikus-entzunezko hedabideek hizkuntza argi eta soilean emititutako programak oro har ulertzea, eta haien datu garrantzitsuenak ere ulertzea.. • Ahozko mezuak ulertzeko estrategiak: hitzeko eta hitzez besteko testuingurua eta egoerari buruzko alde aurreko ezagutzak erabiltzea; gako hitzak identifikatzea; hitz egiten duenaren jarrera eta asmoa identifikatzea.
<ul style="list-style-type: none"> • Bizipen eta gertaerei buruzko deskribapenak eta narrazio laburrak ahoz ematea. • Komunikazio helburu desberdinak dituzten eguneroko eta norberaren intereseko gai ei buruzko elkarrizketa eta simulazioetan parte hartzea. • Ikasgela barruko komunikazio egoeretan erantzun espontaneoak ematea. • Elkarrizketaren konbentzio ohikoenak eta propioak gero eta autonomia handiagoarekin erabiltzea, komunikazio lan simulatuetan. • Elkarreraginean sorturiko zailtasunak gainditzeko komunikazio estrategiak gero eta autonomia handiagoarekin erabiltzea. • Komunikazio estrategiak erabiltzea komunikazioan gertatzen diren etenak gainditzeko eta komunikazioko elkartruketeei hasiera eta amaiera emateko. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bizipen eta gertaerei buruzko deskribapenak eta narrazio laburrak ahoz ematea. • Komunikazio helburu desberdinak dituzten eguneroko eta norberaren intereseko gai ei buruzko elkarrizketa eta simulazioetan aktiboki parte hartzea. • Ikasgela barruko komunikazio egoeretan erantzun espontaneo eta zehatzak erabiltzea. • Elkarrizketaren berezko konbentzioak erabiltzea, jarduera simulatuetan. • Komunikatzeko estrategiak autonomiaz erabiltzea, elkarreraginari hasiera emateko, eusteko eta amaiera emateko.
<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Narrazio testuak: kazetaritzakoak (erreportajea, elkarrizketak, albistei buruzko artikulua). • Azalpen testuak (definizioa, azalpena, laburpena). 	<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Iruzkintxiak egitea, arrazoiak eta ikuspuntuak ematea. • Azalpen testuak (azalpena, definizioa). • Jarraibideak emateko testuak (arauak, jarraibideak).

DBH1	DBH2
<p>Estrategiak eta trebetasunak</p> <ul style="list-style-type: none"> Ahozko mezuak ulertzeko oinarrizko estrategiak erabiltzea (entzun aurretik, entzun bitartean eta entzun ondoren). Hitzeko eta hitzez besteko testuingurua (tonua, ilustrazioak) eta aldez aurreko ezagutzak erabiltzea mezuak ulertzeko. Berariazko informazioari buruzko galderi erantzutea (egitateak, pertsonaiak, lekua, denbora eta abar). 	<p>Estrategiak eta trebetasunak</p> <ul style="list-style-type: none"> Ahozkoaren ulermeneko estrategiak era sistematikagoan aplikatzea. Irargapenean asmatzera bideratzen duten baldintzak (aldez aurreko datuak, testuak egiteko esperientzia, esperientzia kulturala eta abar). Ahozko testu baten igorlearen asmoa eta xedea aurkitzea. Hark antzemandakoak justifikatzea. Tonua identifikatzea. Ondorioak ateratzea (justifikatzea). Ahozko testu baten informazio berariazkoari buruzko galdera laburrei erantzuten jakitea (zuzenak, interferentziak eta abar). Gakoak, deskribapena, argudioak eta abar.
<p>Ahozko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> Ikasgelako jardueretan aktiboki esku hartzea eta parte hartzea, galderak eginez eta gustuak eta preferentziak oinarrizko modu batean adieraziz. <i>j'aime, j'adore, je préfère, je déteste ...</i> Elkarrizketaren dinamika ezagutzea, batez ere parte hartzeko, txanda eskatzeko, errepikapenak edo argibideak eskatzeko, adostasuna edo desadostasuna adierazteko, norberaren ikuspuntua adeitasunez azaltzeko eta abarretarako. Haietan parte hartzea. <i>Jeu de rôle</i> izenaz ezagutzen direnetan parte hartu ahal izatea, ematen zaizkien jarraibideei jarraituz, eta haiek hizkuntza egokian aurkeztuz. Erantzunak galderi egokitzea. 	<p>Ahozko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> Ikasleek taldeka, bikoteka eta abar prestatuko dituzte lanak L2 hizkuntzan. Ezinbestekoa da ikasgelan hizkuntza horren bidez komunikatzea, ikasgelatik kanpo L2rekin izanen duten harreman eskasa dela eta. Elkarrizketaren dinamika ezagutzea, batez ere parte hartzeko, txanda eskatzeko, errepikapenak edo argibideak eskatzeko, adostasuna edo desadostasuna adierazteko, norberaren ikuspuntua adeitasunez azaltzeko eta abarretarako. Haietan ekimenez parte hartzea, inprobisatuz ... <i>Jeu de rôle</i> izenaz ezagutzen direnetan parte hartu ahal izatea, ematen zaizkien jarraibideei (funtzioak, erregistroak eta abar) jarraituz, eta haiek hizkuntza egokian aurkeztuz.
<p>Ahozko aurkezpena</p> <ul style="list-style-type: none"> Ahozko autozuzenketa erabiltzea. 	<p>Ahozko aurkezpena</p> <ul style="list-style-type: none"> Ahozko aurkezpen labur bat prestatu eta egitea, intereseko topiko bati buruz; aldez aurretik prestaturiko eskema baten eta material osagarrien laguntzarekin ematen dute, eta ondoren entzuleen galderak izanen dira. <p>Honakoak zainduz:</p> <ul style="list-style-type: none"> Edukiaren egituratzea: Motibazioa, entzuleen interesari eustea.

DBH3	DBH4
<p>Estrategiak eta trebetasunak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diskurtso ez oso luzeak ulertzea, gaia nahikoa ezaguna denean eta diskurtsoaren garapena berariazko markagailuekin erraztuta. 	<p>Estrategiak eta trebetasunak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diskurtso luzeak ulertzea, gaia nahikoa ezaguna denean eta diskurtsoaren garapena berariazko markagailuekin erraztuta. • Diskurtsoaren edo hizkuntzaren baliabideen egituratze desegokiaz jabetzea. • Igorlearen asmoa (heziketa ematea, dibertitzea ...), gaia edo ideia orokorra aurkitzea. Egitateak eta iritziak bereiztea; errealitatea eta fikzioa bereiztea.
<p>Ahozko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Egoki esku hartzea, baliabideak, hizkuntza eta funtzio linguistikoak erabiliz. Gai izatea esaldiak esateko, gauzak aurkezteko beste hautabide batzuk erabiltzeko eta abar, komunikazio funtzio –azaltzaileak– ezberdinei buruz eta abar. • Esku-hartzeak egoki hasten, mantentzen eta bukatzen ditu, hitz egiteko txanda eraginkortasunez erabiliz. Gainerakoei entzuten die, eta errespetatu egiten ditu. • Esaten duena eta hori adierazteko bideak egoeren eta mintzakideen arabera egokitzen ditu, eta badaki hizkuntzaren erregistroak interpretatzen. • Ikasleak badaki elkarrizketan gertatzen diren aldaketei egokitzen. Esan nahi duenaren formulazioa aldatzen du, behar denean. Enfasi egokia ematen du, une egokian. • Lagunarteko eztabaidetan parte hartu ahal izatea: eztabaidatzea, argudiatzea, arrazoiak ematea, beste esku-hartze batzuk baloratzea, haiek laburtzea, ondorioak ateratzea eta abar. • Elkarrizketan eraginkortasunez dihardu besteekin elkarreaginean, eta blokeo egoerak gainditzen saiatzen da. • Badaki baloratzen elkarrizketa nola garatu den, gaia enuntziatzen badaki, eta ideia nagusien laburpena egiten, eta mintzakide desberdinen esku-hartzeak eta ekarpenak baloratzen. 	<p>Ahozko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Egoki esku hartzea, baliabideak, hizkuntza eta funtzio linguistikoak erabiliz. Gai izatea esaldiak esateko, gauzak aurkezteko beste hautabide batzuk erabiltzeko eta abar, komunikazio funtzio ezberdinei buruz.
<p>Ahozko aurkezpena:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Minutu batzuetako ahozko aurkezpen bat prestatu eta egitea, intereseko topiko bati buruz; alde zuretik prestaturiko eskema baten eta material osagarrien laguntzarekin emanen dute, eta ondoren solaslaldi laburra izanen da. Honakoak zainduz: <p>Edukiaren egituratzea:</p> <ul style="list-style-type: none"> Motibazioa, entzuleen interesari eustea. Azalpenak antolatze modu desberdinak: konparazioa, lekuaren antolamendua, unitatea-atalak. 	<p>Ahozko aurkezpena:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Badaki ikaskideei hezkuntzaren esparruan zuzendutako ahozko aurkezpenaren oinarriko estrategiak aplikatzen. Helburua azaltzailea edo argudiatzea izan daiteke. Arazo edo egoera jakin bati buruzko jarrerak. Bere ikuspuntuei eusten die eta haiei buruzko argudioak ematen ditu (arrazoiak, datuak ...). Diskurtsoari egoki ematen dio hasiera, egoki eusten dio eta egoki bukatzen du; informazioaren progresioa kontrolatzen du; diskurtsoaren markatzaileak zuzen erabiltzen ditu. Esaten dena eta hura adierazteko bitartekoak unearren eta entzuleen arabera egokitzen ditu, entzuleen arretari eusten saiatuz (enfasia, bolumena, tonua, entzuleen igurikapenak piztea: galderak, datu interesgarriak, umorea, ikusizko laguntzak ...). Bere aurkezpena baloratzen badaki, objektibotasunez, grabaketa baten bitartez edo bukatu ondoren, eta irakaslearen laguntzarekin forma eta edukia hobetzeko balizko moduak deskubritzen ahal ditu.

2. multzoa. Irakurtzea eta idaztea

DBH1	DBH2
<ul style="list-style-type: none"> Lanak egoki ebazteko oinarriko jarraibideak ulertzea. Testu mota batzuen informazio orokorra ulertzea eta berariazko informazioak identifikatzea; testuak erdi jatorrizkoak nahiz egokituak izaten ahalko dira, eta paperean nahiz euskarri digitalean egoten ahalko dira; adinaren arabera egokitu eta curriculumeko beste arlo batzuetako edukiekin lotutako gai ei buruzkoak izanen dira. Irakurriaren ulermenaren oinarriko estrategiak erabiltzea: testu baten gaia ikusizko testuinguruaren bidez identifikatzea; gaiari buruzko alde z aurreko ezagutzak erabiltzea; esanahiak testuinguruaren arabera eta ikusizko elementuen bitartez inferitza, edo ezagutzen diren hizkuntzetan antzeko hitz edo esaldiak konparatuz. 	<ul style="list-style-type: none"> Testu errazak irakurri aurretik eta irakurri bitartean edukia iragar-tzea. Testu mota batzuen informazio orokorra eta berariazkoa ulertzea, testuak paperean nahiz euskarri digitalean egon, erdi jatorrizkoak nahiz egokituak izan, gai ezagunei buruzkoak nahiz curriculumeko beste arlo batzuetako edukiekin lotutakoak izan. Testu luzeagoak autonomiaz irakurtzeko ekimena. Irakurriaren ulermenaren estrategiak erabiltzea: testu baten gaia identifikatzea; alde z aurreko ezagutzak erabiltzea; esanahiak testuinguruaren arabera eta ikusizko elementuen bitartez inferitza, edo ezagutzen diren hizkuntzetan antzeko hitz edo esaldiak konparatuz.
<ul style="list-style-type: none"> Idazketa prozesuaren hiru faseak aplikatzea egiten dituen testu arau-tuetan. Ezagutzea idatzizko ezaugarri eta konbentzio batzuk eta haiek aho-zko hizkuntzarenetatik nola bereizten diren. Idatzizko adierazpena garatzea, esaldi eta paragrafo errazak osatuz edo aldatuz. Testu laburrak egitea modu oso kontrolatuan, kohesioa lortzeko oi-narrizko elementuekin eta komunikatzeko asmo desberdinekin. Ortografiaren eta puntuazioaren oinarriko arauak erabiltzea, eta haiek idatzizko komunikazioetan duten garrantzia aitortzea. Testu idatziak, paperean nahiz euskarri digitalean, zaintzeko eta be-har bezala aurkezteko interesa. 	<ul style="list-style-type: none"> Idazketa prozesuaren hiru faseak aplikatzea. Aurkeztutako eredu-tan aldaketak egiten jakitea. Idatzizko komunikazioetan hizkuntza formala eta ez-formala bereiz-ten dituzten formula batzuk ezagutzea eta erabiltzen hasia. Ereduetatik abiatuta idatzizko testu bat egitea, antolaketa, para-grafoen arabera egiturari eta zirriborroen berrikuspenari erreparatuz. Idatzizko adierazpena garatzea, esaldi eta paragrafo errazak alda-tuz edo zabalduz. Testu mota desberdinak idaztea, modu erdi kontrolatuan eta kohe-sioaren oinarriko elementuak erabiliz. Atzerriko hizkuntzako hitzune kin komunikazio pertsonala izatea gu-tun bidez eta posta elektronikoa erabiliz. Ortografiaren eta puntuazioaren oinarriko arauak erabiltzea, eta haiek idatzizko komunikazioetan duten garrantzia baloratzea. Testu idatziak, paperean nahiz euskarri digitalean, zaintzeko eta be-har bezala aurkezteko interesa.
<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> Deskribapenak. Narrazio testuak. Elkarrizketak. 	<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> Publizitate testuak. Argudiozko testuak Narrazio testuak.

DBH3	DBH4
<ul style="list-style-type: none"> • Idatzizko testu baten edukia identifikatzea, hitzezko eta hitzez beste-ko elementuen laguntzarekin. • Testuen informazio orokorra eta berariazkoa ulertzea, testuak paperean nahiz euskarri digitalean egon; jatorrizko testuak edo erdi jatorrizkoak izanen dira, interes orokorreko eguneroko gaiei buruzkoak eta curriculumeke beste arlo batzuetako edukiekin lotutakoak. • Ikasleen intereseko gaiekin loturiko testuak autonomiaz irakurtzea; ikasleen gaitasunaren arabera testuak izanen dira. • Iturri desberdinak erabiltzea, paperean, euskarri digitalean nahiz multimedia euskarrian, informazioa lortze aldera, lanak banaka nahiz taldeka egiteko. • Irakurketarako estrategia desberdinak erabiltzea; esate baterako, testuinguruaz, ikusizko elementuez, hiztegiez baliatzea ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Idatzizko testu baten gaia identifikatzea, berarekin daukan testuinguruaren laguntzarekin. • Mezuaren igoerleak daukan asmoa identifikatzea. • Testu mota desberdinak modu orokorrean eta berariazkoan ulertzea, testu horiek paperean nahiz euskarri digitalean egon, interes orokorrekoak nahiz curriculumeke beste arlo batzuetako edukiekin lotutakoak izan. • Ikasleen intereseko gaiekin loturiko testu luzeagoak autonomiaz irakurtzea. • Iturri desberdinak erabiltzea, paperean, euskarri digitalean nahiz multimedia euskarrian, berariazko lanak egiteko informazioa lortze aldera. • Irakurketarako estrategiez baliatzea.
<ul style="list-style-type: none"> • Idazketa prozesua aplikatzea, gutxienez ere zirriborro bat eginez. • Testu erraz eta egituratuak gidapean egitea, ideien arteko erlazioa argitasunez markatzeko kohesio elementu batzuk erabiliz. • Testua (formala eta ez-formala) zuzenduta dagoen irakurleari egokitutako erregistroa gero eta autonomia handiagoaz erabiltzea. • Atzerriko hizkuntzako hitzuneekin komunikazio pertsonala izatea gutun bidez, posta elektronikoa erabiliz eta abar. • Ortografia eta puntuazio-markak zaintzea. • Testu idatziak, paperean nahiz euskarri digitalean, zaintzeko eta behar bezala aurkezteko interesa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Idazketa prozesuaren plangintza egitea: ideiak sortu eta antolatu. Zirriborroak egin. Zuzentasuna zaindu. • Era askotako testu egituratuaren produkzio librea hastea, testuinguruaren arabera lexiko egokiarekin eta ideien arteko erlazioa argitasunez markatzeko behar diren kohesio elementuak erabiliz. • Testua (formala eta ez-formala) zuzenduta dagoen irakurleari egokitutako erregistroa autonomia handi samarrarekin erabiltzea. • Atzerriko hizkuntzako hitzuneekin komunikazio pertsonala izatea gutun bidez, posta elektronikoa erabiliz eta abar. • Ortografia eta puntuazio-markak zaintzea. • Testu idatziak, paperean nahiz euskarri digitalean, zaintzeko eta behar bezala aurkezteko interesa.
<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kazetaritzakoak (erreportajea, elkarrizketa ...). • Azalpen testuak. 	<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inprimakia • Posta elektronikoa, gutunak • Argudiozko testuak (ikuspuntua eta kontraargudiatzea).

DBH1	DBH2
<p>Estrategiak eta trebetasunak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Irakurketa adierazkorra. Irakurtzea zentzua emanez, intonazioa zainduz, arintasunez, akats gehiegi egin gabe. • Testu mota identifikatzea. • Testuaren atalen arteko erlazioak ezagutzea. • Izenordaina eta haren erreferenteak elkarrekin lotzen jakitea. Hitz berrien esanahia deduzitzen jakitea testuinguruaren arabera edo ezagutzen diren beste hizkuntza batzuen antzekotasunen arabera. 	<p>Estrategiak eta trebetasunak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Irakurketa adierazkorra. • Diskurtsoan maizen erabiltzen diren juntagailuek, adberbiozko adierazpideek eta abarrek ezartzen dituzten erlazio logikoak bereiztea. (antolatzaileak, lokailuak). • Testu baten atal desberdinen funtzioa edo helburua ezagutzeko gai izatea. • Testu baten irudikapen grafiko justifikatua egiten jakitea. Testu hori nola sinbolizatu eta irudikatu, eta zergatik.
<p>Idatzizko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testu bat berridaztea jarraibide batzuen arabera (narratzailea aldatzea; 1. pertsonatik 3. pertsonara aldatzea; maskulinoetik femenino-ra; luzera ...). • Testuak zuzendu eta hobetzea (ortografia, komuntadura, ideien ordena eta abar). • Testua objektibotasunez baloratzea eta hura zuzentzea; irakaslearen laguntzarekin hura hobetzeko balizko moduak aurkitzea. • Gutunei erantzutea jasotako gutun bati egokituz (tonua, informazioa eta abar). 	<p>Idatzizko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testu bat berridaztea jarraibide batzuen arabera (narratzailea aldatzea; 1. pertsonatik 3. pertsonara aldatzea; maskulinoetik femenino-ra; luzera ...). • Testuak zuzendu eta hobetzea (ortografia, komuntadura, ideien ordena eta abar). • Istorio, elkarrizketa, deskribapen eta abarren bertsioren arteko desberdintasunak aztertzea. Baloratzea zein diren hobeak, horri buruzko arazoak ematea ... • Publizitate hizkuntzaren oinarriko elementuak ezagutu eta erabiltzea: zirrara egitea, konbentzitzea, laburtasuna ...

DBH3	DBH4
<p>Estrategiak eta trebetasunak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Irakurketa adierazkorra. • Baloratzea informazioa behar bestekoa den, argia den, ongi antolatuta dagoen, harekin proposaturiko lanak bete ahal izanen diren ... • Hitzen funtzio sintaktikoa analizatzen jakitea. • Testu baten atal desberdinen funtzioa edo helburua ezagutzeko gai izatea, eta testu desordenatu bat ordenatzeko. 	<p>Estrategiak eta trebetasunak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Irakurketa adierazkorra. • Bi testu labur (gutunak, iragarkiak ...) konparatzen jakitea, haien informazioa ebaluatzeko, beste testu motaren batean irakurritako informazioa eraldatzen jakiteko, desberdintasunak eta antzekotasunak ezagutzeko, eta abar. • Hitzen funtzio sintaktikoa, osagaiak (hizkiak), morfologia eta abar analizatzen jakitea. • Hitz berrien esanahia deduzitzea, hitzak osatzeko arauak aplikatzea, maizen erabiltzen diren hizkiak. • Egileak bere asmoak eta ikuspuntuak (erregistroaren erabilera, enfasia, errepikapenak, hiztegia eta abar) islatzeko erabiltzen dituen prozeduretakoren bat ezagutu eta identifikatzea.
<p>Idatzizko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testu argiak idaztea, xehetasunekin, eta kohesio handiagoarekin, informazioa iturri desberdinetatik hartuz; esate baterako: <ul style="list-style-type: none"> – Deskribapen errazak eta xehetasunak dituztenak eguneroko gaietarako; bizipenak kontatzea, sentimenduak eta erreakzioak ere azalduz. • Kronologikoki antolaturiko istorio edo kontaera bat narratzea. • Testua objektibotasunez baloratzea eta hura zuzentzea; haren forma eta edukia hobetzeko balizko moduak aurkitzea. 	<p>Idatzizko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informazioaren progresioa kontrolatzen du; testuaren markatzaileak zuzentasunez erabiltzen ahalegintzen da. • Antolaketa eraginkorrena eta ordenatuena bilatzen du. • Elementu zentralak azpimarratzen ditu: hitzez nahiz grafikoki. • Letra argi eta irakurgarria, aurkezpen txukuna. • Argudiozko testu baten oinarritzko elementuak ezagutu eta erabiltzea, ikuspuntu jakin baten aldeko edo aurkako arrazoiak emanaz: <i>je n'aime pas parce que, je crois, je pense que c'est mieux (pire) ... ; je ne crois pas, je ne pense pas que ce soit mieux (pire, bien, mal ...) parce que ... ; je suis d'accord, je ne suis pas d'accord ...</i>

3. multzoa. Alderdi soziokulturalak eta kulturarteko kontzientzia

DBH1	DBH2
<ul style="list-style-type: none"> • Atzerriko hizkuntza ikasgelan edo beste kulturetako pertsonekin komunikatzeko tresna gisa aintzat hartzea eta baloratzea. • Atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialde eta kulturetako eguneroko bizitzako ohiturak eta ezaugarriak identifikatzea. • Gizarteko elkartrukeetan kortesia formula egokiak erabiltzea. • Atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako ezaugarri historiko eta geografiko batzuk ezagutzeko interesa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Atzerriko hizkuntza nazioartean komunikatzeko tresna bat dela ezagutu eta baloratzea. • Atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialde eta kulturetako eguneroko bizitzako ohiturak eta ezaugarriak identifikatzea. • Gizarteko elkartrukeetan kortesia formula egokiak zabaltzea. • Era askotako informazio kulturalak, historikoak, geografikoak edo literarioak, ezagutzeko interesa. • Beste kultura batzuetako pertsonetikiko harremanak dakarren aberastasun pertsonala baloratzea. • Atzerriko hizkuntzako hiztunekiko errespetua, estereotipoak gaindituta. • Atzerriko hizkuntzako hiztunekin komunikazioko elkartrukeak hasteko interesa: gutun arruntak, posta elektronikoa, txatak.

DBH3	DBH4
<ul style="list-style-type: none"> • Baloratzea atzerriko hizkuntza jatorri desberdinetako beste pertsona batzuekin komunikatzeko bide bat dela. • Ikasten den hizkuntza duen gizarteko eta norberaren gizarteko ohitura, arau, jarrera eta baloreen arteko desberdintasun aipagarrienak identifikatzea eta haiekiko errespetua izatea. • Komunikazioko egoera jakin batzuei lotutako formula linguistikoak egokitasunez erabiltzea (kortesia, adostasuna, desadostasuna ...). • Atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako kultur elementu aipagarrienak: literatura, artea, musika, zinema ... • Atzerriko hizkuntzako hiztunekin komunikazioko elkartrukeak hasteko interesa: gutun arruntak, posta elektronikoa, txatak ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Atzerriko hizkuntzak nazioarteko harremanetan duen garrantzia baloratzea. • Ikasten den hizkuntza duen gizartearen ohitura, arau, jarrera eta baloreetako ezaugarri aipagarrienak identifikatzea eta norberaren ez besteko patroi kulturalak errespetatzea. • Atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako kultur elementu aipagarrienak: literatura, artea, musika, zinema ... • Atzerriko hizkuntzako hiztunekin komunikazioko elkartrukeak hasteko interesa: gutun arruntak, posta elektronikoa, txatak, forumak. • Komunikazioko egoera jakin batzuei lotutako formula linguistikoak egokitasunez erabiltzea: kortesia, adostasuna, desadostasuna ... • Beste kultura batzuetako pertsonetikiko harremanak dakarren aberastasun pertsonala baloratzea.

4. multzoa. Hizkuntzari buruzko gogoeta

DBH1	DBH2
<ul style="list-style-type: none"> Oinarrizko eta ohiko elementu morfologikoak identifikatzea hizkuntzaren erabileran: izena, aditza, adjektiboa, adberbioa, preposizioa. Adierazpide arruntak, esaera errazak eta testuinguru jakin batzuetako, eguneroko testuinguruetako eta curriculumeko beste irakasgai batzuen edukietako lexikoa erabiltzea. Errazen iragar daitezkeen eguneroko egoerekin loturiko egitura eta funtzio oinarrizkoak erabiltzea. 	<ul style="list-style-type: none"> Elementu morfologikoak identifikatzea hizkuntzaren erabileran: izena, aditza, adjektiboa, adberbioa, preposizioa. Adierazpide arruntak, esaerak eta testuinguru jakin batzuetako, eguneroko testuinguruetako eta curriculumeko beste arlo batzuen edukietako lexikoa egokia zabaltzea. Egitura eta funtzio ohikoenak erabiltzea.
<p>Funtzioak</p> <ul style="list-style-type: none"> Harremanetan hastea: nork bere burua identifikatzea, agurrak. Agurrak. <i>S'appeler, être y avoir</i> aditzen orainaldia. <i>Voilà.</i> Informazio pertsonala ulertzea, eskatzea eta ematea. Nazionalitateak; Europar Batasuneko herrialdeak eta herrialde frankofonoak. Adjektiboak (maskulinoa / femeninoa; desberdintasun grafikoak eta fonetikoak). Parler aditzaren orainaldia (persona guztiak). Pertsonei buruzko informazioa ulertzea, eskatzea eta ematea; informazio horiek alderatzea. Lanbideak (maskulinoa / femeninoa; desberdintasun grafikoak eta fonetikoak). Plurala nola sortu (desberdintasun grafikoak eta fonetikoak). Determinatzaile mugatuak eta mugagabeak. <i>Habiter</i> aditzaren orainaldia. Lekuzko adberbioak: <i>où, d' où.</i> Lokailuak: <i>et, mais.</i> 	<p>Funtzioak</p> <ul style="list-style-type: none"> Leku bat kokatu eta deskribatzea; inguruneari buruzko informazioa ulertzea, ematea eta eskatzea: garraio-bideak. Kortesiako formulak. Galdetzaileak (<i>Pourquoi?, où ?, Comment?</i>). Eta adberbio balioa duen izenordaina. Lehen taldeko aditzak. Agintera. Zenbaki ordinalak. Garraio-bideei buruzko hiztegi berezia. Gustu, desio, trebetasun eta ezagutzei buruzko informazioa ulertzea, ematea eta eskatzea. Erantzun partzialak. Konparaketaren adierazpideak: <i>plus, moins que, aussi que</i> Kausaren adierazpideak: <i>pourquoi, parce que.</i> Familia. Harremanak. Deskribapen fisiko eta animikoa. Galderaren adierazpideak: tonua, est-ce que, inbertsioa. Determinatzaile posesiboak: pertsona guztiak. Adjektibo fisikoak/animikoak.

DBH3	DBH4
<ul style="list-style-type: none"> Komunikazio egoera desberdinekin loturiko egiturak eta funtzioak erabiltzea. 	<ul style="list-style-type: none"> Komunikazio egoera desberdinekin loturiko egiturak eta funtzioak erabiltzea.
<p>Funtzioak</p> <ul style="list-style-type: none"> Pertsoniak deskribatzea, identifikatzea, konparatzea; aurkakoa esatea eta interesa erakustea. Indikatiboaren orainaldia eta agintera erreparasatzea)-er, -ir, -re, -oir). <i>Passé composé.</i> <i>Qui, que</i> izenordain erlatiboak. <i>Sans</i> + infinitiboa. Kolorerei buruzko adjektiboen komunztadura. Emozioak adieraztea, protesta egitea, ezezkoa esatea, arrazoiak ematea. Gutun bat idaztea. <i>Devoir</i> + infinitiboa. <i>Il faut</i> + infinitiboa. <i>Il est interdit de ... ; defense de ...</i> Moduzko adberbioak. Ziurtasuna, zehaztasuna adieraztea. <i>Devoir, pouvoir, vouloir.</i> 	<p>Funtzioak</p> <ul style="list-style-type: none"> Aginduak kortesiaz ematea; iritzia adieraztea, aholkuak ematea, hipotesiak egitea. Baldintzaren adierazpideak. <i>Si</i> + inperfektua. Izenordain erakusle neutroak. <i>Avoir</i> aditzarekin sorturiko adierazpideak. Iraganeko gertaerak kontatzea, kronologia. Inperfektua. <i>Passé composé</i> eta inperfektua aditz denboren balioak. <i>En, y</i> izenordainen erabilera berrikustea eta sakontzea. Ondokoen erabilera: <i>ce qui, celui qui, ce que, celui que</i> eta abar. Informazioa hartzea, informazioa ematea, harridura erakustea. Galderazko esaldiaren hiru formak erreparasatzea. Harridurazko esaldia. Adjektibo eta izenordain mugagabea. Adjektibo eta izenordain galdetzaileak. Harridurazko adjektiboak.

DBH1	DBH2
<ul style="list-style-type: none"> • Gauzak eta pertsonak identifikatzea. Eskerrak ematea. Gauzen eta pertsonen ezaugarriak ematea. <i>Qu'est-ce que c'est?, qui est- ce ?, c'est..</i> <i>Comment ... ?</i> Adina. Numeralak (1-100). • Pertsonen eta gauzen ezaugarriei buruzko informazioa ulertzea, eskatzea eta ematea. Adjektibo kalifikatzaileak (femeninoa / maskulinoa; desberdintasun grafikoak eta fonetikoak). Koloreak. Ezekoa: <i>ne ... pas.</i> <i>IL/Elle est / C'est; ils / elles sont / ce sont.</i> • Edukizari buruzko informazioa ulertzea, eskatzea eta ematea. <i>A qui est-ce? c'est à + izenordain tonikoak.</i> Determinatzaile posesiboak (singularreko 1., 2. eta 3. pertsonak). • Pertsonen eta gauzen kokapenari buruzko informazioa ulertzea, eskatzea eta ematea. Kopuruak. <i>Il y a, est-ce qu'il y a, il ny a pas de ...</i> Lekuzko preposizioak eta adberbioak (oinarrikoak). Savoir, croire eta regarder aditzen orainaldia. Numeralak (20-50). • Herrialde eta hirietako eguraldiari buruzko informazioa ulertzea, eskatzea eta ematea. Faire aditzaren orainaldia. Erantzunak: <i>oui, si, pas du tout.</i> Preposizioak + herrialdeak eta hiriak (<i>en, au, aux, à</i>). Eguraldiari buruzko adierazpideak: <i>faire beau, mauvais, chaud</i> eta <i>abar.</i> • Herri/hiri bateko lekuen eta eraikinen kokapenari buruzko informazioa ulertzea, eskatzea eta ematea. Kortesiako formulak. <i>Où se trouve, pour aller..</i> Determinatzaile kontraktuak (<i>au, aux, du, des</i>). Venir eta aller aditzen orainaldia. Lekuzko adberbioak eta lokuzioak (oinarrikoak). 	<ul style="list-style-type: none"> • Eguneroko bizitzako egitatei buruzko testuak ulertzea eta haiei buruz galdetzea eta informazioa ematea. Egun bakoitzaren uneak. Orduaren adierazpideak. Ezekoa: <i>ne pas, ne plus, ne jamais, ne rien.</i> Aditz bihurkariak. Bigarren taldeko aditzak: orainaldia eta agintera. • Osasunari eta desioei buruzko informazioa, aholkuak eta aginduek ulertzea, eskatzea eta ematea. Nahitaezkotasunaren adierazpideak: <i>il faut + infinitibo.</i> <i>Devoir, pouvoir</i> eta <i>vouloir</i> aditzen orainaldia. Kantitatezko adberbioak. Desioaren adierazpideak: <i>je voudrais, j'aimerais.</i> • Telefonoz harremanetan jartzea. Gonbit bat onartzea edo errefusatzeta. Kortesiako, harremanak hasteko eta agurtzeko formulak. Gonbit bat errefusatzeko formulak. • Erosten eta hautatzen jakitea eta behar bat adierazten jakitea. Prezioa, kalitatea, gaia eta kopurua galdetzea. <i>En</i> izenordaina. Determinatzaile partitiboak. Haien erabilera baiezko eta ezezko esaldietan. • Iraganeko egitateak deskribatu eta kontatzea. Passé composé <i>être</i> eta <i>avoir</i> aditzekin. Ezekoa denbora konposatuetan. C.O.D. eta C.O.I. erako izenordain pertsonalak. Denborazko adberbioak eta adberbiozko lokuzioak. • Proiektuak deskribatu eta kontatzea. Izenordain pertsonal tonikoak (berriuspena). C.O.D. eta C.O.I. izenordain pertsonalak kokatzea, orainaldian, aginteran eta passé composé denboran.
<p>Lexikoa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Data, asteko egunak, hilabeteak, urtaroak. • Koloreak. • Ikasgelako eta eskola eta familia inguruneetako lexiko berariazkoa. • Eguraldiari buruzko lexiko berariazkoa. • Herriko eta hiriko eraikin eta lekuei buruzko lexiko berariazkoa. 	<p>Lexikoa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Honako gaietako buruzko lexiko berariazkoa: familia, jatekoak, bidaiak, aisia, proiektuak eta merkataritza, ostatu hartzea eta gorputzaren atalak. • Formula eta adierazpideak.

DBH3	DBH4
<ul style="list-style-type: none"> • Iraganeko ohiturak deskribatzea, aurrekotasuna adieraztea, baiez-tapena indartzea. Geroaldi sinplea. Venir de + infinitiboa (<i>Passé récent, futur proche</i>). <i>Aller</i> + infinitiboa. • Gauzak deskribatu eta konparatzea. Ezezkoa kortesiaz ematea. Konparatiboa. Superlatiboa, erlatiboa eta absolutua. Izenordain posesiboak. Izenordain erakusleak. • Mehatxu egitea, harridura adieraztea, iritzi pertsonala azaltzea. Izenordain pertsonalek perpausean betetzen duten lekua. <i>Qui, que, dont, où</i> izenordain erlatiboak. • Norberaren intereseko eta interes orokorreko gaiei, eguneroko gaiei eta curriculumeko beste arlo batzuen edukiekin loturiko gaiei buruzko adierazpide komunak, esaerak eta lexikoa gero eta autonomia handiagoarekin erabiltzea. • Antonimoak, "lagun aizunak" eta aurrizkidun eta atzizkidun hitz ohikoenak identifikatzea. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ziurtasuna, zehaztasuna adieraztea. C. O. D. izenordain pertsonalaren komunztadura lehenaldiko partizipioarekin. • Kausa, kontzesioa adieraztea. Argudiatzea; ikuspuntu bat defendatzea edo hari aurka egitea. Kausa adieraztea (<i>pourquoi, parce que</i>). Kontzesioaren adierazpideak. Ezezko bikoitza: <i>ne ni ni</i>. Argudiatzea: esaerak eta estereotipoak. • Iritziak adieraztea, aurka egitea; esaldi murriztaileak. Helburua adieraztea (<i>Afin de</i> + infinitiboa; <i>pour</i>+ infinitiboa). Y, en: osagarri gehigarri izenordainak. • Testu bat laburtzea. Sentimenduak adieraztea. Edukitza adieraztea. <i>Imparfait / passé composé</i>. <i>Pour, afin de</i> + infinitiboa. <i>Avant de</i> + infinitiboa.
<p>Lexikoa</p> <p>Jantziei buruzko hiztegi berariazkoa.</p> <p>Pertsona baten izaera eta fisionomia deskribatzeko hiztegi berariazkoa.</p> <p>Gauza baten ezaugarriak, koloreak, forma deskribatzeko hiztegi berariazkoa.</p> <p>Aurreko mailetan landutako lexikoa zabaltzea.</p> <p>Landutako gaiekin lotutako formulak eta adierazpideak.</p>	<p>Lexikoa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Norberaren intereseko eta interes orokorreko gaiei, eguneroko gaiei eta curriculumeko beste arlo batzuen edukiekin loturiko gaiei buruzko adierazpide komunak, esaerak eta lexikoa erabiltzea. • Ondokoak ezagutzea: antonimoak, sinonimoak, lagun aizunak eta hitzak aurrizkien eta atzizkien bidez nola sortu. Elkarrizketetarako estereotipoak. Homofono lexikalak. Sinonimoak / antonimoak.

DBH1	DBH2
<p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sinbolo fonetiko batzuk maiz erabiltzen diren fonemen ebakerarekin identifikatzea. • Hitzen eta esaldien erritmoarekin, intonazioarekin eta azentuarekin loturiko oinarrizko patroiak ezagutu eta erabiltzea. • Frantsesak berezkoagoak dituen soinuak, ama hizkuntzaren aldeak azpimarratuz: / i /, /u/, /y/ ; « j » grafiako fonema; e mutua eta bokal sudurkariak. 	<p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sinbolo fonetiko batzuk eta zailtasun berezia duten fonemen ebakera gero eta hobeki ezagutzea. • Hitzen eta esaldien erritmoarekin, intonazioarekin eta azentuarekin loturiko oinarrizko patroiak ezagutu eta erabiltzea. • Bokal sudurkariak; maskulinoaren eta femeninoaren arteko bereizketa fonetikoak, eta singularren eta pluralaren artekoa (<i>grand-grande; il vient-ils viennent</i>); /s/, /z/ ; eta « j » y « ch » grafien fonemak. <ul style="list-style-type: none"> • Intonazioa (galderazko eskema / eskema enuntziatiboa). • Liaison. • Grafia / fonetika erlazioaren berrikuspina.

DBH3	DBH4
<p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sinbolo fonetiko batzuk eta zailtasun berezia duten fonemen ebake-ra gero eta hobeki ezagutzea. • Hitzen eta esaldien erritmoarekin, intonazioarekin eta azentuarekin loturiko patroiak ezagutu eta erabiltzea. <ul style="list-style-type: none"> /e/ : -es, ez, -er grafiei dagokiena; /b/, /v/ Liaison-enchainement. Nabarmentzea: azentu tonikoak. Sentimenduak adierazteko intonazioa. Diskurtsoan azentuak jartzea. 	<p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sinbolo fonetiko batzuk eta zailtasun berezia duten fonemen ebake-ra gero eta hobeki ezagutzea eta erabiltzea. • Hitzen eta esaldien erritmoarekin, intonazioarekin eta azentuarekin loturiko patroiak ezagutu eta autonomiaz erabiltzea. <ul style="list-style-type: none"> Aurreko mailetan fonetikari buruz barneratutako eduki guztiak berrikusi eta sakontzea. Kontsonante soinu ahoskabe eta ahostunen arteko aurkakotasuna. Goranzko eta beheranzko intonazioak azpimarratzea. Erritmo adierazkorra.

Trebetasun eta estrategiak

- Ulertzeko eta adierazteko trebetasunak praktikan jartzerakoan, unitate linguistikoei eta funtzionamendu arauetarako buruzko ezagutza teorikoak aplikatzea.
 - a) Ikasleari oraindik ere menperatzen ez dituen egiturak aurkeztea. Haien funtzionamendua aztertzea eta haietaz baliatzea; lehenbizi ulertzeko trebetasunak eta gero sortzeko trebetasunak.
 - b) Ikasleek jada erabiltzen dituzten forma eta egitura gramatikalak aztertzea eta linguistikoki lantzea; hau da, izena ematea, haien erabilera fin-tzea eta etekina ateratzea.
 - c) Ikaslea prestatzea forma linguistikoen eta fenomeno sintaktikoen manipulazio praktikoa egin dezan. Ikasleak jakin behar du esaldiko hitzak konbinatzen, sailkatzen, ordeztzen, aldatzen, modalizatzen, ordenatzen, errepikatzen eta abar.
- Testuetan adibideak aurkitzea. Ikastekoak diren elementuak identifikatzea. Identifikatutako elementuak konparatzea eta erlazionatzea.
- Eskolako hiztegiek ematen dituzten informazio linguistikoak interpretatzea; bereziki hitz motei buruzkoak, lexikoaren erlazio semantikoei buruzkoak (sinonimia, antonimia ...) eta araudiari buruzkoak.
- Norberaren ezagutzak (printzipio edo arau linguistikoak sartzea) edo kontsulta iturriak (hiztegiak, gramatikak, erabilerak ...) erabiltzea arazoak ebazteko edo eskatutako lana egiteko: osatzea, eraldatzea, laburtzea, zuzentzea, inferitzea, interpretatzea eta abar.

5. multzoa. Hizkuntzaren ikaskuntzari buruzko gogoeta

DBH1	DBH2
<ul style="list-style-type: none"> • Lexikoa antolatu, barneratu, gogoratu eta erabiltzeko oinarriko estrategiak aplikatzea. • Beste hizkuntza batzuetan garatutako ikasketa estrategiak aplikatzea. • Ikasteko baliabideak progresiboki erabiltzea; esate baterako, hiztegiak, kontsulta liburuak, informazioaren eta komunikazioaren teknologiak. • Komunikazio helburu desberdinen arabera egokiak diren forma gramatikalen erabilerari eta esanahiari buruzko gogoeta gidatua. • Ahozko eta idatzizko produkzioak autoebaluatzeko eta autozuzentzeko estrategiak ikasten hastea. • Akatsa ikasteko prozesuaren zati baten gisara onartzea eta hura gainditzeko jarrera positiboa izatea. • Norberaren lana antolatzea (ikaskuntzari buruzko egunerokoa, agenda, dossierra, kontroleko erregistroa) ikaskuntzan aurrera egiteko estrategia gisa; helburuak ezarri eta haiek lortzeko bitartekoak identifikatuko dira. • Ikasteko estilo pertsonala garatzea. • Gelako testuinguruan eta gelatik kanpo sorturiko ikasketa aukerez baliatzeko interesa. • Taldeko jarduera eta lanetan aktiboki parte hartzea. • Gauzak jendaurrean eta idatziz adierazteko konfiantza eta ekimena. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lexikoa antolatu, barneratu, gogoratu eta erabiltzeko estrategiak aplikatzea; esate baterako, testuingurutik esanahiak inferitzea, hitzak formaren eta esanahiaren arabera erlazionatzea, hitzak eta kontzeptuak definitzea. • Beste hizkuntza batzuetan garatutako ikasketa estrategiak aplikatzea. • Ikasteko baliabideak erabiltzea: hiztegiak, kontsulta liburuak, liburuak eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak. • Komunikazio helburu desberdinen arabera egokiak diren forma gramatikalen erabilerari eta esanahiari buruzko gogoeta. • Ebaluazio partekatuko jardueretan eta norberaren ikaskuntzaren ebaluazioan parte hartzea, eta ahozko eta idatzizko produkzioen autozuzentzeko estrategiak erabiltzea. • Norberaren lana antolatzea (ikaskuntzari buruzko egunerokoa, agenda, dossierra, kontroleko erregistroa) ikaskuntzan aurrera egiteko estrategia gisa; helburuak ezarri eta haiek lortzeko bitartekoak identifikatuko dira. • Ikasteko estilo pertsonala garatzea. • Gelako testuinguruan eta gelatik kanpo sorturiko ikasketa aukerez baliatzeko interesa. • Taldeko jarduera eta lanetan aktiboki parte hartzea. • Gauzak jendaurrean eta idatziz adierazteko konfiantza eta ekimena. • Norberaren hizkuntzaren erabilera hobetzeko gaitasunean konfiantza izatea. • Baloratzea norberaren hizkuntza ikasteko, antolatzeko eta ezagutzak transmititzeko tresna bat dela.

DBH3	DBH4
<ul style="list-style-type: none"> • Lexikoa antolatu, barneratu, gogoratu eta erabiltzeko estrategiak aplikatzea; esate baterako, testuingurutik esanahiak inferitzea, hitzak formaren eta esanahiaren arabera erlazionatzea, hitzak eta kontzeptuak definitzea. • Beste hizkuntza batzuetan garatutako ikasketa estrategiak aplikatzea. • Ikasteko baliabideak antolatzea eta gero eta autonomia gehiagorekin erabiltzea; esate baterako, hiztegiak, kontsulta liburuak, liburutegiak edo informazioaren eta komunikazioaren teknologiak. • Forma gramatikalen erabilera eta esanahiari buruzko analisia eta gogoeta, ezagutzen diren hizkuntzekin konparaketa eta kontrastea eginenez. • Norberaren ikaskuntzaren ebaluazioan parte hartzea eta autozuzenketako estrategiak erabiltzea. • Norberaren lana antolatzea (ikaskuntzari buruzko egunerokoa, agenda, dossierra, kontroleko erregistroa) ikaskuntzan aurrera egiteko estrategia gisa; helburuak ezarri eta haiek lortzeko bitartekoak identifikatuko dira. • Ikasteko estilo pertsonala garatzea. • Gelako testuinguruan eta gelatik kanpo sorturiko ikasketa aukerez baliatzeko interesa. • Taldeko jarduera eta lanetan aktiboki parte hartzea. • Gauzak jendaurrean eta idatziz adierazteko konfiantza eta ekimena. • Norberaren hizkuntzaren erabilera hobetzeko gaitasunean konfiantza izatea. • Baloratzea norberaren hizkuntza ikasteko, antolatzeke eta ezagutzak transmititzeko tresna bat dela. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lexikoa antolatu, barneratu, gogoratu eta erabiltzeko estrategiak aplikatzea; esate baterako, testuingurutik esanahiak inferitzea, hitzak formaren eta esanahiaren arabera erlazionatzea, hitzak eta kontzeptuak definitzea. • Beste hizkuntza batzuetan garatutako ikasketa estrategiak aplikatzea. • Ikasteko baliabideak antolatzea eta gero eta autonomia gehiagorekin erabiltzea; esate baterako, hiztegiak, kontsulta liburuak, liburutegiak edo baliabide digital eta informatikoak. • Forma gramatikalen erabilera eta esanahiari buruzko analisia eta gogoeta, ezagutzen diren hizkuntzekin konparaketa eta kontrastea eginenez. • Norberaren ikaskuntzaren ebaluazioan parte hartzea eta autozuzenketako estrategiak erabiltzea. • Norberaren lana antolatzea (ikaskuntzari buruzko egunerokoa, agenda, dossierra, kontroleko erregistroa) ikaskuntzan aurrera egiteko estrategia gisa; helburuak ezarri eta haiek lortzeko bitartekoak identifikatuko dira. • Ikasteko estilo pertsonala garatzea. • Gelako testuinguruan eta gelatik kanpo sorturiko ikasketa aukerez baliatzeko interesa. • Taldeko jarduera eta lanetan aktiboki parte hartzea. • Gauzak jendaurrean eta idatziz adierazteko konfiantza eta ekimena. • Norberaren hizkuntzaren erabilera hobetzeko gaitasunean konfiantza izatea. • Baloratzea norberaren hizkuntza ikasteko, antolatzeke eta ezagutzak transmititzeko tresna bat dela.

Ebaluazio irizpideak

1. multzoa. Entzutea eta ulertzea

DBH1	DBH2
<p>1. Aurrez aurreko edo ikus-entzunezkoen bidezko eguneroko gaien buruzko elkarrizketetan ideia orokorra eta ideia berariazkoenak ulertzea, poliki eta argitasunez hitz egiten denean.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten aurrez aurreko edo ikus-entzunezkoen bidezko elkarrizketetan funtsezkoena ulertzeko, nahiz eta testuak osorik ez ulertu. Helburua izan da, funtsean, jarraibideen, iruzkinen, galdera eta erantzunen, elkarrizketa laburren, deskribapenen eta narrazio laburren esanahia identifikatzea.</p>	<p>1. Mintzakide baten edo komunikabideen eskutik heldu diren gai ezagunei buruzko ahozko mezuen ideia orokorra eta informazio berariazkoak ulertzea.</p> <p>Irizpide honekin baloratu nahi da ikasleek gaitasuna duten gai ezagunei buruzko aurkezpen laburretan eta elkarrizketetan ideia nagusia eta xehetasun berariazkoak ulertzeko. Halaber, neurtu nahi da ikasleen gaitasuna komunikabideetatik heldu diren eta ebakera estandarra duten ahozko testuen ideia orokorra ulertzeko.</p>

1. multzoa. Hitz egitea eta hizketan aritzea

DBH1	DBH2
<p>2. Ahoz komunikatzea, gai ezagunei edo alde zuzenetik landutakoei buruzko elkarrizketa eta simulazioetan parte hartuz; behar diren estrategiak erabiliko dira komunikazioaren jarraitutasuna errazteko, eta komunikazio asmoaren arabera diskurtso ulergarri eta egokia sortuko da.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek ahoz komunikatzeko duten gaitasuna, gai ezagunei buruzko elkarrizketetan, errealetan nahiz simulatuetan, parte hartuz. Funtsean honelakoak izan dira: galderak egitea eta erantzutea, ideiak eta informazioa elkarrekin trukitzea, aurrerako moduko egoeretan gai ezagunei buruzko bizipenak kontatzea, komunikazioa bermatuko duten baliabide linguistikoak eta estrategiak erabiliz. Produkzioak akats lexiko, morfosintaktiko edo fonetiko batzuk edukitzen ahalko dituzte, komunikazioa zailtzen ez badute.</p>	<p>2. Orainaldiko, lehenaldiko eta geroaldiko ohiko egoerei buruzko elkarrizketa eta simulazioetan gero eta autonomia handiagoaz parte hartzea, komunikazioa lortzeko egitura errazak, gizarte harremanetarako adierazpide ohikoenak eta ebakera egokia erabiliko dira.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek norainoko gaitasuna duten ulermena eta adierazpena integratzea eskatzen duten egoera interaktiboetan jarduteko. Elkarrizketak bi motatako egoeretan gertatuko dira: ikasgelako ohikoak (informazioa eta argibideak eskatzea, baimena eskatzea, lan taldean jardutea eta abar) eta irakasleak sorturikoak (jokoak, simulazioak, rol jokoak, informazioaren eta komunikazioaren teknologia berrien bidezko komunikazioa eta abar). Mezuak oraindik ere zalantzatiak izan daitezke, eta litekeena da akats morfosintaktikoak eta lexiko urria edukitzea, baina mezuak beti ulergarria izan beharko du.</p>

Oharrak

DBH3	DBH4
<p>1. Gai zehatz eta ezagunei buruzko ahozko testuetan eta ikus-entzunezko hedabideek argitasunez emititutako mezu errazetan informazio orokorra eta berariazkoa, ideia nagusia eta xehetasun muntadun batzuk ulertzea.</p> <p>Irizpide honek neurtuko du ikasleek zein gaitasun duten jarraibideak jarraitzeko, deiak, elkarrizketak edo aurkezpen laburrak, aurrez aurrekoak, jarraitzeko; betiere, gai ezagunei buruzkoak izanen dira: aisia eta denbora libre, preferentziak, bizipen pertsonalak, ikasgelaren antolaketa eta hizlariaren asmoa identifikatzen dutenak. Halaber, neurtu nahi da ikasleen gaitasuna komunikabideetatik heldu diren eta ebakera estandarra duten ahozko testuen ideia orokorra eta informazio zehatzak ulertzeko.</p>	<p>1. Gai zehatz eta ezagunei buruzko ahozko testuetan eta ikus-entzunezko hedabideek argitasunez emititutako mezu errazetan informazio orokorra eta berariazkoa, ideia nagusia eta xehetasun muntadun batzuk ulertzea.</p> <p>Irizpide honek neurtuko du ikasleek zein gaitasun duten jarraibideak jarraitzeko, deiak, elkarrizketak edo aurkezpen laburrak, aurrez aurrekoak, jarraitzeko; betiere, gai ezagunei buruzkoak izanen dira: aisia eta denbora libre, preferentziak, bizipen pertsonalak, ikasgelaren antolaketa eta hizlariaren asmoa identifikatzen dutenak. Halaber, neurtu nahi da ikasleen gaitasuna komunikabideetatik heldu diren eta ebakera estandarra duten ahozko testuen ideia orokorra eta informazio zehatzak ulertzeko.</p>

DBH3	DBH4
<p>2. Era askotako komunikazio asmoak dituzten ohiko edo interes pertsonaleko egoerei buruzko elkarrizketa eta simulazio laburretan parte hartzea, hizketaldiaren konbentzio propioak erabiliz eta elkarrekin-tzan zehar sorturiko zailtasunak ebazteko behar diren estrategiez baliatuz.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten hizketaldietan jarduteko, betiere ulertzeko eta ulertua izateko estrategia egokiak erabiliz, horrela gustuak, beharizanak edo sentimenduak adierazteko, informazioa emateko edo hartzeko, iritziak emateko eta bizipenak kontatzeko.</p> <p>Hizketaldietan zuzeneko erlazioa gertatuko da ikasgelako ohiko mintzakideekin, edo bestela aurrean atzerriko ikasleak dituztela ongi dakiten jatorrizko hiztunekin.</p> <p>Litekeena da komunikazioko elkartrukeetan oker batzuk gertatzea, baina oker horiek ez dute komunikazioa oztopatuko.</p>	<p>2. Era askotako komunikazio asmoak dituzten ohiko edo interes pertsonaleko egoerei buruzko elkarrizketa eta simulazio laburretan parte hartzea, hizketaldiaren konbentzio propioak erabiliz eta elkarrekin-tzan zehar sorturiko zailtasunak ebazteko behar diren estrategiez baliatuz.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten hizketaldietan jarduteko, betiere ulertzeko eta ulertua izateko estrategia egokiak erabiliz, horrela gustuak, beharizanak edo sentimenduak adierazteko, informazioa emateko edo hartzeko, iritziak emateko eta bizipenak kontatzeko.</p> <p>Hizketaldietan zuzeneko erlazioa gertatuko da ikasgelako ohiko mintzakideekin, edo bestela aurrean atzerriko ikasleak dituztela ongi dakiten jatorrizko hiztunekin.</p> <p>Litekeena da komunikazioko elkartrukeetan oker batzuk gertatzea, baina oker horiek ez dute komunikazioa oztopatuko.</p>

Oharrak

2. multzoa. Irakurtzea

DBH1	DBH2
<p>3. Ideia orokorra ezagutzea eta informazio berariazkoa ateratzea, ikusizko baliabideen laguntzarekin, gai ugariri buruzko eta adinaren arabera egokitutako idatzizko testuetatik; eta curriculumeko arlo batzuekin lotutako testuetatik.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek zenbateko gaitasuna duten era askotako testuak ulertzeko: jarraibideak, gutunak, deskribapen eta narrazio laburrak, mezuak, galdetegiak eta abar, irakurketarako oinarriko estrategiak aplikatuz; esate baterako, esanahiak testuinguruaren edo ikusizko elementuen arabera inferitzea edo ezagutzen diren hizkuntzekin alderatzea.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da, halaber, testuak irakurtzeko gaitasuna; testu horiek paperean nahiz euskarri digitalean egoten ahal dira, eta luze samarrak izanzen dira, eta ikasteko edo irakurketarekin gozatzeko irakurriko ditu ikasleak, hiztegiaren laguntza erabiliz, behar badiu. Baloratuko da, halaber, ozenki irakurritako testuak ulertzen diren, aurretik isilik irakurrita.</p>	<p>3. Idatzizko testuetatik informazio orokorra eta berariazkoa ulertzea; jatorrizko testuak nahiz egokituak izanzen dira, luzera desberdinetakoak, eta adinaren arabera egokituak. Testuak ulertu direla propio prestatutako lan baten bidez erakutsiko da.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten pertsonen arteko testu idatziak ulertzeko; esate baterako, gutunak, iragarkiak, era askotako liburuxkak, narrazioak, gazteentzako aldizkarietako artikulak, web orriak, abestien letrak eta abar. Irakurketarako estrategiak aplikatuko dira: esate baterako, esanahiak testuingurutik inferitzea, hitzak osatzeko arauak erabiltzea edo ezagutzen dituen hizkuntzetako edo curriculumeko beste arlo batzuetako ezagutzak transferitzea. Halaber, irizpide honekin testu luze samarrak, paperean nahiz euskarri digitalean, irakurtzeko gaitasuna ebaluatuko da, betiere hiztegiara modu espontaneoan joz argudioaren bat ulertzea zail gertatzen denean, gako hitzen bat ezagutzen ez delako, eta testu horiek ulertzen direla erakutsiz lan linguistikoen eta ez-linguistikoen bitartez eta testuak ozenki irakurriz.</p>

2. multzoa. idaztea

DBH1	DBH2
<p>4. Testu laburrak idaztea, egitura, funtzio eta lexiko egokiak erabiliz, bai eta kohesioaren oinarriko elementuetako batzuk ere; eredueta-rik abiatuko da ikaslea, eta ortografiaren eta puntuazioaren oinarriko arauak errespetatuko ditu.</p> <p>Irizpide honekin, oharrak, deskribapenak, gutun arruntak edo elektronikokoak eta mezuak idazteko gaitasuna ebaluatu nahi da. Testuetan, maiz erabiltzen diren hitzak jasoko dira, perpaus bakunek eta oinarriko lokailuek osaturiko egitura elkartuak. Aurkezpen argi, txukun eta ordenatua ere baloratuko da, paperean nahiz euskarri digitalean izan.</p>	<p>4. Era askotako testuak modu gidatuan idaztea, egitura eta lokailu errazak eta lexiko egokia erabiliz, formaren alderdiak zainduz eta ortografiaren eta puntuazioaren funtsezko arauak errespetatuz, irakurleak testuak uler ditzan eta onartzeko moduko zuzentasuna izan dezaten.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek, eredueta-rik abiatuta, gauzak idatziz adierazteko duten gaitasuna, paperean nahiz euskarri digitalean irakurlearendako ulergarriak izan daitezten: gertaerei eta eguneroko eta ohiko jardueri buruzko deskribapenak, bizipen pertsonalei buruzko narrazioak, planak eta proiektuak, gutunak, postalak eta formularioak.</p> <p>Aurkezpen argi, txukun eta ordenatua ere baloratuko da, paperean nahiz euskarri digitalean izan.</p>

Oharrak

DBH3	DBH4
<p>3. Zabalera desberdineko jatorrizko testuetako eta testu egokituetao informazio orokorra eta datu garrantzitsu guztiak ulertzea, egitateak eta iritziak ezagutuz eta egilearen komunikazioa asmoa identifikatuz, kasua bada.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten gai orokorre buruzko edo curriculumeko beste arlo batzuekin lotutako idatzizko testuak ulertzeko (narrazioak, deskribapenak, argudiozko testuak), irakurketarako ezagutzen dituen estrategiak eta beste berri batzuk erabiliz; esate baterako, gaia identifikatzea elementu testualen eta paratustualen bitartez.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da, halaber, ikasleek gaitasuna duten zabalera desberdineko liburuak, albisteak, jarraibideak, azalpenak eta abar irakurtzeko hainbat euskarritan eta xede desberdinekin: berariazko lan bat egiteko informazioa bildu edo komunikatzea, beste arlo batzuetako edukiak ikastea edo besterik gabe gozatzeko edo entretenitzeko. Baloratuko da, halaber, ozenki irakurtzen denean, erritmo eta intonazio egokiek, ikasleak ulertzen duen.</p>	<p>3. Zabalera desberdineko jatorrizko testuetako eta testu egokituetao informazio orokorra eta datu garrantzitsu guztiak ulertzea, egitateak eta iritziak ezagutuz eta egilearen komunikazioa asmoa identifikatuz, kasua bada.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten gai orokorre buruzko edo curriculumeko beste arlo batzuekin lotutako idatzizko testuak ulertzeko (narrazioak, deskribapenak, argudiozko testuak), irakurketarako ezagutzen dituen estrategiak eta beste berri batzuk erabiliz; esate baterako, gaia identifikatzea elementu testualen eta paratustualen bitartez.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da, halaber, ikasleek gaitasuna duten zabalera desberdineko liburuak, albisteak, jarraibideak, azalpenak eta abar irakurtzeko hainbat euskarritan eta xede desberdinekin: berariazko lan bat egiteko informazioa bildu edo komunikatzea, beste arlo batzuetako edukiak ikastea edo besterik gabe gozatzeko edo entretenitzeko. Baloratuko da, halaber, ozenki irakurtzen denean, erritmo eta intonazio egokiek, ikasleak ulertzen duen.</p>

DBH3	DBH4
<p>4. Era askotako testuak modu gidatuan idaztea, lexikoa, egiturak eta kohesioko eta koherentziako elementu batzuk zainduz, ideien arteko erlazioak markatzeko eta testuak irakurlearendako ulergarriak izan daitezen.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatzen da ikasleek idatziz komunikatzeko duten gaitasuna; ikasleak zirriborroak egiten eta berrikusten eta erregistro egokia hautatzen hasiko dira. Testuek sintaxi soil eta ulerterraza izanen dute, eta lexiko mugatua baina testuingururako egokia; ortografia eta puntuazioa zuzenak izanen dira. Testuek lotura izanen dute komunikazio behar ohikoenekin eta komunikazio asmo desberdinekin. Idazki guztietan, orobat, aurkezpen argi, txukun eta ordenatua ebaluatuko da, bai eta testuak lantzeko eta aurkezteko baliabide informatikoak erabiltzeko trebetasuna ere.</p>	<p>4. Era askotako testuak modu gidatuan idaztea, lexikoa, egiturak eta kohesioko eta koherentziako elementu batzuk zainduz, ideien arteko erlazioak markatzeko eta testuak irakurlearendako ulergarriak izan daitezen.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatzen da ikasleek idatziz komunikatzeko duten gaitasuna; ikasleak zirriborroak egiten eta berrikusten eta erregistro egokia hautatzen hasiko dira. Testuek sintaxi soil eta ulerterraza izanen dute, eta lexiko mugatua baina testuingururako egokia; ortografia eta puntuazioa zuzenak izanen dira. Testuek lotura izanen dute komunikazio behar ohikoenekin eta komunikazio asmo desberdinekin. Idazki guztietan, orobat, aurkezpen argi, txukun eta ordenatua ebaluatuko da, bai eta testuak lantzeko eta aurkezteko baliabide informatikoak erabiltzeko trebetasuna ere.</p>

Oharrak

3. multzoa. Alderdi soziokulturalak eta kulturarteko kontzientzia

DBH1	DBH2
<p>5. Atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialde eta kulturetako elementu kultural edo geografiko batzuk identifikatzea, eta haiek ezagutzeko interesa erakustea.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatu nahi da ikasleek atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako testuinguru soziokultural eta geografikoko ezaugarri garrantzitsuenetako batzuk ezagutzen dituzten, eta interesgarri zaizkien eta aintzat hartzen dituzten beraienaz besteko kultur ohi-turak, eta errespetuzko jarrera duten beste herrialdeetako balore eta jokabideekiko.</p>	<p>5. Atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako alderdi sozial, kultural, historiko, geografiko edo literario batzuk identifikatu eta haien adibideak ematea, eta haiek ezagutzeko interesa erakustea.</p> <p>Irizpide honek ebaluatzen du ikasleek atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako gizartearen, kulturaren, historiaren, geografiaren eta literaturaren ezaugarri garrantzitsuenak eta bereizgarrienak ezagutzen dituzten. Halaber, ebaluatuko da ikasleek errespetua erakusten duten beste herri batzuen balore eta jokabideekiko, horrekin estereotipo batzuk gaindituz.</p>

4. multzoa. Hizkuntzaren ezaguera

DBH1	DBH2
<p>6. Atzerriko hizkuntzaren kodearen alderdi formal batzuen ezagutza erabiltzea (morfologia, sintaxia eta fonologia) komunikazioaren testuinguru desberdinetan, autoikaskuntzarako eta autozuzenketarako tresna gisa norberaren produkzioetan, eta gainerakoien produkzioak hobeki ulertzeko.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatuko da ikasleak gai diren sistema linguistikoari buruz dauzkaten ezagutzak aplikatzeko, hizkuntzaren soinu, erritmo, intonazio eta antolaketa alderdiak erabiltzean jarduera desberdinetan, eta gogoeta egiteko beren produkzioak eta gainerakoien produkzioak ulertzea ahalbidetzen duen zuzentasun formalaren beharraz.</p>	<p>6. Atzerriko hizkuntzaren sistema linguistikoari buruz barneratutako ezagutzak erabiltzea, komunikazioaren testuinguru desberdinetan, autoikaskuntzarako eta autozuzenketarako tresna gisa norberaren ahozko eta idatzizko produkzioetan, eta gainerakoien produkzioak ulertzeko.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten sistema linguistikoari buruz dituzten ezagutzak aplikatzeko eta beren produkzioak eta besteak ulertzea ahalbidetzen duen zuzentasun formalaren beharri buruz gogoeta egiteko.</p>

Oharrak

DBH3	DBH4
<p>5. Atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako alderdi kultural garrantzitsuenak identifikatzea, ikasten den hizkuntzaren gizar-teak dauzkan ohitura, arau, jarrera eta baloreetako ezaugarri aipagarrienak seinalatzea, eta norberarenaz besteko patroi kulturalak positiboki baloratzea.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatuko da ikasleak gai ote diren ahozko eta idatzizko testuetan identifikatzeko atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako kultura orokorraren ezaugarri aipagarri eta bereizgarriak, haiek modu argi eta errazean deskribatzeko gauza diren, eta beste herrialdeetako balore eta jokabideekiko errespetua erakusten duten, horrekin estereotipo batzuk gaindituz.</p>	<p>5. Atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako alderdi kultural garrantzitsuenak identifikatzea, ikasten den hizkuntzaren gizar-teak dauzkan ohitura, arau, jarrera eta baloreetako ezaugarri aipagarrienak seinalatzea, eta norberarenaz besteko patroi kulturalak positiboki baloratzea.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatuko da ikasleak gai ote diren ahozko eta idatzizko testuetan identifikatzeko atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako kultura orokorraren ezaugarri aipagarri eta bereizgarriak, haiek modu argi eta errazean deskribatzeko gauza diren, eta beste herrialdeetako balore eta jokabideekiko errespetua erakusten duten, horrekin estereotipo batzuk gaindituz.</p>

DBH3	DBH4
<p>6. Komunikazio testuinguru desberdinetan, modu kontzientean, atzerriko hizkuntzaren sistema linguistikoari buruz barneratutako ezagutzak erabiltzea, autozuzenketarako eta autoebaluaziorako tresna gisa norberaren ahozko eta idatzizko produkzioetan, eta gainerrakoen produkzioak ulertzeko.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten sistema linguistikoari buruz dituzten ezagutzak gero eta autonomia handiagoarekin aplikatzeko eta beren produkzioak eta besteak ulertzea ahalbidetzen duen zuzentasun formalaren beharrari buruz gogoeta egiteko.</p>	<p>6. Komunikazio testuinguru desberdinetan, modu kontzientean, atzerriko hizkuntzaren sistema linguistikoari buruz barneratutako ezagutzak erabiltzea, autozuzenketarako eta autoebaluaziorako tresna gisa norberaren ahozko eta idatzizko produkzioetan, eta gainerrakoen produkzioak ulertzeko.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten sistema linguistikoari buruz dituzten ezagutzak gero eta autonomia handiagoarekin aplikatzeko eta beren produkzioak eta besteak ulertzea ahalbidetzen duen zuzentasun formalaren beharrari buruz gogoeta egiteko.</p>

Oharrak

5. multzoa. Hizkuntzaren ikaskuntzari buruzko gogoeta

DBH1	DBH2
<p>7. Ikaskuntzan aurrera egiteko erabilitako estrategia batzuk identifikatu eta haien adibideak jartzea.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek ikaskuntza prozesua errazten duten oinarrizko estrategiak erabiltzen dituzten; esate baterako, aurrerapenak baloratzen joateko gaitasuna, gehiago eta hobeki ikasteko moduari buruzko gogoeta, akatsa barneratu eta onartzea ikasteko prozesuaren atal gisa; lexikoa bildu, buruz ikasi eta berrikusteko moduak erabiltzea; hiztegia zuzen erabiltzea testuinguruaren arabera adiera egokia identifikatzeko; baliabide bibliografikoak, informatikoak eta digitalak erabiltzea informazioa biltzeko, gelan landutako alderdiak zabaldu edo berrikusteko eta abarretarako.</p>	<p>7. Ikaskuntzan aurrera egiteko erabilitako oinarrizko estrategia batzuk identifikatu eta ahoz azaltzea.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasteko prozesua errazten duten strategiak erabiltzen ote diren: esate baterako, beren aurrerapenak baloratzeko gaitasuna, ikaskuntzari buruz gogoeta egitea; lexikoa bildu, buruz ikasi eta berrikusteko modu desberdinak erabiltzea; hiztegia zuzen erabiltzea testuinguruaren arabera adiera identifikatzeko; baliabide bibliografikoak, informatikoak eta digitalak erabiltzea informazioa biltzeko, ikasgelan landutako alderdi batzuk zabaltzeko edo berrikusteko; norberaren ikaskuntzaren ebaluazioan parte hartzea, eta autozuzenketarako mekanismo batzuk erabiltzea.</p>
<p>8. Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak modu gidatuan erabiltzea mezuak ereduetatik abiatuz sortzeko eta harreman pertsonalak ezartzeko; teknologia horien erabilera dela-eta interesa erakustea.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatuko da informazioaren eta komunikazioaren teknologiak komunikaziorako eta ikasketarako tresna gisa erabiltzeko gaitasuna, betiere gelako ohiko jardueretan eta harreman pertsonalak ezartzeko. Ezartzen diren komunikazioak aldez aurretik landutako lan ezagunei buruzkoak izanen dira, eta ereduakin egingen dira. Kontuan hartuko da, halaber, ikasleek aniztasun linguistikoa baloratzen ote duten elementu aberasgarri gisa, eta atzerriko hizkuntza dela-eta hura erabiltzeko daukaten jarrera.</p>	<p>8. Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak modu gidatuan erabiltzea testuak ereduetatik abiatuz sortzeko eta harreman pertsonalak ezartzeko; teknologia horien erabilera dela-eta interesa erakustea.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatuko da informazioaren eta komunikazioaren teknologiak komunikaziorako eta ikasketarako tresna gisa erabiltzeko gaitasuna, betiere gelako ohiko jardueretan eta harreman pertsonalak ezartzeko. Ezartzen diren komunikazioak lehendik landutako lan ezagunei buruzkoak izanen dira. Kontuan hartuko da, halaber, ikasleek aniztasun linguistikoa baloratzen ote duten elementu aberasgarri gisa, eta atzerriko hizkuntza dela-eta hura erabiltzeko daukaten jarrera.</p>

Oharrak

DBH3	DBH4
<p>7. Ikaskuntzan aurrera egiteko erabilitako estrategiak identifikatu eta ahoz azaltzea.</p> <p>Irizpide honek ebaluatu nahi du ikasleek ikasteko prozesua errazten duten estrategiak erabiltzen dituzten; esate baterako, aurrerapenak baloratzea, ikaskuntzari buruz gogoeta egitea; lexikoa bildu, buruz ikasi eta berrikusteko estrategia desberdinak erabiltzea; hiztegiak eta baliabide bibliografiko, informatiko eta digitalak gero eta autonomia handiagoarekin erabiltzea; forma gramatikalen erabilera eta esanahia aztertu eta haiei buruz gogoeta egitea, ezagutzen dituen beste hizkuntza batzuekin konparatuz eta alderatuz; ikasteko aukerez kontzienteki baliatzea ikasgelan eta ikasgelatik kanpo, edo autozuzenketarako mekanismoak erabiltzea.</p>	<p>7. Ikaskuntzan aurrera egiteko erabilitako estrategiak identifikatu eta ahoz azaltzea.</p> <p>Irizpide honek ebaluatu nahi du ikasleek ikasteko prozesua errazten duten estrategiak erabiltzen dituzten; esate baterako, aurrerapenak baloratzea, ikaskuntzari buruz gogoeta egitea; lexikoa bildu, buruz ikasi eta berrikusteko estrategia desberdinak erabiltzea; hiztegiak eta baliabide bibliografiko, informatiko eta digitalak gero eta autonomia handiagoarekin erabiltzea; forma gramatikalen erabilera eta esanahia aztertu eta haiei buruz gogoeta egitea, ezagutzen dituen beste hizkuntza batzuekin konparatuz eta alderatuz; ikasteko aukerez kontzienteki baliatzea ikasgelan eta ikasgelatik kanpo, edo autozuzenketarako mekanismoak erabiltzea.</p>
<p>8. Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak gero eta autonomia handiagoarekin erabiltzea, informazioa bilatzeko, ereduetatik abiatuz testuak sortzeko, posta elektronikoko mezuak bidali eta jasotzeko, eta ahozko eta idatzizko harreman pertsonalak ezartzeko, teknologia horien erabilera dela-eta interesa erakutsiz.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatuko da informazioaren eta komunikazioaren teknologiak komunikaziorako eta ikasketarako tresna gisa erabiltzeko gaitasuna, betiere gelako ohiko jardueretan eta harreman pertsonalak ezartzeko, ahoz nahiz idatziz. Ezartzen diren komunikazioak lehenik landutako lan ezagunei buruzkoak izanen dira. Kontuan hartuko da, halaber, ikasleek aniztasun linguistikoa baloratzen ote duten elementu aberasgarri gisa, eta atzerriko hizkuntza dela-eta hura erabiltzeko daukaten jarrera.</p>	<p>8. Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak gero eta autonomia handiagoarekin erabiltzea, informazioa bilatzeko, ereduetatik abiatuz testuak sortzeko, posta elektronikoko mezuak bidali eta jasotzeko, eta ahozko eta idatzizko harreman pertsonalak ezartzeko, teknologia horien erabilera dela-eta interesa erakutsiz.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatuko da informazioaren eta komunikazioaren teknologiak komunikaziorako eta ikasketarako tresna gisa erabiltzeko gaitasuna, betiere gelako ohiko jardueretan eta harreman pertsonalak ezartzeko, ahoz nahiz idatziz. Ezartzen diren komunikazioak lehenik landutako lan ezagunei buruzkoak izanen dira. Kontuan hartuko da, halaber, ikasleek aniztasun linguistikoa baloratzen ote duten elementu aberasgarri gisa, eta atzerriko hizkuntza dela-eta hura erabiltzeko daukaten jarrera.</p>

<p>Oharrak</p>

Bigarren atzerriko hizkuntza: Alemana (L3)

Sarreran esaten den bezala, hirugarren hizkuntzen (L3) kasuan, antzeko helburu eta metodologiak erabiliko dira, lan sistema bertsua izanen da eta ebaluazio irizpideak ere parekoak izanen dira. Hala eta guztiz ere, haie-tan lan errazagoak egingen dira eta lortu beharreko emaitzak ere apalagoak izanen dira, funtsean curriculumean ordu gutxiago erabiliko direlako. Hizkuntza edukiak berariazkoak dira, eta bigarren hizkuntzarako (L2) ezarri-takoetatik abiatuz diseinatu dira.

Helburuak.

Eta honetan, atzerriko hizkuntza irakasgaiaren irakaskuntzak honako gaitasunak garatzea izanen du hel-buru:

1. Ahozko testu argietako eta hizkuntza estandarra erabiltzen den komunikazio egoera desberdinetako infor-mazio orokorra eta berariazkoa entzun eta ulertzea, errespetuzko eta lankidetzazko jarrera hartuz.
2. Ahoz hitz egitea eta elkarreraginean jardutea komunikazioko ohiko egoeretan, modu ulergarri eta egokian eta autonomia handi samarrarekin: esperientziak, gertaerak, desioak eta asmoak deskribatzea, eta iritziak laburki justifikatzea edo planak azaltzea.
3. Ikasleen gaitasunetarako eta interesetarako egokia den maila bateko idatzizko testu mota desberdinak uler-tzea, informazio orokorra eta berariazkoa ateratzeko, eta irakurketa gozamenerako eta norberaren abe-rastasunerako iturri gisa erabiltzea.
4. Testu errazak idaztea helburu desberdinekin, era askotako gai ezagunei edo interes pertsonaleko gaiei buruz, kohesioa eta koherentzia lortzeko behar diren baliabideak erabiliz.
5. Hizkuntzaren oinarriko elementuak -esate baterako, fonetika, lexikoa, egiturak eta funtzioak- modu go-goetatsuan eta zuzentasunez erabiltzea, komunikazioaren testuinguru errealetan.
6. Ikasteko estrategiak eta eskura dauden bide guztiak (liburutegiak, informazioaren eta komunikazioaren te-knologiak eta abar) erabiltzea ahozko eta idatzizko informazioa lortu, hautatu eta aurkezteko.
7. Hizkuntza aintzat hartzea informazioa eskuratzeko tresna gisa eta era guztietako edukiak ikasteko erre-minta gisa, eta ikasleak elkarreraginean jarduten dueneko erkidegoko hizkuntza gisa.
8. Hizkuntza baloratzea, jatorri, hizkuntza eta kultura desberdinetako pertsonen arteko komunikazioa eta elkar ulertzea bideratzeko, era guztietako bazterkeriak eta estereotipo linguistikoak saihestuz.
9. Norberaren ikasteko prozesuei buruz gogoeta egitea eta beste hizkuntza batzuetan barneraturiko komu-nikazio ezagutza eta estrategiak kasuko hizkuntza ikasteko transferitzea.
10. Atzerriko hizkuntzaren dimentsio soziokulturala ezagutu eta lantzea.

Edukiak

1. multzoa. Komunikatzeko trebetasunak: Entzutea eta ulertzea, hitz egitea eta hizketan aritzea

Ziklo bakoitzerako proposatzen den testu tipologiak eskatzen du aldez aurretik dedikazio sakonagoa eta jarraituagoa –L1ean lanari jarraipena emanen zaio– izatea aipatu testu motak lantzeko.

DBH1	DBH2
<ul style="list-style-type: none"> Ikasgelako jarduerekin lotura duten elkarrizketa eta azalpen laburrak entzun eta ulertzea: jarraibideak, galdera, iruzkinak, deskribapenak eta narrazio laburrak. Entzuten denaren eduki orokorra iragartzea, hitzeko eta hitzez besteko elementuen laguntzarekin. Ahozko testuetan eguneroko gaiak eta iragartzeko modukoak diren gaiak buruzko berariazko informazioa lortzea. zenbakiak, prezioak, ordutegiak, izenak edo lekuak, euskarri desberdinetan aurkeztuak. Ahozko mezuak ulertzeko oinarriko estrategiak: hitzeko eta hitzez besteko testuingurua eta egoerari buruzko aldez aurreko ezagutzak erabiltzea. 	<ul style="list-style-type: none"> Ziklo bakoitzerako proposatzen den testu tipologiak eskatzen du aldez aurretik dedikazio sakonagoa eta jarraituagoa –L1ean lanari jarraipena emanen zaio– izatea aipatu testu motak lantzeko. Ikasgelako ohiko jarduerari buruz azaldutako ahozko mezuak entzun eta ulertzea. Eguneroko gaiak eta era askotako komunikabideetatik heldu eta iragartzeko modukoak diren gaiak buruzko elkarrizketetan eta ahozko testuetan informazio orokorra eta berariazkoa lortzea, hitzeko eta hitzez besteko elementuen laguntzarekin.
<ul style="list-style-type: none"> Ahozko testu laburrak sortzea, egitura logiko batekin eta arauaren arabera izan nahi duen ebakerekin, betiere eskema baten edo aldez aurretik prestatutako materialen laguntzarekin. Besteekin ahoz komunikatzea, egitura nahikoa errazekin, eguneroko bizitzako gaietatik hurbil dauden alderdiei buruz: kirolak, aisia, zale-tasunak, bidaiak musika, harreman pertsonalak ... Elkarrizketa labur eta kontrolatuetan parte hartzea ikasgelan bertan, bai eta norberaren bizipen eta interesekin loturiko egoeren simulazioetan ere. Irakasleak eta ikasleek ikasgelako jardueretan eskatutako informazioetarako egokiak diren erantzunak erabiltzea. Komunikazioan etenak gainditzeko estrategiak garatzea, hitzeko eta hitzez besteko elementuak erabiliz gauzak ahoz adierazteko, bikoteka edo taldeka eginiko jardueretan. 	<ul style="list-style-type: none"> Ahozko mezuak ulertzeko estrategiak: hitzeko eta hitzez besteko testuingurua eta egoerari buruzko aldez aurreko ezagutzak erabiltzea, gako hitzak identifikatzea. Ahozko testu labur eta koherenteak sortzea norberaren intereseko gaiak buruz, ebakera egokiarekin. Ikasgela barruko elkarrizketetan eta simulazioetan bikoteka eta taldeka parte hartzea, modu erdi kontrolatuan, komunikazioa lortzeko behar den ebakera eta intonazioa erabiliz. Ikasgela barruko komunikazio egoeretan erantzun egokiak lortzea. Komunikazioko etenak gainditzeko estrategiak garatzea, hitzez besteko elementuak erabiliz eta hitzeko elementuez gero eta gehiago baliatuz.
<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> Deskribapenak: lekuak, gauzak, pertsonak. Narrazio testuak: eguneroko bizipenak. Elkarrizketak: bizipen eta interes pertsonalekin lotutakoak. 	<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> Publizitate testuak. Argudiozko testuak (elkarrizketa). Narrazio testuak (albistea, kronika, narrazioa).

DBH3	DBH4
<ul style="list-style-type: none"> • Testuinguru erreal eta simulatuetan jarraibideak ulertzea. • Gai zehatz eta ezagunei buruzko aurrez aurreko mezuetatik informazio orokorra eta berariazkoa entzutea eta ulertzea. • Ikus-entzunezkoek emandako mezu errazak entzun eta ulertzea; mezu oso hautatuak edo egokituak izanen dira. • Ahozko mezuak ulertzeko estrategiak: hitzeko eta hitzez besteko testuingurua eta egoerari buruzko alde aurreko ezagutzak erabiltzea; gako hitzak identifikatzea; hitz egiten duenaren asmoa identifikatzea. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ziklo bakoitzerako proposatzen den testu tipologiak eskatzen du alde aurretik dedikazio sakonagoa eta jarraituagoa -L1ean lanari jarraipena emanen zaio- izatea aipatu testu motak lantzeko. • Gai ezagunei buruzko hizketaldi errazen, argitasunez eta modu antolatuan emandakoen, esanahi orokorra eta berariazkoa ulertzea. • Informazio pertsonala ulertzea, modu espontaneoan elkarreaginean jarduteko. • Ikus-entzunezko hedabideek hizkuntza argi eta soilean emititutako programak oro har ulertzea, eta haien datu garrantzitsuenak ere ulertzea. • Ahozko mezuak ulertzeko estrategiak: hitzeko eta hitzez besteko testuingurua eta egoerari buruzko alde aurreko ezagutzak erabiltzea; gako hitzak identifikatzea; hitz egiten duenaren jarrera eta asmoa identifikatzea.
<ul style="list-style-type: none"> • Bizipen eta gertaerei buruzko deskribapenak eta narrazio laburrak ahoz ematea. • Komunikazio helburu desberdinak dituzten eguneroko eta norberaren intereseko gaiei buruzko elkarrizketa eta simulaziotan parte hartzea. • Ikasgela barruko komunikazio egoeretan erantzun espontaneoak ematea. • Elkarrizketaren konbentzio ohikoenak eta propioak gero eta autonomia handiagoarekin erabiltzea, komunikazio lan simulatuetan. • Elkarreraginean sorturiko zailtasunak gainditzeko komunikazio estrategiak gero eta autonomia handiagoarekin erabiltzea. • Komunikazio estrategiak erabiltzea komunikazioan gertatzen diren etenak gainditzeko eta komunikazioko elkartruketeei hasiera eta amaiera emateko. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bizipen eta gertaerei buruzko deskribapenak eta narrazio laburrak ahoz ematea. • Komunikazio helburu desberdinak dituzten eguneroko eta norberaren intereseko gaiei buruzko elkarrizketa eta simulaziotan aktiboki parte hartzea. • Ikasgela barruko komunikazio egoeretan erantzun espontaneo eta zehatzak erabiltzea. • Elkarrizketaren berezko konbentzioak erabiltzea, jarduera simulatuetan. • Komunikatzeko estrategiak autonomiaz erabiltzea, elkarreaginari hasiera emateko, eusteko eta amaiera emateko.
<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Narrazio testuak: kazetaritzakoak (erreportajea, elkarrizketak, albistei buruzko artikulak). • Azalpen testuak (definizioa, azalpena, laburpena) 	<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> • lruzkin txikiak egitea, arrazoiak eta ikuspuntuak ematea. • Azalpen testuak (azalpena, definizioa). • Jarraibideak emateko testuak (arauak, jarraibideak).

DBH1	DBH2
<p>Estrategiak eta trebetasunak</p> <ul style="list-style-type: none"> Ahozko mezuak ulertzeko oinarrizko estrategiak erabiltzea (entzun aurretik, entzun bitartean eta entzun ondoren). Hitzeko eta hitzez besteko testuingurua (tonua, ilustrazioak) eta aldez aurreko ezagutzak erabiltzea mezuak ulertzeko. Berariazko informazioari buruzko galderari erantzutea (egitateak, pertsonaiak, lekua, denbora eta abar). 	<p>Estrategiak eta trebetasunak</p> <ul style="list-style-type: none"> Ahozkoaren ulermeneko estrategiak era sistematikagoan aplikatzea. Iragarpenean asmatzea bideratzen duten baldintzak (aldez aurreko datuak, testuak egiteko esperientzia, esperientzia kulturala eta abar). Ahozko testu baten igorlearen asmoa eta xedea aurkitzea. Hark antzemandakoak justifikatzea. Tonua identifikatzea. Ondorioak ateratzea (justifikatzea). Ahozko testu baten informazio berariazkoari buruzko galdera laburrei erantzuten jakitea (zuzenak, interferentziak eta abar). Gakoak, deskribapena, argudioak eta abar.
<p>Ahozko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> Ikasgelako jardueretan aktiboki esku hartzea eta parte hartzea, galderak eginez eta gustuak eta preferentziak oinarrizko modu batean adieraziz. Elkarrizketaren dinamika ezagutzea, batez ere parte hartzeko, txanda eskatzeko, errepikapenak edo argibideak eskatzeko, adostasuna edo desadostasuna adierazteko, norberaren ikuspuntua adeitasunez azaltzeko eta abarretarako. Haietan parte hartzea. Rol-jokoetan parte hartu ahal izatea, ematen zaizkien jarraibideei jarraituz, eta haiek hizkuntza egokian aurkeztuz. Erantzunak galderari egokitzea. 	<p>Ahozko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> Ikasleek taldeka, bikoteka eta abar prestatuko dituzte lanak L2 hizkuntzan. Ezinbestekoa da ikasgelan hizkuntza horren bidez komunikatzea, ikasgelatik kanpo L2rekin izanen duten harreman eskasa dela eta. Elkarrizketaren dinamika ezagutzea, batez ere parte hartzeko, txanda eskatzeko, errepikapenak edo argibideak eskatzeko, adostasuna edo desadostasuna adierazteko, norberaren ikuspuntua adeitasunez azaltzeko eta abarretarako. Haietan ekimenez parte hartzea, inprobisatuz ... Rol-jokoetan parte hartu ahal izatea, ematen zaizkien jarraibideei (funtzioak, erregistroak eta abar) jarraituz, eta haiek hizkuntza egokian aurkeztuz.
<ul style="list-style-type: none"> Ahozko autozuzenketa erabiltzea. 	<p>Ahozko aurkezpena</p> <ul style="list-style-type: none"> Ahozko aurkezpen labur bat prestatu eta egitea, intereseko topiko bati buruz; aldez aurretik prestatuturiko eskema baten eta material osagarrien laguntzarekin ematen dute, eta ondoren entzuleen galderak izanen dira. <ul style="list-style-type: none"> Honakoak zainduz: Edukiaren egituratzea: Motibazioa, entzuleen interesari eustea.

DBH3	DBH4
<p>Estrategiak eta trebetasunak</p> <ul style="list-style-type: none"> Diskurtso ez oso luzeak ulertzea, gaia nahikoa ezaguna denean eta diskurtsoaren garapena berariazko markagailuekin erraztuta. 	<p>Estrategiak eta trebetasunak</p> <ul style="list-style-type: none"> Diskurtso luzeak ulertzea, gaia nahikoa ezaguna denean eta diskurtsoaren garapena berariazko markagailuekin erraztuta. Diskurtsoaren edo hizkuntzaren baliabideen egituratze desegokiaz jabetzea. Igorlearen asmoa (heziketa ematea, dibertitzea ...), gaia edo ideia orokorra aurkitzea. Egitateak eta iritziak bereiztea; errealitatea eta fikzioa bereiztea.
<p>Ahozko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> Egoki esku hartzea, baliabideak, hizkuntza eta funtzio linguistikoak erabiliz. Gai izatea esaldiak osatzeko, gauzak aurkezteko beste hautabide batzuk erabiltzeko eta abar, komunikazio funtzio -azaltzaileak- ezberdinei buruz eta abar. Esku-hartzeak egoki hasten, mantentzen eta bukatzen ditu, hitz egiteko txanda eraginkortasunez erabiliz. Gainerakoei entzuten die, eta errespetatu egiten ditu. Esaten duena eta hori adierazteko bideak egoeren eta mintzakideen arabera egokitzen ditu, eta badaki hizkuntzaren erregistroak interpretatzen. Ikasleak badaki elkarrizketan gertatzen diren aldaketei egokitzen. Esan nahi duenaren formulazioa aldatzen du, behar denean. Enfasi egokia ematen du, une egokian. Lagunarteko eztabaidetan parte hartu ahal izatea: eztabaidatzea, argudiatzea, arrazoiak ematea, beste esku-hartze batzuk baloratzea, haiek laburtzea, ondorioak ateratzea eta abar. Elkarrizketan eraginkortasunez dihardu besteekin elkarreraginean, eta blokeo egoerak gainditzen saiatzen da. Badaki baloratzen elkarrizketa nola garatu den, gaia enuntziatzen badaki, eta ideia nagusien laburpena egiten, eta mintzakide desberdinen esku-hartzeak eta ekarpenak baloratzen. 	<p>Ahozko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> Egoki esku hartzea, baliabideak, hizkuntza eta funtzio linguistikoak erabiliz. Gai izatea esaldiak osatzeko, gauzak aurkezteko beste hautabide batzuk erabiltzeko eta abar, komunikazio funtzio ezberdinei buruz.
<p>Ahozko aurkezpena</p> <ul style="list-style-type: none"> Minutu batzuetako ahozko aurkezpen bat prestatu eta egitea, intereseko topiko bati buruz; aldez aurretik prestaturiko eskema baten eta material osagarrien laguntzarekin emanen dute, eta ondoren so-lasaldi laburra izanen da. Honakoak zainduz: Edukiaren egituratzea: Motibazioa, entzuleen interesari eustea. Azalpenak antolatzekeko modu desberdinak: Konparazioa, lekuaren antolamendua, unitatea-atalak. 	<p>Ahozko aurkezpena</p> <ul style="list-style-type: none"> Badaki ikaskideei hezkuntzaren esparruan zuzendutako ahozko aurkezpenaren oinarriko estrategiak aplikatzen. Helburua azaltzailea edo argudioak ematekoa izan daiteke. Arazo edo egoera jakin bati buruzko jarrerak. Bere ikuspuntuei eusten die eta haien buruzko argudioak ematen ditu (arrazoiak, datuak ...). Diskurtsoari egoki ematen dio hasiera, egoki eusten dio eta egoki bukatzen du; informazioaren progresioa kontrolatzen du; diskurtsoaren markatzaileak zuzen erabiltzen ditu. Esaten dena eta hura adierazteko bitartekoak unearren eta entzuleen arabera egokitzen ditu, entzuleen arretari eusten saiatuz (enfasia, bolumena, tonua, entzuleen igurikapenak piztea: galderak, datu interesgarriak, humorea, ikusizko laguntzak ...). Bere aurkezpena baloratzen badaki, objektibotasunez, grabaketa baten bitartez edo bukatu ondoren, eta irakaslearen laguntzarekin forma eta edukia hobetzeko balizko moduak deskubritzen ahal ditu.

2. multzoa. Irakurtzea eta idaztea

DBH1	DBH2
<ul style="list-style-type: none"> Lanak egoki ebazteko oinarriko jarraibideak ulertzea. Testu mota batzuen informazio orokorra ulertzea eta berariazko informazioak identifikatzea; testuak erdi jatorrizkoak nahiz egokituak izaten ahalko dira, eta paperean nahiz euskarri digitalean egoten ahalko dira; adinaren arabera egokitu eta curriculumeko beste arlo batzuetako edukiekin lotutako gai ei buruzkoak izanen dira. Irakurriaren ulermenaren oinarriko estrategiak erabiltzea: testu baten gaia ikusizko testuinguruaren bidez identifikatzea; gaiari buruzko alde z aurreko ezagutzak erabiltzea; esanahiak testuinguruaren arabera eta ikusizko elementuen bitartez inferitzea, edo ezagutzen diren hizkuntzetan antzeko hitz edo esaldiak konparatuz. 	<ul style="list-style-type: none"> Testu errazak irakurri aurretik eta irakurri bitartean edukia iragar-tzea. Testu mota batzuen informazio orokorra eta berariazkoa ulertzea, testuak paperean nahiz euskarri digitalean egon, erdi jatorrizkoak nahiz egokituak izan, gai ezagunei buruzkoak nahiz curriculumeko beste arlo batzuetako edukiekin lotutakoak izan. Testu luzeagoak autonomiaz irakurtzeko ekimena. Irakurriaren ulermenaren estrategiak erabiltzea: testu baten gaia identifikatzea; alde z aurreko ezagutzak erabiltzea; esanahiak testuinguruaren arabera eta ikusizko elementuen bitartez inferitzea, edo ezagutzen diren hizkuntzetan antzeko hitz edo esaldiak konparatuz.
<ul style="list-style-type: none"> Idazketa prozesuaren hiru faseak aplikatzea egiten dituen testu arau-tuetan. Ezagutzea idatzizko ezaugarri eta konbentzio batzuk eta haiek aho-zko hizkuntzarenetatik nola bereizten diren. Idatzizko adierazpena garatzea, esaldi eta paragrafo errazak osatuz edo aldatuz. Testu laburrak egitea modu oso kontrolatuan, kohesioa lortzeko oi-narrizko elementuekin eta komunikatzeko asmo desberdinekin. Ortografiaren eta puntuazioaren oinarriko arauak erabiltzea, eta haiek idatzizko komunikazioetan duten garrantzia aitortzea. Testu idatziak, paperean nahiz euskarri digitalean, zaintzeko eta be-har bezala aurkezteko interesa. 	<ul style="list-style-type: none"> Idazketa prozesuaren hiru faseak aplikatzea. Aurkeztutako eredu-tan aldaketak egiten jakitea. Idatzizko komunikazioetan hizkuntza formala eta ez-formala bereiz-ten dituzten formula batzuk ezagutzea eta erabiltzen hasia. Ereduetatik abiatuta idatzizko testu bat egitea, antolaketa, para-grafoen arabera egiturari eta zirriborroen berrikuspenari erreparatuz. Idatzizko adierazpena garatzea, esaldi eta paragrafo errazak alda-tuz edo zabalduz. Testu mota desberdinak idaztea, modu erdi kontrolatuan eta kohe-sioaren oinarriko elementuak erabiliz. Atzerriko hizkuntzako hitzune kin komunikazio pertsonala izatea gu-tun bidez eta posta elektronikoa erabiliz. Ortografiaren eta puntuazioaren oinarriko arauak erabiltzea, eta haiek idatzizko komunikazioetan duten garrantzia baloratzea. Testu idatziak, paperean nahiz euskarri digitalean, zaintzeko eta be-har bezala aurkezteko interesa.
<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> Deskribapenak. Narrazio testuak. Elkarrizketak. 	<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> Publizitate testuak. Argudiozko testuak. Narrazio testuak.

DBH3	DBH4
<ul style="list-style-type: none"> • Idatzizko testu baten edukia identifikatzea, hitzezko eta hitzez beste-ko elementuen laguntzarekin. • Testuen informazio orokorra eta berariazkoa ulertzea, testuak paperean nahiz euskarri digitalean egon; jatorrizko testuak edo erdi jatorrizkoak izanen dira, interes orokorreko eguneroko gaiei buruzkoak eta curriculumeke beste arlo batzuetako edukiekin lotutakoak. • Ikasleen intereseko gaiekin loturiko testuak autonomiaz irakurtzea; ikasleen gaitasunaren arabera testuak izanen dira. • Iturri desberdinak erabiltzea, paperean, euskarri digitalean nahiz multimedia euskarrian, informazioa lortze aldera, lanak banaka nahiz taldeka egiteko. • Irakurketarako estrategia desberdinak erabiltzea; esate baterako, testuinguruaz, ikusizko elementuez, hiztegiez baliatzea ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Idatzizko testu baten gaia identifikatzea, berarekin daukan testuinguruaren laguntzarekin. • Mezuaren igoerleak daukan asmoa identifikatzea. • Testu mota desberdinak modu orokorrean eta berariazkoan ulertzea, testu horiek paperean nahiz euskarri digitalean egon, interes orokorrekoak nahiz curriculumeke beste arlo batzuetako edukiekin lotutakoak izan. • Ikasleen intereseko gaiekin loturiko testu luzeagoak autonomiaz irakurtzea. • Iturri desberdinak erabiltzea, paperean, euskarri digitalean nahiz multimedia euskarrian, berariazko lanak egiteko informazioa lortze aldera. • Irakurketarako estrategiez baliatzea.
<ul style="list-style-type: none"> • Idazketa prozesua aplikatzea, gutxienez ere zirriborro bat eginez. • Testu erraz eta egituratuak gidapean egitea, ideien arteko erlazioa argitasunez markatzeko kohesio elementu batzuk erabiliz. • Testua (formala eta ez-formala) zuzenduta dagoen irakurleari egokitutako erregistroa gero eta autonomia handiagoaz erabiltzea. • Atzerriko hizkuntzako hitzuneekin komunikazio pertsonala izatea gutun bidez, posta elektronikoa erabiliz eta abar. • Ortografia eta puntuazio-markak zaintzea. • Testu idatziak, paperean nahiz euskarri digitalean, zaintzeko eta behar bezala aurkezteko interesa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Idazketa prozesuaren plangintza egitea: ideiak sortu eta antolatu. Zirriborroak egin. Zuzentasuna zaindu. • Era askotako testu egituratuaren produkzio librea hastea, testuinguruaren arabera lexiko egokiarekin eta ideien arteko erlazioa argitasunez markatzeko behar diren kohesio elementuak erabiliz. • Testua (formala eta ez-formala) zuzenduta dagoen irakurleari egokitutako erregistroa autonomia handi samarrarekin erabiltzea. • Atzerriko hizkuntzako hitzuneekin komunikazio pertsonala izatea gutun bidez, posta elektronikoa erabiliz eta abar. • Ortografia eta puntuazio-markak zaintzea. • Testu idatziak, paperean nahiz euskarri digitalean, zaintzeko eta behar bezala aurkezteko interesa.
<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kazetaritzakoak (erreportajea, elkarrizketa ...). • Azalpen testuak. 	<p>Testuak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inprimakia. • Posta elektronikoa, gutunak. • Argudiozko testuak (ikuspuntua eta kontraargudiatzea).

DBH1	DBH2
<p>Estrategiak eta trebetasunak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Irakurketa adierazkorra. Irakurtzea zentzua emanez, intonazioa zainduz, arintasunez, akats gehiegi egin gabe. • Testu mota identifikatzea. • Testuaren atalen arteko erlazioak ezagutzea. • Izenordaina eta haren erreferenteak elkarrekin lotzen jakitea. Hitz berrien esanahia deduzitzen jakitea testuinguruaren arabera edo ezagutzen diren beste hizkuntza batzuen antzekotasunen arabera. 	<p>Estrategiak eta trebetasunak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Irakurketa adierazkorra. • Diskurtsoan maizen erabiltzen diren juntagailuek, adberbiozko adierazpideek eta abarrek ezartzen dituzten erlazio logikoak bereiztea. (antolatzaileak, lokailuak). • Testu baten atal desberdinen funtzioa edo helburua ezagutzeko gai izatea. • Testu baten irudikapen grafiko justifikatua egiten jakitea. Testu hori nola sinbolizatu eta irudikatu, eta zergatik.
<p>Idatzizko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testu bat berridaztea jarraibide batzuen arabera (narratzailea aldatzea; 1. pertsonatik 3. pertsonara aldatzea; maskulinoetik femeninoa; luzera...). • Testuak zuzendu eta hobetzea (ortografia, komuntadura, ideien ordena eta abar). • Testua objektibotasunez baloratzea eta hura zuzentzea; irakaslearen laguntzarekin hura hobetzeko balizko moduak aurkitzea. • Gutunei erantzutea jasotako gutun bati egokituz (tonua, informazioa eta abar). 	<p>Idatzizko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testu bat berridaztea jarraibide batzuen arabera (narratzailea aldatzea; 1. pertsonatik 3. pertsonara aldatzea; maskulinoetik femeninoa; luzera ...). • Testuak zuzendu eta hobetzea (ortografia, komuntadura, ideien ordena eta abar). • Istorio, elkarrizketa, deskribapen eta abarren bertsioren arteko desberdintasunak aztertzea. Baloratzea zein diren hobeak, horri buruzko arrazoiak ematea ... • Publizitate hizkuntzaren oinarriko elementuak ezagutu eta erabiltzea: zirrara egitea, konbentzitzea, laburtasuna ...

DBH3	DBH4
<p>Estrategiak eta trebetasunak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Irakurketa adierazkorra. • Baloratzea informazioa behar bestekoa den, argia den, ongi antolatu dagoen, harekin proposaturiko lanak bete ahal izanen diren ... <ul style="list-style-type: none"> – Hitzen funtzio sintaktikoa analizatzen jakitea. – Testu baten atal desberdinen funtzioa edo helburua ezagutzeko gai izatea, eta testu desordenatu bat ordenatzeko. 	<p>Estrategiak eta trebetasunak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Irakurketa adierazkorra. • Bi testu labur (gutunak, iragarkiak ...) konparatzen jakitea, haien informazioa ebaluatzeko eta abar; beste testu motaren batean irakurritako informazioa eraldatzen jakitea, desberdintasunak eta antzekotasunak ezagutzeko, eta abar. • Hitzen funtzio sintaktikoa, osagaiak (hizkiak), morfologia eta abar analizatzen jakitea. • Hitz berrien esanahia deduzitzea, hitzak osatzeko arauak aplikatzea, maizen erabiltzen diren hizkiak. • Egileak bere asmoak eta ikuspuntuak (erregistroaren erabilera, enfasisa, errepikapenak, hiztegia eta abar) islatzeko erabiltzen dituen prozedurak ezagutu eta identifikatzea.
<p>Idatzizko adierazpena:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testu argiak idaztea, xehetasunekin, eta kohesio handiagoarekin, informazioa iturri desberdinetatik hartuz; esate baterako. • Deskribapen errazak eta xehetasunak dituztenak eguneroko gaiei buruz; bizipenak kontatzea, sentimenduak eta erreakzioak ere azalduz. Kronologikoki antolaturiko istorio edo kontaera bat narratzea. • Testua objektibotasunez baloratzea eta hura zuzentzea; haren forma eta edukia hobetzeko balizko moduak aurkitzea. 	<p>Idatzizko adierazpena</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informazioaren progresioa kontrolatzen du; testuaren markatzaileak zuzentasunez erabiltzen ahalegintzen da. • Antolaketa eraginkorra eta ordenatuena bilatzen du. • Elementu zentralak azpimarratzen ditu: hitzez nahiz grafikoki. • Letra argi eta irakurgarria, aurkezpen txukuna. • Argudiozko testu baten oinarriko elementuak ezagutu eta erabiltzea, ikuspuntu jakin baten aldeko edo aurkako arrazoiak emanez.

3. multzoa. Alderdi soziokulturalak eta kulturarteko kontzientzia

DBH1	DBH2
<ul style="list-style-type: none"> • Atzerriko hizkuntza ikasgelan edo beste kulturetako pertsonekin komunikatzeko tresna gisa aintzat hartzea eta baloratzea. • Atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialde eta kulturetako eguneroko bizitzako ohiturak eta ezaugarriak identifikatzea. • Gizarteko elkartrukeetan kortesia formula egokiak erabiltzea. • Atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako ezaugarri historiko eta geografiko batzuk ezagutzeko interesa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Atzerriko hizkuntza nazioartean komunikatzeko tresna bat dela ezagutu eta baloratzea. • Atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialde eta kulturetako eguneroko bizitzako ohiturak eta ezaugarriak identifikatzea. • Gizarteko elkartrukeetan kortesia formula egokiak zabaltzea. • Era askotako informazio kulturalak, historikoak, geografikoak edo literarioak, ezagutzeko interesa. • Beste kultura batzuetako pertsonetako harremanak dakarren aberastasun pertsonala baloratzea. • Atzerriko hizkuntzako hiztunekiko errespetua, estereotipoak gaindituta. • Atzerriko hizkuntzako hiztunekin komunikazioko elkartrukeak hasteko interesa: gutun arruntak, posta elektronikoa, txatak.

DBH3	DBH4
<ul style="list-style-type: none"> • Baloratzea atzerriko hizkuntza jatorri desberdinetako beste pertsona batzuekin komunikatzeko bide bat dela. • Ikasten den hizkuntza duen gizarteko eta norberaren gizarteko ohitura, arau, jarrera eta baloreen arteko desberdintasun aipagarrienak identifikatzea eta haiekiko errespetua izatea. • Komunikazioko egoera jakin batzuei lotutako formula linguistikoak egokitasunez erabiltzea (kortesia, adostasuna, desadostasuna ...). • Atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako kultur elementu aipagarrienak: literatura, artea, musika, zinema ... • Atzerriko hizkuntzako hiztunekin komunikazioko elkartrukeak hasteko interesa: gutun arruntak, posta elektronikoa, txatak ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Atzerriko hizkuntzak nazioarteko harremanetan duen garrantzia baloratzea. • Ikasten den hizkuntza duen gizartearen ohitura, arau, jarrera eta baloreetako ezaugarri aipagarrienak identifikatzea eta norberarenez besteko patroikulturalak errespetatzea. • Atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako kultur elementu aipagarrienak: literatura, artea, musika, zinema ... • Atzerriko hizkuntzako hiztunekin komunikazioko elkartrukeak hasteko interesa: gutun arruntak, posta elektronikoa, txatak, forumak. • Komunikazioko egoera jakin batzuei lotutako formula linguistikoak egokitasunez erabiltzea: kortesia, adostasuna, desadostasuna ... • Beste kultura batzuetako pertsonetikiko harremanak dakarren aberastasun pertsonala baloratzea.

4. multzoa. Hizkuntzaren ezaguera

DBH1	DBH2
<p>Hizkuntzaren eta gramatikaren funtzioak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Agurrak. Nork bere burua aurkeztea, izena galdetzea eta erantzutea. Gauzez eta pertsonenez galdetzea. Izenordain pertsonalak: <i>ich</i> eta <i>du</i>. Galderazko adberbioa: <i>wie</i>. Izenordain galdetzaileak: <i>wer</i>, <i>was</i>. Sein aditza: indikatiboaren orainaldia. Aditz erregularrak: indikatiboaren orainaldia (singularren 1. eta 2. pertsonak). Baiezko perpausak. Galderazko perpausak. • Aurkezpenak egitea. Informazioak galdetzea eta ematea: jatorria, helbidea, adina, zaletasunak. Sing-ekin sorturiko izenordain pertsonalak. Haben aditza: indikatiboaren orainaldia. <i>Mögen</i> aditza: indikatiboaren orainaldia, sing. Galderazko perpausak: <i>wo</i>, <i>woher</i>, <i>wie</i>. <i>Aus</i>, <i>in</i> preposizioen erabilera. Perpausaren elementuen ordena. Zerbaki kardinalak: 1etik 20ra. • Ikasgelan komunikatzea. Gauzak izendatzea eta identifikatzea. Hitzak letraka esatea. Alderdi pertsonalez galdetzea eta erantzutea. Informazio bat baieztatzea eta ezeztatzea. Izenen generoak: artikulua (<i>der</i>, <i>das</i>, <i>die</i>; <i>ein</i>, <i>eine</i>). Izenen plurala. Alfabetoa. Adjektiboaren erabilera predikatiboa. Ezezkoa: <i>nein</i>, <i>kein</i>, <i>nicht</i>. Galderazko perpausak eta <i>ja</i> <i>nein</i> erabiliz erantzutea. • Informazioak galdetzea eta ematea: telefono zenbakia, helbide osoa, adina, ordua (modu ofizialean eta arruntean), ikasgelako ordutegia. Zerbaki kardinalak: 20tik 100era. Ordinalak: 1.tik 10.era. Izenen pluraleko formak. <i>Wie viel?</i> adberbioa. Aditz erregularrak: indikatiboaren orainaldia. Izenordain pertsonalak: plurala. <i>Zuerst</i> eta <i>dann</i> adberbioak. Perpausaren elementuen ordena. 	<p>Hizkuntzaren eta gramatikaren funtzioak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jendeari buruz galdetzea eta iritziak ematea. Pertsonak deskribatzea: izaerari buruzko datuak eta iritziak. Lehenespena adieraztea. Adjektiboaren erabilera predikatiboa. Adjektiboaren atributu-erabilerari buruzko sarrera. Berdintasuneko konparazioa (<i>wie</i>, <i>so ... wie</i>). Adjektiboaren mailaketa (<i>besser ... als</i>). Indikatiboaren orainaldia: <i>sein</i>, <i>haben</i>, <i>mögen</i> eta <i>können</i> aditzena; aditz erregularrena eta irregularrena; aditz bereizgarriena. <i>Welch-</i> mugagabea. Maiztasuna adierazteko adberbioak. Artikuluen nominatiboaren eta akusatiboaren formak. Perpausaren elementuen ordena. • Ahaidetasuna adieraztea. Edukitza adieraztea. Erregruak eta agintek adieraztea. Lekuzko adberbioak. Determinatzaile posesiboak. Determinatzaile posesiboen nominatiboaren eta akusatiboaren formak. Aginteraren formak. • Zorionak ematea, hitzordu bat adostea. Data esatea. Honakoak adieraztea: borondatea, desioa, nahitaezkotasuna, ahal izatea, ezin izatea, baimena ematea, lehenespena eta errefusa. <i>Wollen</i>, <i>können</i>, <i>dürfen</i> eta <i>müssen</i> aditzen indikatiboaren orainaldia. Ordinalak: 10.etik 30.enera. Adberbioa: <i>gern</i> - <i>lieber</i> - <i>am liebsten</i>; <i>nicht so gern</i>. Perpausaren elementuen ordena. • Eguneroko jardueri buruz galdetzea eta informazioa ematea; ekintza bat denboran kokatzea (zein egunetan, egunaren zein unetan, urteko zein hilabete edo urtarotan); ekintzak lehenaldian kokatzea. Sein eta haben aditzen <i>Präteritum</i>-a. Denborazko preposizioak. Zerbakiaren eta urteen arteko desberdintasunak.

DBH3	DBH4
<p>Hizkuntzaren eta gramatikaren funtzioak:</p> <ul style="list-style-type: none"> <p>Beste pertsona batzuekin harremanetan hasia. Pertsona baten ezaugarriak deskribatzea. Atsegina edo desatsegina adieraztea. Laguntza eskaintzea eta eskatzea. Konplimendu bat egitea.</p> <p>Artikuluaren, determinatzaile posesiboen, izenordain pertsonalen eta <i>wem</i> izenordain galdetzailearen datiboa.</p> <p>Datiboa eskatzen duten aditzak: <i>gefallen, helfen</i>.</p> <p>Mendeko perpausak: <i>Dass</i> duten mendeko perpausak.</p> <p>Adjektibo predikatiboak.</p> <p>Mendeko perpausaren elementuen ordena.</p> <p>Informazioa galdetzea eta ematea: lekuak kokatzea (eraikinak, kaleak). Leku batera nola iritsi galdetzea eta azaltzea. Bidaian plangintza egitea; lehentasunei eta arrazoiei buruz informazioa ematea.</p> <p>Non adierazteko leku-osagarria. <i>wo?</i></p> <p>Norantz adierazteko leku-osagarria. <i>wohin?</i></p> <p>Lekuzko preposizioak.</p> <p><i>Sein</i> eta <i>haben</i> aditzen <i>Präteritum</i>-a.</p> <p>Aginteraren formak: <i>Sie / du</i>.</p> <p>Zenbaki ordinalak.</p> <p>Orainaldiko eta lehenaldiko egitateak narratzea eta transmitzea. Eguneroko bizitzako egitateei buruz galdetzea eta informazioa ematea.</p> <p>Perfekt: aditzen erabilera: <i>haben</i> eta <i>sein</i> + Partizip II.</p> <p>Aditz modalen <i>Präteritum</i>-a.</p> <p>Denbora osagarriak.</p> <p>Testu-antolatzaileak.</p> <p>Perpausaren elementuen ordena.</p> <p>Gai bati buruzko iritziak adieraztea. Konparazioak adieraztea. Aldeko edo kontrako argudioak ematea. Jarrera moralak adieraztea: barkamena eskatzea, damua adieraztea, barkatzea.</p> <p>Adjektiboaren mailaketa: positiboa, konparatiboa eta superlatiboa.</p> <p>Forma erregularrak</p> <p><i>Aber</i> duten perpaus adbertsatiboak.</p> <p>Denbora osagarriak.</p> <p>Perpausaren elementuen ordena.</p> 	<p>Hizkuntzaren eta gramatikaren funtzioak</p> <ul style="list-style-type: none"> <p>Jantziari buruzko iritziak galdetzea eta adieraztea. Pertsona baten kanpoko itxura deskribatzea. Konparatzea</p> <p>Artikuluaren eta adjektiboaren deklinabidea: nominatiboa eta akusatiboa.</p> <p>Akusatiboa eskatzen duten aditzak.</p> <p>Datiboa eskatzen duten aditzak: <i>gefallen, gehören, passen</i>.</p> <p>Elikagaiengatik eta edariengatik atsegina edo desatsegina adieraztea. Haren ezaugarriak deskribatzea.</p> <p>Akusatiboa eta datiboa eskatzen duten aditzak: <i>geben, leihen, erzählen, bringen, erklären</i>.</p> <p>Datiboa eskatzen duten preposizioak.</p> <p><i>sehr</i> + adjektiboa; <i>zu</i> + adjektiboa.</p> <p>Determinatzaile posesiboa (pertsona guztiak): datiboa.</p> <p>Osagarria datiboan.</p> <p>Osagarria akusatiboan.</p> <p>Osagarrien ordena.</p> <p>Aldarte adieraztea. Argudioa ematea. Beste batzuei buruzko epaiak ematea eta gainerakoen iritziaren aurrean erreakzionatzea. Baldintza bat adieraztea. Gaitzespen bat egitea eta barkamena eskatzea. Gataska bati konponbidea ematea.</p> <p>Aditz modalen jokoak: orainaldia eta <i>Präteritum</i>-a.</p> <p><i>Wenn</i> duten baldintzazko mendeko perpausak.</p> <p><i>Dann</i> adberbioa.</p> <p>Elementuen ordena perpaus nagusian eta mendeko perpausaren.</p> <p>Nahitaezkotasuna adieraztea. Aholkuak ematea. Pertsonak deskribatzea. Lehenespena adieraztea. Konparatzea.</p> <p><i>Sollen</i> moduzko aditza.</p> <p>Agintera.</p> <p>Adjektiboaren mailaketa eta haren deklinabidea.</p> <p>Datiboa eskatzen duten preposizioak.</p> <p>Artikuluaren, izenordainaren eta determinatzaile posesiboen datibo formak.</p>

DBH1	DBH2
<ul style="list-style-type: none"> • Edukizta adieraztea. Agindua eta erregua adieraztea. Afektua edo errefusa adieraztea. <i>Haben</i> aditza: indikatiboaren orainaldia. Agintera: lagunarteko formak eta kortesiazko formak. Determinatzaile posesiboak: Singularren 1. eta 2. pertsonak. Osagarri zuzena duten aditzak: akusatibo kasua. Aditz irregularrak: Indikatiboaren orainaldia (bokal aldaketa). Adjektibo predikatiboa. • Hitzordu bat adostea, gonbit egitea, eskaintza edo gonbit bat onartzea eta ez onartzea. Ezintasuna adieraztea. Atsegintasuna eta desatsegintasuna adieraztea. Ekintza bat denboran kokatzea. Denborazko osagarria (<i>prep. an, in, um</i>). Lekua adierazteko osagarriak, "norantz" (<i>prep. in, ins</i>). <i>Können</i> aditza: indikatiboaren orainaldia. Aditz bereizgarriak: indikatiboaren orainaldia. Perpauaren elementuen ordena: denbora eta lekua adierazteko osagarriak. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gauzen eta pertsonen kokalekua adieraztea eta haietaz galdetzea. Lekua adierazteko preposizioak datiboarekin. <i>Stehen, liegen, hänge, sitzen</i> aditzak. Artikuluaren eta determinatzaile posesiboaren datiboa. Lekuzko adberbioak. • Informazioak galdetzea eta ematea ondokoei buruz: aisialdiko jarduerak, kokapena eta helbidea. Garraiobidea adieraztea. Proposamen bat egitea eta proposamen bati ezezkia ematea. <i>Wollen</i> aditzaren orainaldiko jokoak. <i>"Möchte"</i> formaren jokoak. Artikuluaren eta determinatzaile posesiboaren akusatiboa. Preposizioen erabilera: <i>nach</i> eta <i>mit; in, an</i> akusatiboarekin. Aditzak: <i>fahren, gehen, laufen, fliegen</i>. Perpauaren elementuen ordena. • Lanbidea adieraztea. Ekintza bihurkariak adieraztea. Pertsonak deskribatzea Lanbideen femeninoak egitea. Izenordain bihurkaria. Izenordain pertsonalaren akusatiboaren formak. • Kopuruak adieraztea eta ordena ezartzea. Erostea, prezioez eta produktuez galdetzea. Kardinalak eta ordinalak. Neurri unitateak. • Jarraibideak ematea eta eskatzea. Barkamena eskatzea, laguntza eskatzea eta eskaintzea. Kortesiazko agintera erabiltzea. Kortesiazko formak erabiltzea. Erabilera modala: <i>können</i> eta <i>möchten</i>.
<p>Lexikoa</p> <p>Nazioarteko hitzak.</p> <p>Herrialde eta hirien izenak.</p> <p>Eskola: jarduerak, eskolako materiala, irakasgaiak.</p> <p>Denboraren banaketa: ordua, asteke egunak eta egunaren zatiak.</p> <p>Aisia eta zaletasunak. Jokoak eta kirolak.</p> <p>Animalia batzuk; koloreak.</p> <p>Kardinalak eta ordinalak.</p>	<p>Lexikoa</p> <p>Ahaide hurbilak.</p> <p>Pertsonen nolakotasunei buruzko adjektiboak.</p> <p>Zaletasunak eta eguneroko jarduerak.</p> <p>Lanbideak.</p> <p>Denboraren banaketa: hilabeteak, urtaroak.</p> <p>Erosketak: elikagaiak eta edariak.</p> <p>Garraiobideak.</p> <p>Hiria. Erakundeak. Eraikinak.</p> <p>Aisialdiko lekuak; kirola.</p> <p>Animaliak.</p>

DBH3	DBH4
<ul style="list-style-type: none"> • Aisialdiko jardueri buruz informazioa ematea. Gauzak eta pertsonak konparatzea. <ul style="list-style-type: none"> • Adjektiboaren mailaketa: forma erregularrak eta irregularrak. • Perpausetan haiek erabiltzea. • Galderazko eta ezezko esaldiak; <i>ja, nein, doch</i>-ekin erantzutea. • Zerbaiten kausa adieraztea. <ul style="list-style-type: none"> • Aldarteari eta osasunari buruzko komunikazioak ezartzea eta adieraztea. Aldeko eta kontrako argudioak ematea. • Kausazko mendeko perpausak: <i>weil</i>. • <i>Denn</i> juntagailua. • Osagarria akusatiboan duten aditzak. • Perpausaren elementuen ordena. • Beste pertsona batek esandakoa transmititzea. <ul style="list-style-type: none"> • Zuzeneko estiloa (<i>dass-Sätze</i>). • Perpausaren elementuen ordena. • Desioa, nahitaezkotasuna, borondatea eta gaitasuna adieraztea. Zerbait egiteko baimena eskatzea eta ematea. <ul style="list-style-type: none"> • <i>Wollen, können, dürfen</i> eta <i>müssen</i> moduzko aditzen indikatiboko orainaldiaren eta <i>präteritum</i>-aren jokia. • Moduzko adberbioak. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lehenaldian gertaturiko egitatea narratzea, orainaldiarekin lotutakoa nahiz loturarik gabea. <ul style="list-style-type: none"> Aditz erregularren eta irregularren <i>perfekt</i>-aren eta <i>präteritum</i>-aren jokia. Aditz elkartu bereizgarriak eta bereiztezinak. Denborazko adberbioak eta preposizioak. Denborazko mendeko perpausak (<i>als, wenn</i>). Perpausaren elementuen ordena. • Pertsonak eta gauzak espazioan kokatzea. Gauzak eta pertsonak kalifikatzea. <ul style="list-style-type: none"> Datiboko eta akusatiboko preposizioak. Izenordain erlatiboak. Erlatibozko perpausak. Perpausaren elementuen ordena. • Kausa eta ondorioa adieraztea. Gai bati buruzko iritziak adieraztea. Desenkusatzea eta barkamena eskatzea. <ul style="list-style-type: none"> <i>Weil</i> eta <i>denn</i> kausazko juntagailuak. <i>Deshalb</i> adberbioa. Osagarri preposizionala duten aditzak. <i>Wofür</i> adberbio preposizionala. Perpausaren elementuen ordena. • Beste batzuen ezaugarriak ematea. Eguraldia deskribatzea. Ekintza inpertsonalak adieraztea. Norberaren bizipenak kontatzea. Beste batek galdetutakoa esatea. <ul style="list-style-type: none"> <i>Es</i> eta <i>man</i> izenordainak. Aditz inpertsonalak. <i>Alle, viele, manche</i> eta <i>niemand</i> mugagabeak. Zehar galderak.
<p>Lexikoa</p> <p>Hiriak eta herrialdeak: alderdi geografikoak.</p> <p>Hiria: erakundeak, eraikinak, lokalak.</p> <p>Garraiobideak.</p> <p>Pertsonen arteko harremanak.</p> <p>Lana eta aisia: eguneroko bizitzako jarduerak; kirolak eta musika.</p> <p>Osasuna eta gaixotasuna.</p> <p>Gorputzaren atalak.</p>	<p>Lexikoa</p> <p>Janzkera eta moda. Pertsonak eta gauzak deskribatzeko adjektiboak.</p> <p>Erosketak. Kontsumoko artikulua.</p> <p>Denboraren banaketa.</p> <p>Elikagaiak eta edariak. Plater tipikoak.</p> <p>Sentimenduak.</p> <p>Etxebizitza, altzariak eta lanabesak.</p> <p>Oporrak eta bidaiak.</p> <p>Telebista.</p> <p>Animaliak eta natura.</p>

DBH1	DBH2
<p>Fonetika</p> <p>Alfabetoa.</p> <p>Bokal sistemaren soinu berri batzuk: <i>ü, ö, ä</i></p> <p>Kontsonante sistemaren soinu batzuk: <i>h, ach, ich, w, sch</i>.</p> <p>Diptongoak: <i>ei, eu, äu</i>.</p> <p>Azentua: <i>Wortakzent</i></p>	<p>Fonetika</p> <p>Bokal luzeak: <i>aa, ee, oo, i/ie</i>, eta ondoren <i>h</i> dutenak.</p> <p>Ondoren kontsonante bikoitza duten bokal laburrak.</p> <p>Kontsonanteen sistemako soinu batzuk:</p> <p><i>z, zw, sp, st</i>.</p> <p>Azentua: <i>Satzakzent</i>.</p>

DBH3	DBH4
<p>Fonetika</p> <p>Bokal irekiak eta itxiak.</p> <p>Kontsonante sistemaren soinu batzuk: <i>ck-</i>, <i>tz-</i>, <i>ng-</i>.</p> <p>-ig bukaerak eta beste hauek: <i>b</i>, <i>d</i>, <i>g</i>.</p> <p>Hitz elkartuen azentua.</p> <p>Hitzen azentua: aurrizki bereizgarriak eta bereiztezinak.</p> <p>Intonazio motak: goranzkoa, beheranzkoa, lineala.</p>	<p>Fonetika</p> <p>Ondoren -ss o -β duten bokal laburrak eta luzeak.</p> <p><i>s / β / ss</i> -ren ebakera.</p> <p><i>r</i>-ren ebakera.</p> <p>Kontsonante multzoak: <i>pf</i>, <i>kv</i>, <i>ks</i>, <i>ts</i>.</p> <p>Intonazioa: perpaus sinpleak eta elkartuak.</p> <p>Intonazioaren eta edukiaren arteko lotura.</p>

Trebetasunak eta estrategiak

- Ulertzeko eta adierazteko trebetasunak praktikan jartzerakoan, unitate linguistikoei eta funtzionamendu arauetara buruzko ezagutza teorikoak aplikatzea.
 - a) Ikasleari oraindik ere menperatzen ez dituen egiturak aurkeztea. Haien funtzionamendua aztertzea eta haietaz baliatzea; lehenbizi ulertzeko trebetasunak eta gero sortzeko trebetasunak.
 - b) Ikasleek jada erabiltzen dituzten forma eta egitura gramatikalak aztertzea eta linguistikoki lantzea; hau da, izena ematea, haien erabilera fintzea eta etekina ateratzea.
 - c) Ikaslea prestatzea forma linguistikoaren eta fenomeno sintaktikoen manipulazio praktikoa egin dezan. Ikasleak jakin behar du esaldiko hitzak konbinatzen, sailkatzen, ordeztzen, aldatzen, modalizatzen, ordenatzen, errepikatzen eta abar.
- Testuetan adibideak aurkitzea. Ikastekoak diren elementuak identifikatzea. Identifikatutako elementuak konparatzea eta erlazionatzea.
- Eskolako hiztegiak ematen dituzten informazio linguistikoak interpretatzea; bereziki hitz motei buruzkoak, lexikoaren erlazio semantikoei buruzkoak (sinonimia, antonimia...) eta araudiari buruzkoak.
- Norberaren ezagutzak (printzipio edo arau linguistikoak sartzeko) edo kontsulta iturriak (hiztegiak, gramatikak, erabilerak...) erabiltzea arazoak ebazteko edo eskatutako lana egiteko: osatzea, eraldatzea, laburtzea, zuzentzea, inferitzea, interpretatzea eta abar.

5. multzoa. Hizkuntzaren ikaskuntzari buruzko gogoeta

DBH1	DBH2
<ul style="list-style-type: none"> • Lexikoa antolatu, barneratu, gogoratu eta erabiltzeko oinarriko estrategiak aplikatzea. • Beste hizkuntza batzuetan garatutako ikasketa estrategiak aplikatzea. • Ikasteko baliabideak progresiboki erabiltzea; esate baterako, hitzegiak, kontsulta liburuak, informazioaren eta komunikazioaren teknologiak. • Komunikazio helburu desberdinen arabera egokiak diren forma gramatikalen erabilerari eta esanahiari buruzko gogoeta gidatua. • Ahozko eta idatzizko produkzioak autoebaluatzeko eta autozuzentzeko estrategiak ikasten hastea. • Akatsa ikasteko prozesuaren zati baten gisara onartzea eta hura gainditzeko jarrera positiboa izatea. • Norberaren lana antolatzea (ikaskuntzari buruzko egunerokoa, agenda, dossierra, kontroleko erregistroa) ikaskuntzan aurrera egiteko estrategia gisa; helburuak ezarri eta haiek lortzeko bitartekoak identifikatuko dira. Ikasteko estilo pertsonala garatzea. • Ikasteko estilo pertsonala garatzea. • Gelako testuinguruan eta gelatik kanpo sorturiko ikasketa aukerez baliatzeko interesa. • Taldeko jarduera eta lanetan aktiboki parte hartzea. • Gauzak jendaurrean eta idatziz adierazteko konfiantza eta ekimena. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lexikoa antolatu, barneratu, gogoratu eta erabiltzeko estrategiak aplikatzea; esate baterako, testuingurutik esanahiak inferitzea, hitzak formaren eta esanahiaren arabera erlazionatzea, hitzak eta kontzeptuak definitzea. • Beste hizkuntza batzuetan garatutako ikasketa estrategiak aplikatzea. • Ikasteko baliabideak erabiltzea: hitzegiak, kontsulta liburuak, liburu-tegiak eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak. • Komunikazio helburu desberdinen arabera egokiak diren forma gramatikalen erabilerari eta esanahiari buruzko gogoeta. • Ebaluazio partekatuko jardueretan eta norberaren ikaskuntzaren ebaluazioan parte hartzea, eta ahozko eta idatzizko produkzioen autozuzentzeko estrategiak erabiltzea. • Norberaren lana antolatzea (ikaskuntzari buruzko egunerokoa, agenda, dossierra, kontroleko erregistroa) ikaskuntzan aurrera egiteko estrategia gisa; helburuak ezarri eta haiek lortzeko bitartekoak identifikatuko dira. • Ikasteko estilo pertsonala garatzea. • Gelako testuinguruan eta gelatik kanpo sorturiko ikasketa aukerez baliatzeko interesa. • Taldeko jarduera eta lanetan aktiboki parte hartzea. • Gauzak jendaurrean eta idatziz adierazteko konfiantza eta ekimena. • Norberaren hizkuntzaren erabilera hobetzeko gaitasunean konfiantza izatea. • Baloratzea norberaren hizkuntza ikasteko, antolatzeko eta ezagutzak transmititzeko tresna bat dela.

DBH3	DBH4
<ul style="list-style-type: none"> • Lexikoa antolatu, barneratu, gogoratu eta erabiltzeko estrategiak aplikatzea; esate baterako, testuingurutik esanahiak inferitzea, hitzak formaren eta esanahiaren arabera erlazionatzea, hitzak eta kontzeptuak definitzea. • Beste hizkuntza batzuetan garatutako ikasketa estrategiak aplikatzea. • Ikasteko baliabideak antolatzea eta gero eta autonomia gehiagorekin erabiltzea; esate baterako, hiztegiak, kontsulta liburuak, liburutegiak edo informazioaren eta komunikazioaren teknologiak. • Forma gramatikalen erabilera eta esanahiari buruzko analisia eta gogoeta, ezagutzen diren hizkuntzekin konparaketa eta kontrastea eginenez. • Norberaren ikaskuntzaren ebaluazioan parte hartzea eta autozuzenketako estrategiak erabiltzea. • Norberaren lana antolatzea (ikaskuntzari buruzko egunerokoa, agenda, dossierra, kontroleko erregistroa) ikaskuntzan aurrera egiteko estrategia gisa; helburuak ezarri eta haiek lortzeko bitartekoak identifikatuko dira. • Ikasteko estilo pertsonala garatzea. • Gelako testuinguruan eta gelatik kanpo sorturiko ikasketa aukerez baliatzeko interesa. • Taldeko jarduera eta lanetan aktiboki parte hartzea. • Gauzak jendaurrean eta idatziz adierazteko konfiantza eta ekimena. • Norberaren hizkuntzaren erabilera hobetzeko gaitasunean konfiantza izatea. • Baloratzea norberaren hizkuntza ikasteko, antolatzeke eta ezagutzak transmititzeko tresna bat dela. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lexikoa antolatu, barneratu, gogoratu eta erabiltzeko estrategiak aplikatzea; esate baterako, testuingurutik esanahiak inferitzea, hitzak formaren eta esanahiaren arabera erlazionatzea, hitzak eta kontzeptuak definitzea. • Beste hizkuntza batzuetan garatutako ikasketa estrategiak aplikatzea. • Ikasteko baliabideak antolatzea eta gero eta autonomia gehiagorekin erabiltzea; esate baterako, hiztegiak, kontsulta liburuak, liburutegiak edo baliabide digital eta informatikoak. • Forma gramatikalen erabilera eta esanahiari buruzko analisia eta gogoeta, ezagutzen diren hizkuntzekin konparaketa eta kontrastea eginenez. • Norberaren ikaskuntzaren ebaluazioan parte hartzea eta autozuzenketako estrategiak erabiltzea. • Norberaren lana antolatzea (ikaskuntzari buruzko egunerokoa, agenda, dossierra, kontroleko erregistroa) ikaskuntzan aurrera egiteko estrategia gisa; helburuak ezarri eta haiek lortzeko bitartekoak identifikatuko dira. • Ikasteko estilo pertsonala garatzea. • Gelako testuinguruan eta gelatik kanpo sorturiko ikasketa aukerez baliatzeko interesa. • Taldeko jarduera eta lanetan aktiboki parte hartzea. • Gauzak jendaurrean eta idatziz adierazteko konfiantza eta ekimena. • Norberaren hizkuntzaren erabilera hobetzeko gaitasunean konfiantza izatea. • Baloratzea norberaren hizkuntza ikasteko, antolatzeke eta ezagutzak transmititzeko tresna bat dela.

Ebaluazio erizpideak

1. multzoa. Entzutea eta ulertzea

DBH1	DBH2
<p>1. Mintzakide baten edo komunikabideen eskutik heldu diren gai ezagunei buruzko ahozko mezuen ideia orokorra eta informazio berariazkoak ulertzea.</p> <p>Irizpide honekin baloratu nahi da ikasleek gaitasuna duten gai ezagunei buruzko aurkezpen laburretan eta elkarrizketetan ideia nagusia eta xehetasun berariazkoak ulertzeko. Halaber, neurtu nahi da ikasleen gaitasuna komunikabideetatik heldu diren eta ebakera estandarra duten ahozko testuen ideia orokorra ulertzeko.</p>	<p>1. Comprender la idea general e informaciones específicas de mensajes orales emitidos por un interlocutor, o procedentes de distintos medios de comunicación, sobre temas conocidos.</p> <p>Este criterio evalúa la capacidad para comprender la idea general y detalles específicos de exposiciones breves y conversaciones sobre temas familiares. Asimismo se pretende medir la capacidad para comprender la idea general de textos orales procedentes de los medios de comunicación con pronunciación estándar.</p>

Bloque 1. Hitz egitea eta hizketan aritzea

DBH1	DBH2
<p>2. Orainaldiko, lehenaldiko eta geroaldiko ohiko egoerei buruzko elkarrizketa eta simulazioetan gero eta autonomia handiagoaz parte hartzea, komunikazioa lortzeko egitura errazak, gizarte harremanetarako adierazpide ohikoenak eta ebakera egokia erabiliko dira.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek norainoko gaitasuna duten ulermena eta adierazpena integratzea eskatzen duten egoera interaktiboetan jarduteko. Elkarrizketak bi motatako egoeretan gertatuko dira: ikasgelako ohikoak (informazioa eta argibideak eskatzea, baimena eskatzea, lan taldean jardutea eta abar) eta irakasleak sorturikoak (jokoak, simulazioak, rol jokoak, informazioaren eta komunikazioaren teknologia berrien bidezko komunikazioa eta abar). Mezuak oraindik ere zalantzatiak izan daitezke, eta litekeena da akats morfosintaktikoak eta lexiko urria edukitzea, baina mezuak beti ulergarria izan beharko du.</p>	<p>2. Participar con progresiva autonomía en conversaciones y simulaciones relativas a situaciones habituales y referidas al presente, al pasado y al futuro, empleando estructuras sencillas, las expresiones más usuales de relación social, y una pronunciación adecuada para lograr la comunicación.</p> <p>Con este criterio se evalúa la capacidad para desenvolverse en situaciones interactivas que suponen la integración de la comprensión y de la expresión. Las conversaciones se darán en situaciones de dos tipos: las habituales de clase (pedir información y aclaración, pedir permiso, trabajar en grupo, etc.) y las creadas por el profesor (juegos, simulaciones, juegos de rol, comunicación a través de las nuevas TIC, etc.). Los mensajes pueden ser todavía titubeantes y contener errores morfosintácticos y léxico reducido siempre que el mensaje sea comprensible.</p>

Oharrak

DBH3	DBH4
<p>1. Gai zehatz eta ezagunei buruzko ahozko testuetan eta ikus-entzunezko hedabideek argitasunez emititutako mezu errazetan informazio orokorra eta berariazkoa, ideia nagusia eta xehetasun muntadun batzuk ulertzea.</p> <p>Irizpide honek neurtuko du ikasleek zein gaitasun duten jarraibideak jarraitzeko, deiak, elkarrizketak edo aurkezpen laburrak, aurrez aurrekoak, ulertzeko; betiere, gai ezagunei buruzkoak izanen dira: aisia eta denbora libre, preferentziak, bizipen pertsonalak, ikasgelaren antolaketa eta hizlariaren asmoa identifikatzen dutenak. Halaber, neurtu nahi da ikasleen gaitasuna komunikabideetatik heldu diren eta ebakera estandarra duten ahozko testuen ideia orokorra eta informazio zehatzak ulertzeko.</p>	<p>1. Gai zehatz eta ezagunei buruzko ahozko testuetan eta ikus-entzunezko hedabideek argitasunez emititutako mezu errazetan informazio orokorra eta berariazkoa, ideia nagusia eta xehetasun muntadun batzuk ulertzea.</p> <p>Irizpide honek neurtuko du ikasleek zein gaitasun duten jarraibideak jarraitzeko, deiak, elkarrizketak edo aurkezpen laburrak, aurrez aurrekoak, ulertzeko; betiere, gai ezagunei buruzkoak izanen dira: aisia eta denbora libre, preferentziak, bizipen pertsonalak, ikasgelaren antolaketa eta hizlariaren asmoa identifikatzen dutenak. Halaber, neurtu nahi da ikasleen gaitasuna komunikabideetatik heldu diren eta ebakera estandarra duten ahozko testuen ideia orokorra eta informazio zehatzak ulertzeko.</p>

DBH3	DBH4
<p>2. Era askotako komunikazio asmoak dituzten ohiko edo interes pertsonaleko egoerei buruzko elkarrizketa eta simulazio laburretan parte hartzea, hizketaldiaren konbentzio propioak erabiliz eta elkarrekin-tzan zehar sorturiko zailtasunak ebazteko behar diren estrategiez baliatuz.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten hizketaldietan jarduteko, betiere ulertzeko eta ulertua izateko estrategia egokiak erabiliz, horrela gustuak, beharizanak edo sentimenduak adierazteko, informazioa emateko edo hartzeko, iritziak emateko eta bizipenak kontatzeko.</p> <p>Hizketaldietan zuzeneko erlazioa gertatuko da ikasgelako ohiko mintzakideekin, edo bestela aurrean atzerriko ikasleak dituztela ongi dakitena jatorrizko hiztunekin.</p> <p>Litekeena da komunikazioko elkartrukeetan oker batzuk gertatzea, baina oker horiek ez dute komunikazioa oztopatuko.</p>	<p>2. Era askotako komunikazio asmoak dituzten ohiko edo interes pertsonaleko egoerei buruzko elkarrizketa eta simulazio laburretan parte hartzea, hizketaldiaren konbentzio propioak erabiliz eta elkarrekin-tzan zehar sorturiko zailtasunak ebazteko behar diren estrategiez baliatuz.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten hizketaldietan jarduteko, betiere ulertzeko eta ulertua izateko estrategia egokiak erabiliz, horrela gustuak, beharizanak edo sentimenduak adierazteko, informazioa emateko edo hartzeko, iritziak emateko eta bizipenak kontatzeko.</p> <p>Hizketaldietan zuzeneko erlazioa gertatuko da ikasgelako ohiko mintzakideekin, edo bestela aurrean atzerriko ikasleak dituztela ongi dakitena jatorrizko hiztunekin.</p> <p>Litekeena da komunikazioko elkartrukeetan oker batzuk gertatzea, baina oker horiek ez dute komunikazioa oztopatuko.</p>

Oharrak

2. multzoa. Irakurtzea

DBH1	DBH2
<p>3. Ideia orokorra ezagutzea eta informazio berariazkoa ateratzea, ikusizko baliabideen laguntzarekin, gai ugariri buruzko eta adinaren arabera egokitutako idatzizko testuetatik; eta curriculumeko arlo batzuekin lotutako testuetatik.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek zenbateko gaitasuna duten era askotako testuak ulertzeko: jarraibideak, gutunak, deskribapen eta narrazio laburrak, mezuak, galdetegiak eta abar, irakurketarako oinarritzko estrategiak aplikatuz; esate baterako, esanahiak testuinguruaren edo ikusizko elementuen arabera inferitzea edo ezagutzen diren hizkuntzeekin alderatzea.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da, halaber, testuak irakurtzeko gaitasuna; testu horiek paperean nahiz euskarri digitalean egoten ahal dira, eta luze samarrak izanzen dira, eta ikasteko edo irakurketarekin gozatzeko irakurriko ditu ikasleak, hiztegiaren laguntza erabiliz, behar badiu. Baloratuko da, halaber, ozenki irakurritako testuak ulertzen diren, aurretik isilik irakurrita.</p>	<p>3. Idatzizko testuetatik informazio orokorra eta berariazkoa ulertzea; jatorrizko testuak nahiz egokituak izanen dira, luzera desberdinetakoak, eta adinaren arabera egokituak. Testuak ulertu direla propio prestatutako lan baten bidez erakutsiko da.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten pertsonen arteko testu idatziak ulertzeko; esate baterako, gutunak, iragarkiak, era askotako liburuxkak, narrazioak, gazteentzako aldizkarietako artikulak, web orriak, abestien letrak eta abar. Irakurketarako estrategiak aplikatuko dira: esate baterako, esanahiak testuingurutik inferitzea, hitzak osatzeko arauak erabiltzea edo ezagutzen dituen hizkuntzetako edo curriculumeko beste arlo batzuetako ezagutzak transferitzea. Halaber, irizpide honekin testu luze samarrak, paperean nahiz euskarri digitalean, irakurtzeko gaitasuna ebaluatuko da, betiere hiztegiara modu espontaneoan joz argudioaren bat ulertzea zail gertatzen denean, gako hitzen bat ezagutzen ez delako, eta testu horiek ulertzen direla erakutsiz lan linguistikoen eta ez-linguistikoen bitartez eta testuak ozenki irakurriz.</p>

2. multzoa. idaztea

DBH1	DBH2
<p>4. Testu laburrak idaztea, egitura, funtzio eta lexiko egokiak erabiliz, bai eta kohesioaren oinarritzko elementuetako batzuk ere; ereduetatik abiatuko da ikaslea, eta ortografiaren eta puntuazioaren oinarritzko arauak errespetatuko ditu.</p> <p>Irizpide honekin oharrak, deskribapenak, gutun arruntak edo elektronikokoak eta mezuak oinarritzko moduan bada ere idazteko gaitasuna ebaluatu nahi da. Testuetan, maiz erabiltzen diren hitzak jasoko dira, perpaus bakunek eta oinarritzko lokailuek osaturiko egitura elkartuak. Aurkezpen argi, txukun eta ordenatua ere baloratuko da, paperean nahiz euskarri digitalean.</p>	<p>4. Era askotako testuak modu gidatuan idaztea, egitura eta lokailu errazak eta lexiko egokia erabiliz, formaren alderdiak zainduz eta ortografiaren eta puntuazioaren funtsezko arauak errespetatuz, irakurleak testuak uler ditzan eta onartzeko moduko zuzentasuna izan dezaten.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek, ereduetatik abiatuta, gauzak idatziz adierazteko duten gaitasuna, paperean nahiz euskarri digitalean irakurlearendako ulergarriak izan daitezten: gertaerei eta eguneroko eta ohiko jardueri buruzko deskribapenak, bizipen pertsonalei buruzko narrazioak, planak eta proiektuak, gutunak, postalak eta formularioak.</p> <p>Aurkezpen argi, txukun eta ordenatua ere baloratuko da, paperean nahiz euskarri digitalean.</p>

Oharrak

DBH3	DBH4
<p>3. Zabalera desberdineko jatorrizko testuetako eta testu egokituetao informazio orokorra eta datu garrantzitsu guztiak ulertzea, egitateak eta iritziak ezagutz eta egilearen komunikazioa asmoa identifikatuz, kasua bada.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten gai orokorre buruzko edo curriculumeko beste arlo batzuekin lotutako idatzizko testuak ulertzeko (narrazioak, deskribapenak, argudiozko testuak), irakurketarako ezagutzen dituen estrategiak eta beste berri batzuk erabiliz; esate baterako, gaia identifikatzea elementu testualen eta paratualen bitartez.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da, halaber, ikasleek gaitasuna duten zabalera desberdineko liburuak, albisteak, jarraibideak, azalpenak eta abar irakurtzeko hainbat euskarritan eta xede desberdinekin: berariazko lan bat egiteko informazioa bildu edo komunikatzea, beste arlo batzuetako edukiak ikastea edo besterik gabe gozatzeko edo entretenitzeko. Baloratuko da, halaber, ozenki irakurtzen denean, erritmo eta intonazio egokiek, ikasleak ulertzen duen.</p>	<p>3. Zabalera desberdineko jatorrizko testuetako eta testu egokituetao informazio orokorra eta datu garrantzitsu guztiak ulertzea, egitateak eta iritziak ezagutz eta egilearen komunikazioa asmoa identifikatuz, kasua bada.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten gai orokorre buruzko edo curriculumeko beste arlo batzuekin lotutako idatzizko testuak ulertzeko (narrazioak, deskribapenak, argudiozko testuak), irakurketarako ezagutzen dituen estrategiak eta beste berri batzuk erabiliz; esate baterako, gaia identifikatzea elementu testualen eta paratualen bitartez.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da, halaber, ikasleek gaitasuna duten zabalera desberdineko liburuak, albisteak, jarraibideak, azalpenak eta abar irakurtzeko hainbat euskarritan eta xede desberdinekin: berariazko lan bat egiteko informazioa bildu edo komunikatzea, beste arlo batzuetako edukiak ikastea edo besterik gabe gozatzeko edo entretenitzeko. Baloratuko da, halaber, ozenki irakurtzen denean, erritmo eta intonazio egokiek, ikasleak ulertzen duen.</p>

DBH3	DBH4
<p>4. Era askotako testuak modu gidatuan idaztea, lexikoa, egiturak eta kohesioko eta koherentziako elementu batzuk zainduz, ideien arteko erlazioak markatzeko eta testuak irakurlearendako ulergarriak izan daitezen.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatzen da ikasleek idatziz komunikatzeko duten gaitasuna; ikasleak zirriborroak egiten eta berrikusten eta erregistro egokia hautatzen hasiko dira. Testuek sintaxi soil eta ulerterraza izanen dute, eta lexiko mugatua baina testuingururako egokia; ortografia eta puntuazioa zuzenak izanen dira. Testuek lotura izanen dute komunikazio behar ohikoenekin eta komunikazio asmo desberdinekin. Idazki guztietan, orobat, aurkezpen argi, txukun eta ordenatua ebaluatuko da, bai eta testuak lantzeko eta aurkezteko baliabide informatikoak erabiltzeko trebetasuna ere.</p>	<p>4. Era askotako testuak modu gidatuan idaztea, lexikoa, egiturak eta kohesioko eta koherentziako elementu batzuk zainduz, ideien arteko erlazioak markatzeko eta testuak irakurlearendako ulergarriak izan daitezen.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatzen da ikasleek idatziz komunikatzeko duten gaitasuna; ikasleak zirriborroak egiten eta berrikusten eta erregistro egokia hautatzen hasiko dira. Testuek sintaxi soil eta ulerterraza izanen dute, eta lexiko mugatua baina testuingururako egokia; ortografia eta puntuazioa zuzenak izanen dira. Testuek lotura izanen dute komunikazio behar ohikoenekin eta komunikazio asmo desberdinekin. Idazki guztietan, orobat, aurkezpen argi, txukun eta ordenatua ebaluatuko da, bai eta testuak lantzeko eta aurkezteko baliabide informatikoak erabiltzeko trebetasuna ere.</p>

Oharrak

3. multzoa. Alderdi soziokulturalak eta kulturarteko kontzientzia (L2)

DBH1	DBH2
<p>5. Atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialde eta kulturetako elementu kultural edo geografiko batzuk identifikatzea, eta haiek ezagutzeko interesa erakustea.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatu nahi da ikasleek atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako testuinguru soziokultural eta geografikoko ezaugarri garrantzitsuenetako batzuk ezagutzen dituzten, eta interesgarri zaizkien eta aintzat hartzen dituzten beraienaz besteko kultur ohi-turak, eta errespetuzko jarrera duten beste herrialdeetako balore eta jokabideekiko.</p>	<p>5. Atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako alderdi sozial, kultural, historiko, geografiko edo literario batzuk identifikatu eta haien adibideak ematea, eta haiek ezagutzeko interesa erakustea.</p> <p>Irizpide honek ebaluatzen du ikasleek atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako gizartearen, kulturaren, historiaren, geografiaren eta literaturaren ezaugarri garrantzitsuenak eta bereizgarrienak ezagutzen dituzten. Halaber, ebaluatuko da ikasleek errespetua erakusten duten beste herri batzuen balore eta jokabideekiko, horrekin estereotipo batzuk gaindituz.</p>

4. multzoa. Hizkuntzaren ezaguera

DBH1	DBH2
<p>6. Atzerriko hizkuntzaren kodearen alderdi formal batzuen ezagutza erabiltzea (morfologia, sintaxia eta fonologia) komunikazioaren testuinguru desberdinetan, autoikaskuntzarako eta autozuzenketarako tresna gisa norberaren produkzioetan, eta gainerakoen produkzioak hobeki ulertzeko.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatuko da ikasleak gai diren sistema linguistikoari buruz dauzkaten ezagutzak aplikatzeko, hizkuntzaren soinu, erritmo, intonazio eta antolaketa alderdiak erabiliz jarduera desberdinetan, eta gogoeta egiteko beren produkzioak eta gainerakoen produkzioak ulertzea ahalbidetzen duen zuzentasun formalaren beharraz.</p>	<p>6. Atzerriko hizkuntzaren sistema linguistikoari buruz barneratutako ezagutzak erabiltzea, komunikazioaren testuinguru desberdinetan, autoikaskuntzarako eta autozuzenketarako tresna gisa norberaren ahozko eta idatzizko produkzioetan, eta gainerakoen produkzioak ulertzeko.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten sistema linguistikoari buruz dituzten ezagutzak aplikatzeko eta beren produkzioak eta besteek ulertzea ahalbidetzen duen zuzentasun formalaren beharri buruz gogoeta egiteko.</p>

Oharrak

DBH3	DBH4
<p>5. Atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako alderdi kultural garrantzitsuenak identifikatzea, ikasten den hizkuntzaren gizar-teak dauzkan ohitura, arau, jarrera eta baloreetako ezaugarri aipagarrienak seinalatzea, eta norberarenaz besteko patroikulturalak positiboki baloratzea.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatuko da ikasleak gai ote diren ahozko eta idatzizko testuetan identifikatzeko atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako kultura orokorraren ezaugarri aipagarri eta bereizgarriak, haiek modu argi eta errazean deskribatzeko gauza diren, eta beste herrialdeetako balore eta jokabideekiko errespetua erakusten duten, horrekin estereotipo batzuk gaindituz.</p>	<p>5. Atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako alderdi kultural garrantzitsuenak identifikatzea, ikasten den hizkuntzaren gizar-teak dauzkan ohitura, arau, jarrera eta baloreetako ezaugarri aipagarrienak seinalatzea, eta norberarenaz besteko patroikulturalak positiboki baloratzea.</p> <p>Irizpide honekin egiaztatuko da ikasleak gai ote diren ahozko eta idatzizko testuetan identifikatzeko atzerriko hizkuntza hitz egiten den herrialdeetako kultura orokorraren ezaugarri aipagarri eta bereizgarriak, haiek modu argi eta errazean deskribatzeko gauza diren, eta beste herrialdeetako balore eta jokabideekiko errespetua erakusten duten, horrekin estereotipo batzuk gaindituz.</p>

DBH3	DBH4
<p>6. Komunikazio testuinguru desberdinetan, modu kontzientean, atzerriko hizkuntzaren sistema linguistikoari buruz barneratutako ezagutzak erabiltzea, autozuzenketarako eta autoebaluaziorako tresna gisa norberaren ahozko eta idatzizko produkzioetan, eta gainerrakoen produkzioak ulertzeko.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten sistema linguistikoari buruz dituzten ezagutzak gero eta autonomia handiagoarekin aplikatzeko eta beren produkzioak eta besteak ulertzea ahalbidetzen duen zuzentasun formalaren beharrari buruz gogoeta egiteko.</p>	<p>6. Komunikazio testuinguru desberdinetan, modu kontzientean, atzerriko hizkuntzaren sistema linguistikoari buruz barneratutako ezagutzak erabiltzea, autozuzenketarako eta autoebaluaziorako tresna gisa norberaren ahozko eta idatzizko produkzioetan, eta gainerrakoen produkzioak ulertzeko.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek gaitasuna duten sistema linguistikoari buruz dituzten ezagutzak gero eta autonomia handiagoarekin aplikatzeko eta beren produkzioak eta besteak ulertzea ahalbidetzen duen zuzentasun formalaren beharrari buruz gogoeta egiteko.</p>

<p>Oharrak</p>

5. multzoa. Hizkuntzaren ikaskuntzari buruzko gogoeta

DBH1	DBH2
<p>7. Ikaskuntzan aurrera egiteko erabilitako estrategia batzuk identifikatu eta haien adibideak jartzea.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasleek ikaskuntza prozesua errazten duten oinarrizko estrategiak erabiltzen dituzten; esate baterako, aurrerapenak baloratzen joateko gaitasuna, gehiago eta hobeki ikasteko moduari buruzko gogoeta, akatsa barneratu eta onartzea ikasteko prozesuaren atal gisa; lexikoa bildu, buruz ikasi eta berrikusteko moduak erabiltzea; hiztegia zuzen erabiltzea testuinguruaren arabera adiera egokia identifikatzeko; baliabide bibliografikoak, informatikoak eta digitalak erabiltzea informazioa biltzeko, gelan landutako alderdiak zabaldu edo berrikusteko eta abarretarako.</p>	<p>7. Ikaskuntzan aurrera egiteko erabilitako oinarrizko estrategia batzuk identifikatu eta ahoz azaltzea.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatu nahi da ikasteko prozesua errazten duten strategiak erabiltzen ote diren: esate baterako, beren aurrerapenak baloratzeko gaitasuna, ikaskuntzari buruz gogoeta egitea; lexikoa bildu, buruz ikasi eta berrikusteko modu desberdinak erabiltzea; hiztegia zuzen erabiltzea testuinguruaren arabera adiera identifikatzeko; baliabide bibliografikoak, informatikoak eta digitalak erabiltzea informazioa biltzeko, ikasgelan landutako alderdi batzuk zabaltzeko edo berrikusteko; norberaren ikaskuntzaren ebaluazioan parte hartzea, eta autozuzenketarako mekanismo batzuk erabiltzea.</p>
<p>8. Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak modu gidatuan erabiltzea mezuak ereduetatik abiatuz sortzeko eta harreman pertsonalak ezartzeko; teknologia horien erabilera dela-eta interesa erakustea.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatuko da informazioaren eta komunikazioaren teknologiak komunikaziorako eta ikaskuntzarako tresna gisa erabiltzeko gaitasuna, betiere gelako ohiko jardueretan eta harreman pertsonalak ezartzeko. Ezartzen diren komunikazioak alde zuzenetik landutako lan ezagunei buruzkoak izanen dira, eta ereduekin eginen dira. Kontuan hartuko da, halaber, ikasleek aniztasun linguistikoa baloratzen ote duten elementu aberasgarri gisa, eta atzerriko hizkuntza dela-eta hura erabiltzeko daukaten jarrera.</p>	<p>8. Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak modu gidatuan erabiltzea testuak ereduetatik abiatuz sortzeko eta harreman pertsonalak ezartzeko; teknologia horien erabilera dela-eta interesa erakustea.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatuko da informazioaren eta komunikazioaren teknologiak komunikaziorako eta ikasketarako tresna gisa erabiltzeko gaitasuna, betiere gelako ohiko jardueretan eta harreman pertsonalak ezartzeko. Ezartzen diren komunikazioak lehendik landutako lan ezagunei buruzkoak izanen dira. Kontuan hartuko da, halaber, ikasleek aniztasun linguistikoa baloratzen ote duten elementu aberasgarri gisa, eta atzerriko hizkuntza dela-eta hura erabiltzeko daukaten jarrera.</p>

Oharrak

DBH3	DBH4
<p>7. Ikaskuntzan aurrera egiteko erabilitako estrategiak identifikatu eta ahoz azaltzea.</p> <p>Irizpide honek ebaluatu nahi du ikasleek ikasteko prozesua errazten duten estrategiak erabiltzen dituzten; esate baterako, aurrerapenak baloratzea, ikaskuntzari buruz gogoeta egitea; lexikoa bildu, buruz ikasi eta berrikusteko estrategia desberdinak erabiltzea; hiztegiak eta baliabide bibliografiko, informatiko eta digitalak gero eta autonomia handiagoarekin erabiltzea; forma gramatikalen erabilera eta esanahia aztertu eta haiei buruz gogoeta egitea, ezagutzen dituen beste hizkuntza batzuekin konparatuz eta alderatuz; ikasteko aukerez kontzienteki baliatzea ikasgelan eta ikasgelatik kanpo, edo autozuzenketarako mekanismoak erabiltzea.</p>	<p>7. Ikaskuntzan aurrera egiteko erabilitako estrategiak identifikatu eta ahoz azaltzea.</p> <p>Irizpide honek ebaluatu nahi du ikasleek ikasteko prozesua errazten duten estrategiak erabiltzen dituzten; esate baterako, aurrerapenak baloratzea, ikaskuntzari buruz gogoeta egitea; lexikoa bildu, buruz ikasi eta berrikusteko estrategia desberdinak erabiltzea; hiztegiak eta baliabide bibliografiko, informatiko eta digitalak gero eta autonomia handiagoarekin erabiltzea; forma gramatikalen erabilera eta esanahia aztertu eta haiei buruz gogoeta egitea, ezagutzen dituen beste hizkuntza batzuekin konparatuz eta alderatuz; ikasteko aukerez kontzienteki baliatzea ikasgelan eta ikasgelatik kanpo, edo autozuzenketarako mekanismoak erabiltzea.</p>
<p>8. Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak gero eta autonomia handiagoarekin erabiltzea, informazioa bilatzeko, ereduetatik abiatuz testuak sortzeko, posta elektronikoko mezuak bidali eta jasotzeko, eta ahozko eta idatzizko harreman pertsonalak ezartzeko, teknologia horien erabilera dela-eta interesa erakutsiz.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatuko da informazioaren eta komunikazioaren teknologiak komunikaziorako eta ikasketarako tresna gisa erabiltzeko gaitasuna, betiere gelako ohiko jardueretan eta harreman pertsonalak ezartzeko, ahoz nahiz idatziz. Ezartzen diren komunikazioak lehenik landutako lan ezagunei buruzkoak izanen dira. Kontuan hartuko da, halaber, ikasleek aniztasun linguistikoa baloratzen ote duten elementu aberasgarri gisa, eta atzerriko hizkuntza dela-eta hura erabiltzeko daukaten jarrera.</p>	<p>8. Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak gero eta autonomia handiagoarekin erabiltzea, informazioa bilatzeko, ereduetatik abiatuz testuak sortzeko, posta elektronikoko mezuak bidali eta jasotzeko, eta ahozko eta idatzizko harreman pertsonalak ezartzeko, teknologia horien erabilera dela-eta interesa erakutsiz.</p> <p>Irizpide honekin ebaluatuko da informazioaren eta komunikazioaren teknologiak komunikaziorako eta ikasketarako tresna gisa erabiltzeko gaitasuna, betiere gelako ohiko jardueretan eta harreman pertsonalak ezartzeko, ahoz nahiz idatziz. Ezartzen diren komunikazioak lehenik landutako lan ezagunei buruzkoak izanen dira. Kontuan hartuko da, halaber, ikasleek aniztasun linguistikoa baloratzen ote duten elementu aberasgarri gisa, eta atzerriko hizkuntza dela-eta hura erabiltzeko daukaten jarrera.</p>

<p>Oharrak</p>
